

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024- 2030

STRESZCZENIE

Dokument stanowi podstawę do realizowania procesu rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski. Zaplanowane w Programie przedsięwzięcia będą odpowiedzią na zdiagnozowane w tym obszarze problemy i zjawiska kryzysowe.

Burmistrz Janowa Lubelskiego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030 został opracowany przez firmę EuroCompass Sp. z o.o. na podstawie umowy z Gminą Janów Lubelski z dnia 7 marca 2024r.

Koordinacja prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji

Krzysztof Adam Kołtyś	Burmistrz Janowa Lubelskiego
Czesław Krzysztoń	Zastępca Burmistrza

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji Gminy Janów Lubelski

powołany do życia zarządzeniem nr 18/2023 Burmistrza Janowa Lubelskiego z dnia 09.02.2023 r., zmieniony zarządzeniem nr 15/2025 Burmistrza Janowa Lubelskiego z dnia 27.01.2025 r.

Waldemar Futa	Koordinator Zespołu
Magdalena Kolasa	Zastępca Koordynatora
Anna Szkup	członek zespołu
Krzysztof Zbiżek	członek zespołu
Bernard Zakościelny	członek zespołu
Anna Jaremek	członek zespołu
Marzena Rążewska	członek zespołu
Byli członkowie:	
Paweł Wiśniewski	Były Koordynator Zespołu
Bożena Czajkowska	Były członek zespołu
Małgorzata Jasińska	Były członek zespołu
Elżbieta Iwankiewicz	Były członek zespołu

Opracowanie i redakcja Gminnego Programu Rewitalizacji

Waldemar Futa	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim Referat Architektury i Nieruchomości
Paweł Wiśniewski	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim Inspektor Ochrony Danych
Monika Pietruczuk	Ekspert zewnętrzny EuroCompass Sp. z o.o.
Ryszard Boguszewski	Ekspert zewnętrzny EuroCompass Sp. z o.o.

Spis treści

1.	Słowniczek	4
2.	Wprowadzenie	5
2.1	Podstawy prawne	5
2.2	Podstawowe pojęcia	7
2.3	Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym	9
3	Metodyka	16
3.1	Podział na jednostki pomocnicze	17
3.2	Wybór obszaru rewitalizacji	21
4	Dotychczas osiągnięte efekty rewitalizacji	23
5	Uspołecznienie programu rewitalizacji	26
5.1	Interesariusze rewitalizacji	26
5.2	Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	28
5.3	Partycypacja w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji	30
5.4	Konsultacje społeczne dotyczące Gminnego Programu Rewitalizacji	34
5.5	Proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych	38
5.6	Uspołecznienie wdrażania dokumentu	39
5.7	Partycypacja w procesie oceny skuteczności działań	41
6	Diagnoza stanu Gminy, zjawisk kryzysowych oraz potrzeb rewitalizacyjnych	42
6.1	Położenie i historia	42
6.2	Sfera społeczna	44
6.3	Sfera gospodarcza	47
6.4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	48
6.5	Sfera techniczna	49
6.6	Sfera środowiskowa	50
6.7	Zidentyfikowane czynniki i zjawiska kryzysowe	53
6.8	Analiza SWOT	55
7	Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	58
7.1	Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	58
7.2	Potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji	62
7.3	Problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji	66
7.4	Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji	72
7.5	Wnioski i rekomendacje do części kierunkowej	97
8	Wizja stanu docelowego obszaru rewitalizacji oraz cele i kierunki działań	101
8.1	Wizja	101

8.2	Cele rewitalizacji i kierunki działań	103
9	Podstawowe i uzupełniające projekty rewitalizacyjne	111
9.1	Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	111
9.2	Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć	152
9.3	Powiązania pomiędzy poszczególnymi podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	162
9.4	Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych	163
9.5	Komplementarność oraz mechanizmy integrowania działań i projektów rewitalizacyjnych	165
9.6	Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji	171
9.7	Szacunkowe ramy finansowe działań rewitalizacyjnych	174
10	System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	179
10.1	Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	179
10.2	System instytucjonalny i zarządzanie procesem rewitalizacji	179
10.2.1	Etap przygotowania GPR	180
10.2.2	Etap wdrażania GPR	182
10.2.3	Etap monitorowania i ewaluacji GPR	184
10.3	System budowania i wspierania partnerstw	185
10.4	Komitet Rewitalizacji	186
10.5	System informacji i promocji	188
10.6	Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji	188
11	System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji programu	189
11.1	Zasady, tryb i metody prowadzenia ewaluacji	190
11.2	Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych oraz zasady i tryb aktualizacji GPR 191	
12	Zmiany w politykach i dokumentach strategicznych	195
12.1	Niezbędne zmiany w polityce mieszkaniowej	195
12.2	Niezbędne zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ..	195
13	Specjalna Strefa Rewitalizacji	197
14	Opiniowanie Programu przez właściwe podmioty	198
15	Strategiczna ocena oddziaływania Gminnego Programu rewitalizacji na środowisko ..	201
16	Spis rycin, tabel i załączników	203
16.1	Spis rycin	203
16.2	Spis tabel	203
16.3	Spis załączników	204

1. Słowniczek

Ustawa o rewitalizacji	ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. z 2024, poz. 278)
Rozporządzenie UE 2021/1060	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej
Komitet Rewitalizacji	organ opiniodawczo-doradczy w procesie rewitalizacji, będący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 i dalej ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278).
Interesariusze	grupa osób i podmiotów, o której mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278).
Obszar rewitalizacji	obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gmina zamierza prowadzić rewitalizację na podstawie programu rewitalizacji
Uchwała delimitacyjna	uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 8 ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278).
Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR, strefa)	Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278).
Miejscowy plan rewitalizacji (MPR)	miejscowy plan rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.)

2. Wprowadzenie

Definicja rewitalizacji, zawarta w Ustawie z dnia 9 października 2015 r., określa ją jako proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Ów proces, co do zasady, powinien być prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane i skoncentrowane terytorialnie działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki. Główną ambicją jest bowiem doprowadzenie do niwelacji istniejących problemów i dysproporcji, nie zapominając przy tym o wyjątkowym charakterze, zasobach i potencjałach rewitalizowanego terenu.

Przygotowanie i koordynacja postępowania rewitalizacyjnego należą do zadań własnych Gminy. Nie ma ono jednak charakteru obligatoryjnego, a jego realizacja zależna jest od woli samorządu lokalnego. Decydując się na przystąpienie do tego fakultatywnego zadania, Gmina zobowiązuje się do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), który stanowi swego rodzaju przewodnik dla całego procesu. Ów dokument pokazuje, w jaki sposób, w założonej perspektywie czasu, można rozwiązać problemy rewitalizowanego obszaru i społeczności lokalnej lub przynajmniej, jak zmniejszyć ich natężenie.

Dokument Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski opracowany został w oparciu o Ustawę z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (tj. Dz.U. 2024, poz. 278) oraz Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024, poz. 1112, z późn. zm.).

Dokument ten stworzono ze względu na potrzebę poprawy jakości życia mieszkańców na wyznaczonym obszarze rewitalizacji oraz postępujący proces degradacji tego terenu. Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w celu wyprowadzenia wskazanego obszaru z sytuacji kryzysowej. Dokument jest zgodny z założeniami dokumentów strategicznych wyższego szczebla oraz uwzględnia założenia „Narodowego Planu Rewitalizacji”.

2.1 Podstawy prawne

Zagadnienia związane ze sporządzaniem Gminnych Programów Rewitalizacji, w tym wymagany zakres ich zawartości, wynikają bezpośrednio z Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278), zwanej dalej „Ustawą”, art. 15. ust. 1.

Program taki obligatoryjnie zawiera:

1. szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji: zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów;
2. opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi, w tym Strategią Ponadlokalną Gminy, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUiKZP) oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych;
3. opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
4. cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań;
5. opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym:
 - a. listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi każdorazowo: nazwę i podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty i sposoby ich oceny;
 - b. charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
6. mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
7. przewidywane ramy finansowe GPR wraz z oszacowaniem środków publicznych i prywatnych;

8. opis struktury zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
9. system monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji;
10. określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej Gminy;
11. określenie niezbędnych zmian w uchwale o Komitecie Rewitalizacji, o ile była podjęta;
12. wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
13. wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a. wskazanie zakresu niezbędnych zmian w Planie Ogólnym Gminy,
 - b. wskazanie miejscowych planów koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c. w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie jego ustaleń;
14. załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na mapie w skali co najmniej 1:5000.

Niniejszy dokument w pełni zachowuje obowiązkowy zakres wskazany w Ustawie o rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 został przygotowany w oparciu o zapisy dokumentu przygotowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, zgodnie z którymi powinien cechować się jednocześnie kompleksowością, zintegrowaniem, skoncentrowaniem i komplementarnością.

W związku z powyższym GPR Gminy Janów Lubelski cechuje się:

- kompletnością, czyli koniecznością dochowania spójności struktury rozdziałów;
- zintegrowaniem, czyli koncentracją wsparcia rozwoju przy ścisłej koordynacji działań w ramach danej polityki publicznej;
- kompleksowością, czyli obowiązkiem zaplanowania całościowych przedsięwzięć, uwzględniających wszystkie najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji w perspektywie długofalowej;
- koncentracją interwencji, czyli potrzebą zabezpieczenia na obszarze rewitalizacji realizacji zadań skoncentrowanych przestrzennie i zsynchronizowanych czasowo;
- komplementarnością przestrzenną, czyli koniecznością wzięcia pod uwagę wzajemnych powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, realizacji ich na całym obszarze rewitalizacji i zapewnienie im charakteru dopełniającego i synergii;
- komplementarnością problemową, czyli obowiązkiem zaplanowania działań dopełniających się tematycznie w ramach sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, infrastrukturalnej i środowiskowej;
- komplementarnością proceduralno-instytucjonalną, czyli potrzebą osadzenia systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym systemie zarządzania gminą;
- komplementarnością międzyokresową, czyli obowiązkiem kontynuacji wcześniejszego procesu rewitalizacji poprzez wykorzystanie w ramach bieżących działań pozytywnych efektów zrealizowanych wcześniej projektów lub zniwelowanie ich niedociągnięć;

- komplementarnością źródeł finansowania, czyli zdolnością łączenia wsparcia z różnych źródeł finansowania, w tym publicznych i prywatnych.

Szczegółowe informacje znajdują się w dalszej części dokumentu GPR – w podrozdziale 9.5 Komplementarność oraz mechanizmy integrowania działań i projektów rewitalizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 spełnia wymagania minimalne wynikające z art. 29 Rozporządzenia UE 2021/1060:

Strategie terytorialne realizowane zgodnie z art. 28 lit. a) lub c) zawierają następujące elementy:

- a. obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia;*
- b. analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;*
- c. opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru;*
- d. opis udziału partnerów zgodnie z art. 8 w przygotowaniu strategii i jej realizacji.*

Strategie terytorialne mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane.

2.2 Podstawowe pojęcia

Rewitalizacja

Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Stan kryzysowy

Stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz.U. z 2022, poz. 2240, z późn. zm.), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw);
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi bądź stanu środowiska);
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub do ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej Gminy.

Obszar zdegradowany

Fragment terytorium Gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk. Podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest stwierdzenie, że występują na nim negatywne zjawiska społeczne oraz negatywne zjawiska o innym charakterze np.: zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne. Obszarem zdegradowanym są wszystkie tereny w gminie, na które nakłada się kilka negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywne zjawiska przynajmniej w jednej z pozostałych sfer. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk¹.

Obszar rewitalizacji

Całość lub fragment obszaru zdegradowanego, w którym występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk, wymienionych powyżej oraz równocześnie jest to obszar, który ma istotne znaczenie dla rozwoju Gminy².

Gminny Program Rewitalizacji

Zwany dalej GPR lub Programem, to zasadniczy dokument służący zaplanowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Ma on charakter strategii, w której dokonuje się pogłębionej diagnozy stanu obszaru rewitalizacji oraz planuje i koordynuje działania służące osiągnięciu – opisaną w dokumencie – wizji stanu obszaru po rewitalizacji. Służy również koordynacji działań rewitalizacyjnych z szeregiem innych dokumentów gminnych, wywołując szerokie skutki. Dokument przyjmowany w drodze Uchwały Rady Miejskiej, służący prowadzeniu procesów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych³.

Interesariusze rewitalizacji

To w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy Gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;

¹ USTAWA O REWITALIZACJI. Praktyczny komentarz. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa. Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016.

² USTAWA O REWITALIZACJI. Praktyczny komentarz. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa. Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016.

³ USTAWA O REWITALIZACJI. Praktyczny komentarz. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa. Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016.

6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa⁴.

Komitet rewitalizacji

To forum współpracy i dialogu interesariuszy wymienionych powyżej z organami Gminy w odniesieniu do przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Pełni również funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Powołanie i zasady jego funkcjonowania reguluje Ustawa o rewitalizacji.

2.3 Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 określając cele i kierunki działań rewitalizacyjnych jest dokumentem operacyjnym, który z uwagi na interdyscyplinarny charakter procesu rewitalizacji dotyka wielu sfer życia. To oznacza, że dokument musi być spójny z uchwalonymi strategicznymi dokumentami na poziomie regionalnym i lokalnym, w tym dokumentami planistycznymi i branżowymi Gminy. Dzięki temu program rewitalizacji staje się narzędziem zarządzania projektami, działaniami z różnych sektorów, które w sposób komplementarny wobec siebie i spójny w zakresie rozwiązywania problemów są jednocześnie realizowane na wyznaczonym obszarze. Problemy zdiagnozowane w GPR w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej zostały wskazane również w dokumentach strategicznych, planistycznych oraz programowych Gminy Janów Lubelski.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 ma bezpośrednie powiązania wdrożeniowe z następującymi dokumentami systemu planowania strategicznego:

- Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku;
- Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce⁵;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 – 2030;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Janów Lubelski.

Tabela 1. Podstawa prawna wybranych dokumentów systemu planowania strategicznego

Nazwa dokumentu	Podstawa prawna
Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku	Uchwała Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku
Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce	Uchwała Nr III/26/24 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce

⁴ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. 2024, poz. 278) Art. 2 ust. 2

⁵ Gmina posiada tylko strategię rozwoju ponadlokalnego, nie ma aktualnej strategii rozwoju Gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 - 2030	Uchwała nr LXVII/587/23 z dnia 1 grudnia 2023 r. w/s przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 - 2030.
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Janów Lubelski	Uchwała Nr XXX/150/01 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 27.06.2001r. zmieniona uchwałą Nr XXXVIII/247/09 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 24 lipca 2009 r. oraz uchwałą Nr XLVII/303/14 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 25 września 2014 r.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku stanowi nie tylko podstawowy dokument kształtowania polityki regionalnej, ale jest również bazą do konstruowania prawa miejscowego na szczeblu lokalnym. Zidentyfikowane w niej długoterminowe cele i kierunki rozwoju umożliwiają racjonalne organizowanie działań i prowadzenie skoordynowanej polityki rozwoju. Pełnią ponadto funkcję informacyjną, merytoryczną i kontekstową, prezentując sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną regionu.

W dokumencie Strategii wskazano podstawowe obszary strategiczne o następującym brzmieniu:

- Sektor rolno-spożywczy: Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych,
- Przestrzeń: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych,
- Gospodarka: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu,
- Społeczeństwo: Wzmacnianie kapitału społecznego.

Cele te, ze względu na swoją uniwersalność, mogą być realizowane w ramach niniejszego Programu za pośrednictwem przyjętych projektów rewitalizacyjnych. Janów Lubelski jako obszar gospodarczy wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych oraz obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych, w tym również obszar o potencjale rozwoju turystyki doskonale wpisuje się w założenia polityki regionalnej. Rewitalizacja jako proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, wykorzystywana jest do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają na celu ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego oraz niwelowania nierówności pomiędzy obszarem rewitalizacji, a innymi częściami gminy w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Poprzez podjęte działania nastąpi wzmocnienie kapitału społecznego obszaru rewitalizacji, co bezpośrednio wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Gmina Janów Lubelski zlokalizowana jest w Obszarze Strategicznej Interwencji Roztocze. Priorytetem rozwoju OSI jest społeczno-gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego Roztocza i Puszczy Solskiej. Kierunki interwencji to:

1.1 Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych:

- Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej jako istotnego elementu regionalnej oferty turystycznej oraz ważnego czynnika poprawy ekonomicznej gospodarstw rolnych.

2.1 Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej:

- Poprawa regionalnych i międzyregionalnych powiązań komunikacyjnych z uwzględnieniem szkieletowego układu dróg ekspresowych (S19, S17 i S12) oraz planowanej autostrady A2, w tym budowa obwodnic miast.
- Poprawa regionalnych i międzyregionalnych połączeń kolejowych z uwzględnieniem Programu Kolejowego CPK Centralny Port Komunikacyjny.

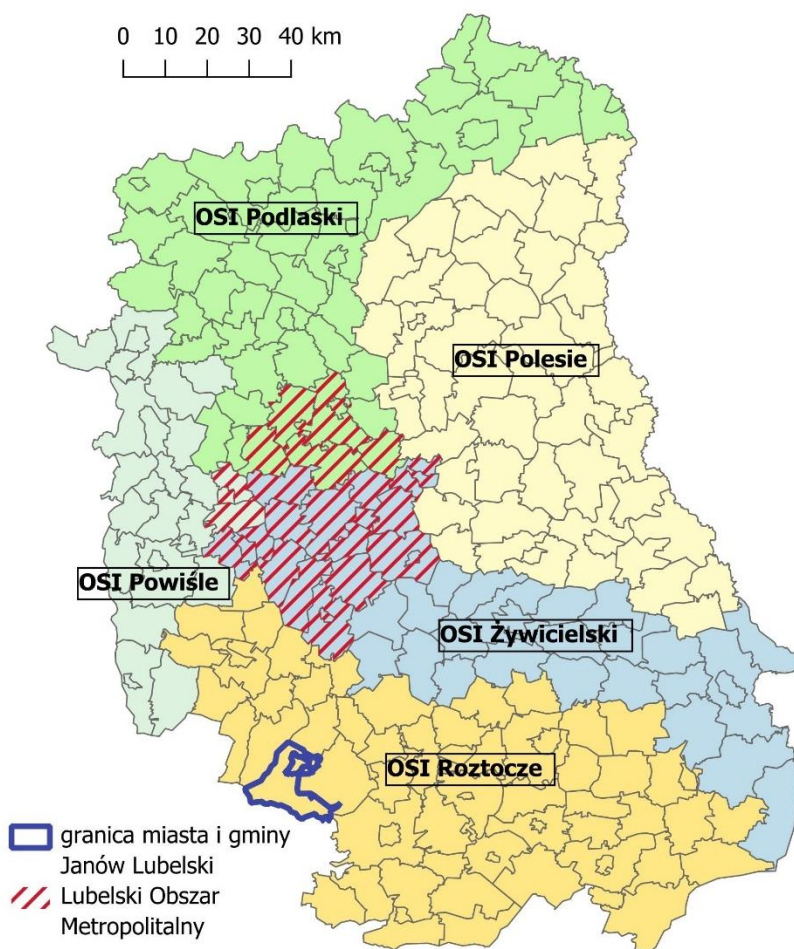
2.4 Ochrona walorów środowiska:

- Ochrona wartości przyrodniczych, w tym krajobrazu, siedlisk i bioróżnorodności.

3.3 Promocja i rozwój usług prozdrowotnych, uzdrowiskowych oraz gospodarki senioralnej:

- Rozwój funkcji i bazy leczenia uzdrowiskowego na obszarach występowania naturalnych warunków i czynników leczniczych.

Ryc. 1. Położenie Gminy Janów Lubelski na tle OSI

Źródło: Opracowanie własne

3.4 Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo - kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu:

- Kreowanie i rozwijanie oferty ośrodków łączących funkcje edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne, wykorzystujących nowe trendy w turystyce.
- Rozwijanie produktów i oferty wydarzeń wykorzystujących unikalne zasoby lokalne (np. kuchnię, wydarzenia historyczne, tradycje, materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, walory środowiskowe, wydarzenia związane z przejawami współczesnej twórczości artystycznej, wydarzenia sportowe).

- Organizacja punktów usług i obsługi turystycznej dla turystyki zmotoryzowanej (np. caravanning, turystyka motocyklowa).
- Rozwój infrastruktury sprzyjającej tworzeniu zróżnicowanej oferty opartej o różne formy turystyki (np. kajakową, rowerową, nordic walking, konną, kulturową, historyczną, przyrodniczą, kulinarną itp.).
- Wspieranie rozwoju przemysłów kreatywnych oraz przemysłów kultury, przedsiębiorczości bazujących na lokalnych zasobach, dziedzictwie kulturowym i usługach edukacyjnych.
- Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego, poprzez rozwijanie funkcji użytkowej obiektów kulturowych.

4.4 Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej:

- Wspieranie działań i współpraca z właściwymi podmiotami na rzecz realizacji inwestycji sprzyjających pogłębianiu kontaktów międzyregionalnych, w tym w zakresie infrastruktury granicznej (budowa i rozbudowa przejść granicznych oraz dostosowanie ich do obsługi ruchu turystycznego) oraz poprawiającej dostępność do przejść granicznych (drogi, linie kolejowe, parkingi buforowe, lotnisko, infrastruktura turystyczna).
- Wspieranie działań na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych na obszarach przygranicznych oraz rozwój zintegrowanej turystyki transgranicznej.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce - Strategia definiuje atuty i wyzwania wynikające z uwarunkowań rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Janów Lubelski, wskazuje wizję, cele strategiczne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Strategia jest istotnym dokumentem określającym plany rozwoju ponadlokalnego, który określa kluczowe kierunki rozwoju dla 4 gmin tworzących Partnerstwo Zielona Brama Roztocza.

W dokumencie Strategii wskazano cztery cele strategiczne:

- Aktywna społeczność, współpracująca, zintegrowana, dumna z dziedzictwa kulturowego i własnej tożsamości, stwarzająca dobre perspektywy dla przyszłych pokoleń.
- Rozwinięta przedsiębiorczość, w tym przemysł i usługi turystyczne, rozwijające się dzięki efektywnemu wykorzystywaniu atutów Partnerstwa, w tym ponadprzeciętnych walorów środowiska naturalnego.
- Zadbane i szanowane środowisko naturalne, wykorzystywane w sposób zrównoważony, odporne na wyzwania klimatyczne, stanowiące zachętę do życia i odwiedzania Ziemi Janowskiej.
- Dobre rządzenie sprawami publicznymi i przestrzenią Partnerstwa.

Zrealizowanie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji ma szansę przyczynić się do osiągnięcia wymienionych powyżej celów za pośrednictwem uwzględnionych w dokumencie projektów rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia, o których mowa, w znacznym zakresie dotyczą bowiem działań inwestycyjnych, prowadzących do rozwoju lokalnej gospodarki oraz zadań miękkich, dotyczących kapitału ludzkiego. Gminny Program Rewitalizacji wskazuje ponadto wizję przyszłego rozwoju obszaru rewitalizacji, która zgodna jest z celami strategicznymi. W poniższej tabeli przedstawiono powiązania pomiędzy celami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce, a celami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030.

Tabela 2. Powiązania celów Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce i Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030

Cele w GPR Cele w Strategii Rozwoju ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce	CEL REWITALIZACJI A OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH ORAZ ZINTEGROWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	CEL REWITALIZACJI B ZAPEWNIENIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO WYŻSZEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURY I ŚRODOWISKA	CEL REWITALIZACJI C PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEC AKTYWIZACJĘ ZAWODOWĄ ORAZ WZMOCNIENIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA
Aktywna społeczność, współpracująca, zintegrowana, dumna z dziedzictwa kulturowego i własnej tożsamości, stwarzająca dobre perspektywy dla przyszłych pokoleń	X		X
Zadbane i szanowane środowisko naturalne, wykorzystywane w sposób zrównoważony, odporne na wyzwania klimatyczne, stanowiące zachętę do życia i odwiedzania Ziemi Janowskiej.		X	
Dobre rządzenie sprawami publicznymi i przestrzenią Partnerstwa.	X	X	

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 – 2030 – dokument, który pomaga zarządzać sferą społeczną i pozwala na zintegrowanie i skoordynowanie działań różnych instytucji i podmiotów działających w obszarze polityki społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2030 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy Janów Lubelski odpowiedniego poziomu życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb. Aby zrealizować misję postawiono szereg celów strategicznych i operacyjnych:

1. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju wychowawczego dzieci i młodzieży:
 - a. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin.
 - b. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących.
 - c. Udzielanie wsparcia rodzinom doświadczającym trudności opiekuńczo – wychowawczych.
 - d. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do kształcenia i wszechstronnego rozwoju.
2. Nowoczesny system polityki społecznej:
 - a. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i bytowej.

- b. Wzmocnienie potencjału osób i rodzin.
3. Profilaktyka i ochrona zdrowia w tym problemy osób starszych i z niepełnosprawnościami:
 - a. Zapewnienie dostępu do usług społecznych w tym pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami.
 - b. Zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności.
 - c. Podnoszenie świadomości społeczeństwa o potrzebach i problemach osób starszych i z niepełnosprawnościami.
 - d. Przeciwdziałanie izolacji seniorów.
 - e. Rozwój usług społecznych dla osób potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Realizacja owych celów odbywać się może za pośrednictwem projektów rewitalizacyjnych GPR w sferze społecznej i funkcjonalno-przestrzennej. Przedsięwzięcia tego typu zazwyczaj dotyczą bowiem wsparcia edukacji i stwarzania warunków do powrotu ludzi wykształconych do Gminy, zwiększenia dostępności usług, wzrostu aktywności zawodowej, zapobiegania szerszeniu się patologii społecznych czy ograniczaniu bezrobocia. Określone w GPR przedsięwzięcia w sposób integralny harmonizują z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 – 2030.

Tabela 3. Powiązania celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Janów Lubelski i Gminnego Programu Rewitalizacji

Cele w GPR	CEL REWITALIZACJI A OGRA NICZENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH ORAZ ZINTEGROWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	CEL REWITALIZACJI B ZAPEWNIENIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO WYŻSZEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURY I ŚRODOWISKA	CEL REWITALIZACJI C PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ AKTYWIZACJĘ ZAWODOWĄ ORAZ WZMOCNIENIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA
Cele w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Janów Lubelski na lata 2023 – 2030			
1. Wsparcie rodzin oraz wspomaganie rozwoju wychowawczego dzieci i młodzieży	X		X
2. Nowoczesny system polityki społecznej	X		
3. Profilaktyka i ochrona zdrowia w tym problemy osób starszych i z niepełnosprawnościami	X	X	

W **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Janów Lubelski** określono obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji i rewitalizacji. Cele strategiczne główne przyjęte w Studium, to:

- Dynamiczny rozwój infrastruktury;
- Dynamiczny rozwój gospodarczy;
- Dynamiczny rozwój potencjału ludzkiego;

- Funkcjonalne kształtowanie przestrzeni z zachowaniem warunków koniecznych ochrony środowiska naturalnego;
- Wysoka sprawność administracyjno-finansowa samorządu Janowa Lubelskiego.

Celami polityki przestrzennej Miasta jest:

- Poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym podniesienie ładu przestrzennego, stworzenie korzystnego wizerunku Miasta, oraz wzmocnienie jego powiązań z regionem.
- Racjonalne wykorzystanie terenów i intensyfikacja ich zagospodarowania.
- Ochrona wartości środowiska przyrodniczego i wykorzystanie potencjału terenów otwartych.
- Ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego oraz zabytków, a także układów urbanistycznych.
- Rozwój obszarów zabudowy jednorodzinnej.
- Ochrona wartości przyrodniczych.

GPR wpisuje się w te cele i propaguje zawarte w nich postulaty poprzez realizację w szczególności działań mających na celu ograniczenie problemów społecznych na przedmiotowym obszarze i zwiększenie kompetencji społecznych. Ponadto w ramach przedstawionych kierunków GPR realizuje przedsięwzięcia, których wynikiem będzie poprawa jakości przestrzeni i atrakcyjności obszaru, modernizacja budynków zabytkowych w obszarze rewitalizacji, poprawa jakości infrastruktury technicznej. W wyniku przedmiotowych działań obszar rewitalizacji stanie się miejscem atrakcyjnym zarówno do zamieszkania jak i do lokalizacji nowych działalności gospodarczych.

3 Metodyka

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji, w celu opracowania diagnoz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gmina prowadziła analizy, w których wykorzystano obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030 oparty jest o wykorzystanie modelu ekspercko-partycypacyjnego, który polega na możliwie jak najszerszym udziale wszystkich interesariuszy w pracach nad dokumentem. Gmina przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 jako podstawowego i strategicznego narzędzia wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji integrującego w sposób kompleksowy wszystkie elementy procesu rewitalizacji na terenie Gminy Janów Lubelski.

Podczas opracowywania *Diagnozy stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski*⁶ zastosowano następujące metody:

- analiza dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu gminnym;
- analiza wielokryterialna (wskaźnikowa), w której wykorzystano zestaw wskaźników dla 5 sfer, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej;
- konsultacje społeczne przygotowane w oparciu o zapisy art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. 2023 poz. 1688), które obejmowały:
 - Upublicznienie dokumentu,
 - Zbieranie uwag w postaci elektronicznej,
 - Zbieranie uwag w postaci papierowej,
 - Zbieranie uwag ustnych,
 - Otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem partnerów społeczno-gospodarczych.
 - Ankietę konsultacyjną.

W pracach dotyczących opracowywania danych do diagnozy wzięli udział pracownicy Urzędu Miejskiego Janowa Lubelskiego oraz jednostek organizacyjnych gminy m.in. Janowski Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Zamoyskiego w Janowie Lubelskim, Publiczna Szkoła Podstawowa w Momotach Górnych oraz Zespół do spraw rewitalizacji. W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi. Dane pozyskano również m.in. z Muzeum Regionalnego w Janowie Lubelskim, Zakładu Obsługi Szkół i Przedszkoli, Powiatowego Urzędu Pracy w Janowie Lubelskim, Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim.

Rezultatem tego etapu była zdiagnozowana sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy oraz wstępne wskazanie na mapie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (o najbardziej intensywnych zjawiskach kryzysowych).

⁶ https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=277&action=details&document_id=1960403

W trakcie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji zastosowano następujące metody badań:

- Analiza dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu gminnym;
- Inwentaryzacja obszaru rewitalizacji;
- Spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorcami;
- Konsultacje z Młodzieżową Radą Miejską oraz Gminną Radą Seniorów;
- Nabór kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- Konsultacje społeczne przygotowane w oparciu o zapisy art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, które obejmowały:
 - Upublicznienie dokumentu,
 - Zbieranie uwag w postaci elektronicznej,
 - Zbieranie uwag w postaci papierowej,
 - Zbieranie uwag ustnych,
 - Otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem partnerów społeczno-gospodarczych,
 - Ankietę konsultacyjną.

Sformułowanie pożądanych działań (pakietów projektów rewitalizacyjnych) nastąpiło na bazie zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych.

3.1 Podział na jednostki pomocnicze

Na etapie programowania rewitalizacji konieczne jest wyznaczenie obszarów zdegradowanych charakteryzujących się koncentracją negatywnych zjawisk Gminy w sferze społecznej i towarzyszących, tj. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej, a spośród nich konkretnego obszaru lub podobszaru o relatywnie najgorszej sytuacji, predestynowanego do objęcia kompleksową interwencją w zakresie rewitalizacji. Podstawą wyznaczenia obszaru kryzysowego jest nasilenie zjawisk w sferze społecznej, pozostałe sfery są pomocnicze.

Przygotowanie do wielokryterialnej analizy wskaźnikowej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a w perspektywie obszaru Gminnego Programu Rewitalizacji, wymusiło staranny dobór pól podstawowych (jednostek agregacji danych).

Przyjęty model wyznaczenia jednostek analitycznych bazuje na jednostkach urbanistycznych, z uwzględnieniem poniższych kryteriów:

- funkcjonalno-przestrzenne – tj. według kategorii użytkowania terenu (typ zabudowy mieszkaniowej, sieci komunikacyjne, obszary przestrzeni publicznych);
- fizjonomicznego – charakter i rodzaj zabudowy (np. wiek zabudowy, zabudowa wiejska, miejska i podmiejska);
- morfologicznego – układ przestrzenny (zróznicowanie wysokości zabudowy).

Uwzględniono również pozostałe kryteria tj.:

- przyrodnicze – formy krajobrazowe;
- historyczne – strefy miasta (np. centrum, śródmieście, strefa podmiejska).

Zasadniczo na potrzeby niniejszego opracowania zdecydowano się na wskazanie dwóch grup jednostek pseudonaturalnych:

- istniejące,
- wyznaczone na potrzeby rewitalizacji.

Przyjęta metoda delimitacji rekomendowana jest także w wydany w 2017 roku podręczniku rewitalizacji⁷. Ważkim argumentem przyjęcia tej metody jest także fakt, że ustawa o rewitalizacji stanowiąc, iż uchwała o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest aktem prawa miejscowego⁸, powoduje dalej idące skutki niż tylko wyznaczenie granic dla działań rewitalizacyjnych (np. możliwość ustanowienia na rzecz Gminy prawa pierwokupu nieruchomości, czy ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji; precyzja wyznaczenia obszaru jest także niezbędne do wydawania zaświadczeń w tym zakresie przy każdorazowej czynności obrotu – np. sprzedaży nieruchomości).

Propozycja podziału Gminy Janów Lubelski na jednostki analityczne z maksymalnym uwzględnieniem uwarunkowań urbanistycznych, przygotowana w Referacie Architektury i Nieruchomości Urzędu Miejskiego, spotkała się z akceptacją Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Burmistrza Janowa Lubelskiego.

W trakcie prac analitycznych dokonano zmiany granic jednostek analitycznych:

- w obszarze przyległym do ulicy Kamiennej i ks. Skorupki dołączono tereny infrastruktury technicznej (kotłownia szkolna) i tereny usługowe (usługi handlu i usługi społeczne – szkoła podstawowa) do obszaru analitycznego JPU - 2 (Centrum Północ), pozostawiając w jednostce JPU – 7 (ul. Kamienna) tylko tereny mieszkaniowe;
- dołączono także do tej jednostki (JPU - 2 Centrum Północ) kompleks sportowy ze stadionem oraz tereny rekreacyjne przy rzece Białej jako jego kontynuację a także tereny zdegradowane technicznie oraz przemysłowe dawnej mleczarni.

Do wyznaczenia Jednostek Podstawowych Urbanistycznych (JPU) wykorzystano więc następujące materiały kartograficzne: mapę ewidencji gruntów i budynków, bazę danych obiektów topograficznych (dalej: BDOT), bazę uzbrojenia terenu (GESUT) mapę topograficzną, ortofotomapę (zdjęcie lotnicze o walorze kartometrycznym), mapy zasadnicze, rysunki aktów planowania przestrzennego (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy oraz planów miejscowych).

Osobną grupę danych stanowiła, prowadzona przez Urząd Miejski, Ewidencja Miejscowości Ulic i Adresów (EMUiA), która posłużyła do ustalenia granic miejscowości, przypisania ulic (lub ich fragmentów) oraz punktów adresowych do poszczególnych obszarów analitycznych, ale także do pobrania współrzędnych geograficznych (w programie QGIS) dla każdego punktu adresowego, co z kolei było bazą referencyjną do której odnoszono dane pozyskiwane w systemie adresowym (np. dane z programu Mikropesel, czy też zgłoszenia źródeł ciepła albo tzw. dodatki na węgiel i pellet).

Wyznaczenia granic jednostek urbanistycznych na terenie miasta i Gminy Janów Lubelski dokonano w programie geodezyjnym EwMapa. W szczególności z uwzględnieniem działek ewidencyjnych i tworzonych przez nie nieruchomości (kilka działek).

Ze względu na konieczność dosyć precyzyjnego przyporządkowania nieruchomości do danej jednostki analitycznej, do której należał dany punkt adresowy, a także fakt, że uwzględniano granice działek ewidencyjnych i stosunki własnościowe, granice jednostek analitycznych mają dosyć

⁷ „DELIMITACJA KROK PO KROKU Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji”, praca zbiorowa pod redakcją Wojciecha Jarczewskiego, Instytut Rozwoju Miast na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Departamentu Polityki Przestrzennej -Umowa nr DPP-U-POWER-173/16

⁸ art. 13 w związku z art. 8 UR

skomplikowany kształt, jednakże korelują zarówno z tabelą, którą użyto do zbierania danych, jak i rzeczywistymi granicami jednostek urbanistycznych.

W przyjętej metodyce za tereny zamieszkałe uznano tereny, na których możliwe jest aktualnie prowadzenie inwestycji mieszkaniowej (tereny przeznaczone w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową), z tego względu wyłączono tereny, co prawda przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, ale np. wymagające przeprowadzenia procedury scaleniowej. Dokładny wykaz ulic przypisanych poszczególnym jednostkom znajduje się w dokumencie: Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski⁹.

Tereny zamieszkałe ujęto razem z ogólnodostępnymi terenami „zielonymi” (t.j. przyległymi do tych obszarów terenami rekreacyjnymi - parki, skwery, zieleńce) oraz takie jak: cmentarz czy obiekty sportowe, takie jak stadion czy boiska osiedlowe, a także terenami funkcjonalnie związanymi i bezpośrednio obsługującymi mieszkańców (w szczególności tereny handlowe i usługowe, hotele, szkoły, przedszkola, służba zdrowia, kościoły, infrastruktura techniczna, tereny usług publicznych: ZUS, KRUS, jednostki kultury, urzędy, dworce).

Przy wyznaczaniu JPU nie uniknięto jednak dość dużego zróżnicowania w zakresie potencjału ludnościowego i przestrzennego (powierzchni), ze względu na znaczne oddalenie od siebie niektórych jednostek osadniczych i braku możliwości sensownego połączenia ich w większe bloki, a także wyraźne zróżnicowanie jednostek (np. osobno ujmowana zabudowa wielorodzinna i zabudowa jednorodzinna).

Niewielka część obszarów zamieszkałych pozostała poza jakimkolwiek JPU (ok. 0,2% wszystkich mieszkańców Gminy), ze względu na swoje oddalenie, stanowiąc enklawy w terenach rolnych czy leśnych.

W ramach przyjętej metodyki, poszczególnym JPU, nadano umowne nazwy w celu sprawnego identyfikowania obszarów i łatwiejszego komunikowania się przy identyfikacji zjawisk problemowych.

Ostatecznie wyznaczono 14 jednostek urbanistycznych w granicach miasta Janowa Lubelskiego (JPU od 1 do 14) oraz 12 jednostek na obszarze wiejskim (JPU od 15 do 26).

Tabela 4. Zestawienie jednostek urbanistycznych

JPU	Nazwa JPU	Liczba mieszkańców	pozycja kol. 3	Powierzchnia JPU [ha]	pozycja kol. 5
1	2	3	4	5	6
1	Stare Centrum	486	12	14	22
2	Centrum Północ	1 039	4	78	7
3	Centrum Południe	474	13	15	20
4	Stare Południe	702	7	20	18
5	Nowe Centrum	152	22	18	19
6	Bloki Wiejska	2 589	1	29	16
7	Kamienna	177	21	7	24
8	Wichrowe	1 060	3	30	15
9	Szpital	258	19	14	21
10	Przyborowie	527	11	45	13
11	Obrówka	335	18	61	11
12	Bloki Boh_Por_Wzg	604	8	3	26
13	Nowe Południe	840	5	196	1
14	Zaolszynie	1 771	2	70	9

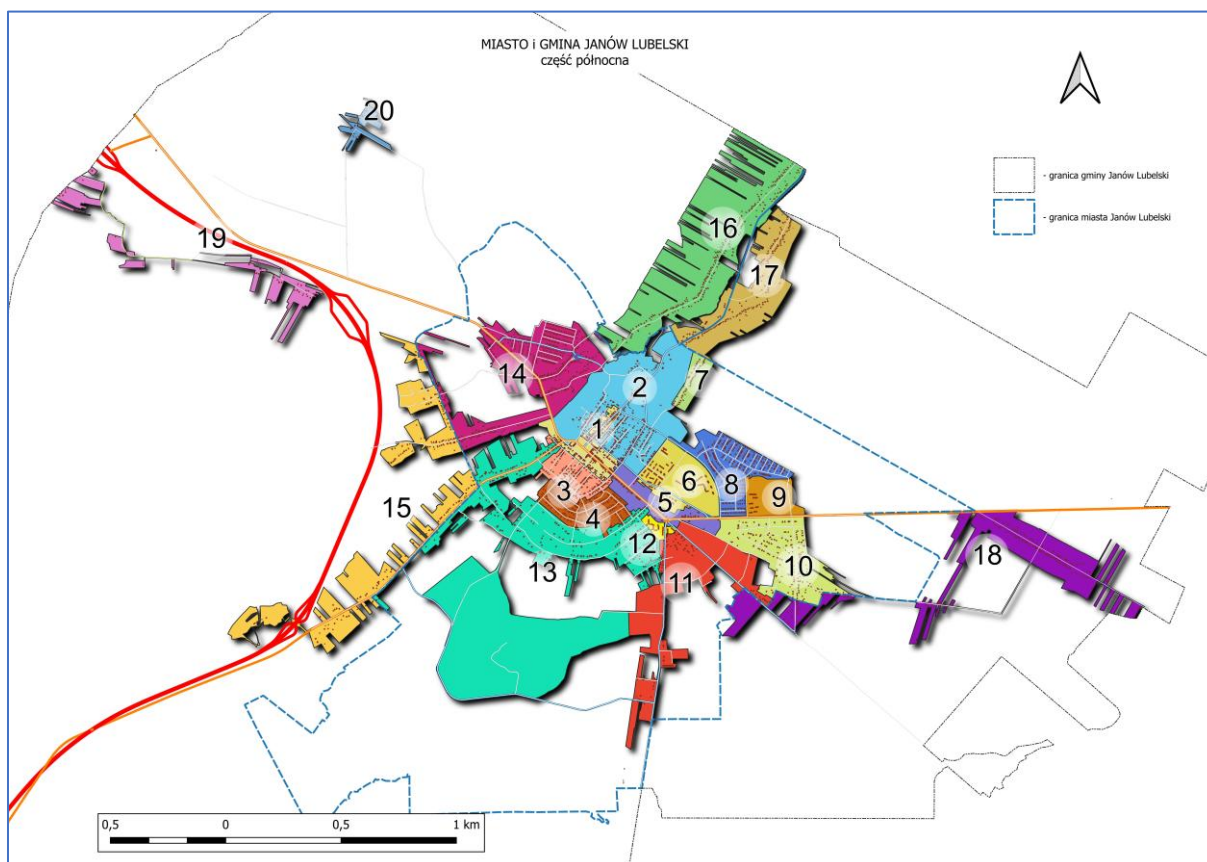
⁹ <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>

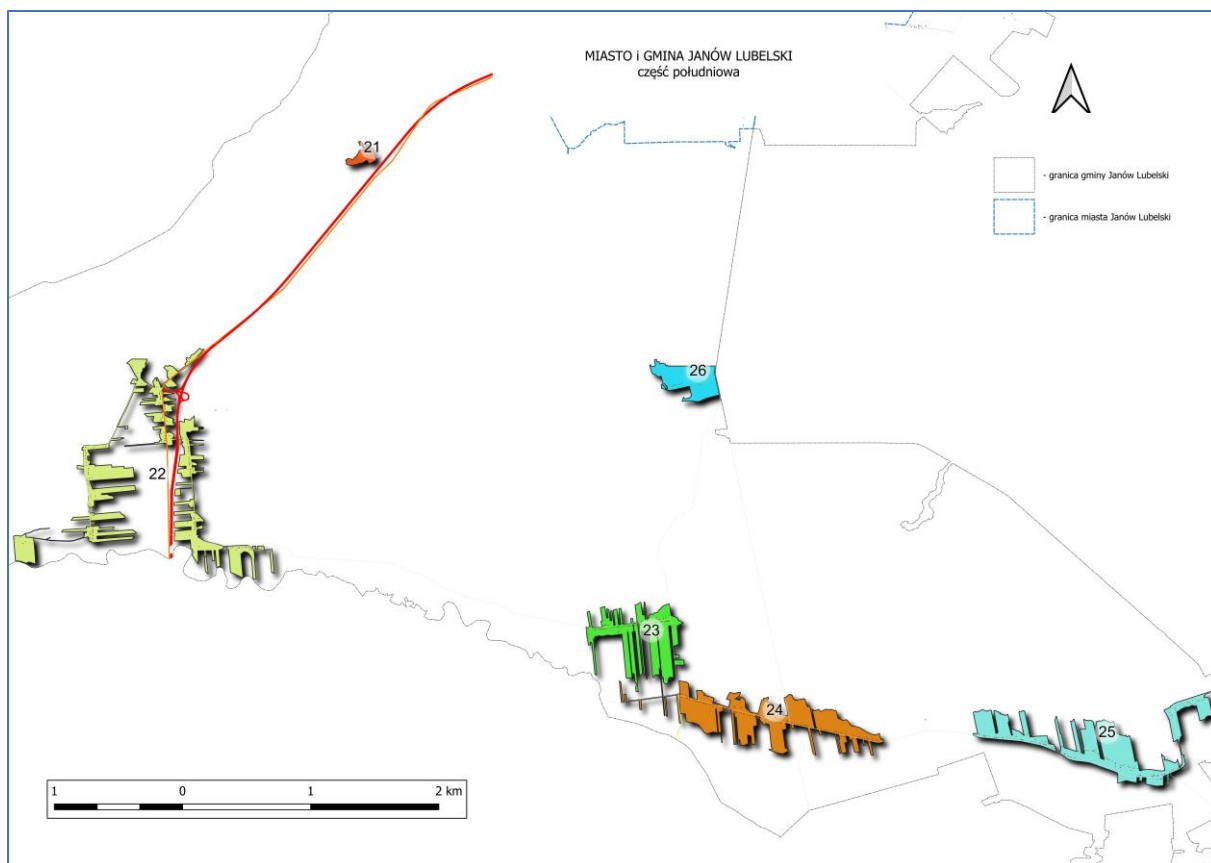
15	Ruda	463	14	71	8
16	Biała Pierwsza	807	6	107	5
17	Biała Druga	536	10	47	12
18	Zofianka	538	9	65	10
19	Boro-Kop	116	23	23	17
20	Laski	41	24	6	25
21	Pikule	22	26	8	23
22	Łązek	452	15	168	2
23	Momoty Dolne	231	20	85	6
24	Momoty Górne	372	16	132	4
25	Trójmiasto	340	17	133	3
26	Szklarnia	38	25	40	14
SUMA		14 970		1 491	
	JPU miejskie				
	JPU wiejskie				

Źródło: Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

Poniższa rycina obrazuje rozmieszczenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z funkcjami zespólnymi: rolniczymi lub usługami (jako funkcje uzupełniające lub zamienne), w poszczególnych JPU.

Ryc. 2. Wydzielone jednostki urbanistyczne

Źródło: Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

3.2 Wybór obszaru rewitalizacji

W ramach założeń badawczych przyjęto zasadę porównywania występowania danego zjawiska (natężenia zjawiska) do poziomu średniego dla całej Gminy (wielkość referencyjna), przyjmując system zero-jedynkowy, czyli jeżeli poziom zdegradowania jest większy niż średnia w całej gminie to dla danej JPU przyznawano „jeden”.

W nielicznych przypadkach zastosowano medianę zamiast średniej, która lepiej oddaje zróżnicowanie zjawiska.

W niektórych sferach nieco inaczej formułowano poziom referencyjny do którego odnoszono poziom zdegradowania, pozostawiając jednak zasadę zero-jedynkową.

Założono także zasadę wyliczania wskaźników cząstkowych (jeżeli dane źródłowe zawierały więcej niż jedną zmienną) dla poszczególnych analizowanych dziedzin a później „wyciągania” jednego wskaźnika syntetycznego, także w formule zero-jedynkowej.

W sferze społecznej przeprowadzono analizę z przypisaniem wagi do wskaźników syntetycznych w poszczególnych dziedzinach, zakładając ich niejednakowy wpływ na poziom zjawiska kryzysu lub prognozując narastanie danego zjawiska (np. wzrost osób i problemów związanych z wiekiem) a także między innymi ze względu na brak w miarę równomiernego rozłożenia danych źródłowych i braku pełnej identyfikacji problemów w danej dziedzinie (np. edukacja), a nie ze względu na niższą wagę danego problemu.

Zintegrowane wskaźniki w pozostałych sferach (poza społeczną) uzyskiwano poprzez sumowanie terenów, wychodząc z założenia, że teren zdegradowany to taki teren, gdzie zachodzi stan kryzysowy w sferze społecznej oraz jedno ze zjawisk negatywnych w tych pozostałych sferach.

Część ocen poziomu zdegradowania w poszczególnych dziedzinach (poza społeczną) uzyskano bezpośrednio w formule zero-jedynkowej, bazując na analizach przeprowadzonych przez pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego.

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz po przeprowadzeniu stosownej procedury, wyznaczono obszar zdegradowany na obszarze Gminy obejmujący swoim zasięgiem 3 jednostki analityczne na terenie miasta Janowa Lubelskiego:

- JPU – 2 „Centrum Północ”;
- JPU – 5 „Nowe Centrum”;
- JPU – 6 „Bloki Wiejska”.

W Gminie Janów Lubelski wyznaczenie obszaru rewitalizacji nastąpiło według przesłanki istotnego znaczenia obszaru dla rozwoju lokalnego i spełnienia przez obszar warunków populacyjnych i powierzchniowych.

Obszar rewitalizacji Gminy Janów Lubelski obejmuje cały obszar zdegradowany, na którym zamieszkuje 3 780 osób, co stanowi 25,19 % całej populacji Gminy, a powierzchnia obszaru rewitalizacji to 125 ha, co stanowi 0,70 % powierzchni Gminy.

Obszary te zatwierdzono Uchwałą nr LXIX/617/23 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski.

Dnia 27 marca 2024 roku uchwałą Nr LXXI/642/24 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030¹⁰ została rozpoczęta procedura opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030.

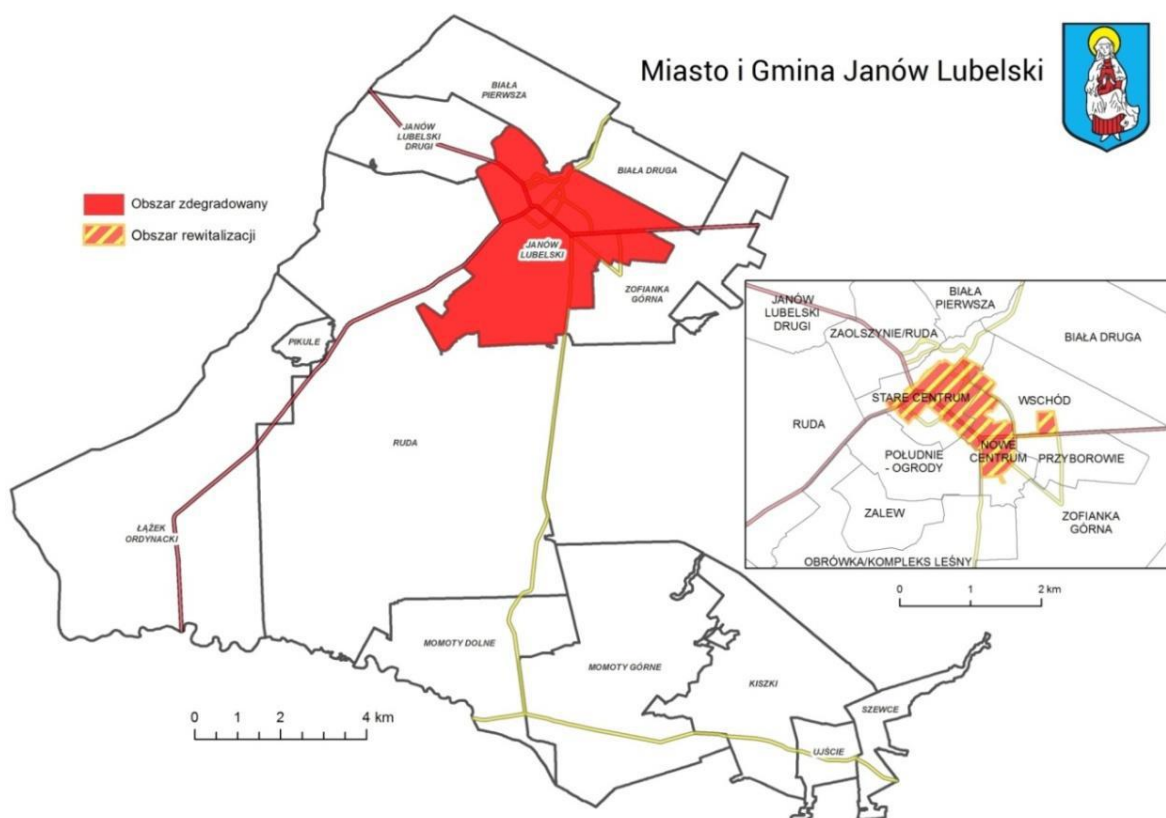
¹⁰ https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=55&action=details&document_id=2120543

4 Dotychczas osiągnięte efekty rewitalizacji

Dotychczas, rewitalizacja na terenie Gminy przebiegała w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016 – 2022 który przyjęty był uchwałą nr XXXIV/263/17 z dnia 26 maja 2017 r. Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim. Program był aktualizowany i ponownie przyjęty uchwałą nr X/90/19 w/s aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016 - 2022. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski jest zgodny z Wytycznymi Ministra Rozwoju. Gmina Janów Lubelski podjęła się zadania opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w celu kontynuowania i inicjowania procesów naprawczych oraz pomocy lokalnym podmiotom poprzez likwidowanie barier w obszarze wyznaczonym jako wymagający wsparcia.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono obszar zdegradowany, w którym występował stan kryzysowy, a następnie w jego ramach - obszar rewitalizacji. Wyznaczony teren do rewitalizacji obejmował przestrzeń 146,8 ha, co stanowiło 0,8% obszaru Gminy. Liczba osób zamieszkująca w wyznaczonym terytorium stanowiła 29,6% mieszkańców Gminy. Obszar rewitalizacji obejmował części obszaru Stare Centrum, Nowe Centrum oraz Wschód, zgodnie z podziałem jednostek przestrzennych wyznaczonych na podstawie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Ryc. 3. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016 - 2022

Granicę wyznaczonego obszaru od strony północnej stanowiło skrzyżowanie ul. Bialskiej oraz ul. Henryka Sienkiewicza, a także granica cmentarza komunalnego, ulica Kamienna i granica działki nr 3779/53 do ulicy Ks. Ignacego Skorupki. Następnie granica przebiegała do skrzyżowania ul. Ks. Ignacego Skorupki z ul. Różaną. Od południa granicę stanowiły działki przylegające do ulicy

Ulanowskiej oraz Wałowej, a następnie wzdłuż ul. Wesołej, ul. 14 Czerwca, ul. Stefana Wyszyńskiego, ul. Ochotników Węgierskich poprzez granicę działki nr 2432/3 do ul. Łąkowej, gdzie w dalszej kolejności ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza oraz ul. Objazdową do skrzyżowania z ul. Jana Zamoyskiego (z włączeniem działek nr 2708/5, 2708/3, 2709). Obszar rewitalizacji obejmował również część ul. Jana Zamoyskiego oraz działki, na których znajduje się Szpital Powiatowy oraz Publiczna Szkoła Podstawowa z oddziałami Integracyjnymi przy ul. Ks. Ignacego Skorupki 11.

W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy w LPR wypracowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Wizja zakładała osiągnięcie poprawy jakości życia osób wykluczonych społecznie poprzez ich włączenie w procesy integracji i aktywizacji i brzmiała następująco: **obszar rewitalizacji stanie się miejscem optymalnie wykorzystującym posiadane zasoby i potencjał na rzecz lokalnej społeczności, a zrealizowane inicjatywy zapewnią podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz podniosą atrakcyjność Janowa Lubelskiego zarówno pod względem turystycznym jak i gospodarczym. Aktywna rewitalizacja społeczna w powiązaniu z działaniami infrastrukturalnymi pozwala kompleksowo wykorzystać zasoby i potencjał mieszkańców.**

Tabela 5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji

Sfera społeczna	Mieszkańcy Janowa Lubelskiego stanowią świadomą, zintegrowaną, zaangażowaną społecznie i obywatelsko społeczność. Liczne inicjatywy społeczne, programy aktywizacji zawodowej oraz programy dedykowane dla osób starszych, bezrobotnych czy niepełnosprawnych, wspierane przez Gminę, pozwalają ograniczyć zjawisko wykluczenia, bezrobocia i ubóstwa. Wykreowana wysokiej jakości przestrzeń publiczna umożliwia podmiotom ekonomii społecznej prowadzenie aktywizacji społeczno-zawodowej, redukującej negatywne zjawiska społeczne oraz rozbudowę zaplecza instytucji wsparcia społecznego. Szeroka oferta wydarzeń edukacyjnych i zajęć kulturalnoartystycznych pozwala na rozwój pasji i zdobywanie nowych zdolności przez osoby w każdym wieku. Uwrażliwienie na sprawy współobywateli oraz dbałość o otoczenie wpływa na wzrost jakości życia mieszkańców, a także przyczynia się do silniejszego utożsamiania się z miejscem zamieszkania.
Sfera gospodarcza	Odnowiona przestrzeń Centrum Miasta, przywróciła pierwotny charakter Rynku i jego otoczenia, ożywiła go gospodarczo, sprzyja integracji, przyciągając mieszkańców i turystów. To ożywienie daje się zauważyć również w innych częściach miasta. Przy zmodernizowanym Rynku lokalizowane są atrakcyjne punkty gastronomiczne i restauracyjne. Utworzone nowe strefy działalności gospodarczej dają szansę na stworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Mieszkańcy dzięki działaniom wspierającym przedsiębiorczość chętnie podejmują samozatrudnienie. Prężnie rozwijający się sektor MŚP oraz ekonomii społecznej przekłada się na wzrost zatrudnienia i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców. Atrakcyjna oferta na lokalnym rynku pracy skłania młode osoby do osiedlania się na terenie Janowa Lubelskiego i wiązania swojej przyszłości zawodowej i osobistej z miastem. Liczne podmioty dostarczają nowe usługi społeczne dla mieszkańców, sprzyjając włączaniu osób wykluczonych społecznie do życia społecznego i zawodowego.
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dzięki sprawnie prowadzonemu procesowi rewitalizacji obszar Rynku w Janowie Lubelskim odzyskał tradycyjną funkcję centrum usług, handlu i rekreacji mieszkańców. Obiekty i tereny wcześniej zaniedbane i opuszczone zostały zaadaptowane i udostępnione pod funkcje istotne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji i miasta oraz działających tu podmiotów gospodarczych.

	Zadbane i zagospodarowane przestrzenie publiczne sprzyjają integracji i ożywieniu kulturalno-turystycznemu. Prowadzone inwestycje realizowane są w sposób świadomy społecznie, co pozwala na stworzenie miejskiej infrastruktury przyjaznej osobom starszym i niepełnosprawnym, wpływając na poprawę jakości ich uczestnictwa w życiu społecznym.
Sfera techniczna	Przeprowadzone remonty i modernizacje budynków użyteczności publicznej zapewniają możliwość bezpiecznego korzystania z nich dzięki czemu przyczyniają się do rozwoju różnych organizacji o charakterze społecznym. Realizacja projektów w zakresie usprawnienia rozwiązań elektroenergetycznych zapewnia dostosowanie ich do wymagań programów ogólnopolskich w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.
Sfera środowiskowa	Prowadzone inwestycje infrastrukturalne przekładają się na znaczne zwiększenie efektywności energetycznej i środowiskowej. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym w zakresie energetyki i termomodernizacji, ograniczone zostało zjawisko niskiej emisji i eliminacji azbestu. Zieleń w centrum miasta jest uporządkowana i uatrakcyjniana przestrzeń publiczną. Odnowione i zagospodarowane skwery i parki, stanowią popularne miejsce spędzania wolnego czasu i rekreacji mieszkańców, stając się również turystyczną wizytówką miasta. Mieszkańcy otrzymali atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu w Parku Misztalec, a młodzież i seniorzy efektywnie pielęgnują międzypokoleniową komunikację w atrakcyjnie zagospodarowanych przestrzeniach publicznych.

Głównym celem programu było: „Wdrożenie kompleksowych, komplementarnych i skoncentrowanych działań rewitalizacyjnych, umożliwiających wykorzystanie posiadanego potencjału i zasobów w celu osiągnięcia efektu synergii do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju społeczno - gospodarczego.”

W Lokalnym Programie Rewitalizacji przewidziano realizację 7 działań, których realizacja przyczynić się miała do osiągnięcia założonych w dokumencie celów. Przedsięwzięcia sformułowane tak, aby każde z nich realizowało przynajmniej jeden cel rewitalizacji. Działania te skupiały 31 projektów podstawowych oraz 19 projektów uzupełniających. W 100% zrealizowano 18 projektów podstawowych, co stanowi ponad 58 % założonych planów. Częściowo zrealizowano 2 z projektów podstawowych (2 w stopniu 50% realizacji). W przypadku projektów uzupełniających zrealizowano 3 z 15 założonych inwestycji (tj. 16,67 %). Łącznie zrealizowano 21 projektów rewitalizacyjnych, w pełnym planowanym zakresie, co stanowi 42 % założonych przedsięwzięć.

Realizację części projektów rewitalizacyjnych, również tych wymagających dużych nakładów finansowych, zaplanowano na lata 2017 – 2022. Na etapie opracowywania tak dalekosiężnego dokumentu o charakterze strategicznym ciężko przewidzieć szczegółowe ramy czasowe realizacji poszczególnych inwestycji. Przy przygotowywaniu harmonogramu realizacji projektów należy wziąć pod uwagę czas niezbędny do realizacji danej inwestycji, przewidywaną dostępność zewnętrznych środków finansowych oraz możliwości inwestycyjne samej Gminy. Większość projektów Gmina Janów Lubelski realizowała w latach 2021 – 2023. Gmina osiągnęła skuteczność w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji na zadowalającym poziomie.

5 Uspołecznienie programu rewitalizacji

Proces uspołecznienia Gminnego Programu Rewitalizacji reguluje art. 6. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z nim, co do zasady, rewitalizacja powinna być prowadzona w sposób jawny i przejrzysty, zapewniając możliwość aktywnego udziału różnych grup interesariuszy. Rozwój dialogu pomiędzy zainteresowanymi stronami pozwala bowiem inicjować i wspierać działania związane z kształtowaniem więzi społecznych. Ponadto wieloaspektowe spojrzenie na problemy i potencjały Gminy poprzez rozpoznanie potrzeb mieszkańców wzmacnia kapitał społeczny oraz pozwala na wypracowanie Programu obejmującego spójne, wielosektorowe działania. Społeczność lokalna stanowi bezpośrednie i najlepiej znające ten obszar źródło informacji. Jednocześnie partycypacja mieszkańców zapewnia zaangażowanie społeczności lokalnej w budowanie przyszłości Gminy, dając możliwość bezpośredniego wypowiedzenia się, a co za tym idzie – współdecydowania o rozwoju Gminy, którą zamieszkują.

Proces powstawania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski przebiegał w sposób uspołeczniiony. Interesariusze procesu mieli wpływ na jego treść. Podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji przeprowadzono szereg badań, w tym z udziałem społeczności. Ponadto utworzona została specjalna zakładka na stronie internetowej Gminy Janów Lubelski, gdzie zamieszczane były informacje-zaproszenia dotyczące działań w procesie rewitalizacji, a także partycypacji społecznej: <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>.

Według ustawy, uspołecznienie Programu wymaga użycia form konsultacji wskazanych w art. 6 ust.3 pkt. 1 oraz co najmniej dwóch form wskazanych w art. 6 ust 3 pkt. 2. Obligatoryjną do zastosowania jest ankietyzacja, czyli zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej. Dodatkowo, wykorzystać należy jeszcze minimum dwie inne formy konsultacji, wybrane z ustawowego katalogu, tj.: spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjny, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych. Dwie pierwsze (spotkania i debaty) mogą być przeprowadzane również za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku.

W procesie uspołecznienia Gminnego Programu Rewitalizacji zapewniono możliwość udziału interesariuszy rewitalizacji w przygotowaniu i realizacji strategii, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego. Zastosowane metody umożliwiły zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT, którego rolę niewątpliwie pełni przedmiotowy dokument.

5.1 Interesariusze rewitalizacji

Zgodnie z art. 2 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji zaprezentowano wykaz interesariuszy rewitalizacji biorących udział na etapie tworzenia dokumentu.

Tabela 6. Wykaz interesariuszy rewitalizacji biorących udział na etapie tworzenia dokumentu

Mieszkańcy i właściciele nieruchomości	Pierwszą grupą interesariuszy wskazaną w Ustawie o rewitalizacji są w szczególności mieszkańcy oraz właściciele i zarządcy nieruchomości obszaru rewitalizacji. W wielu kwestiach uwzględniani są również mieszkańcy całej Gminy. Projekty rewitalizacyjne powinny być skierowane do szerokich grup mieszkańców obszaru rewitalizacji a zwłaszcza grup, do których kierowane
---	--

	są konkretne działania ze względu na zdiagnozowane czynniki kryzysowe bądź wskazane do uzyskania wsparcia w ramach celów określonych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027. W procesie partycypacji obywatelskiej ważne jest, aby umożliwić dostęp zgodnie z wymaganiami zasad równości szans i płci oraz zastosować zasady zapobiegające dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie etniczne czy narodowe. Szczególnie istotne było spełnienie zasad dostępności przy organizacji działań partycypacyjnych i realizacji zadań rewitalizacyjnych.
Organizacje pozarządowe i inne organizacje społeczne	W procesie planowania działań jak również w ich realizacji ważny jest udział organizacji społecznych, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych. Potencjał trzeciego sektora umożliwia zaangażowanie go, jako partnerów przy planowaniu i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Podczas procesu opracowywania przyszłych działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski należy zapewnić współpracę z podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, aktywnie działającymi na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnymi za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnością, równości płci i niedyskryminacji na etapie planowania, realizacji i monitoringu działań w zależności od typu działań i projektów. Kooperacja Gminy i podmiotów społecznych opiera się zwłaszcza na współdziałaniu przy planowaniu i realizacji działań rewitalizacyjnych, delegowaniu zadań do realizacji, współpracy merytorycznej i eksperckiej oraz powierzeniu społecznego nadzoru.
Podmioty prowadzące działalność gospodarczą i potencjalni inwestorzy	Ważną grupą interesariuszy rewitalizacji są ponadto przedsiębiorcy, którzy wskazani zostali w Ustawie o rewitalizacji. Sektor gospodarczy jest bezpośrednim wykonawcą albo współrealizatorem przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Udział sektora gospodarczego poza bezpośrednią realizacją działań opierał się również na wsparciu doradczym i eksperckim.
Szkoły i placówki wychowawcze	Do równie istotnych partnerów zaliczyć należy placówki edukacyjne. Współdziałanie przebiegało i będzie przebiegać na kilku płaszczyznach np.: aktywizacji uczniów przy planowaniu i realizacji działań, wspólnej realizacji i wspieraniu projektów. Dodatkowo włączenie młodych mieszkańców Gminy w ten proces przyczyni się do poprawy ich kompetencji społecznych, pozwoli wyodrębnić kierunki działań odpowiadające potrzebom ludzi młodych.
Jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne Gminy	Potencjałem obszaru rewitalizacji, który może przyczynić się do osiągnięcia zakładanych celów procesu są instytucje kultury. Instytucje te powinny odgrywać istotną rolę w zakresie zwiększania dostępu do kultury dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale również jako potencjał do podejmowania nowych inicjatyw ukierunkowanych na wykorzystywanie dostępnych instrumentów i zasobów w celu realizacji różnych form wspierania procesu budowania społeczności lokalnych. W ramach zaplanowanych przedsięwzięć realizowane będą zadania związane z modernizacją i dostosowaniem nowych przestrzeni m.in.

	do prowadzenia animacji społeczności lokalnych poprzez wykorzystanie narzędzi, jakie dają różne formy obcowania z kulturą.
Organy władzy publicznej	
Inni	Podmioty inne niż wymienione, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa

Uszczegółowienie sposobu zaangażowania partnerów w procesie opracowania, wdrażania i monitorowania znajduje się w podrozdziałach: 5.2 - 5.7, 10.2, 11.2.

5.2 Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Celem zapewnienia aktywnego uczestnictwa mieszkańców Gminy w podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących ich najbliższego otoczenia oraz chcąc wypełnić obowiązki nakładane w tej kwestii przez ustawodawcę, Burmistrz Janowa Lubelskiego ogłosił konsultacje społeczne projektu uchwały wyznaczającej obszar zdegradowany i rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=277&action=details&document_id=1960403
- na stronie internetowej Urzędu: <https://www.janowlubelski.pl/aktualnosci/konsultacje-spoeczne-w-sprawie-delimitacji-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji>
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego.

Obwieszczenie Burmistrza z informacją o konsultacjach społecznych opublikowano dnia 12.12.2023 r.

Konsultacje społeczne odbyły się w okresie od 12.12.2023 r. do 18.01.2024 r. Aby dać jak najszerszej grupie mieszkańców możliwość zgłoszenia uwagi do projektu uchwały Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim, umożliwiono składanie uwag za pomocą następujących form:

Zbieranie uwag w postaci elektronicznej, papierowej i ustnej:

- w postaci elektronicznej za pomocą:
 - formularza zgłaszania uwag w formacie .docx dostępnego do pobrania na stronie: <https://www.janowlubelski.pl/> ;
 - przesyłanie za pomocą:
 - poczty elektronicznej na adres e-mail: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl;
 - /UMJL/SkrytkaESP.
- w postaci papierowej za pomocą:
 - formularza zgłaszania uwag zamieszczonego do pobrania oraz wydrukowania ze strony internetowej: <https://www.janowlubelski.pl/>;
 - formularza zgłaszania uwag w formie papierowej udostępnionego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój nr 22.

Wypełnione formularze w formie papierowej można było złożyć:

- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski,

- osobiście w siedzibie w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski w pokoju nr 22, poniedziałek, środa, czwartek w godzinach: 7:30 – 15:30, wtorek: 7:30 – 16:00, piątek: 7:30 – 15:00.
- w postaci ustnej:
 - w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim pod numerem telefonu 15 87 24 330 lub osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój 22.

W czasie konsultacji można było wypełnić ankietę konsultacyjną:

- w postaci elektronicznej za pomocą:
 - formularza zgłaszania uwag w formacie .docx dostępnego do pobrania na stronie: <https://www.janowlubelski.pl/>oraz przesłanie za pomocą:
 - poczty elektronicznej na adres e-mail: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl,
 - skrytki ePUAP na adres: /UMJL/SkrytkaESP.
- w postaci papierowej za pomocą:
 - formularza ankiety zamieszczonego do pobrania oraz wydrukowania ze strony internetowej: <https://www.janowlubelski.pl/>;
 - formularza ankiety w formie papierowej udostępnionego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski w pokoju nr 22.

Wypełnione ankiety konsultacyjne w formie papierowej można złożyć:

- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski;
- osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski w pokoju nr 22, poniedziałek, środa, czwartek w godzinach: 7:30 – 15:30, wtorek: 7:30 – 16:00, piątek: 7:30 – 15:00.

Miało miejsce otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem partnerów społeczno-gospodarczych zaplanowane w dniu 11.01.2024 r. od godz. 10:00 w Urzędzie Miejskim, sala nr 1, ul. Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski.

W czasie konsultacji społecznych nie zostały zgłoszone żadne uwagi w postaci elektronicznej i papierowej.

Podczas otwartego spotkania konsultacyjnego członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji, autorzy opracowania pn.: „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Janowa Lubelskiego” zaprezentowali wnioski z przeprowadzonych prac diagnostycznych oraz projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Janów Lubelski. Następnie została przeprowadzona dyskusja z uczestnikami debaty, podczas której zostały wyjaśnione wybrane kwestie dotyczące sposobu wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podczas debaty nie zostały zgłoszone uwagi do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Janów Lubelski.

Największym zainteresowaniem cieszyła się forma konsultacji polegająca na zgłaszaniu uwag w postaci ustnej. Jednakże podczas przeprowadzonych rozmów mieszkańcy nie składali formalnych

uwag do projektu uchwały. Podczas konsultacji wyjaśniane były zasady dotyczące sposobu i przyczyny wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uczestnicy rozmów wyrażali także zainteresowanie szczegółowym przebiegiem granic wskazanego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

5.3 Partycypacja w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Najważniejszym elementem nowocześnie zaplanowanej rewitalizacji jest zaangażowanie mieszkańców, którzy są nieocenionym źródłem wiedzy o problemach występujących na terenie miasta i Gminy, ale również źródłem inspiracji dla rozwiązania tych problemów. Udział mieszkańców w procesie rewitalizacyjnym nazywany jest partycypacyjnym modelem rewitalizacji i oznacza, że administracja samorządowa używa zróżnicowanych narzędzi, aby w sposób jak najbardziej wyczerpujący uzyskać informacje od mieszkańców, tak aby późniejsze działania społeczne i gospodarcze były zgodne z oczekiwaniami mieszkańców.

9 lutego 2024 roku odbyło się posiedzenie Gminnej Rady Seniorów w Janowie Lubelskim. Jednym z punktów porządku posiedzenia były konsultacje w sprawie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W posiedzeniu jako zaproszeni goście udział brali: Burmistrz Janowa Lubelskiego, Sekretarz Gminy Janów Lubelski, Kierownik Referatu Architektury i Nieruchomości, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Kierownik Referatu Promocji i Rozwoju. Podczas posiedzenia Radnym przedstawiono zagadnienie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji i omówiono wyniki Diagnozy i delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przedstawiono kolejne etapy pracy nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zadawania pytań oraz zgłaszania potrzeb i pomysłów dotyczących działań rewitalizacyjnych.

Młodzieżowa Rada Miejska I kadencji wśród młodzieży szkół średnich w Janowie Lubelskim oraz klas 7 i 8 szkół podstawowych przeprowadziła ankietę dotyczącą analizy potrzeb młodzieży z obszaru Gminy, ich problemów i oczekiwań. Na podstawie wyników ankiety możliwe było zdiagnozowanie problemów i potrzeb tej grupy społecznej oraz uwzględnienie ich w procesie rewitalizacji. Młodzi ludzie zwracają uwagę na potrzebę zwiększenia liczby miejsc, w których mogliby w sposób aktywny i wartościowy wspólnie spędzać czas. Według młodzieży w Gminie jest zbyt mała ilość wydarzeń skierowanych do młodzieży, za rzadko odbywają się wydarzenia tematyczne i koncerty, nad zalewem organizowanych jest za mało imprez wakacyjnych, zgłaszają potrzebę rozszerzenia oferty kursów tematycznych skierowanych do młodzieży. Ponad to ludzie młodzi zauważają m.in. potrzebę: ochrony środowiska w Gminie, wydarzeń związanych z ekologią i ochroną środowiska, występowanie problemów związanych z agresją i uzależnieniami, zbyt małą ilość zieleni w przestrzeni publicznej, problem niskiego poczucia bezpieczeństwa w mieście w godzinach wieczornych i nocnych, brak imprez młodzieżowych w okresie jesienno-zimowym i potrzebę rozszerzenia miejsc spotkań i warsztatów (poszerzenie oferty JOK).

Dnia 14.03.2024 roku odbyło się VII posiedzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim. Jednym z punktów porządku posiedzenia były konsultacje w sprawie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W posiedzeniu jako zaproszeni goście udział brali: Burmistrz Janowa Lubelskiego, Sekretarz Gminy Janów Lubelski, Kierownik Referatu Promocji i Rozwoju, Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Podczas posiedzenia radnym przedstawiono temat opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (pojęcia, procedura, opis dotychczasowych prac). Przedstawiono również pierwsze propozycje Gminy dotyczące działań rewitalizacyjnych, w nawiązaniu do potrzeb zgłaszanych przez młodzież z obszaru Gminy, na podstawie wniosków z ankiety. Radni mogli przedstawić swoje zdanie i zadać pytania, przeanalizowano najważniejsze potrzeby młodzieży z obszaru Gminy.

Młodzież zauważyła m.in. potrzebę rozbudowy Janowskiego Ośrodka Kultury (m.in. na potrzeby rozszerzenia oferty kulturalno-edukacyjnej dedykowanej tej grupie społecznej), budowy skateparku, rozbudowy stadionu miejskiego, oznakowania szlaków rowerowych, organizowania wieczorków muzycznych, poszerzenia oferty Zoomu Natury pod kątem oczekiwań młodzieży.

Dnia 4 kwietnia 2024 roku na stronie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278) umieszczone zostało obwieszczenie Burmistrza Janowa Lubelskiego o przyjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030. W tym samym dniu informacja została również umieszczona na stronie BIP.

Jednocześnie informację o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego.

Na portalu internetowym Dziennika Wschodniego dnia 12 kwietnia 2024 roku ukazała się informacja Burmistrza Janowa Lubelskiego o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030.

Kolejny etap partycypacji społecznej, w tym angażowania podmiotów społeczno-gospodarczych, polegał na otwartym naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na stronie Gminy oraz w BIP Gminy Janów Lubelski opublikowano ogłoszenie o naborze kart przedsięwzięć wraz z wzorem karty projektu rewitalizacyjnego. Nabór trwał w terminie od 4 kwietnia 2024 roku do 30 kwietnia 2024 roku. Jednakże data końca naboru nie stanowiła twardej granicy i projekty można było zgłaszać jeszcze w trakcie prac nad dokumentem GPR. Możliwość zgłoszenia karty przedsięwzięcia mieli wszyscy interesariusze procesu rewitalizacji. Celem naboru było stworzenie listy podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wypełniony formularz można było składać:

- drogą elektroniczną
 - przesłanie skanu wypełnionego i podpisanego formularza na adres email: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl;
 - za pomocą formularza (tzw. e-formularza) dostępnego na stronie <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja> oraz pod adresem: <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=277>;
- w wersji papierowej
 - za pomocą pobranego i wydrukowanego formularza dostępnego na stronie internetowej: <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>.

Ponadto, formularze w formie papierowej udostępniono w Urzędzie Miejskim w Janowie Lubelskim: ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój nr 22, możliwość pobrania formularza w godzinach pracy Urzędu.

Wypełnione formularze w postaci papierowej należało złożyć drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, lub osobiście w pokoju nr 22 w godzinach pracy Urzędu.

Dnia 19 kwietnia 2024 r. o godzinie 9.00 w Janowskim Ośrodku Kultury odbyło się spotkanie z przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy Janów Lubelski. Na spotkanie przybyli przedstawiciele organizacji pozarządowych. W spotkaniu uczestniczył Krzysztof Kołtyś - Burmistrz Janowa Lubelskiego. W spotkaniu wzięło udział 19 osób. Tego samego dnia w tym samym miejscu o godz. 11.00 odbyło się drugie spotkanie z przedsiębiorcami i przedstawicielami instytucji z otoczenia biznesu. W spotkaniu wzięły udział 3 osoby. Głównym celem spotkania było wysłuchanie głosu mieszkańców i ich pomysłów na zagospodarowanie terenów miejskich o różnym przeznaczeniu. Burmistrz odpowiadał na wszystkie pytania bardzo szczegółowo, przedstawiał realne rozwiązania i koszty, pokazywał możliwości. W rozmowach uczestniczyli też przygotowani do tego merytorycznie pracownicy Urzędu Miejskiego. Uczestnicy brali aktywny udział w spotkaniach, zadawano dużo pytań i zgłaszano wiele pomysłów.

W dniu 23 kwietnia 2024 roku w ramach partycypacji społecznej podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030, został zorganizowany spacer badawczy po terenie wyznaczonym do rewitalizacji. Trasa spaceru wyznaczona została następująco: ulica Wiejska, Jana Pawła II oraz Ogrodowa. Uczestnicy spaceru skupili się głównie na trzech zlokalizowanych przy tych ulicach obiektach: Janowski Ośrodek Kultury, Muzeum Regionalne oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna z siedzibą w tzw. Domu Nauczyciela. Podczas rozmów z dyrekcją i pracownikami JOK ustalono, iż: Janowski Ośrodek Kultury - budynek JOK wybudowano w latach 60. i od tego czasu pełni on funkcję społeczno-kulturalną, edukacyjną, szkoleniową oraz wystawienniczą. Pomimo przeprowadzonego w 2012 roku generalnego remontu, obiekt ponownie uległ degradacji – m.in. z uwagi na intensywne użytkowanie, awaryjność sieci wewnętrznych oraz niedostateczne parametry termoizolacyjne. Nie spełnia też zmienionych w międzyczasie wymogów funkcjonalnych, stawianych tego typu obiektom. Sale, w których odbywają się zajęcia, nie były od wielu lat modernizowane, a sprzęt i wyposażenie są w znacznym stopniu wyeksploatowane. Pomimo iż posiada on kilka sal nie udaje się zaspokoić zapotrzebowania na przestrzeń do zajęć. Z tego względu szczególnie dotkliwy staje się problem zbyt małej liczby pomieszczeń oraz braku większej sali spełniającej wymagania techniczne. Dodatkowo w godzinach wydarzeń występuje niedobór toalet w budynku, co powoduje utrudnienia dla licznie przybywających uczestników. Istniejąca infrastruktura sanitarna jest niewystarczająca zarówno pod względem komfortu, jak i obowiązujących przepisów. W budynku brakuje także dodatkowych pomieszczeń magazynowych, co ogranicza możliwość przechowywania sprzętu niezbędnego do różnorodnych działań kulturalnych, warsztatowych czy społecznych.

Kolejnym miejscem spaceru było - Muzeum Regionalne – to zespół dawnych budynków więziennych i sądu w Janowie Lubelskim pochodzi z lat 30 tych XIX wieku. W 1986 roku w budynku dawnego więzienia carskiego powstało muzeum, początkowo Muzeum Czynu Zbrojnego w Janowie Lubelskim, od 1996 działa Muzeum Regionalne. Budynek jest obiektem zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego. Budynek w trybie pilnym wymaga robót konserwatorskich, restauratorskich oraz budowlanych, które poprawią stan techniczny obiektu i przystosują go do pełnienia zaplanowanych funkcji. Wymagane jest wykonanie dokumentacji technicznej, przed przystąpieniem do jakichkolwiek robót budowlanych. Niezbędny jest zakup wyposażenia, które poprawi funkcjonalność obiektu, a także zagospodarowanie otoczenia budynku.

Uczestnicy spaceru, podczas wizyty w bibliotece (Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna z siedzibą w tzw. Domu Nauczyciela) i w związku z przeprowadzonymi rozmowami z pracownikami biblioteki oraz dyrekcją ustalili, iż obiekt jest zdegradowany, w wyniku długiego użytkowania utracił parametry racjonalnych kosztów eksploatacji, ponadto nie jest funkcjonalny i stracił na atrakcyjności. W budynku, oprócz biblioteki, znajduje swoje miejsce kilka instytucji, jak np. gminny Zespół Obsługi

Szkół i Przedszkoli (ZOSiP), filia Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Lublinie oraz kilkanaście organizacji pozarządowych. Rozmówcy stwierdzili, iż przeznaczenie powierzchni całego parteru ma potrzeby biblioteki publicznej sprawi, że poprawi się nie tylko jej estetyka, ale przede wszystkim funkcjonalność obiektu i jego dostępność.

Uczestnikami spaceru byli członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji, Władze Gminy. Podczas spotkań we wskazanych powyżej miejscach, w rozmowach uczestniczyli także mieszkańcy Janowa Lubelskiego którzy w tym czasie korzystali z tych instytucji (JOK, Biblioteka).

Działając na podstawie art.7 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278) w związku z Uchwałą Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim IV/36/24z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, Burmistrz Janowa Lubelskiego dnia 22.07.2024 r. ogłosił rozpoczęcie naboru członków Komitetu Rewitalizacji.

Obwieszczenie Burmistrza z informacją o naborze członków Komitetu Rewitalizacji opublikowano dnia 22.07.2024 r.

Do obwieszczenia dołączono następujące materiały:

- Formularz zgłoszeniowy na członka komitetu rewitalizacji,
- Uchwała Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Nabór prowadzony był w okresie od 22 lipca 2024 do 9 sierpnia 2024 r. Zgłoszenie chęci przystąpienia do Komitetu Rewitalizacji następowało na podstawie pisemnej deklaracji za pomocą formularza zgłoszeniowego.

Wypełniony i podpisany formularz zgłoszeniowy w formie papierowej lub elektronicznej należało złożyć w terminie trwania naboru (decydowała data wpływu) w jednej z następujących form:

- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski;
- osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, pokój nr 22, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, w godzinach pracy Urzędu;
- pocztą elektroniczną na adres e-mail: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl
- skrytki ePUAP na adres e-mail: /UMJL/SkrytkaESP.

W przewidzianym terminie złożono osobiście 4 zgłoszenia indywidualne. W dniu 6 lipca wpłynęło pismo przewodniczącej Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim w sprawie wskazania przedstawicieli Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim do składu Komitetu Rewitalizacji, w którym wskazano 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Komitecie Rewitalizacji. W dniu 5 września 2024 r. Burmistrz Janowa Lubelskiego wyznaczył do składu Komitetu Rewitalizacji pracowników Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim w oparciu o zgłoszone kandydatury, jednocześnie wskazując trzy osoby jako przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim.

Analizując przebieg procesu partycypacji społecznej oraz konsultacji społecznych najbardziej zaangażowane podmioty, to m.in.:

1. Klub Żeglarski Zefir w Janowie Lubelskim;
2. Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego;
3. Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy HUMANUS w Janowie Lubelskim;
4. Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Janowie Lubelskim;

5. Klub Rekreacji Ruchowej „Vitalni”;
6. Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Janowie Lubelskim;
7. Przedsiębiorcy z terenu Gminy Janów Lubelski;
8. Młodzieżowa Rada Miejska;
9. Gminna Rada Seniorów.

5.4 Konsultacje społeczne dotyczące Gminnego Programu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji

Podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji równolegle przeprowadzono procedurę utworzenia Komitetu Rewitalizacji. W tym celu konieczne było opracowanie zasad wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji. Zgodnie z art. 6 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji.

Konsultacje miały na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie propozycji określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Konsultacje odbyły się w terminie od dnia 23.05.2024 do 27.06.2024 i były prowadzone w następujących formach:

Zbieranie uwag w postaci elektronicznej:

1. Za pomocą formularza (Formularz konsultacyjny) w formacie Microsoft Word dostępnego do pobrania na stronie <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja> oraz <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276> oraz przesłanie za pomocą:
 - poczty elektronicznej na adres e-mail: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl;
 - skrytki ePUAP na adres: /UMJL/SkrytkaESP.
2. Za pomocą formularza (tzw. e-formularza) dostępnego na stronie <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja> oraz <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276>.

Zbieranie uwag w postaci papierowej:

1. Za pomocą formularzy zamieszczonych do pobrania oraz wydrukowania ze strony <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja> oraz <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276>.
2. Za pomocą formularzy w formie papierowej udostępnionych w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój nr 22 w godzinach pracy Urzędu od poniedziałku do piątku.

Zbieranie uwag ustnych:

Zbieranie uwag ustnych w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim pod numerem telefonu 15 8722319 lub osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój nr 22 w godzinach pracy Urzędu od poniedziałku do piątku.

Ankietyzacja:

1. Za pomocą formularza (Ankieta konsultacyjna) w formacie Microsoft Word dostępnego do pobrania na stronie <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja> oraz <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276> oraz przesłanie za pomocą:
 - poczty elektronicznej na adres e-mail: pawel.wisniewski@janowlubelski.pl;
 - skrytki ePUAP na adres: /UMJL/SkrytkaESP.

Otwarte spotkanie konsultacyjne:

Otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców odbyło się w dniu 13.06.2024 o godz. 9.00 w sali nr 1 w Urzędzie Miejskim w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski

Interesariusze, którzy chcieli uczestniczyć w formach konsultacji, jakimi były: zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, proszeni byli o skorzystanie z przygotowanych formularzy, o których mowa w punktach Zbieranie uwag w postaci elektronicznej oraz Zbieranie uwag w postaci papierowej.

Ogłoszenie Burmistrza Janowa Lubelskiego w sprawie konsultacji określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski opublikowano dnia 23.05.2024 r.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej;
- na stronie internetowej Gminy;
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim;
- w prasie w Gazecie Janowskiej.

Materiał podlegający konsultacjom:

- Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim w sprawie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji;
- Uzasadnienie projektu Uchwały;
- Załącznik do projektu Uchwały Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim w sprawie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji¹¹.

W czasie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi. Nie wpłynęły również wypełnione ankiety.

¹¹ Wszystkie materiały udostępniono pod linkiem: <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>

Opiniowanie projektu dokumentu GPR

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji Burmistrz Janowa Lubelskiego wystąpił o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 do wskazanych w/w ustawie instytucji w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej. Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 został przekazany do zaopiniowania 30 podmiotom. Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Burmistrz Janowa Lubelskiego wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie wiązało się z równoznacznym pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Termin nadsyłania opinii minął 07.04.2025 roku. Opinie przesłało 18 podmiotów. Wszystkie opinie były pozytywne. Dokładny opis procesu opiniowania umieszczony został w rozdziale 14 Opiniowanie Programu przez właściwe podmioty oraz w Raporcie podsumowującym przebieg procesu partycypacji społecznej konsultacji i procesu opiniowania w toku prac nad projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030¹².

Konsultacje społeczne projektu dokumentu GPR

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278 Burmistrz Gminy Janów Lubelski ogłosił konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030. W ramach konsultacji odbyło się spotkanie konsultacyjne z interesariuszami rewitalizacji, w tym: mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji społecznych oraz pracownikami Urzędu Miejskiego.

Konsultacje społeczne miały na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030.

Informacja na temat spotkania została podana do publicznej wiadomości w następujących formach:

- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim:
<https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276>
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego: <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>,
- na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim,
- na słupach ogłoszeniowych na terenie rewitalizacji,
- w prasie regionalnej (Dziennik Wschodni)

Konsultacje były prowadzone w terminie od 7 marca do 11 kwietnia 2025 roku i swoim zasięgiem obejmowały teren Gminy Janów Lubelski.

Ogłoszenie Burmistrza Janowa Lubelskiego przewidywało następujące formy przeprowadzenia konsultacji:

1. Zbieranie uwag:

- 1) formularz uwag w formie elektronicznej dostępny do pobrania na stronie:

¹² Wszystkie materiały udostępniono pod linkiem: <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>

- <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>
- <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276>

2) interaktywny formularz on-line: <https://forms.gle/sVL62fDEuXvYrtYN8>

3) formularz w formie papierowej dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój 22.

2. Ankietyzacja:

1) formularz ankiety w formie elektronicznej dostępny do pobrania na stronie:

- <https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>
- <https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276>

2) interaktywny formularz on-line: <https://forms.gle/ny2f5Jtkanw5tGPf6>

3) formularz w formie papierowej dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój 22.

3. Otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 18 marca 2025 r. o godzinie 14.00, w Janowskim Ośrodku Kultury przy ul. Jana Pawła II nr 3, taras plastyczny II piętro.

Materiały podlegające konsultacjom, tj.:

- Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030;
- Załącznik nr 1 do projektu GPR – Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych;
- Załącznik nr 2 do projektu GPR – Wzór karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego;
- Załącznik nr 3 do projektu GPR – Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji;

udostępnione były w wersji elektronicznej na stronie https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=276&action=details&document_id=2136233 oraz na stronie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim (<https://www.janowlubelski.pl/rewitalizacja>), jak również w formie papierowej dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, ul. Jana Zamoyskiego 59, 23-300 Janów Lubelski, pokój 22.

Otwarte spotkanie konsultacyjne

W spotkaniu konsultacyjnym udział wzięli pracownicy Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, członkowie Komitetu Rewitalizacji oraz mieszkańcy Gminy Janów Lubelski.

W czasie spotkania szczegółowo omówiono program GPR, przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR oraz wymogi wynikające z ustawy o rewitalizacji. Przedstawiony został także załącznik graficzny prezentujący kierunki zmian funkcjonalno- przestrzennych obszaru rewitalizacji oraz rekomendacje związane z planem zagospodarowania przestrzennego i planem ogólnym gminy, który jest aktualnie w trakcie opracowania.

W czasie spotkania przedstawiono również zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji oraz diagnozę stanu gminy, zjawiska kryzysowe i potrzeby rewitalizacyjne, które posłużyły do podjęcia przez

Radę Miejską tzw. uchwały delimitacyjnej tj. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Po prezentacji i dyskusji prowadzący zaprosił uczestników do zadawania pytań, zgłaszania uwag i opinii odnośnie Gminnego Programu Rewitalizacji. Kwestie związane z prezentowanym projektem były wyjaśniane na bieżąco w trakcie dyskusji. Padło wiele pytań i rozwiano wiele wątpliwości. W czasie spotkania przypomniano o terminie zakończenia konsultacji i zachęcono do brania czynnego udziału poprzez wypełnianie formularzy uwag i ankiet. Formularze zostały również rozdane uczestnikom spotkania.

Podczas konsultacji społecznych wpłynęły propozycje nowych przedsięwzięć. Po akceptacji propozycji, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym wgląd w treść propozycji nowych działań na BIP gminy pojawiła się informacja Burmistrza Janowa Lubelskiego o uwzględnieniu zgłoszonego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030.

W trakcie konsultacji wpłynęło 9 formularzy zgłaszania uwag oraz 1 ankieta konsultacyjna. Zgłoszone podczas konsultacji uwagi oraz sposób ich uwzględnienia zostały przedstawione w raporcie podsumowującym konsultacje społeczne Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030.

5.5 Proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

Zgodnie z wytycznymi dla dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji, który może pełnić rolę strategii IIT, należy uwzględnić opis procesu zaangażowania partnerów oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT (interesariuszy rewitalizacji uczestniczący w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem programu).

Partnerami społeczno-gospodarczymi uczestniczącymi w trakcie tworzenia i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski są m.in.:

- mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji i całej Gminy Janów Lubelski;
- przedsiębiorcy i inwestorzy z wyznaczonego obszaru rewitalizacji i z terenu całej Gminy Janów Lubelski;
- przedstawiciele organizacji pozarządowych prowadzących działalność zarówno na wyznaczonym terenie rewitalizacji jak i całej Gminy Janów Lubelski.

Poniżej zaprezentowano metody zaangażowania powyżej wymienionych interesariuszy w proces rewitalizacji:

Tabela 7. Metody zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

	METODY SKIEROWANE DO PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH
ETAP KONSULTACJI UCHWAŁY O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	Zebranie uwag w postaci elektronicznej, papierowej i ustnej
	Otwarte spotkanie konsultacyjne
	Ankieta konsultacyjna (w formie elektronicznej i papierowej)

ETAP TWORZENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	Ogłoszenie informacji o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania gminnego programu rewitalizacji w sposób określony w art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji
	Posiedzenie Gminnej Rady Seniorów – konsultacje w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji
	Posiedzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej - konsultacje w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji
	Otwarty nabór kart przedsięwzięć – w tym zgłoszone i realizowane przez inne podmioty niż Gmina.
	Spotkanie z organizacjami pozarządowymi
	Spotkanie z przedsiębiorcami
	Spacer badawczy
	Powołanie Komitetu Rewitalizacji,
ETAP KONSULTACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	Zbieranie uwag w postaci elektronicznej, papierowej i ustnej, Otwarte spotkanie konsultacyjne, Ankieta konsultacyjna (w formie elektronicznej i papierowej)
ETAP WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	Współpraca z mieszkańcami, w szczególności z osobami narażonymi na wykluczenie społeczne, w sprawie dedykowanych im przedsięwzięć miękkich.
ETAP OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ	Ocena postępu wdrażania zapisów GPR realizowana poprzez monitoring i ewaluację.

W procesie partycypacji społecznej wykorzystane zostały środki komunikacji bezpośredniej i pośredniej: spotkania mieszkańców z urzędnikami, spotkania Burmistrza z mieszkańcami w trakcie przyjęć interesantów i spotkań, poczta elektroniczna, rozmowy telefoniczne, strona internetowa. Istotnym kanałem komunikacji przy tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji były metody nieformalne takie jak: bezpośrednie rozmowy pracowników UM z mieszkańcami, informowanie liderów lokalnych telefonicznie o planowanych spotkaniach i przekazywanie najważniejszych informacji o etapie prac przez media społecznościowe.

5.6 Uspołecznienie wdrażania dokumentu

Głównym celem procesu uspołeczniania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 jest trafienie do jak największej grupy interesantów i beneficjentów. Partycypacja społeczności lokalnej w procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie za pomocą metod:

- Bezpośredniej – w trakcie spotkań z mieszkańcami, lokalnymi przedsiębiorcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych;

- Pośredniej – za pomocą przekazywania informacji poprzez oficjalną stronę internetową Gminy, materiały promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę.

Do podstawowych interesariuszy procesu rewitalizacji, w kierunku do których zastosowane zostaną metody partycypacji należą:

- Mieszkańcy Gminy, zwłaszcza mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne oraz inne grupy ze szczególnymi potrzebami, które określa ustawa o dostępności – Dz.U. 2019 poz. 1696);
- Lokalni przedsiębiorcy;
- Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

W ramach upublicznienia informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji podjęte zostaną m.in. działania, takie jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030;
- publikowanie informacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu o realizowanych zadaniach w ramach GPR;
- współpraca z lokalnymi mediami (lokalną prasą i mediami internetowymi) mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.

Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem i wspieraniem rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji. Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy (NGO, przedsiębiorców, lokalnych liderów, mieszkańców) z przedstawicielami władz lokalnych w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji. Jego zadaniem jest również funkcja opiniotwórczo – doradcza;
- organizację jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie, którego interesariusze oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi;
- włączenie organizacji pozarządowych poprzez umożliwienie realizacji inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji w ramach organizacji otwartych konkursów ofert.

Zaproponowane działania mają na celu wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi. Mogą zostać poszerzone oraz przekształcone do aktualnych aktów prawnych.

5.7 Partycypacja w procesie oceny skuteczności działań

Głównym celem procesu oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 jest współpraca z jak największą grupą interesariuszy. Partycypacja społeczności lokalnej w procesie monitorowania efektów Gminnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie za pomocą:

- spotkań z mieszkańcami, lokalnymi przedsiębiorcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych;
- ankietyzacji interesariuszy z obszaru rewitalizacji i pozostałej części Gminy Janów Lubelski;
- regularnych spotkań członków Komitetu Rewitalizacji.

Do interesariuszy procesu rewitalizacji, w kierunku, do których zastosowane zostaną metody partycypacji należą:

- Mieszkańcy Gminy, zwłaszcza mieszkańcy obszaru rewitalizacji;
- Lokalni przedsiębiorcy;
- Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- przedstawiciele lokalnych środowisk;
- przedstawiciele organizacji pozarządowych;
- członkowie Komitetu Rewitalizacji.

6 Diagnoza stanu Gminy, zjawisk kryzysowych oraz potrzeb rewitalizacyjnych

6.1 Położenie i historia

Województwo: Lubelskie (Kod GUS TERYT 06)

Powiat: Janowski (Kod GUS TERYT 0605)

Gmina miejsko-wiejska (Kod GUS TERYT 0605053)

Janów Lubelski - miasto (Kod GUS TERYT 0605054)

Janów Lubelski - obszar wiejski (Kod GUS TERYT 0605055)

Gmina Janów Lubelski jest gminą miejsko-wiejską położoną w Polsce wschodniej, w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego, w powiecie janowskim. Siedzibą Gminy i jednocześnie siedzibą powiatu jest Janów Lubelski. Od północnego - wschodu Gmina graniczy z gminą Godziszów, od wschodu z gminą Dzwola, od południa z gminą Biłgoraj, Harasiuki i Jarocin, od zachodu na niewielkim odcinku z gminą Pysznica¹³ oraz od zachodu i północnego zachodu z gminą Modliborzyce. Janów Lubelski zlokalizowany jest około 70 km na południe od Lublina, 90 km na północ od Rzeszowa i 70 km na wschód od Sandomierza.

Ryc. 4. Położenie Gminy Janów Lubelski na tle Polski

Geograficznie Gmina położona jest na pograniczu Rostocza Zachodniego, południowego skraju Wyżyny Lubelskiej oraz Równiny Biłgorajskiej, czyli północnego krańca Kotliny Sandomierskiej. Miasto znajduje się nad rzeką Białą. Na południe od Janowa Lubelskiego rozciągają się Lasy Janowskie, stanowiące zachodnią część kompleksu leśnego Puszczy Solskiej.

W skład Gminy Janów Lubelski, oprócz miasta, wchodzi 15 miejscowości mających status wsi: Biała Pierwsza, Biała Druga, Borownica, Kiszki, Kopce, Łążek Garncarski, Łążek Ordynacki, Momoty Dolne, Momoty Górne, Pikule, Ruda, Szewce, Szklarnia, Ujście, Zofianka Górna, jedna wieś mająca status kolonii (Jonaki) oraz trzy będące osadami leśnymi (tj.: Cegielnia, Gierłachy oraz Jakuby). Liczba części miejscowości – 19 (w tym 3 części miasta i 16 części wsi).

¹³ Gmina Harasiuki, Jarocin i Pysznica położone są w woj. podkarpackim

Początkowo osiedlanie i zagospodarowywanie tutejszych ziem było utrudnione przez potężny maszyn leśny tworzący Puszcę Sandomierską oraz liczne bagna na tym terenie. W północno-wschodniej części Puszczy Sandomierskiej znajdowały się Lasy Janowskie, zalegające nad Sanem i częściowo na Równinie Biłgorajskiej. Sytuacja zaczyna się powoli zmieniać na korzyść już pod koniec XVI w., a wiąże się to z rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej Rzeczypospolitej. Miasto Janów od początku swego istnienia stanowiło własność prywatną Ordynacji Zamojskiej. Miasto powstało z fundacji Katarzyny Ostrojskiej, żony Tomasza Zamojskiego, na podstawie przywileju lokacyjnego wystawionego przez kancelarię króla Władysława IV w Warszawie 21 lipca 1640 roku. Miasteczko otrzymało miejskie prawo magdeburskie. Wraz z otrzymaniem prawa miejskiego, miasto zostało obdarowane herbem przedstawiającym Najświętszą Pannę Maryję. Miasto dostało także przywilej organizowania 8 jarmarków w roku oraz cotygodniowych targów. Janów lokowano na gruntach wsi Biała (stąd początkowa nazwa miasta).

W 1648 roku Janów został zniszczony przez wojska Chmielnickiego. Cztery lata później mieszkańców przerzedziła zaraza. Dla podniesienia Janowa ze zniszczeń ordynat Jan Sobiepan Zamoyski zezwolił w 1652 roku na osiedlenie się w mieście Żydów i uprawianie przez nich rzemiosła. Przed 1661 rokiem powstał kahał żydowski (Gmina wyznaniowa).

W 1660 roku do Janowa zostali sprowadzeni Dominikanie, obejmując wybudowany na miejscu objawień Maryjnych z lat czterdziestych i ufundowany przez ordynację drewniany kościół i klasztor.

W II połowie XVIII wieku w mieście mieszkało już ponad dwa tysiące osób. Mieszczanie parali się rzemiosłem, handlem i rolnictwem.

W trakcie pierwszego rozbioru Polski w 1772 roku Janów przypadł Austrii. Po utworzeniu Królestwa Polskiego, należał do Obwodu Zamojskiego, którego był stolicą od roku 1816. Powstała wtedy zabudowa Nowego Miasta skupiała się wokół nowego Rynku, który urządzono jednocześnie jako jeden z pierwszych, publicznych parków, z centralnie usytuowanym pomnikiem Tadeusza Kościuszki. W 1834 roku Janów podzielono na trzy części: Stare Miasto, Nowe Miasto i Przedmieście Zaolszynie. W 1841 roku dla stacjonującego wojska rosyjskiego postawiono cerkiew pułkową. W połowie XIX wieku przeprowadzono brukowanie głównych ulic i rynku, regulację rzeki, powstała gontarnia i cegielnia. Liczba ludności ustabilizowała się na poziomie ok. 3,5 tysiąca.

Na początku XX w. mieszkańców było ok. 8 tysięcy. Podczas I wojny światowej przez Janów trzykrotnie przetoczył się front. W okolicach miasta miały miejsce ciężkie walki. W okresie międzywojennym Janów pozostawał wieloetnicznym i wielowyznaniowym miastem, zamieszkiwanym przez katolików, Żydów i prawosławnych. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę miasto Janów z trudem podniosło się z ruin i zgliszcz. W 1922 roku w pożarze spłonęła blisko połowa miasta – 823 budynki. Od 1925 roku nastąpił szybki rozwój: wybrukowano nowe ulice, zbudowano 7 mostów, zakończono budowę gimnazjum. W latach 30-tych Ordynacja Zamojska, wychodząc naprzeciw potrzebie odbudowy gospodarczej, część swoich dóbr oddaje na własność mieszkańcom Janowa i okolic.

We wrześniu 1939 roku miasto było trzykrotnie bombardowane, 85% miasta uległo spaleni. Miejsce miały masowe egzekucje ludności żydowskiej. W 1940 roku okupanci uruchomili karny obóz pracy, istniejący do 1943 roku.

W 1956 roku Janów został ponownie siedzibą powiatu, jednak efekty rozwoju można było zauważyć dopiero pod koniec lat sześćdziesiątych. Stworzenie miejsc pracy spowodowało gwałtowny wzrost liczby mieszkańców oraz rozwój przestrzenny miasta (powstały lub rozrosły się osiedla Centrum, Wschód, Rozwój, Południe, Zaolszynie). W wyniku nowego podziału administracyjnego w 1975 roku

Janów Lubelski znalazł się w granicach województwa tarnobrzeskiego. W 1999 r. Janów znów powrócił do województwa lubelskiego i ponownie został siedzibą powiatu. Obecnie Janów Lubelski to centrum administracyjne, oświatowe i kulturalne, handlowe, siedziba największych firm. W pobliżu miasta zalew z ośrodkami wypoczynkowymi, baza hotelowa i turystyczna.

6.2 Sfera społeczna

Gmina Janów Lubelski zamieszkała jest przez 14 753 osoby, w tym 48,5% to mężczyźni, natomiast kobiety stanowią 51,5% (stan na 31 grudnia 2022 r. wg danych GUS). Współczynnik feminizacji w 2022 roku wynosił 106. Populacja Gminy Janów Lubelski stanowi 34,16% ludności powiatu janowskiego (wg danych GUS, w grudniu 2022 roku powiat zamieszkiwało 43 188 osób). 74,9% mieszkańców Gminy zamieszkuje obszar miasta Janowa Lubelskiego. Gminę cechuje wysoka wartość wskaźnika zaludnienia, który wynosi 82,5 osób/km². Dużo wyższa wartość charakteryzuje obszar miasta – 746,4 osoby/km², natomiast obszar wiejski, to zaledwie 22,6 osób/km². Dla porównania gęstość zaludnienia na obszarze województwa lubelskiego to 80,6 osób/km², natomiast w powiecie przypada średnio 49,3 osób/km².

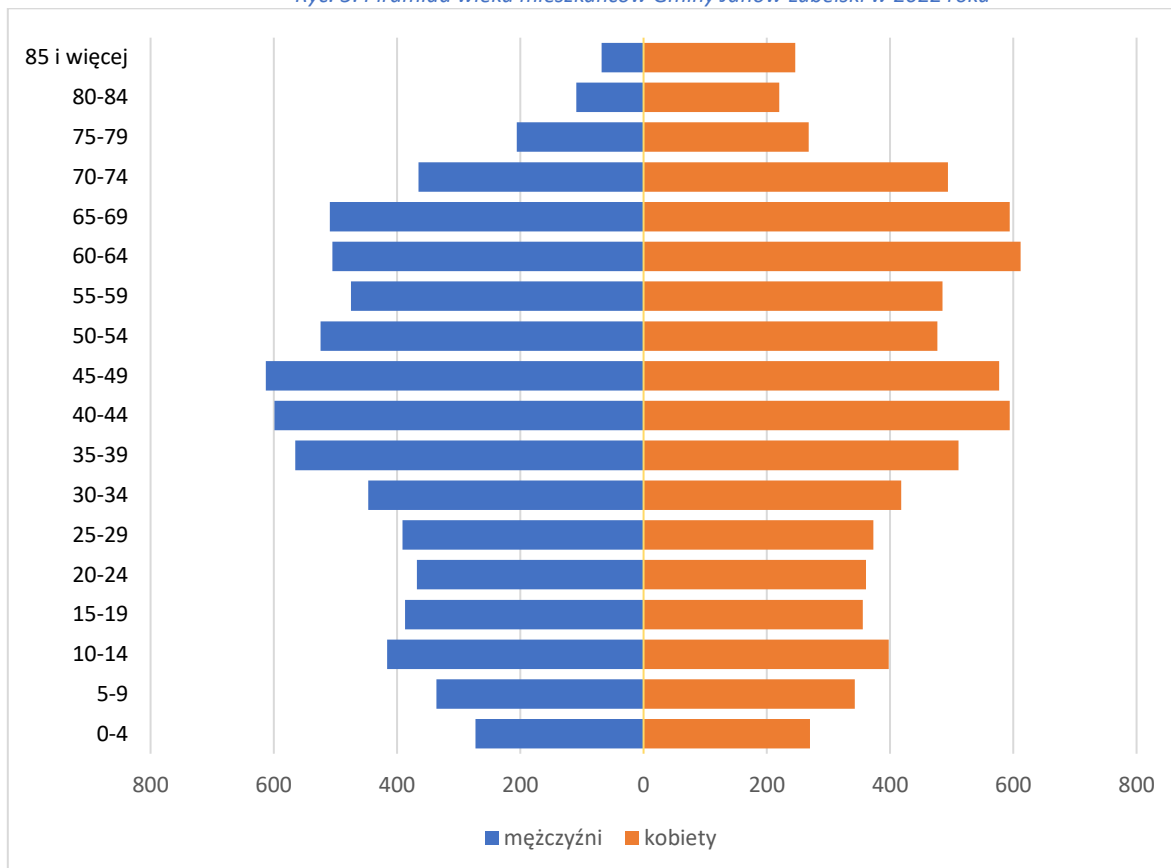
W ostatnich latach sytuacja demograficzna w Gminie Janów Lubelski uległa pogorszeniu, od 2016 roku liczba ludności zmalała o 1 348 osób. Procentowo więcej mieszkańców ubyło z obszaru wsi niż miasta. Gmina charakteryzuje się ujemnym saldem migracji na poziomie -121., co oznacza większą liczbę wymeldowań, niż zameldowań w ciągu roku.

Zgodnie z danymi GUS w Gminie najliczniejszą grupę mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym: 8 575 osób (dane na rok 2022). Drugą, co do wielkości grupą są mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym: 3 691 osoby. Natomiast ludność zaliczana do grupy w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) stanowi niższy udział mieszkańców niż osoby w wieku poprodukcyjnym tj. 2 487 osób. W porównaniu do roku 2016 liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta, od 2016 roku o 612 osób. W pozostałych grupach wiekowych zauważalny jest spadek: liczba osób w wieku produkcyjnym spadła o 1 452 osoby, a grupa osób w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 305 osób.

Z punktu widzenia prognozy rozwoju Gminy niezwykle ważna jest struktura wiekowa jej mieszkańców. Większe perspektywy rozwojowe mają jednostki samorządu terytorialnego, w których przeważającą część tej struktury stanowią ludzie młodzi.

Struktura wiekowa w gminie Janów Lubelski zdominowana jest przez osoby w wieku 35 - 49 lat oraz 60 – 69 lat. Dużym udziałem charakteryzują się również osoby w wieku w przedziałach 50 – 59 lat oraz 70 – 74 lata. W piramidzie wieku do 54 roku życia przeważają mężczyźni (najwyraźniej w przedziałach: 15-19 lat, 35-39 lat, 50-54 lata), natomiast od 55 roku życia wyraźnie widoczna jest przewaga liczby kobiet. Należy zwrócić uwagę na budowę piramidy wieku dla obszaru Gminy. Podstawa piramidy zwęża się, co oznacza coraz mniejszy udział w populacji osób młodych. Obrazuje to proces starzenia się społeczeństwa, przekłada się to na wzrost współczynnika obciążenia demograficznego oraz wskaźnika starości. Problem starzejącego się społeczeństwa, występujący jako negatywny wskaźnik społeczno-gospodarczy, dotyczy nie tylko Gminy Janów Lubelski, lecz obecnie całego kraju.

Ryc. 5. Piramida wieku mieszkańców Gminy Janów Lubelski w 2022 roku

Źródło: BDL GUS

Według stanu na rok 2022 w Gminie w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) odnotowano 3 225 osób. Nieco ponad 16% mieszkańców Gminy, będących w wieku potencjalnej nauki należy do przedziału 3-6 lat, czyli wieku objęcia wychowaniem przedszkolnym (539 osób). W Gminie wychowaniem przedszkolnym objętych jest 101,9% dzieci, co oznacza, że do przedszkoli na terenie Gminy uczęszczają również dzieci spoza obszaru Gminy. Współczynnik skolaryzacji netto dla uczniów szkół podstawowych wynosił 92,92 (dla obszaru miasta 110,06) i był wyższy niż dla obszaru województwa (90,16), ale niższy niż dla Polski (94,72).

W skład infrastruktury społecznej Gminy Janów Lubelski wchodzi:

1. Obiekty edukacyjno-wychowawcze:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Janowie Lubelskim;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Białej Drugiej;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Momotach Górnych;
- Publiczne Samorządowe Przedszkole nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi;
- Publiczne Samorządowe Przedszkole nr 3;
- Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Gwiazdeczka” w Janowie Lubelskim;
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny MeloMiko w Białej Drugiej;
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny MeloMiko w Momotach Górnych.

Sieć publicznych szkół podstawowych w Gminie Janów Lubelski w pełni zabezpiecza aktualne potrzeby mieszkańców Gminy, a sieć publicznych przedszkoli (uzupełnionych niepublicznym przedszkolem oraz punktami przedszkolnymi) zapewniają pobyt wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym.

2. Instytucje kulturalne:

- Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim;
- Janowski Ośrodek Kultury;
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna.

3. Obiekty sportowe:

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- Pływalnia „Otylia”;
- Stadion Miejski;
- Zoom Natury Sp. zo.o.

4. Służby bezpieczeństwa:

- Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim;
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim;
- 8 ochotniczych straży pożarnych w tym jedna zarejestrowana w KSRG;
- młodzieżowa drużyna pożarnicza.

5. Ośrodki pomocy społecznej:

A) Instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Środowiskowy Dom Samopomocy;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Janowie Lubelskim;
- Dom Pomocy Społecznej „BARKA” w Janowie Lubelskim.

B) organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy HUMANUS;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Promyka;
- Stowarzyszenie Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej WAWRZYNEK;
- Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego;
- Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Janowie Lubelskim.

C) inne podmioty:

- Gminna Rada Seniorów;
- Klub Aktywnych Ruchowo Rekreo-Styl;
- Klub Rekreacji Ruchowej „Vitalni”;
- Klub Seniora „Łędzianie”;
- Klub seniora „Janowiaci”;
- Młodzieżowa Rada Miejska.

Na terenie Gminy działa Gminna Rada Seniorów - jest platformą, która służy aktywacji obywateli, zwiększeniu zaangażowania seniorów w życie społeczne, kształtowaniu postaw obywatelskich, oraz Młodzieżowa Rada Miejska - ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Gmina Janów Lubelski współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Dzięki temu wzrosła aktywność organizacji pozarządowych oraz świadomość możliwości aktywnego działania w różnych obszarach życia społecznego i kulturalnego w gminie, czego wyrazem była bardzo duża aktywność stowarzyszeń w organizację imprez i wydarzeń kulturalnych na terenie Gminy.

6.3 Sfera gospodarcza

W kwestii analizy stanu gospodarki danego obszaru warto wziąć pod uwagę takie obszary jak: atrakcyjność inwestycyjna, przedsiębiorczość, struktura gospodarki czy stan rynku pracy.

Pomocnym narzędziem obrazującym atrakcyjność inwestycyjną Gminy są cykliczne raporty nt. atrakcyjności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego w Polsce przygotowywane przez Szkołę Główną Handlową (SGH) oraz badania atrakcyjności inwestycyjnej regionów i subregionów opracowywane przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) w Gdańsku. Zgodnie z ostatnim dostępnym raportem SGH, Gmina Janów Lubelski charakteryzuje się w miarę wysoką potencjalną atrakcyjnością inwestycyjną w 6 stopniowej skali (od A do F) i została zakwalifikowana do klasy B.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego Janów Lubelski jest skategoryzowany jako ośrodek lokalny wskazany do wzmacniania funkcji subregionalnych, funkcjonalnie: niski poziom rozwoju usług rynkowych, z przewagą funkcji przemysłowej. Ośrodek posiada zorganizowane tereny dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej. Przewidziane w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. kierunki interwencji dla Gminy Janów Lubelski, to promocja i rozwój usług prozdrowotnych, uzdrowiskowych oraz gospodarki senioralnej. Gmina znajduje się w granicach OSI Roztocze. Gmina Janów Lubelski w polityce rozwoju przestrzennego została sklasyfikowana jako część obszaru województwa lubelskiego nakierunkowana na społeczno-gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego Roztocza i Puszczy Solskiej.

Pod względem poziomu przedsiębiorczości, według stanu na koniec 2022 roku na terenie Gminy Janów Lubelski zarejestrowane w systemie REGON były 1 882 podmioty (83% na terenie miasta) i w latach 2016-2020 ich liczba sukcesywnie rosła, co jest korzystne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego. Przedsiębiorstwa zarejestrowane na terenie Gminy Janów Lubelski w 2022 roku stanowiły nieco ponad 47,7% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w powiecie janowskim.

W Gminie Janów Lubelski wyznaczona została Janowska Strefa Inwestycyjna „Borownica”. Jest to 200 ha gruntu przeznaczonego pod rozwój przedsiębiorczości. Tereny inwestycyjne położone są poza granicami miasta, są dobrze skomunikowane (drogi krajowe 74 i S19), posiadają uzbrojenie terenu – drogi dojazdowe, gaz, prąd, woda, kanalizacja. Działa tu również Punkt Obsługi Inwestora oferujący usługi zarówno inwestorom jak i przedsiębiorcom już działającym.

Ważnym aspektem z pogranicza sfery społecznej i gospodarczej, determinującym rozwój danego obszaru jest stan rynku pracy. W 2022 roku wg danych GUS na terenie Gminy Janów Lubelski pracowało 5 380 osób (36,5% wszystkich mieszkańców Gminy), w tym 2 811 mężczyzn (52,2%) i 2 569 kobiet (47,8%). Wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Janów Lubelski w 2022 roku wyniósł 627,4. Jest to wartość niższa niż dla powiatu janowskiego, gdzie wskaźnik osiąga wynik 636,32 osób pracujących na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wieloletnie starania pozyskania inwestorów na strefie przyniosły pozytywny efekt w postaci wybudowania i uruchomienia Centrum Logistyczno – magazynowego ogólnopolskiej sieci sklepów wielobranżowych „DINO”, planowane docelowe zatrudnienie ok. 500.

Gmina Janów Lubelski boryka się z problemami na rynku pracy związanymi z bezrobociem. W 2022 roku liczba bezrobotnych wynosiła 725 osób (dane GUS), z czego 46,6% stanowiły kobiety. W porównaniu do roku 2016 zauważalny jest duży spadek liczby osób bezrobotnych. W latach 2017 - 2022 bezrobocie oscyluje na podobnym poziomie. Wyjątkiem jest rok 2020, który charakteryzuje się wyższą liczbą osób bezrobotnych, co może mieć związek z sytuacją społeczno-gospodarczą wynikającą z pandemii Covid-19. Dużym udziałem na terenie Gminy (66%) charakteryzują się osoby długotrwale bezrobotne. Niestety prezentowane przez urzędy statystyczne dane dotyczące liczby osób bezrobotnych opierają się głównie na osobach poszukujących pracy, zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy, dlatego też trudno jest wykazać istniejący problem w oparciu o analizę danych zastanych. Trudno jest określić liczbę osób, które nie poszukują zatrudnienia i nie są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, jednocześnie trudno doszukiwać się powodów braku aktywności na rynku pracy. Ukryte bezrobocie można wiązać z brakiem wiary w możliwość znalezienia pracy lub trudnością w znalezieniu pracy zgodnej ze swoim wykształceniem.

Wartość stopy bezrobocia (stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie) analizowana jest w podziale na powiaty – w powiecie janowskim w 2022 roku wynosiła 12,3%. Jest to wartość dużo wyższa niż średnia dla województwa (8,0%) i dla kraju (5,2%).

6.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W Gminie Janów Lubelski podstawowym dokumentem kształtującym politykę przestrzenną jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Janów Lubelski oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w Gminie Janów Lubelski w 2022 roku obowiązywało 18 planów miejscowego zagospodarowania przestrzennego, które obejmowały ok. 99,7% powierzchni Gminy. Warto mieć na uwadze fakt, iż SUiKZP traci ważność z końcem 2025 roku. Obecnie Gmina Janów Lubelski jest w trakcie opracowywania Planu Ogólnego – akt prawa miejscowego, który zastąpi SUiKZP (reforma planistyczna).

Gmina Janów Lubelski jest gminą miejsko-wiejską, gdzie głównym ośrodkiem jest miasto Janów Lubelski. Na układ osadniczy Gminy składa się miasto Janów Lubelski oraz 11 sołectw: Biała Pierwsza, Biała Druga, Borownica, Łązek Ordynacki, Momoty Dolne, Momoty Górne, Pikule, Ruda, Szklarnia, Ujście, Zofianka Górna. Poza miejscowościami, od których nazwy wzięły sołectwa, w gminie występuje również 8 wsi: Cegielnia (w sołectwie Zofianka Górna), Jonaki (w sołectwie Ruda), Kiszki i Szewce (w sołectwie Ujście), Kopce (w sołectwie Borownica), Łązek Garncarski (w sołectwie Łązek Ordynacki). Sieć osadnicza Gminy na obszarze wiejskim jest dość rozporozsiona (szczególnie w części południowej Gminy). Zwartą zabudową mieszkaniową charakteryzuje się jedynie Miasto Janów Lubelski. Pod względem typologii osadnictwa podstawowym układem zabudowy na terenie Gminy jest ulicówka z jednostronną (Kiszki, Ujście, Szewce) lub obustronną (Momoty Górne, Łązek Ordynacki, Biała, Zofianka Górna) rozluźnioną zabudową, wpisaną niekiedy w łagodny stok doliny rzeki. Charakter zabudowy mieszkalnej w Gminie jest zróżnicowany, występuje tu tradycyjna zagrodowa jak i nowe budynki o urozmaiconej architekturze. W południowej części Gminy w sąsiedztwie obszarów użytków zielonych zlokalizowane są tereny produkcyjne gospodarki rybackiej. Teren miasta pokryty jest zabudową o zróżnicowanym charakterze. Spotykamy tu zabytkową architekturę sakralną, architekturę przemysłową, architekturę użyteczności publicznej i architekturę typowo mieszkaniową.

Przy północno-zachodniej granicy miasta zlokalizowana jest Janowska Strefa Inwestycyjna „Borownica”, która jest zaklasyfikowana jako obszar o przeznaczeniu zabudowy produkcyjnej i usługowej.

Najkorzystniejsze warunki produkcji rolnej występują w północno-wschodniej części Gminy, tj. miejscowościach: Biała Pierwsza i Biała Druga. Środkowo-wschodnia i południowa część Gminy obfituje w łąki, zaplecze polne jest stosunkowo niewielkie.

Gmina jest bardzo zasobna w obszary leśne, znajdują się one w południowej części Gminy, zajmując ok. 65% jej powierzchni. Północna część Gminy jest bezleśna. Lasy Janowskie (wraz z Puszcą Solską) stanowią jeden z największych zwartych kompleksów leśnych w kraju charakteryzujący się bardzo wysokimi walorami przyrodniczymi, klimatycznymi i krajobrazowymi. Lasy publiczne na terenie Gminy Janów Lubelski w 2022 roku obejmowały aż 8 238,7 ha, co stanowiło 69,7% wszystkich powierzchni lasów. W rękach prywatnych natomiast było 3 583 ha powierzchni lasów, co stanowiło 30,3%.

Dostępność komunikacyjna obszaru w sposób istotny wpływa na jego możliwości rozwojowe. Na układ komunikacyjny Gminy Janów Lubelski składają się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Istniejąca sieć dróg sprawia, że Gmina charakteryzuje się dobrą zewnętrzną dostępnością komunikacyjną.

Sieć dróg tworzą drogi krajowa nr 74, droga S19, droga wojewódzka oraz drogi powiatowe:

- Droga nr 2808L Janów Lubelski (ul. Bialska) – Tokary – Huta Turobińska;
- Droga nr 2816L Łążek Ordynacki – Momoty Dolne (na odcinku poza miejscowościami droga gruntowa leśna);
- Droga nr 2817L (Jarocin) gr. woj. – Momoty Górne – Władysławów;
- Droga nr 2818L Szklarnia – Momoty Górne;
- Droga nr 2819L Janów Lubelski (ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza) – Momoty Górne – gr. woj. (Harasiuki);
- Droga nr 2820L Szklarnia – Flisy;
- Droga nr 2822L Zofianka Górna – Zofianka Dolna.

Ponadto w Gminie występują liczne drogi gminne.

Przez Gminę Janów Lubelski nie przebiegają żadne linie kolejowe. Najbliższe stacje znajdują się w Polichnie, Nisku, Stalowej Woli i Biłgoraju¹⁴.

6.5 Sfera techniczna

Według danych GUS zasoby mieszkaniowe Gminy w 2022 roku wyniosły 3 613 budynków mieszkalnych, w których funkcjonowało łącznie 5 279 mieszkań (w mieście 4 070, na wsi 1 209). Przeciętna powierzchnia użytkowa pojedynczego lokum osiągała wówczas 90,63 m² (dla porównania w 2017 roku wynosiła 88,07 m²), przy czym powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę wynosiła 32,4 m² (dla porównania w 2017 roku wynosiła 27,8 m²). Jest to więcej niż średnia dla województwa lubelskiego z tego samego roku (31,3 m²). Stopień wyposażenia gospodarstw domowych w instalacje techniczno-sanitarne, na rok 2022 jest zadowalający – przykładowo do wodociągu podłączonych jest 97,3% mieszkań, do sieci kanalizacyjnej 72,6% budynków

¹⁴ Aktualnie trwają prace koncepcyjno-projektowe w ramach Lubelskiej Kolei Aglomeracyjnej, ewentualnie kolei międzyregionalnej, włączającej Janów Lubelski w szybkie połączenia kolejowe z centrum regionu.

mieszkalnych, łazienkę posiada 94,1% mieszkań, centralne ogrzewanie 83,6% mieszkań. Zdecydowanie gorzej jest z dostępnością sieci gazowej - 42,7% mieszkań jest wyposażonych w instalację gazową.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła w 2022 roku 102 km, z której korzystało 13 984 mieszkańców (BDL GUS).

Sieć kanalizacyjna na obszarze Gminy jest nieco gorzej rozwinięta. Długość eksploatowanej sieci w 2022 roku wynosiła 56,6 km. Z kanalizacji korzystało wówczas 11 650 mieszkańców.

Miasto Janów Lubelski zaopatrywane jest poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200, który położony jest poza terenem miasta, relacji Frampol – Zaklików oraz odgałęzienie DN 80 do stacji redukcyjno-pomiarowej. Długość czynnej sieci gazowej wyniosła w 2022 roku 70,85 km. W tym samym roku z gazu korzystało 7496 mieszkańców (BDL GUS).

WARTOŚCI KULTUROWE

Na terenie Gminy Janów Lubelski występują liczne budowle zabytkowe, posiadające wysoką wartość historyczno-kulturową, które wyraźnie oddziałują na tożsamość społeczności lokalnej. Są one również swoistym świadectwem bogatej historii i różnorodności kulturowej obszaru. Wśród najbardziej cennych obiektów architektury, wpisanych do rejestru zabytków przez Lubelskiego Konserwatora Zabytków w Lublinie (Obwieszczenie nr 1/2024 Lubelskiego Konserwatora Zabytków z dnia 7 lutego 2024 r.) znalazło się 8 zabytków z obszaru Gminy. Zlokalizowane są tu zarówno obiekty sakralne świadczące o wielokulturowej przeszłości obszarów Gminy jak i zabytki architektury świeckiej:

- Zespół klasztorny poddominikański: kościół paraf. pw. św. Jana Chrzciciela z wystrojem wnętrza, wyposażeniem, kaplica Objawienia, klasztor, brama – dzwonnica, mur z bramkami, drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego – położony w obszarze rewitalizacji;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej, w granicach wału ziemnego, otaczającego cmentarz;
- Stara część cmentarza rzymskokatolickiego – położony w obszarze rewitalizacji;
- Teren dawnego cmentarza przykościelnego z nagrobkami, reliktnami kościoła i schodami oraz starodrzewem – położony w obszarze rewitalizacji;
- Zespół budynków dawnego więzienia – położony w obszarze rewitalizacji;
- Budynek dawnej kancelarii Obwodu Zamojskiego, wraz z działką – położony w obszarze rewitalizacji;
- Dom mieszkalny (dawna Kasa Powiatu) – położony w obszarze rewitalizacji;
- Zespół kościoła parafialnego rzymskokatolickiego pod wezwaniem św. Wojciecha w Momotach Górnych.

Ponadto na obszarze Gminy Janów Lubelski zachowały się cenne zabytki o wysokich wartościach historycznych, architektonicznych i estetycznych, posiadające istotne znaczenie dla krajobrazu, tradycji i pamięci narodowej. Zabytki te zostały wpisane do Gminnej ewidencji zabytków (68 pozycji) i należą do nich m.in. domy mieszkalne na terenie miasta, kapliczki przydrożne, dworek w Mo motach Górnych, a także układ urbanistyczny „Starego Miasta”, który był oparty na renesansowym wzorcu miasta idealnego. Układ urbanistyczny „Starego Miasta” przetrwał do dziś w postaci: czworoboczny rynek i regularna siatka ulic z nim związana.

6.6 Sfera środowiskowa

Pod względem fizjograficznym miasto i część północna Gminy Janów Lubelski są położone w obrębie Makroregionu Wyżyny Lubelskiej - subregion Wzniesienia Urzędowskie oraz część

południowa Gminy w Kotlinie Sandomierskiej. Krajobraz Gminy Janów Lubelski jest bardzo zróżnicowany. Deniwelacje terenu na obszarze Gminy wynoszą ok. 100 m. Wyróżnia się krajobraz wyżynny w północnej części Gminy, który ma wyraźne różnice w wysokości jak i krajobraz płaski i monotony, urozmaicony licznymi kompleksami leśnymi, wydmami i zagłębieniami.

Gmina Janów Lubelski znajduje się na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o symbolach: RW200010229449 Branew; RW200010229469 Biała; RW200011229499 Bukowa od Rakowej do ujścia; RW2000102294569 Czartosowa; RW200010229458 Sopot; RW200010229452 Dopływ spod Kiszek. Dla wszystkich JCWP aktualny stan wód określony jest jako zły. Celem środowiskowym jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Sieć rzeczna obszaru jest również bardzo bogata, należy do zlewni Sanu (dopływ Wisły). Miasto odwadnia rzeka Biała, która jest prawostronnym dopływem rzeki Bukowej. Południową część Gminy odwadnia rzeka Bukowa, która jest jednocześnie największą rzeką w gminie i stanowi granicę z województwem podkarpackim. Sieć rzeczna Gminy tworzą także rzeki: Branew, Czartosowa, Durnica, Rakowa, Sopot, Borownica, Żytniówka. W przeciwieństwie do środkowej i południowej części Gminy, północna jej część w obrębie Roztocza ma ubogą sieć hydrograficzną i jest prawie wylesiona. Ważnym elementem stosunków hydrologicznych jest zbiornik wodny o powierzchni prawie 30 ha w Janowie Lubelskim oraz dwa kompleksy stawów we wsi Momoty Górne, a także kompleks stawowy w Rezerwacie Imielty Ług.

Teren Gminy Janów Lubelski, znajduje się w obrębie GW2000119 (dla tej JCWPd stan chemiczny- dobry, stan ilościowy - dobry, stan ogólny – dobry), celem dla analizowanej JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Na terenie Gminy (w tym na obszarze rewitalizacji) wyznaczone są obszary szczególnego zagrożenia powodzią w stopniu średnim, które sąsiadują z ciekami wodnymi. Zgodnie z zapisami art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne takimi obszarami są:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat);

Pod względem klimatycznym Gmina charakteryzuje się zwiększoną amplitudą temperatur oraz większym udziałem dni pogodnych i dni z mrozem.

Lasy znajdujące się głównie w środkowej i południowej części Gminy pokrywają jej powierzchnię w ok. 65%. Na terenie miasta lasy obejmują 24 % ogólnej powierzchni. Północna część Gminy jest bezleśna. Lasy Janowskie stanowią jeden z największych zwartych kompleksów leśnych, który charakteryzuje się bardzo wysokimi walorami przyrodniczymi.

Na terenie Gminy Janów Lubelski stwierdzono występowanie wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin, głównie na obszarach leśnych. Obszar Gminy Janowa Lubelskiego, z uwagi na swój charakter ma bardzo korzystne warunki bytowania fauny. Występuje tu wiele rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt. Stwierdzono występowanie 20 chronionych ssaków, z których 4 wymieniono w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Obszar miasta i gminy objęty jest wieloprzestrzennymi i indywidualnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu i stanowi ważne ogniwo Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych Województwa Lubelskiego. Obszary prawnie chronione zajmują aż 73% powierzchni Gminy i jest

to jeden z najwyższych udziałów w regionie. Z jednej strony świadczy to o wysokim potencjale przyrodniczym tego obszaru, który wykorzystywany jest do rozwoju różnych form turystyki, zaś z drugiej może powodować liczne utrudnienia w procesach inwestycyjnych. Wiąże się to z koniecznością wyważenia priorytetów dotyczących ochrony środowiska, rekreacji i ewentualnych inwestycji. Część południowa Gminy znajduje się w zasięgu leśnego korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, wchodzącego w skład Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Park obejmuje powierzchnię 39 150 ha, a otulina Parku 60 500 ha. W otulinie jest położone miasto i północna część Gminy oraz południowe fragmenty Gminy. Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie” chroni część Puszczy Solskiej stanowiąc istotny element strefy chronionego krajobrazu obejmującego Puszcę Solską i Sandomierską oraz doliny Sanu i Wisły. Szczególnym celem ochrony na tym obszarze jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska. O utworzeniu Parku zadecydowały walory przyrodnicze i historyczne. 80% powierzchni Parku zajmują lasy – przeważnie bory sosnowe, sosnowo-jodłowe i mieszane, które w znacznej części mają charakter naturalny. Pozostałą część stanowią stawy, bagna i torfowiska.

Na wysokie wartości przyrodnicze Parku składają się:

- duża powierzchnia kompleksu leśnego,
- ogromna różnorodność siedlisk i zbiorowisk roślinnych z wieloma rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin,
- bogata fauna charakterystyczna dla naturalnych ekosystemów leśnych,
- obecność dużych kompleksów stawów, bagien i torfowisk,
- liczne miejsca pamięci narodowej z okresu II wojny światowej oraz elementy kultury materialnej i duchowej regionu.

Na obszarze Parku Krajobrazowego na terenie Gminy Janów Lubelski znajdują się 3 rezerваты przyrody:

„Lasy Janowskie” - stanowi cenny obiekt głównie z uwagi na wartości historyczne. Obejmuje swym zasięgiem jedno z największych partyzanckich pól bitewnych z okresu II wojny światowej. Niektóre fragmenty omawianego rezerwatu prezentują wysokie wartości krajobrazowe. Należą tu malownicza dolina rzeki Branwi i Bukowej oraz torfowiska i łańcuchy wydmy. Jednym z najrozleglejszych i najbardziej znanych wałów wydmowych jest Porytowe Wzgórze. Na terenie rezerwatu występuje wiele gatunków roślin rzadkich i chronionych np. bagnica torfowa, bagno zwyczajne, czosnek niedźwiedzi, długosz królewski. Przez teren rezerwatu przebiega ścieżka edukacyjna „Porytowe Wzgórze”.

„Imielty Ług” – charakteryzuje się wybitnymi wartościami krajobrazowymi, znajdują się tu torfowiska wysokie, przejściowe, stawy i bory. Teren skupia wiele gatunków flory i fauny. Znajduje się tutaj ważna ostoja ptactwa wodnego - obserwowano tu blisko 100 gatunków ptaków. Na terenie rezerwatu dominuje roślinność wysokotorfowiskowa. Na terenie rezerwatu występuje wiele gatunków roślin rzadkich i chronionych np. bagnica torfowa, bagno zwyczajne, bobrek trójlistkowy. W rezerwacie znajdują się wieża widokowa oraz pomost widokowy. Przez rezerwat prowadzi ścieżka edukacyjna „Imielty Ług”.

„Szklarnia” – leśny rezerwat przyrody, o jego atrakcyjności stanowi duża liczba zbiorowisk roślinnych. Największe powierzchnie zajmuje w rezerwacie wilgotny bór mieszany *Quercus – Piceetum*. Osobliwością jest występowanie wyżynnego, jodłowego boru mieszanego *Abietetum polonicum*. Na terenie rezerwatu występują gatunki roślin rzadkich i chronionych np. bagno zwyczajne, czosnek niedźwiedzi, goryczka wąskolistna. Przez teren rezerwatu przebiega ścieżka edukacyjna „Szklarnia”.

Na terenie Gminy wyznaczone zostały również 2 obszary Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich (PLH060031) oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie (PLB060005), których funkcjonowanie regulują następujące akty prawne: *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* [Dz.U.2011.25.133 z dnia 2011.02.04], *Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie* [Lubel. 2021.719] oraz *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich (PLH060031)* [Dz.U.2023.2164 z dnia 2023.10.09].

W przypadku obszaru PLB060005 Lasy Janowskie przedmiotami ochrony dla tego obszaru są następujące gatunki ptaków: włośchatka *Aegolius funereus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, bielik *Haliaeetus albicilla*, bączek *Ixobrychus minutus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* oraz głuszec *Tetrao urogallus*. Celami działań ochronnych dla tych gatunków jest utrzymanie stanu populacji lub poprawa jej stanu do określonego poziomu.

W przypadku obszaru PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich przedmiotami ochrony są siedliska przyrodnicze (15 typów siedlisk), gatunki roślin (sasanka otwarta *Pulsatilla patens* oraz starodub łukowy *Angelica palustris*) gatunki zwierząt (bóbr europejski *Castor fiber*, czerwńczyk nieparek *Lycaena dispar*, głowacz białopetwy *Cottus gobio*, kumak nizinny *Bombina*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, mopek *Barbastella barbastellus*, nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*, nocek duży *Myotis*, piskorz *Misgurnus fossilis*, różanka *Rhodeus sericeus amarus*, szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, wilk *Canis lupus*, wydra *Lutra*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*).

W granicach Gminy znajduje się 80¹⁵ pomników przyrody oraz 3 użytki ekologiczne.

Zasoby biotyczne Kompleksu Leśnego oraz jego wartość przyrodnicza spowodowała, że obszar ten został zaliczony do ostoji przyrody o znaczeniu europejskim (CORINE) i zespołu obszarów chronionych o randze międzynarodowej (Roztocze i Kotlina Sandomierska) oraz stanowi w skali kraju węzeł (leśno- torfowiskowy 1 rzędu) i korytarz ekologiczny (w systemie ECONET - POLSKA 29 - 34 M).

6.7 Zidentyfikowane czynniki i zjawiska kryzysowe

Z przeprowadzonej w powyższych podpunktach diagnozy stanu Gminy Janów Lubelski w poszczególnych sferach, jak również z analizy przeprowadzonych działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016 – 2022 wynika, że przedmiotowa jednostka administracyjna w dalszym ciągu boryka się z wieloma problemami. Zjawiska negatywne odnotowuje się tak w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym, technicznym, środowiskowym oraz przestrzennym. Poniższa tabela zawiera zestawienie wskaźników, które mogą stanowić o potencjalnym występowaniu sytuacji kryzysowej w granicach Gminy Janów Lubelski z podziałem na sfery, których dotyczą. Owe wskaźniki na rok 2022 obrazują, jak bardzo sytuacja panująca w Gminie odbiega od wartości dla powiatu, województwa i kraju. Kolorem wyróżnione zostały te zjawiska, które uznać należy za problemowe.

¹⁵ Rejestr form ochrony przyrody gov.pl

Tabela 8. Zidentyfikowane czynniki i zjawiska kryzysowe w Gminie Janów Lubelski na tle wartości dla powiatu, województwa i kraju

problem/ wskaźnik	Gmina Janów Lubelski	powiat janowski	województwo lubelskie	Polska
Strefa społeczna				
Gęstość zaludnienia	82,5 osób/km ²	49,3 osób/km ²	80,6 osób/km ²	120,8 osób/km ²
Zmiana liczby ludności w stosunku do roku poprzedniego na 1000 mieszkańców.	-12,7	-10,3	-6,7	-3,7
Przyrost naturalny na 1000 osób	-5,53	-5,65	-4,78	-3,79
Saldo migracji na 1000 osób	-121	-245	-4 501	1 939
Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	20,9	20,2	20,4	19,5
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	31,9	30,9	31,5	29,9
Udział osób z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie ludności* [%]	12%	12%	23,9%	25,2%
Udział osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym ogólnej liczbie ludności*	3,5%	3,5%	3,3%	3,1%
Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	2 425	3 218,7	3 184,7	3 293,2
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	137	142	144	135
Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	0,13	0,14	0,18	0,21
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym 4-6 lat [%]	106,4	85,0	95,1	98,2
Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców*	10,11	10,11	15,8	22,81
Strefa przestrzenno-funkcjonalna				
Udział powierzchni objętych obowiązującymi mpzp w ogólnej powierzchni [%]	99,7%	40,3%	57,4%	32,3%
Udział powierzchni terenów wskazanych w studium wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze [ha]	5,49%	1,20%	0,98%	0,96%
Strefa gospodarcza				
Liczba osób pracujących na 1000 ludności	364,67	373,41	379,56	401,65
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	8,5%	7,7%	5,2%	3,7%
Udział mikro-przedsiębiorstw w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	96,7	97,3	96,9	96,7

Udział mikro- przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców	123,36	88,8	98,66	127,92
Przeciętne wynagrodzenie brutto*	5 062 PLN	5 062 PLN	5 319 PLN	6 001 PLN
Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	3,4	4,1	4,7	4,4
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	128	91	102	132
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	8,63	7,17	8,55	10,20
Strefa techniczna				
Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności [%]	50,8%	24,5%	46,8%	55,9%
Mieszkania wyposażone w instalację gazu sieciowego w % ogółu mieszkań	42,7%	23,7%	49,3%	58,5%
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%]	94,8%	83,5%	87,7%	92,5%
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	357,8	312,4	395,5	412,4
Udział mieszkań wyposażonych w łazienkę [%]	95,15%	87,10%	89,81%	95,18%
Mieszkania oddane do użytku w 2022 roku na 1000 osób	3,93	1,94	5,10	6,31
Przeciętna powierzchnia mieszkaniowa jednego mieszkania	90,6 m ²	95,3 m ²	79,2 m ²	75,3 m ²
Strefa środowiskowa				
Udział obszarów chronionych w ogólnej powierzchni [%]	72,9%	63%	22,7%	32,3%
Lesistość	66,1%	40,7%	23,5%	29,7%
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	29,5%	31,4%	48,5%	39,9%

* brak tak szczegółowych danych dla obszaru Gminy, zamieszczone dane są dla powiatu

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, dane GUS oraz <https://www.polskawliczbach.pl/> [dostęp 25.09.2024]

6.8 Analiza SWOT

Syntezą diagnozy stanu Gminy Janów Lubelski jest analiza SWOT (skrót od ang.: Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats), która umożliwia identyfikację wewnętrznych i zewnętrznych barier oraz potencjałów rozwojowych ośrodka.

Analiza SWOT zestawia ze sobą mocne i słabe strony funkcjonowania Gminy, pozwalając tym samym na wstępne zidentyfikowanie ogólnogminnych potrzeb rewitalizacyjnych. Uwzględniane są w niej ponadto czynniki zewnętrzne, mogące w mniej lub bardziej istotny sposób oddziaływać na przekształcenia zachodzące w obrębie ośrodka.

Niniejsza analiza SWOT została opracowana w formie tabeli, opisującej:

- mocne strony Gminy – lokalne potencjały ośrodka, decydujące o jego atrakcyjności;
- słabe strony Gminy – wewnątrzgminne zjawiska kryzysowe, które stanowią wskazanie do podjęcia działań naprawczych;

- szanse dla Gminy – czynniki i procesy zewnętrzne, wywierające pozytywny wpływ na rozwój ośrodka;
- zagrożenia dla Gminy – czynniki zewnętrzne, mogące wywoływać niekorzystne zmiany w obrębie jednostki.

Tabela 9. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Rosnące znaczenie miasta Janowa Lubelskiego jako ponadlokalnego ośrodka wzrostu w województwie lubelskim; • Korzystne położenie Gminy przy drogach krajowych S19 (Białystok, Lublin, Janów Lubelski, Nisko, Rzeszów) oraz DK74 (Kielce, Kraśnik, Janów Lubelski, Zamość, przejście graniczne w Zosinie); • Wysoka wartość wskaźnika zaludnienia; • Wysoki współczynnik skolaryzacji netto; • Rozbudowana sieć infrastruktury społecznej; • Angażowanie seniorów i młodzieży w funkcjonowanie Gminy: Gminna Rada Seniorów oraz Młodzieżowa Rada Miejska); • Dostępne tereny inwestycyjne (Janowska Strefa Inwestycyjna „Borownica”); • Strefa Inwestycyjna jest w pełni uzbrojona; • Istniejący potencjał przyrodniczy i infrastruktura do rozwoju zrównoważonych form turystyki; • Sprawnie funkcjonująca administracja (szczególnie w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania środków unijnych, promocji turystycznej i gospodarczej); • Atrakcyjne krajobrazy kulturowe obszarów użytkowanych rolniczo; • Bogactwo gatunkowe, występowanie gatunków rzadkich, duża różnorodność siedlisk i unikatowość niektórych z nich; • Duży areal i wysoka jakość gleb użytkowanych rolniczo; • Wysoki odsetek gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych; • Niska emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych; • Bogaty zasób obiektów historycznych i zabytkowych; • Wysoki odsetek ludności miejskiej korzystającej z oczyszczalni ścieków.	• Niekorzystne trendy demograficzne (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa); • Ujemne wartości przyrostu naturalnego, w tym utrzymujący się niski poziom dzietności spowodowany zmniejszającą się liczbą kobiet w wieku rozrodczym i zmianą modelu rodziny; • Ujemne wartości salda migracji; • Duży udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – obciążenie demograficzne osobami starszymi; • Niewystarczająca liczba form integracji i aktywizacji osób starszych; • Występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych (ubóstwo, alkoholizm i inne uzależnienia, bezradność); • Niska liczba osób korzystających z bibliotek publicznych; • W miarę wysokie bezrobocie oraz duży udział osób długotrwale bezrobotnych; • Słaba dostępność sieci gazowej; • Wysokie koszty utrzymania i remontów obiektów zabytkowych uniemożliwiające wdrożenie instrumentów ochrony krajobrazu kulturowego; • Niski stopień bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, związany z brakiem dostosowania infrastruktury do potrzeb użytkowników; • Gospodarka lokalna, oparta na tradycyjnych branżach przemysłu (rolno-spożywczego, metalowego, drzewnego, budowlanego) i oferująca zbyt mało miejsc pracy; • Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna kanalizująca ruch turystyczny; • Konieczność prowadzenia prac konserwacyjnych i ochronnych obiektów zabytkowych, co pociąga za sobą wysokie koszty; • Wysoki poziom zużycia węgla w indywidualnych paleniskach domowych; • Powolna wymiana indywidualnych węglowych kotłów ciepła na rozwiązania o łagodniejszym oddziaływaniu

	na środowisko wśród właścicieli nieruchomości; • Zła w okresie zimowym - niezadowalająca pyłowa jakość powietrza w mieście (pył zawieszony i benzo/a/piren w pyłe); • Niewystarczające wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Pozyskiwanie środków gminnych i zewnętrznych i korzystanie z projektów unijnych; • Możliwości wsparcia przez państwo i UE inwestycji przyjaznych środowisku w tym: OZE, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne, gospodarka o obiegu zamkniętym zgodnie z założeniami planu działania Europejski Zielony Ład, dofinansowania do przydomowych oczyszczalni ścieków; • Działanie ośrodka OPS; • Współpraca różnych instytucji na rzecz integracji społecznej; • Rozwój produktu turystycznego oraz branży turystycznej w oparciu o naturalne walory środowiskowe oraz bogate dziedzictwo kulturowe; • Możliwość rozszerzenia działalności rolniczej w kierunku agroturystyki oraz działalności okołoturystycznej; • Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki interwencjom w kierunku wprowadzenia technologii niskoemisyjnych oraz przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu; • Wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym nowych koncepcji, trendów i praktyk rozwoju gospodarki lokalnej, w tym z wykorzystaniem ekonomii społecznej, srebrnej ekonomii, energetyki odnawialnej, itp.	• Odptyw ludzi młodych, wykształconych do większych aglomeracji, starzenie się społeczeństwa; • Dezintegracja społeczności lokalnej i niski poziom angażowania się mieszkańców w sprawy na rzecz rozwoju Gminy; • Wzrost znaczenia konsumpcjonizmu (spadek znaczenia wartości rodziny, więzi społecznych); • Niskie emerytury, trudna sytuacja materialna osób starszych; • Pogłębiające się zjawiska wykluczenia społecznego (związane m.in. z brakiem zatrudnienia, ubóstwem, trudnościami w zapewnieniu właściwej opieki społecznej i medycznej dla osób starszych); • Utrzymujący się trend wzrostu zużycia energii; • Wywoływanie konfliktów między wartościami dziedzictwa kulturowego, krajobrazem kulturowym a współczesnymi procesami urbanistycznymi; • Niepewność w zakresie prowadzenia polityki fiskalnej samorządów, wynikająca ze zmieniających się regulacji prawnych; • Pogłębiająca się ekspansja chorób cywilizacyjnych wśród społeczności powodująca znaczne obciążenie systemu opieki zdrowotnej i pomocy społecznej; • Niska opłacalność produkcji rolniczej i konkurencja dla lokalnych rolników ze strony zagranicznych producentów żywności; • Konflikty wojenne na wschodzie Europy mające wpływ na poczucie zagrożenia, niepewność, obawy a tym samym na relacje społeczne związane z ewentualną ich eskalacją, recesję gospodarczą oraz napływ emigrantów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz Diagnozy stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

7 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Rozdział stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, której obowiązkiem przeprowadzenia wynika z art. 15. ust. 1. pkt 1. ustawy o rewitalizacji. Analizą objętych zostało pięć sfer funkcjonowania i rozwoju Gminy Janów Lubelski, tj.: wymiar społeczny, gospodarczy, środowiskowy, techniczny oraz przestrzenno-funkcjonalny. W rezultacie zidentyfikowano najważniejsze potencjały rewitalizowanego obszaru, główne problemy w nim występujące oraz sformułowano rekomendacje do części projektowej przedmiotowego Programu.

7.1 Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zdiagnozowano stan kryzysowy, czyli istotnie odznaczające się w skali Gminy współistnienie negatywnych zjawisk występujących przede wszystkim w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z pozostałych sfer pozaspołecznych: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji przyjęty został Uchwałą nr LXIX/617/23 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski.

W Gminie Janów Lubelski wyznaczenie obszaru rewitalizacji nastąpiło według przesłanki istotnego znaczenia obszaru dla rozwoju lokalnego i spełnienia przez obszar warunków populacyjnych i powierzchniowych.

Obszar zdegradowany i pokrywający się z nim obszar rewitalizacji został wybrany ze względu na kumulację zjawisk kryzysowych w sferze społecznej względem innych części Gminy oraz w przynajmniej jednej z pozostałych czterech sfer. Wyznaczony obszar rewitalizacji na duże znaczenie dla rozwoju Gminy. Ze względu na swoje położenie oraz pełnione funkcje jest to centrum życia Gminy. Na obszarze rewitalizacji koncentruje się wiele funkcji niezbędnych dla rozwoju całego obszaru: funkcje społeczne, gospodarcze, usługowe, edukacyjne i administracyjne. Zlokalizowane są tu obiekty kultury i tereny zielone będące istotnymi elementami miasta. Obszar ten ma również duże znaczenie dla rozwoju rynku pracy – tu skupia się wiele miejsc pracy, tu rozwija się sektor usług. W rezultacie przeprowadzonych działań wyznaczony obszar rewitalizacji będzie stanowić silny impuls dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy przyciągając inwestycje, poprawiając jakość życia mieszkańców oraz budując pozytywny wizerunek społeczności. Jednocześnie wykonana diagnoza wskazuje na dużą skalę potrzeb w obszarze rewitalizacji oraz ich zróżnicowany charakter w poszczególnych sferach.

Metodę wyznaczania obszaru rewitalizacji omówiono w podrozdziale 3.2 „Wybór obszaru rewitalizacji”. Wyznaczenie obszarów zdegradowanego i rewitalizacji odbyło się przy pomocy analizy wielokryterialnej. Stanowiła ona główną metodę diagnozy obecnej sytuacji w Gminie, umożliwiając dokładne zidentyfikowanie problemów w podziale na JPU.

Poniżej przedstawiono matrycę oceny spełnienia kryterium obszaru zdegradowanego (jako warunek progowy należy przyjąć koncentrację zjawisk społecznych). Tabela prezentuje wartość wskaźnika syntetycznego w każdej ze sfer dla każdej jednostki pomocniczej. Za obszary zdegradowane przyjęto jednostki, w których wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej była powyżej 0 i dodatkowo przynajmniej w jednej ze sfer wskaźnik syntetyczny był większy niż 0.

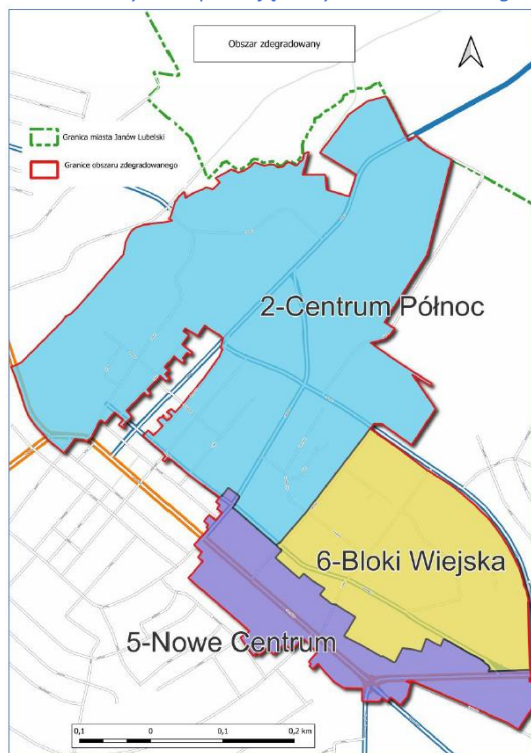
Tabela 10. Matryca oceny spełnienia kryterium obszaru zdegradowanego

JPU	Nazwa JPU	Wskaźnik stanu kryzysowego dla sfery społecznej [powyżej średniej = 1]	Wskaźnik stanu kryzysowego dla sfery gospodarczej [powyżej średniej = 1]	Wskaźnik stanu kryzysowego dla sfery środowiskowej [powyżej średniej = 1]	Wskaźnik stanu kryzysowego dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej [powyżej średniej = 1]	Wskaźnik stanu kryzysowego dla sfery technicznej [powyżej średniej = 1]	Ocena spełnienia kryterium wyznaczenia obszaru zdegradowanego
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Stare Centrum	0	1	0	0	1	NIE
2	Centrum Północ	1	1	0	1	1	TAK
3	Centrum Południe	0	1	0	0	1	NIE
4	Stare Południe	0	1	0	0	1	NIE
5	Nowe Centrum	1	1	0	0	1	TAK
6	Bloki Wiejska	1	1	1	1	1	TAK
7	Kamienna	0	1	1	0	1	NIE
8	Wichrowe	0	0	0	0	0	NIE
9	Szpital	0	1	0	0	0	NIE
10	Przyborowie	0	0	1	0	0	NIE
11	Obrówka	0	1	0	1	1	NIE
12	Bloki Boh_Por_Wzg	0	1	1	0	0	NIE
13	Nowe Południe	0	0	0	0	1	NIE
14	Zaolszynie	0	0	1	1	1	NIE
15	Ruda	0	1	0	0	1	NIE
16	Biała Pierwsza	0	0	1	0	1	NIE
17	Biała Druga	0	0	1	0	1	NIE
18	Zofianka	0	0	1	0	0	NIE
19	Boro-Kop	0	0	1	0	1	NIE
20	Laski	0	0	1	0	1	NIE
21	Pikule	0	1	0	1	1	NIE
22	Łązek	0	0	1	0	1	NIE
23	Momoty Dolne	0	1	1	0	1	NIE
24	Momoty Górne	0	0	1	0	0	NIE
25	Trójmiasto	0	0	1	0	1	NIE
26	Szklarnia	0	1	1	0	1	NIE
	JPU miejskie						
	JPU wiejskie						

Źródło: Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

Ostatecznie obszar zdegradowany i pokrywający się z nim obszar rewitalizacji składa się z trzech jednostek. Jednostki analityczne spełniające kryteria obszaru zdegradowanego przedstawia rycina poniżej:

Ryc. 6. Jednostki analityczne spełniające kryteria obszaru zdegradowanego

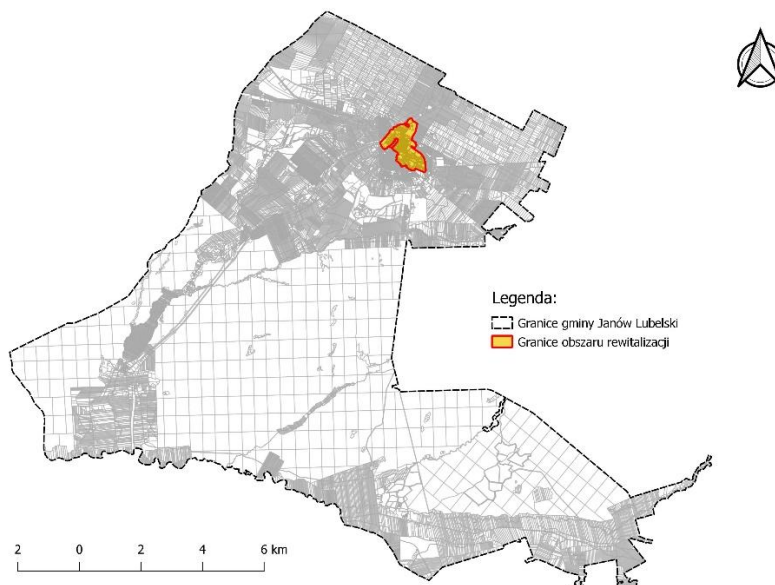
Źródło: Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz po przeprowadzeniu stosownej procedury, wyznaczono obszar zdegradowany na obszarze Gminy obejmujący swoim zasięgiem 3 jednostki analityczne na terenie miasta Janowa Lubelskiego:

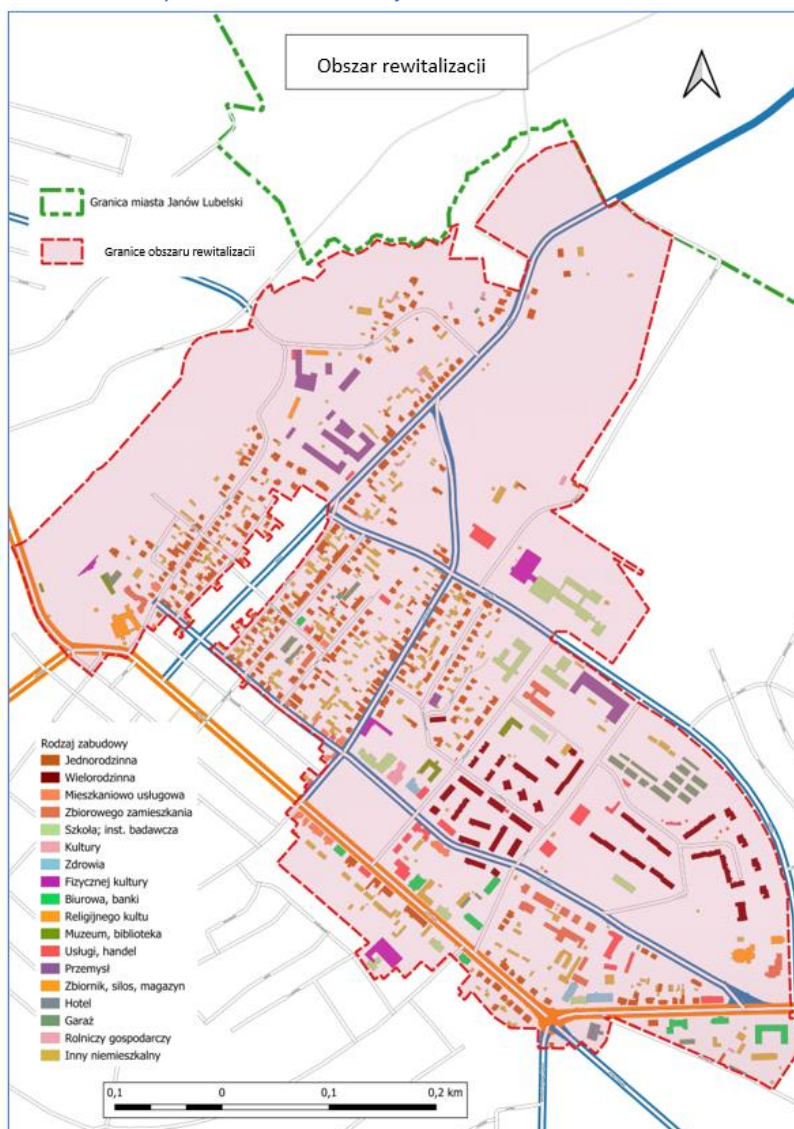
- JPU – 2 „Centrum Północ”;
- JPU – 5 „Nowe Centrum”;
- JPU – 6 „Bloki Wiejska”.

Ponieważ całość obszaru zdegradowanego nie przewyższa wartości wskazanych w ustawie o rewitalizacji (tzn. obszar nie jest większy niż 20% powierzchni Gminy oraz nie zamieszkuje go więcej niż 30% mieszkańców) obszar rewitalizacji Gminy Janów Lubelski obejmuje cały obszar zdegradowany. Zamieszkuje go 3 780 osób, co stanowi 25,19 % całej populacji Gminy, a powierzchnia obszaru rewitalizacji to 125 ha, co stanowi 0,70 % powierzchni Gminy. Obszary te cechują się największą kumulacją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wysoką w ramach pozostałych sfer diagnostycznych.

Ryc. 7. Położenie obszaru rewitalizacji na tle Gminy Janów Lubelski

Ryc. 8. Obszar rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski

Źródło: Na podstawie Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski

7.2 Potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji

Wyznaczony na podstawie analizy wielokryterialnej (patrz Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski) i przywołany w poniższym podrozdziale obszar rewitalizacji Gminy Janów Lubelski stanowi szczególnie istotny rejon z punktu widzenia rozwoju ośrodka. JPU znajdujące się w jego granicach, tj. „Centrum Północ”, „Nowe Centrum” i „Blok Wiejska” posiadają wyjątkowe predyspozycje rozwojowe, które umiejętnie wykorzystane mogą przełożyć się na wzrost atrakcyjności całej Gminy. Obszar rewitalizacji zamieszkuje przez stosunkowo dużo osób w wieku przedprodukcyjnym (21,77% mieszkańców gminy w tej grupie wiekowej) oraz spory odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (31% mieszkańców gminy w tej grupie wiekowej). Osoby te często są odbiorcami oferty rekreacyjnej i kulturowej kierowanej do mieszkańców, co świadczy o dużej liczbie potencjalnych odbiorców istniejącej i planowanej w ramach rewitalizacji oferty działań aktywizujących, włączających, edukacyjnych itp.

Usytuowanie gminy we wschodniej Polsce, w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego, pomiędzy ośrodkami miejskimi Lublina i Rzeszowa, a także rozległymi przestrzeniami Lasów Janowskich i wzniesieniami Rostocza, stanowi ważną determinantę rozwoju. Janów Lubelski jest ważnym węzłem komunikacyjnym, leżącym na skrzyżowaniu dróg wiodących do granic Polski - z Ukrainą w Zosinie i Hrebennem (droga krajowa nr 74) oraz ze Słowacją w Barwinku (droga krajowa nr S19, jako Via Carpatia, główna droga Unii Europejskiej wzdłuż jej wschodnich granic).

Dzięki bogatemu zasobowi zabytków oraz elementów przyrodniczych obszar rewitalizacji charakteryzuje się potencjałem do rozwoju turystyki. Na zasób ten składają się zarówno zabytki, jak również bogata historia i wyjątkowo ważne wydarzenia historyczne. Problemem niewątpliwie jest stan techniczny części zasobu (czego główną przyczyną jest brak środków finansowych). Jednakże dużym potencjałem jest istnienie budynków zabytkowych świadczących o dziedzictwie historyczno-kulturowym, budujących ducha miejsca i poczucie dumy wśród mieszkańców. Obiekty te po przejściu modernizacji i dostosowaniu do obecnych standardów, mniejszym kosztem ze względu na brak konieczności tworzenia nowej infrastruktury, mogą pełnić np. funkcje integracji społecznej, czy stanowić miejsce przeprowadzenia wszelkich spotkań, warsztatów czy szkoleń i kursów. Gmina Janów Lubelski dysponuje takim zasobem budynków na obszarze rewitalizacji.

Janów Lubelski jest znany z dużych obszarów zieleni, takich jak Park Krajobrazowy Lasy Janowskie. Obszar rewitalizacji położony jest w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Jego bliska lokalizacja do szlaków turystycznych oraz szeroka oferta usług na obszarze miasta stanowią duży walor przyciągający turystów. Kolejną formą ochrony przyrody w granicach obszaru rewitalizacji są pomniki przyrody. Zlokalizowanych jest tu 6 pomników przyrody, przy czym większość to drzewa w Parku Miejskim pomiędzy ulicami J. Zamoyskiego, Sienkiewicza, Jana Pawła II i Ogrodową. Teren Parku Miejskiego jest obszarem zabytkowym wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków w ramach Układu Urbanistycznego Nowego Miasta oraz jako samodzielny obiekt. Park Miejski - „ogród spacerowy” założony został w pierwszych latach Księstwa Kongresowego. W centralnym miejscu parku znajduje się obelisk poświęcony Tadeuszowi Kościuszce. Innym charakterystycznym elementem parku jest fontanna z podświetlanymi dyszami, znajdująca się w jego niezadrzewionej części. Jest to miejsce chętnie odwiedzane przez mieszkańców i o dużym znaczeniu w społeczności lokalnej.

Przez obszar rewitalizacji przepływa rzeka Biała, w dolinie której przy ul. Szewskiej znajduje się naturalne źródło - Janowskie Stoki – obszar istotny w świadomości mieszkańców, stanowiący unikatowy pomnik przyrody w centrum miasta i miejsce, z którym związane są lokalne obrzędy. Przy Stokach zlokalizowana jest jedna ze stacji drogi krzyżowej i monumentalna figura Chrystusa postawiona

w połowie lat 90-tych XX wieku. Dzisiaj mieszkańcy przychodzą tutaj zwykle zaczerpnąć wody, co potwierdza, że czysta woda źródłana jest jednym z najważniejszych bogactw Ziemi Janowskiej. Powyżej opisany przyrodniczy zasób stwarza możliwości rozwijania branż istotnych dla gospodarki lokalnej, w szczególności turystyki, w tym turystyki ekologicznej, aktywności outdoorowych, wypoczynku aktywnego oraz agroturystyki. Jednocześnie są to miejsca rekreacji mieszkańców sprzyjające rozwojowi relacji sąsiedzkich, nawiązywania kontaktów społecznych, wprowadzania działań społecznych mających na celu włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miejsca rekreacji są nośnikami działań animacyjnych w zakresie rekreacji na obszarze rewitalizacji, mogą działać na rzecz ożywienia społecznego. Aby w pełni wykorzystać ich potencjał konieczne jest podjęcie działań i inwestycji (w tym modernizacyjnych), które przyczynią się do rozszerzenia oferty.

Na obszarze rewitalizacji poza Parkiem Miejskim zlokalizowanych jest wiele skwerów i placów oraz place zabaw stanowiących elementy zielone w mieście oraz miejsca spotkań, rekreacji, integracji i zacieśniania więzi społecznych oraz sąsiedzkich.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się bogatym zasobem obiektów kulturowych i cennych historycznie. Znajdują się tu m.in.:

- zespół klasztorny poddominikański, stanowiący Sanktuarium MB Janowskiej: bazylika Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Jana Chrzciciela - kolegiata, z cudami słynącym obrazem MB Łaskawej Różańcowej oraz barokowym wystrojem wnętrza i wyposażeniem, Kaplica Zjawienia, budynek dawnego Klasztoru Dominikanów, brama – dzwonnica, mur z bramkami, drzewostan w obrębie cmentarza,
- budynek dawnego więzienia carskiego zarządzany przez Muzeum Regionalne; budynek wybudowany w latach 1825 – 1827; jest to obiekt zdegradowany, nieremontowany od kilkudziesięciu lat, wymaga podjęcia pilnych działań,
- budynek dawnej Kancelarii Obwodu Zamojskiego, tzw. "Starej Poczty" (obecnie budynek administracyjno-biurowy),
- kasa Obwodu Zamojskiego (ob. dom mieszkalny),
- cmentarz parafialny przykościelny (tzw. plac koronacyjny) - teren dawnego cmentarza przykościelnego z nagrobkami, relikiami kościoła i schodów oraz starodrzewiem,
- stara część cmentarza rzymskokatolickiego wpisana do rejestru zabytków,
- obiekty zabytkowe – zdegradowane budynki mieszkalne zlokalizowane po południowej stronie ul. Jana Zamojskiego i budynek dawnego szpitala Zamojskiego.

Wiele z obiektów na obszarze rewitalizacji wpisanych zostało do Gminnej Ewidencji Zabytków, m.in. wpisano kilka budynków wzdłuż ulicy Zamojskiego, część z obiektów to domy mieszkalne, natomiast w pozostałych zlokalizowane są różnego rodzaju usługi. Na liście znalazły się również domy mieszkalne wzdłuż ulicy Ogrodowej.

Obszar jest także chroniony ze względu na znajdujące się tu zabytki archeologiczne, a najstarsza część objęta jest ochroną przez odpowiednie zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Obszar rewitalizacji pełni funkcje centrotwórcze. Funkcje te mają na celu skupienie różnorodnych aktywności, co wpływa na atrakcyjność, dostępność i rozwój tych miejsc. Obszar rewitalizacji ma znaczenie pod względem funkcji administracyjnej, zlokalizowane są tu budynki administracji publicznej: Urząd Miejski w Janowie Lubelskim, Państwowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim, Powiatowy Urząd Pracy w Janowie

Lubelskim, Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim, Sąd Rejonowy w Janowie Lubelskim. Obecność tych instytucji przyciąga mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów, zapewniając jednocześnie dostęp do ważnych usług administracyjnych. Funkcja handlowa i usługowa również są szeroko rozwinięte. Na obszarze rewitalizacji działają 3 banki, liczne sklepy i punkty usługowe, w tym gastronomiczne oraz noclegowe (2 hotele). Funkcja handlowa jest jednym z kluczowych elementów przyciągających mieszkańców i turystów stymulując gospodarkę lokalną.

Funkcja kulturalna – obiekty takie jak muzea, domy kultury, galerie sztuki, miejsca koncertowe wpływają na rozwój życia kulturalnego i przyciągają zarówno mieszkańców, jak i turystów. Organizacja wydarzeń kulturalnych, festiwali oraz wystaw sprzyja ożywieniu życia miejskiego oraz wzmacnia tożsamość miejsca. Na obszarze rewitalizacji działa i ma swoją siedzibę wiele instytucji kultury: Janowski Ośrodek Kultury, Muzeum parafialne w zespole Sanktuarium MB, Biuro Muzeum Regionalnego w budynku dawnej Kancelarii Obwodu Zamoyskiego tzw. „Stara Poczta”, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie Filia w Janowie Lubelskim w Domu Nauczyciela.

Parki, tereny zielone, ścieżki spacerowe, rowerowe, obiekty sportowe oraz miejsca do wypoczynku są kluczowe dla jakości życia w centrum miasta. Miejsca rekreacyjne sprzyjają spotkaniom mieszkańców i tworzeniu się więzi społecznych, a także poprawiają estetykę miasta. Obszar rewitalizacji posiada również szeroki zasób obiektów sportowych o funkcjach i potencjale rekreacyjno – sportowym. Są to m.in.:

- Kryta pływalnia „Otylia” (znajdują się tu również biura Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – MOSiR). Na krytej pływalni MOSiR organizuje zajęcia nauki pływania dla dorosłych i dla dzieci, zajęcia pilates, zajęcia aqua aerobiku, zajęcia rekreacyjno-relaksacyjne dla kobiet w ciąży, zajęcia nauki pływania dla niemowląt i dzieci od 3 miesięcy do 6 lat, zajęcia rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnością ruchową.
- Stadion Miejski zarządzany przez MOSiR. Stadion Miejski jest obiektem o powierzchni blisko 4 ha wyposażonym w dwie płyty boisk trawiastych, posiadających system nawodnienia, bieżnię lekkoatletyczną, skocznnię w dal, rzutnię do pchnięcia kulą. Stadion posiada 600 miejsc siedzących, znajdujących się pod stałym zadaszeniem. Na stadionie miejskim MOSiR organizuje rozgrywki ligowe w piłce nożnej, zawody lekkoatletyczne szkół podstawowych i gimnazjalnych na szczeblu gminnym, powiatowym i rejonowym oraz współzawodnictwo drużynowe służb publicznych.

MOSiR organizuje szereg imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim, zarówno na obiektach, którymi dysponuje, jak i w plenerze.

- Dodatkowo na obszarze rewitalizacji znajduje się hala sportowa przy Zespole Szkół w Janowie Lubelskim, Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Zawodowym im. W. Witosa (własność Powiatu Janowskiego), sala sportowa i zewnętrzne boisko piłkarskie przy I Liceum Ogólnokształcącym Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim (własność Powiatu Janowskiego), "Orlik", strzelnica sportowa oraz sala sportowa na terenie Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Ogrodowej 20 (własność Powiatu Janowskiego), "kompleks sportowy" przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym ul. Ks. Skorupki (własność gminna), boiska zewnętrzne przy Zespole szkolno- przedszkolnym ul. Ogrodowa (własność gminna), strzelnica sportowa przy Zespole Szkół w Janowie Lubelskim Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Zawodowym im. W. Witosa (własność Powiatu Janowskiego).

Funkcja edukacyjna - obecność przedszkoli, szkół, bibliotek oraz innych instytucji edukacyjnych sprzyja rozwojowi obszaru rewitalizacji i miasta, przyciągając młodzież i rodziny. Na obszarze rewitalizacji działa wiele placówek szkolnych: Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Zamoyskiego w Janowie Lubelskim (własność gminna), I Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim (własność Powiatu Janowskiego), Zespół Szkół Technicznych (własność Powiatu Janowskiego), Medyczne Studium Zawodowe im. Stefanii Wołynki w Janowie Lubelskim (własność Województwa Lubelskiego), Zespół Szkół im. Wincentego Witosa w Janowie Lubelskim (własność Powiatu Janowskiego), Ośrodek Rewalidacyjno- Wychowawczy w Janowie Lubelskim (własność Powiatu Janowskiego) oraz przedszkoli: Publiczne Samorządowe Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (własność gminna), Publiczne Przedszkole nr 4 w Janowie Lubelskim (własność gminna), Niepubliczne Przedszkole "Gwiazdeczka", Publiczne Samorządowe Przedszkole nr 3 w Janowie Lubelskim (własność gminna).

Funkcja zdrowotna – placówki ochrony zdrowia podnoszą atrakcyjność miejsca do zamieszkania. Dodatkowo placówki zdrowotne przyciągają osoby spoza miasta, co pozytywnie wpływa na ruch i rozwój innych funkcji centrotwórczych. Usługi opieki zdrowotnej na obszarze rewitalizacji oferowane są przez 2 jednostki: NZOZ „Zdrowie” s.c. oraz Centrum Medyczne Ani-Med. Dodatkowo funkcjonuje tu Dom Pomocy Społecznej „Barka”, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy s.c. w Janowie Lubelskim, Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Promyk” i Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Słoneczny dom”, Warsztat Terapii Zajęciowej w Janowie Lubelskim.

O bezpieczeństwo mieszkańców obszaru rewitalizacji dbają: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim – na obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest budynek jednostki ratowniczo-gaśniczej oraz budynek administracyjny oraz OSP przy Domu Nauczyciela.

Podsumowując zdiagnozowano następujące potencjały obszaru rewitalizacji:

P.1	Miejsca rekreacji nośnikami działań animacyjnych w zakresie rekreacji na obszarze rewitalizacji, mogą działać na rzecz ożywienia społecznego. Aby w pełni wykorzystać ich potencjał konieczne jest podjęcie działań i inwestycji (w tym modernizacyjnych), które przyczynią się do rozszerzenia oferty.
P.2	Duża liczba potencjalnych odbiorców oferty rekreacyjno-turystycznej na obszarze rewitalizacji.
P.3	Duża liczba potencjalnych użytkowników obiektów na obszarze rewitalizacji.
P.4	Istniejąca infrastruktura turystyczna i rekreacyjna – miejsca o charakterze i potencjale rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych, które poprzez działania modernizacyjne mogą przyczynić się do rozwoju obszaru oraz aktywizacji społecznej, a także dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu rozwiązywać problemy funkcjonalno-przestrzenne.
P.5	Instytucje kultury mogą być nośnikami działań animacyjnych w zakresie edukacji kulturalnej na obszarze rewitalizacji, mogą działać na rzecz ożywienia społecznego. Aby w pełni wykorzystać ich potencjał konieczne jest podjęcie działań i inwestycji (w tym modernizacyjnych), które przyczynią się do rozszerzenia oferty tych instytucji.
P.6	Występowanie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, atrakcyjność turystyczna terenów sąsiadujących z Lasami Janowskimi.
P.7	Rozwój turystyki w oparciu o zasoby przyrodniczo-krajobrazowe.
P.8	Przestrzeń publiczna o wysokich wartościach historyczno- architektonicznych. Cenne walory kulturowe, kształtujące poczucie tożsamości lokalnej.
P.9	Atrakcyjność turystyczna terenu przy rzece Biała i Źródłiskach Janowskich „Stoki” - potencjał turystyczny, potencjał służący budowaniu wizerunku obszaru rewitalizacji.

P.10	Liczne pomniki i miejsca pamięci oraz obiekty historyczne stanowiące o tożsamości obszaru rewitalizacji (miejsca spotkań, potencjał turystyczny, potencjał służący budowaniu wizerunku gminy oraz obszaru rewitalizacji). Część wymaga zabezpieczenia (prac rewitalizacyjnych) przed utratą wartości kulturowej.
P.11	Obiekty sportowe na obszarze rewitalizacji (miejsce działań aktywizacji mieszkańców, imprezy sportowe integrujące mieszkańców, promocja zdrowego i aktywnego trybu życia).
P.12	Istniejąca infrastruktura do zagospodarowania - miejsca o charakterze i potencjale rozwoju usług kulturalnych, rekreacyjnych i społecznych, które poprzez działania modernizacyjne mogą przyczynić się do rozwoju obszaru oraz aktywizacji społecznej, a także dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu rozwiązywać problemy funkcjonalno-przestrzenne.
P.13	Duże zaplecze dla ludności w zakresie opieki społecznej.
P.14	Liczne obiekty handlu i łatwy dostęp do usług. Nagromadzenie usług społecznych, w tym mających znaczenie dla całego ośrodka.
P.15	Lokalizacja obszaru rewitalizacji i dobre skomunikowanie obszaru.
P.16	Liczne tereny zielone, skwery i place – miejsca wypoczynku, spotkań i integracji, miejsca o charakterze i potencjale rozwoju usług kulturalnych, rekreacyjnych i społecznych.
P.17	Funkcje centrotwórcze obszaru rewitalizacji.
P.18	Przestrzenie mogące służyć budowie dróg rowerowych i ciągów spacerowych (wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji, rozwój aktywnego trybu życia mieszkańców).
P.19	Podwórza miejskie, skwery blokowe (miejsca integracji i aktywizacji mieszkańców).

7.3 Problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji

Przystąpienie do sporządzenia przedmiotowego GPR, poprzedzone było wnikliwą analizą jego zasadności, która opracowana została w dokumencie pn. „Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski”. Z dokumentu wynika, iż problemy występujące w obszarze rewitalizacji dotyczą przede wszystkim sfery społecznej. Badając stan kryzysowy w poszczególnych sferach zauważyć można ścisłe powiązanie licznych zjawisk przenikających się i wzajemnie na siebie oddziałujących na obszarze rewitalizacji. Poniżej dokonano skrótovej analizy stopnia natężenia negatywnych czynników, celem pozyskania bardziej szczegółowych informacji, zainteresowanych odsyła się do treści opracowania pn. „Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski¹⁶”.

Sfera społeczna

Według danych Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim odsetkiem mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Obszar rewitalizacji to część miasta, gdzie wyraźnie rysuje się większy udział starszych mieszkańców, co świadczy o starości demograficznej ludności zamieszkującej dane jednostki pomocnicze. Proces ten jest naturalny i nieunikniony, występuje w każdej wysoko rozwiniętej gospodarce. Jego narastanie (zwłaszcza szybkie) rodzi wyzwania dla polityki społeczno-gospodarczej, wymagając wprowadzenia zmian w przeważającej większości dziedzin życia. Zjawisko to oznacza przede wszystkim kurczenie się zasobów siły roboczej oraz wzrost liczby osób nieaktywnych zawodowo (emerytów i rencistów). Potrzeby starzejącego się społeczeństwa różnią się od potrzeb społeczeństwa młodego. W celu ich zaspokojenia niezbędne jest wprowadzenie

¹⁶ https://umjanowlubelski.bip.lubelskie.pl/index.php?id=277&action=details&document_id=1960403

daleko idących zmian w wymiarze funkcjonalno-przestrzennym. Seniorzy, są to często ludzie schorowani, mający trudności z poruszaniem, problemy ze wzrokiem i gorszy słuch. Pojawia się zatem konieczność modernizacji i dostosowania infrastruktury publicznej i technicznej tak, by maksymalnie ułatwić im codzienne funkcjonowanie w przestrzeni oraz umożliwić dostęp do korzystania z obiektów publicznych. Dynamicznie starzejąca się populacja generuje również potrzebę wdrożenia wielokierunkowych zmian w lokalnej polityce społecznej. Mowa tu przede wszystkim o działaniach wspierających rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-pielęgniacyjnych nad osobami starszymi. Rosnąca liczba seniorów przekłada się na zwiększony popyt na opiekę socjalną dla osób niesamodzielnych. Sytuacja problemowa najwyraźniej rysuje się w części północnej i środkowej obszaru rewitalizacji w JPU – 2 „Centrum Północ”, gdzie wartość wskaźnika osiąga wartość 26,3%.

Na obszarze rewitalizacji zaznacza się demograficzna dysproporcja płci. Głównym czynnikiem determinującym ten problem są migracje. Ich kierunki oraz struktura prowadzą w ostatnich latach do nadreprezentacji kobiet nad liczbą mężczyzn. Sytuację tą potęguje dodatkowo średnia długość życia, która wg GUS wynosi obecnie u pań około 8 lat więcej niż u panów. Najbardziej sfeminizowaną jednostką na obszarze rewitalizacji jest JPU – 6 „Błoki Wiejska”, gdzie stosunek kobiet do mężczyzn wynosi 1,15 przy średniej wartości dla Gminy 1,05. Stale rosnąca grupa kobiet może skutkować brakiem możliwości założenia rodziny dla części z nich, co przekłada się na malejący współczynnik urodzeń. Istnieje również ryzyko nasilenia problemów zdrowotnych wśród pań (depresja, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne) oraz zachowań antyspołecznych. Ponadto, fakt większej średniej długości życia kobiet niż mężczyzn wiąże się ze znaczną liczbą pań w wieku poprodukcyjnym, co skutkuje rosnącym poziomem obciążenia demograficznego i problemu samotności oraz koniecznością zapewnienia seniorkom niezbędnego wsparcia. Wysoki stosunek kobiet do mężczyzn może również przekładać się na niedobór pracowników w zawodach męskich tradycyjnie związanych z pracą fizyczną lub techniczną, co może prowadzić do deficytów w branżach wymagających siły fizycznej, takich jak budownictwo, przemysł ciężki, transport czy usługi komunalne.

Na obszarze rewitalizacji występuje nasilony problem bezrobocia. Sytuacja problemowa o najwyższym natężeniu na obszarze rewitalizacji odnotowana została we wschodniej i południowo-wschodniej części obszaru rewitalizacji: JPU – 5 „Nowe Centrum” i JPU – 6 „Błoki Wiejska”. Tereny te charakteryzują się wysokim odsetkiem osób bezrobotnych, wysoką stopą bezrobocia, problemem długotrwałego bezrobocia oraz wysokim odsetkiem bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Bezrobocie jest poważną przeszkodą w rozwoju społecznym gminy, z którą mierzy się społeczeństwo. Dlatego też w analizie skupiono się na czterech wskaźnikach częściowych obrazujących ten problem. Zgodnie z normami Międzynarodowej Organizacji Pracy, osobą bezrobotną jest człowiek, który nie posiada zatrudnienia i nie pracuje na własny rachunek dłużej niż przez godzinę w określonym, krótkim okresie czasu (jeden dzień lub jeden tydzień), jest zdolny i gotowy podjąć zatrudnienie oraz aktywnie go poszukuje. Problem bezrobocia jest poważną przeszkodą w rozwoju społecznym i gospodarczym, jest jednocześnie jednym z negatywnych zjawisk społecznych najtrudniejszych do zwalczania. Zjawisko to może przyczynić się do wystąpienia i nawarstwienia wielu problemów społecznych: ubóstwa i pogorszenia warunków życia, patologii, przestępczości oraz izolacji społecznej. Na obszarze rewitalizacji odsetek bezrobotnych osiąga wartości do 5,3% przy średniej dla gminy wynoszącej 4,7%. Analizując problem bezrobocia, warto przyrzeć się stosunkowi liczby osób bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, który definiowany jest jako wiek aktywności ekonomicznej. Osoby nieaktywne zawodowo potrzebują wsparcia finansowego, które pochodzi ze środków publicznych. Dlatego też osoby takie stanowią obciążenie dla gospodarki Gminy i osób pracujących, które płaconymi przez siebie podatkami zasilają budżet państwa. Na obszarze rewitalizacji stopa bezrobocia osiąga jedne z najwyższych wartości w gminie, do 8,5% przy średniej dla gminy 7,46%.

Osoba długotrwale bezrobotna, to człowiek pozostający w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Bezrobocie, w szczególności długotrwale, związane jest z narastającymi problemami materialnymi i ubożeniem gospodarstwa domowego. W następstwie drastycznego ograniczenia w zaspokajaniu wielu potrzeb (zakup odzieży, żywności, środków higieny, rekreacji), podstawowym źródłem dochodu staje się pomoc rodziny lub znajomych, dorywcza (często nielegalna) praca lub świadczenia opieki społecznej. Wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych (na obszarze rewitalizacji osiągający wartości do 78% przy średniej wartości dla gminy na poziomie 65,34%) w rezultacie doprowadzić więc może do znacznego obciążenia systemu pomocowego oraz zubożenia ogółu społeczności lokalnej. Problemy finansowe, z którymi muszą borykać się bezrobotni, nie skłaniają do zachowań prozdrowotnych. W społeczeństwie, w którym występuje znaczny udział osób długotrwale pozostających bez pracy, zauważalny jest spadek aktywności fizycznej, a także rozpowszechnienie używek, np. palenie tytoniu czy spożywanie alkoholu. Maleje ponadto zainteresowanie badaniami profilaktycznymi, w tym wizytami u lekarzy specjalistów. W konsekwencji spada ogólnospołeczny poziom zdrowia, zaś wzrasta liczba osób długotrwale bądź ciężko chorych, dodatkowo obciążając tym samym lokalny system pomocy społecznej. Poza ww. skutkami, długotrwale bezrobocie niesie za sobą również konsekwencję w postaci utraty umiejętności zawodowych. Postęp technologiczny wpływa na bardzo szybkie tempo zmian, jakie zachodzą w codziennym (również zawodowym) życiu. Większość branż wymaga regularnych szkoleń i podnoszenia kwalifikacji pracowników, aby nadążali oni za ekspresowo zmieniającymi się potrzebami. Osoby długotrwale bezrobotne „wypadają z obiegu”, ponieważ posiadane przez nich umiejętności stają się przestarzałe i niewystarczające – nie są w stanie sprostać aktualnym wymaganiom rynku pracy. Podobne problemy dotyczą osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasiłek dla bezrobotnych przysługuje osobom, które przepracowały minimum 365 dni w ciągu ostatnich 18 miesięcy, poprzedzających rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Wymaga się jednak, by człowiek pracujący nie mniej niż rok, otrzymywał w tym czasie przynajmniej minimalne wynagrodzenie. Wymiar etatu pozostaje bez znaczenia. Wysoki odsetek osób bez prawa do zasiłku świadczy o sporym udziale osób bezrobotnych, które nie wyrażają chęci do podjęcia pracy zawodowej i nie są zdolne do utrzymania pracy przez dłuższy czas. Na obszarze rewitalizacji wskaźnik osiąga wartości do 100% przy średniej dla gminy 92,76%. Powyższe kwestie stanowią niezaprzeczalny powód, dla którego konieczne jest podjęcie działań naprawczych w kierunku minimalizowania problemu bezrobocia. W celu zminimalizowania problemu koniecznym jest podjęcie wszelkich działań zmierzających do włączenia społecznego, poprawy warunków i rozwoju przedsiębiorczości, które sprzyjają tworzeniu nowych miejsc pracy.

Analizując kwestię korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców gminy Janów Lubelski przeanalizowano 12 wskaźników cząstkowych, a następnie wyliczono wskaźnik syntetyczny. Działania te umożliwiły wykazanie na obszarze rewitalizacji sytuacji kryzysowej związanej z tym zagadnieniem. Ogólnie, jak wskazuje wartość sumy wskaźników cząstkowych problem występuje w podobnym natężeniu na całym obszarze rewitalizacji. Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ogółem odnotowano w JPU – 5 „Nowe Centrum” (wartość wskaźnika wynosi 15,1% przy średniej dla gminy 6,56%). Duży udział beneficjentów pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji pobiera świadczenia z powodu ubóstwa (wartość wskaźnika do 9,2% przy średniej wartości dla gminy 4,73% z największym natężeniem w JPU – 5 „Nowe Centrum”). Ubóstwo objawia się brakiem dostatecznych środków finansowych do zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych jednostki i bardzo często stanowi bezpośrednią przyczynę dyskryminacji społecznej. Osoby w złej sytuacji finansowej, które spotkały się z brakiem akceptacji otoczenia, żyją w poczuciu niesprawiedliwości, mają obniżone poczucie własnej wartości i odmawiają realizacji części przysługujących im praw, tym samym dodatkowo się izolując. Takie dwubiegunowe wykluczenie potęguje stany depresyjne i prowadzi

do częstszego sięgania po używki, w tym również alkohol. Szczególnie niebezpiecznym skutkiem ubóstwa jest zjawisko dziedziczenia ról społecznych. Niedostatek panujący w gospodarstwach domowych uderza w wychowujące się w nich dzieci, ograniczając ich prawidłowy rozwój i socjalizację. W rezultacie, istnieje ogromne prawdopodobieństwo, że dorastająca w biedzie młodzież powielić będzie rolę społeczną rodziców, rezygnując z aspiracji edukacyjnych i zawodowych.

Kolejnym częstym powodem pobierania świadczenia jest powód bezrobocia, o największym natężeniu na obszarze rewitalizacji w JPU – 5 „Nowe Centrum” – 7,9% przy średniej dla gminy 4,23%. Wysokie wartości osiąga również wskaźnik: osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności (do 4,1% na obszarze rewitalizacji przy średniej dla gminy 2,43%) oraz długotrwałej i ciężkiej choroby (do 5,3% na obszarze rewitalizacji przy średniej dla gminy 3,71%). Liczba mieszkańców ze zidentyfikowaną niepełnosprawnością na danym obszarze ma istotne znaczenie dla rozwoju przestrzeni i infrastruktury publicznej. Grupa ludzi ze szczególnymi potrzebami – bo do takiej zalicza się seniorów i osoby z niepełnosprawnościami – wymaga specjalnego podejścia do planowania przestrzeni, w tym modernizacji budynków i ciągów komunikacyjnych tak, aby umożliwić im pełen dostęp do obiektów użyteczności publicznej, instytucji oraz usług. Wysokie wartości omawianego wskaźnika oddziałują również na sferę społeczną, generując potrzebę wdrażania działań integracyjno-aktywizacyjnych czy zajęć rehabilitacyjnych. Osoby z niepełnosprawnościami zazwyczaj posiadają niższe od rówieśników wykształcenie i są mniej aktywne zawodowo, co wiąże się ze szczególnym narażeniem tej grupy na wykluczenie społeczne.

Analiza wskaźników cząstkowych wykazała również występowanie problemu przemocy w rodzinie (wartości wskaźnika na obszarze rewitalizacji do 0,3% przy średniej dla gminy 0,07%) i alkoholizmu na obszarze rewitalizacji (wartości wskaźnika na obszarze rewitalizacji do 1,5% przy średniej dla gminy 0,45%). Często oba te zagadnienia są ze sobą powiązane. Rzeczywista liczba mieszkańców uzależnionych od alkoholu czy osób, których dotyczy przemoc domowa na danym terenie może być znacznie wyższa, niż sugerują zebrane dane. Beneficjenci pomocy społecznej to zaledwie niewielki odsetek wszystkich osób, dotkniętych sytuacją kryzysową. Przez nadmierne spożywanie alkoholu zmniejsza się także wydajność pracy, co skutkować może zwolnieniami i rosnącym bezrobociem. Zjawisko przemocy domowej niesie za sobą poważne konsekwencje, rzutujące na społeczne aspekty życia jednostki. Dzieci, wychowujące się w atmosferze przemocy w rodzinie, mogą mieć obniżone poczucie własnej wartości, doświadczać uczucia bezsilności, opuszczenia, winy, a nawet popadać w stany depresyjno-lękowe. Problemy tego typu mają zwykle charakter długofalowy, a więc doznane w dzieciństwie odczuwane będą nawet w dorosłym życiu. Bardziej odległymi, choć nie mniej poważnymi, konsekwencjami dorastania w atmosferze przemocy domowej są skutki emocjonalne, behawioralne i poznawcze. Osoby pochodzące z patologicznych środowisk wykazują znaczące problemy w kwestiach porozumienia się z otoczeniem czy panowania nad sobą. Dziecko nauczone przemocy, z dużym prawdopodobieństwem będzie uciekało się do niej w dorosłym życiu.

Obszar rewitalizacji boryka się również z problemem znacznej liczby założonych „Niebieskich kart” oraz interwencji domowych policji. „Niebieska karta” to procedura, która ma za zadanie pomagać osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej. Pod tą krótką nazwą kryje się ogół czynności podejmowanych i prowadzonych przez zespół przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (GOPS), gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie. Każda wydana „niebieska karta” to jedna rodzina dysfunkcyjna, w której wystąpiła jakaś forma agresji (fizycznej i/lub psychicznej). Na obszarze rewitalizacji największe natężenie problemu występuje w części południowej, gdzie wartość wskaźnika wynosi 2,6% przy średniej wartości dla gminy na poziomie 0,8%. Najwięcej interwencji domowych policji odnotowano również w tej części obszaru

rewitalizacji. Liczba interwencji w stosunku do liczby mieszkańców wynosiła tutaj 9,9% przy średniej dla gminy 2,04%.

Przeanalizowano również sytuację w gminie pod kątem edukacji. Pod uwagę wzięto wyniki egzaminów ósmoklasistów. Na obszarze rewitalizacji wskaźnik syntetyczny wykazał wystąpienie sytuacji kryzysowej tylko w części północnej i centralnej obszaru rewitalizacji, tj. JPU – 2 „Centrum Północ”. Wskaźnik obrazujący wyniki w nauce osiągane przez uczniów zamieszkujących poszczególne JPU w gminie jest próbą nieco innego spojrzenia na problemy społeczne obszaru, zwłaszcza dotyczące dzieci i młodzieży. Niskie czy pogarszające się wyniki w nauce są bowiem często jednym z pierwszych sygnałów zauważanych przez pedagogów dziecka, świadczących o problemach w rodzinie czy negatywnym wpływie najbliższego otoczenia na dzieci i młodzież. Takie sytuacje problemowe powodują u dzieci nadmierną pobudliwość i nerwowość lub przeciwnie – wyciszenie i swego rodzaju wycofanie, powodujące problemy ze skupieniem i przyswajaniem wiedzy, która w sprzyjających warunkach nie stanowiłaby dla dziecka nadmiernego wyzwania. Analizując wyniki uzyskane przez uczniów zamieszkujących poszczególne JPU, zwłaszcza w kontekście innych wskaźników obrazujących problemy społeczne gminy analizowanych w niniejszym dokumencie, można zauważyć pewną prawidłowość. Wyniki niższe niż średnia dla gminy osiągnęli uczniowie zamieszkujący JPU, w których zdiagnozowano występowanie kumulacji innych problemów społecznych.

Pozostałe sfery (gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, środowiskowa)

Jednym ze wskaźników przedstawiających sytuację gospodarczą w Gminie jest poziom przedsiębiorczości mieszkańców danego obszaru reprezentowany przez liczbę zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. Przedsiębiorcy jako osoby chętne do podejmowania ryzyka, dążące do osiągnięcia założonego celu oraz potrafiące dostosować się do zmiennych okoliczności są bardzo pożądanymi w lokalnej społeczności. Jako osoby otwarte, zauważające potencjalne szanse i zagrożenia w każdej sytuacji oraz stale rozwijające się, mogą oni pełnić rolę lokalnych liderów grup społecznych. Przedsiębiorcy przede wszystkim mają wpływ na konkurencyjność gospodarki, a przez to na poziom zamożności Gminy. Sytuację kryzysową w sferze gospodarczej odnotowano tylko we fragmencie obszaru rewitalizacji, w JPU – 6 „Błoki Wiejska”. Tutaj odsetek osób fizycznych posiadających zarejestrowaną działalność gospodarczą (wg. miejsca prowadzenia) jest niższy niż wartość średnia dla gminy i wynosi 3,1% (przy średniej dla gminy 6,66%).

Na obszarze rewitalizacji duży odsetek budynków stanowią budynki oddane do użytkowania do 1990 roku. Największa sytuacja kryzysowa pod tym kątem odnotowana została w JPU – 5 „Nowe Centrum”, gdzie odsetek starych domów wynosił 83,4% (przy średniej dla gminy 67,4%). Sytuacja problemowa ma miejsce również w części północnej i środkowej obszaru rewitalizacji w JPU – 2 „Centrum Północ”, gdzie wartość wskaźnika osiąga wartość 78,9%. Im starsze budynki, tym większych nakładów finansowych wymagają, co związane będzie z ich utrzymaniem i koniecznymi remontami. Budynki takie często cechują się również niską efektywnością energetyczną, co znacząco wpływa na warunki życia ich właścicieli, ale także odbija się negatywnie na środowisku naturalnym obszaru, w którym koncentracja starszej zabudowy jest większa.

W części północnej i środkowej obszaru rewitalizacji w JPU – 2 „Centrum Północ” średnia powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego w zabudowie jednorodzinnej jest niższa niż średnia wartość dla gminy (wynosi 144 m² przy średniej dla gminy 158 m²). Natomiast JPU – 6 „Błoki Wiejska” boryka się z problemem niewielkiej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego na osobę (wartość 31,9 m² przy średniej dla gminy 47,4 m²). Wskaźniki te pozwalają spojrzeć na jakość życia społeczności lokalnej, jak również poziom rozwoju i dostępność budownictwa mieszkalnego czy spadku komfortu życia mieszkańców. Ograniczona przestrzeń użytkowa zmniejsza możliwości dostosowania mieszkania

do wymagań różnych grup (np. rodzin z dziećmi), co może ograniczać liczbę zainteresowanych i trudność ze sprzedażą mieszkań. Niewielka powierzchnia mieszkań często wynika z ograniczeń finansowych zarówno inwestorów, jak i mieszkańców. Ograniczona powierzchnia użytkowa na osobę może oznaczać, że mieszkańcy nie mają możliwości wyboru większego lokum z uwagi na wysokie ceny lub brak dostępnych większych mieszkań. W miejscach, gdzie polityka mieszkaniowa nie wspiera budowy nowych mieszkań lub gdzie brakuje inwestycji publicznych w budownictwo mieszkaniowe, mieszkańcy są często zmuszeni do wyboru mniejszych lokali, co pogłębia problem braku powierzchni na jedną osobę.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się tereny rekreacyjne oraz przestrzenie publiczne nie spełniające standardów w zakresie bezpieczeństwa i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami czy poziomu technicznego. To terenów problemowych należy zaliczyć Stoki Janowskie (w JPU – 2 „Centrum Północ”), gdzie istnieje potrzeba zadbania o kwestię bezpieczeństwa, odfogowane i niezagospodarowane tereny gminne pomiędzy ulicami Jana Pawła II oraz Wiejską (w JPU – 6 „Błoki Wiejska”), tu istnieje konieczność urządzenia i zapewnienia dostępności¹⁷.

W granicach obszaru rewitalizacji występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszary te wskazano w sąsiedztwie rzeki Biała (północno-zachodnia część obszaru rewitalizacji).

Część budynków będących w zarządzie samorządu nie spełnia aktualnych wymogów dotyczących efektywności energetycznej budynków. Wykonane są w niskim standardzie energetycznym i nie spełniają aktualnych warunków technicznych – nie posiadają izolacji cieplnej, stolarka okienna i drzwiowa jest nieszczelna, niespełniająca aktualnych warunków technicznych, brak odnawialnych źródeł energii.

Podsumowując, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano szereg problemów. Podsumowane poniżej problemy wynikają zarówno z przeprowadzonej analizy ilościowej – analizy danych statystycznych, jak również analizy jakościowej opartej na partycypacji społecznej prowadzonej w trakcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji (rozdział 5).

Pr.1	Wysoki udział ludności starszej.
Pr.2	Występowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej, konieczność dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
Pr.3	Konieczność podniesienia poziomu bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.
Pr.4	Wysoki stopień uzależnienia mieszkańców od pomocy społecznej.
Pr.5	Wysoki stopień bezrobocia mieszkańców.
Pr.6	Występowanie zjawiska automarginalizacji.
Pr.7	Potrzeba w zakresie modernizacji obiektów kulturalnych i rekreacyjnych.
Pr.8	Wysoki udział mieszkańców ze szczególnymi potrzebami.
Pr.9	Występowanie problemu przemocy w rodzinie i alkoholizmu.
Pr.10	Niewystarczający udział mieszkańców w życiu publicznym.
Pr.11	Niewystarczające działania socjalizujące i integrujące.
Pr.12	Potrzeba w zakresie modernizacji obiektów użyteczności publicznej.
Pr.13	Brak ukierunkowania oferty aktywizacyjno-integracyjnej.

¹⁷ Aktualnie trwają prace koncepcyjno-projektowe zagospodarowania części terenu pod zabudowę wielorodzinną, w ramach społecznej inicjatywy mieszkaniowej SIM Lubelskie, na nieruchomości przekazanej na ten cel przez Gminę, Gmina jest także udziałowcem w SIM.

- Pr.14 Zdegradowana przestrzeń publiczna, niewykorzystany potencjał przestrzeni publicznych.
- Pr.15 Niskie budżety domowe.
- Pr.16 Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców.
- Pr.17 Odpływ ludzi młodych i niska atrakcyjność osiedleńcza obszaru.
- Pr.18 Wykroczenia i kradzieże, zachwiane poczucie bezpieczeństwa.
- Pr.19 Występowanie obszaru o szczególnym zagrożeniu powodzią.

7.4 Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji

Szczególnie istotnym elementem niniejszej diagnozy obszaru rewitalizacji, który przesądza o konieczności (bądź nie) realizacji projektów o charakterze infrastrukturalnym, jest inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy. Zagospodarowanie obszaru rewitalizacji Gminy Janów Lubelski poddano dokładnej analizie, na podstawie której oceniono stan techniczny poszczególnych obiektów oraz poziom, w jakim zaspokajają one potrzeby lokalnej społeczności.

W ujęciu ogólnym stwierdza się, iż stan techniczny analizowanych obiektów w większości jest zadowalający, jednakże zagospodarowanie na obszarze rewitalizacji nie zaspokaja w pełni potrzeb jego mieszkańców. Interwencji wymagają przede wszystkim niektóre tereny publiczne, m.in. tereny rekreacyjne przy rzece Biała, teren infrastruktury technicznej – była kotłownia szkolna, tereny przemysłowe – tereny i budynki po dawnym P-4, teren i budynki po dawnym browarze, gminny zabytkowy budynek po kancelarii obwodu zamojskiego (tzw. Stara Poczta), gminny zabytkowy budynek dawnego więzienia carskiego, zabudowa Domu Pomocy Społecznej.

Tabela 11. Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji¹⁸

Rodzaj zagospodarowania		Lokalizacja	Liczba obiektów	Nazwa	Data wybudowania	Stan techniczny/ dostępność	Uwagi
Obiekty administracji publicznej	Budynki administracji publicznej	ul. Zamoyskiego 59	5	– Urząd Miejski w Janowie Lubelskim - parter i piętro – Państwowy Inspektor Nadzoru Budowlanego - parter – Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim II piętro i poddasze	1960	dobry/dobry	na poziomie -1 znajduje się bar, archiwum urzędu i magazyn; parter, piętra i poddasze to pomieszczenia biurowe
		ul. Wiejska 3		Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim (2 budynek)	ok. 1970	dostateczny/ dostateczny	Budynek wielofunkcyjny: Starostwo, ubezpieczyciele, bank, biuro projektowe, biuro prawnicze. Starostwa znajdują się na II piętrze (2 wydziały).
		ul. Zamoyskiego 70		Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim	1932	dobry/dobry	Budynek jednopiętrowy z użytkowanym poddaszem o przeznaczeniu biurowym.
		ul. Zamoyskiego 92		Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim	ok. 1970	dobry/dostateczny	
		ul. Zamoyskiego 94		Sąd Rejonowy w Janowie Lubelskim	1970 1970/2024	dobry/dostateczny	Dwa budynki obok siebie, dawny - wciąż użytkowany budynek sądu, nowo otwarty budynek sądu powstał obok istniejącego już gmachu sądu, zlokalizowano w nim m.in. archiwum, pokoje socjalne, serwerownię, wydział ksiąg wieczystych, salę konferencyjną, służbę kuratorską oraz centralną kotłownię. W planach jest połączenie go łącznikiem w jedną całość z dawnym budynkiem, dzięki temu będzie można przemieszczać się między budynkami bez potrzeby wychodzenia na zewnątrz.

¹⁸ Szczegółowa inwentaryzacja z opisami obiektów stanowi załącznik nr 3 do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030

Banki	ul. Zamoyskiego 53	3	Bank Spółdzielczy w Janowie Lubelskim	2016	dobry/dobry	Budynek dwupiętrowy z użytkowanym podpiwniczeniem;
	ul. Zamoyskiego 52		Bank PKO BP, również Biuro Muzeum Regionalnego, ZUS, Kuratorzy sądowi	około 1823	dobry - obiekt w trakcie remontu elewacji zewnętrznych /dostateczny	budynek dawnej Kancelarii Obwodu Zamoyskiego, tzw. "Stara Poczta", obiekt zabytkowy rejestrowy, Budynek wielofunkcyjny
	ul. Wiejska 3		Bank Pekao	ok. 1970	dostateczny/dostateczny	Budynek wielofunkcyjny: Starostwo, ubezpieczyciele, bank, biuro projektowe, biuro prawnicze.
Szkoły	budynek główny - ul. ks. Skorupki 11, drugi budynek - ul. Ogrodowa 25	6	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Zamoyskiego w Janowie Lubelskim (własność gminna)	budynek przy Skorupki - 1990 budynek przy Ogrodowej - ok. 1970	budynek przy ul. Skorupki - dostateczny/dostateczny ; budynek przy ul. Ogrodowej - dobry/dobry	Budynek główny przy ul. Skorupki - położony na niewielkiej skarpie od strony ulicy, otoczony terenem zielonym
	ul. Jana Pawła II 1 (dwa budynki: szkoła i osobno sala gimnastyczna w obrębie jednej działki)		I Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim (własność Powiat Janowski)	ok. 1930	dobry	Główny Budynek po remoncie, w drugim budynku mieści się sala gimnastyczna, biblioteka szkolna i biura pod wynajem; budynek stary; nieremontowany; całkowity brak przełamania barier architektonicznych; własność Powiatu Janowskiego w zarządzie dyrekcji LO
	ul. Ogrodowa 20		Zespół Szkół Technicznych (własność Powiat Janowski)	1970, 1980	dostateczny / dostateczny	3 budynki, szkoła, warsztaty, stołówka z internatem połączona korytarzem w formie łącznika.
	ul. Zamoyskiego 57		Medyczne Studium Zawodowe im. Stefanii Wołynki w Janowie Lubelskim (własność Województwo Lubelskie)	ok. 1885-1910	dostateczny / dostateczny	Szkoła pod zarządem Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie.
	budynek główny - szkoła: ul. Zamoyskiego 68; drugi budynek od ul. Wysznińskiego - hala		Zespół Szkół im. Wincentego Witosa w Janowie Lubelskim (własność Powiat Janowski)	lata 40-te XX w.	dostateczny / dostateczny	
	ul. Zamoyskiego 77		Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy	generalny remont w latach około 2015-2020	dobry/dobry	

				w Janowie Lubelskim (własność Powiat Janowski)			
Żłobki i przedszkola	ul. Ogrodowa 18, działka nr 3162	4		Publiczne Samorządowe Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (tzw. Tęczowe Przedszkole) (własność gminna)	lata 70-80	dostateczny/dostateczny	budynek 1-piętrowy, z użytkowanym podpiwniczeniem, w którym są magazyny i pomieszczenia gospodarcze;
	ul. Ogrodowa 25, działka nr 3164			Publiczne Przedszkole nr 4 w Janowie Lubelskim (własność gminna)	lata 70-80	bardzo dobry/ dobry	budynek przy ul. Ogrodowej 25, będący częścią Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Janowie Lubelskim; poziom -1 oraz parter i dwa piętra;
	ul. Wesoła 2, działka 1552/2			Niepubliczne Przedszkole "Gwiazdeczka"	2020	bardzo dobry/ dostateczny	
Opieka zdrowotna	ul. Jana Pawła II 5, działka nr 2126/5	2		NZOZ "Zdrowie" s. c., obiekt zabytkowy rejestrowy	1825-1827, generalny remont/przebudowa lata 2010-2020	bardzo dobry/dobry	w budynku znajduje się również apteka z osobnym wejściem
	ul. Zamoyskiego 77, działka nr 2380/7			Centrum Medyczne Ani-Med	ok. 2000	bardzo dobry/dobry	budynek złożony z dwóch brył połączonych apteką; w jednym skrzydle znajduje się poradnia psychologiczno-pedagogiczna, w drugim - Ani - Med. osobne wejście z zewnątrz po stopniach do optyka.
Kościoły	ul. Szewska, działka nr 1053	3		Kościół parafialny w zespole Sanktuarium MB Łaskawej, Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim - obiekt zabytkowy rejestrowy	1694 – 1769	dobry/ dostateczny	obiekt zabytkowy wpisany do rejestru zabytków przez LWKZ.
	ul. Szewska, działka nr 1053			Kaplica zjawienia w zespole Sanktuarium MB Łaskawej, Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim - obiekt zabytkowy rejestrowy	1770	dobry/ dostateczny	obiekt zabytkowy wpisany do rejestru zabytków przez LWKZ. W 2023 r. przeprowadzono generalne prace konserwatorsko-restauratorskie.
	ul. Skorupki/ul. Jana Pawła II, działka nr 2348/11			Kościół parafialny, Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jadwigi Królowej	1990	dobry/ dostateczny	

Biblioteki	ul. Ogrodowa, działka nr 3161	1	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim	Lata 80 XX w.	dostateczny/ niedostateczny	Obiekt wielofunkcyjny, zwany popularnie "Dom Nauczyciela". Budynek 3 kondygnacyjny, 2 kondygnacje nadziemne i 1 podziemna. Bryła obiektu ma kształt litery L. W obiekcie znajduje swoje miejsce kilka/kilkanaście instytucji, jak np. gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli (ZOSiP), związek kombatanów, siedziba LGD, oddział ZNP, stanowi miejsce spotkań drużyn ZHP, związku pszczelarstwa, "Ławeczki dialogu", odbywają się próby zespołów, jak też orkiestry dętej, znajduje się w nim garaż OSP Janów Lubelski (opisany w innej poz. 9), Stowarzyszenie Motocyklowe "Wrzesień '39" etc. Budynek zarządzany jest przez ZOSiP, pełni funkcje społeczne, pedagogiczne, rekreacyjne i multimedialne.
			Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie Filia w Janowie Lubelskim			
Obiekty kultury	ul. Jana Pawła II 3, działka nr 2126/7	4	Janowski Ośrodek Kultury	rok budowy 1961/generalny remont lata 2009- 2010	dobry/dostateczny	Na zapleczu znajduje się sala kinowo-teatralna jedno kondygnacyjna oraz 2 kondygnacyjna część techniczna do obsługi sali. Całość tworzy zabudowę zwartą.
	ul. Jana Pawła II 3a, działka nr 2126/2		Budynek dawnego więzienia carskiego zarządzany przez Muzeum Regionalne	budowa 1825-1827	niedostateczny/ niedostateczny	obiekt zabytkowy rejestrowy, objęty ochroną konserwatorską, w znaczącym stopniu zachowany układ pomieszczeń i stolarki, adekwatny do pierwotnej funkcji obiektu. Muzeum Regionalne udostępnia kilka pomieszczeń na parterze, w których organizowane są czasowe wystawy eksponatów. Część obiektu pełni

							rolę magazynu muzealnego. Obiekt wymaga pilnych działań.
		ul. Szewska, działka nr 1053		Muzeum parafialne w zespole Sanktuarium MB Łaskawej, Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim	2019-2020	dobry/dostateczny	Część podcieni a później pomieszczeń na tzw. placu maryjnym w latach 2019-2020 zaadaptowana na muzeum parafialne.
		ul. Zamoyskiego 52, działka nr 2057		Biuro Muzeum Regionalnego ZUS (także Bank PKO BP) budynek dawnej Kancelarii Obwodu Zamoyskiego, tzw. "Stara Poczta", obiekt zabytkowy rejestrowy	około 1823	dobry - obiekt w trakcie remontu elewacji zewnętrznych /dostateczny	Budynek wielofunkcyjny,
Obiekty sportowe		ul. Ks. Skorupki, działka nr 3779/52	11	Kryta pływalnia OTYLIA", biura Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji - MOSiR (własność gminna)	2007/2008	dobry/dobry	
		ul. Sukiennicza 1, działka nr 1112/2, 1110/2		Stadion Miejski, zarządzany przez MOSiR	boiska lata 70/ zaplecze sanitarno-szatniowe 2016/2017	dobry/dobry	Obiekt posiada dwa boiska o nawierzchni z trawy naturalnej boisko główne wymiar pola gry 100*65 oraz treningowe usytuowane na dostępnym terenie zielonym. Na obiekcie znajduje się budynek zaplecza sanitarno-szatniowego (4 szatnie dla zawodników wraz sanitariatami, szatnia wraz z sanitariatem dla sędziów. Trybunę obiektu stanowi jego konstrukcja o ilości miejsc siedzących 600. Trybuna zadaszona. Obiekt w trakcie modernizacji dwu boisk sportowych.
		ul. Kardynała Wyszyńskiego dz. nr 3300/6, 3308, 3307, 3304, 2108/2, 2109/2, 2110/2		Hala sportowa przy Zespole Szkół w Janowie Lubelskim Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Zawodowym im. W. Witosa (własność Powiat Janowski)	2022	bardzo dobry/dobry	Hala sportowa wraz z zapleczem połączona łącznikiem z funkcjonującym budynkiem dydaktycznym.
		budynek zlokalizowany od		Sala sportowa przy I Liceum Ogólnokształcącym Bohaterów	lata 60-70	dobry/ dostateczny	

	strony ul. Sienkiewicza, stanowiący zespół budynków Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim. ul. Jana Pawła II 1, działka nr 2124		Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim (własność Powiat Janowski)			
	ul. Sienkiewicza/ul. Jana Pawła II, działka nr 2124		Zewnętrzne boisko piłkarskie przy I Liceum Ogólnokształcącym Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim (własność Powiat Janowski)	2021/2022	bardzo dobry/dobry	boisko o nawierzchni poliuretanowej, wraz z oświetleniem i piłkochwytnymi, wyposażone w urządzenia sportowe (bramki, kosze) umożliwiające grę w piłkę ręczną, piłkę nożną, koszykówkę,
	ul. Ogrodowa, działka nr 3163/3		"Orlik" na terenie Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Ogrodowej 20 (własność Powiat Janowski)	2012	dobry/ dostateczny	zespół boisk sportowych 2 szt., boisko do piłki nożnej typu "ORLIK" o nawierzchni z trawy sztucznej z wypełnieniem z granulatem gumowym oraz boisko do koszykówki/siatkówki o nawierzchni poliuretanowej, boiska posiadają piłkochwyty oraz oświetlenie,
	ul. Ogrodowa, działka nr 3163/3		Sala sportowa przy budynku szkolnym Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Ogrodowej 20 (własność Powiat Janowski)	lata 70-80	dobry/ dostateczny	
	ul. Ks. Skorupki 11, działka nr 3779/53		"kompleks sportowy" przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym (własność gminna)	2022/2023/2016	bardzo dobry/dobry	Na terenie działki szkolnej zlokalizowano boisko o nawierzchni z trawy sztucznej o powierzchni pola gry 29*62m z wypełnieniem granulatem gumowym, boisko o nawierzchni z trawy sztucznej z wypełnieniem piaskiem kwarcowym o powierzchni pola gry 20*40 m, bieżnię 3/4 torową o długości

							200m o nawierzchni poliuretanowej, skok w dal wraz z rozbiegiem, zespół obiektów wyposażony w oświetlenie sportowe, piłkochwyty,
		ul. Ogrodowa 25, działka nr 3164		Boiska zewnętrzne przy Zespole szkolno-przedszkolnym (własność gminna)	2008-2010	Brak danych	Zespół boisk składa się z boiska o nawierzchni z trawy sztucznej z wypełnieniem w postaci piasku kwarcowego o wymiarze pola gry 20*40m oraz boiska do koszykówki o nawierzchni asfaltowej o wymiarze pola gry 28*15m, na terenie działki szkolnej istnieją również rzutnia do pchnięcia kulą wykonana jako teren zielony oraz betonowe koło. Boisko o nawierzchni ze sztucznej trawy posiada piłkochwyty oraz oświetlenie sportowe.
		ul. Zamoyskiego, działka nr 3163/3		strzelnica sportowa przy Zespole Szkół w Janowie Lubelskim Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Zawodowym im. W. Witosa (własność Powiat Janowski)	Brak danych	dobry/ dostateczny	Obiekt wykorzystywany na potrzeby zajęć szkolnych, umieszczona w kondygnacji podziemnej /piwnice.
		ul. Ogrodowa, działka nr 3308		strzelnica sportowa przy Zespole Szkół Technicznych przy ul. Ogrodowej 20, umieszczona w zespole budynków internatu i kuchni (własność Powiat Janowski)	Brak danych	dobry/ dostateczny	Obiekt wykorzystywany na potrzeby zajęć szkolnych, umieszczona w na parterze.
	Usługi	ul. Zamoyskiego 96		PGE Dystrybucja S.A. PGE Obrót S.A.	1970	dobry/ dostateczny	Dwie firmy grupy PGE w jednym budynku
		ul. Armii Krajowej 9		Genesis Poradnia chirurgii stomatologicznej	1960	dobry	
		ul. Bialska 73		Dawna pijalnia piwa browaru	1950	dostateczny	budynek parterowy w zabudowie przemysłowej dawnego Browaru z wejściem od ul. Stokowej
		ul. Bialska 73		zakład krawiecki i punk handlowy	1960	dostateczny	budynek parterowy typu barakowego w sąsiedztwie zabudowy przemysłowej

						dawnego Browaru, zabudowa wolnostojąca
	ul. Szkolna 1		zakład krawiecki i punk handlowy Guittard	1970	dobry	
	ul. Kochanowskiego -Ogrodowa		kiosk-kontener	1970	zły, nieużytkowany	kiosk-kontener o konstrukcji szkieletowo blaszanej
	ul. Zamoyskiego 53		Restauracja Hetmańska	1980	dobry	
	ul. Ogrodowa 3		sklep z częściami samochodowymi, drobne naprawy samochodów Drzazga	1980	dostateczny	
	ul. Jana Pawła II 9		Sklep spożywczy Lewiatan	1980	dostateczny	
	ul. Sienkiewicza 3		Cukiernia „Tradycyjna”	1950	dobry	dawna zabudowa mieszkaniowa
	przy bloku ul. Wiejska 32		Sklep warzywniak	Brak danych	dobry	budynek drewniany – kiosk, budynek zlokalizowany pomiędzy zabudową wielorodzinną
	przy bloku ul. Wiejska 26		Fryzjer kosmetyczka, Sklep spożywczy Lewiatan	około lat dziewięćdziesiątych XX wieku	dobry	
	ul. Zamoyskiego 99		Zespół usług, w tym: kancelaria notarialna, adwokaci, radcowie, biuro spółdzielni rzemieślniczej wielobranżowej	1970	dobry	część budynku w formie biurowca, piętrowy, z suteryną i poddaszem
	ul. Zamoyskiego 99		sklep z art. elektrycznymi	1970	dobry	część budynku w formie budynku mieszkalnego z wejściem bocznym w ścianie szczytowej, parterowy
	ul. Jana Pawła II 12		Hurtownia mat. budowlanych, sklep	1970	dobry	budynek biura i sklepu na terenie magazynowo składowym,
	ul. Wiejska 14		Sklep z AGD	1990	dobry	
	ul. 8 Września przy bloku nr 4		Sklep z odzieżą używaną	1980	dostateczny	
	ul. Zamoyskiego 56		Zespół usług, w tym: broker ubezpieczeniowy, salon fryzjerski Fantazja, centrum kosmetyczki Strefa Kobiet, Restauracja i Caffe "Piwnica"	1830	dobry	zabytkowy REJ - GEZ 14 "KASA OBWODU ob. dom mieszkalny", tzw. zabudowa poordynacka, budynek po remoncie,
	ul. Zamoyskiego 56		Noclegi krótkoterminowe, gastronomia	1950	dobry	
	przy bloku ul. Wiejska 20		Sklep spożywczy Partner Lewiatan	około lat dziewięćdziesiątych XX wieku	dostateczny	
	ul. Wiejska		Smażalnia ryb, pizzeria, pub, bar	2012	dobry	

	ul. Kamienna 11	Sklep Biedronka	2014	dobry	
	przy bloku ul. Wiejska 20	Sklep sprzętu AGD i serwis	Brak danych	dobry po remoncie	
	przy bloku ul. Wiejska 20	Sklep firmowy	Brak danych	dostateczny	
	ul. Jana Pawła II	Sklep warzywny	Okolo 1900	dostateczny	
	ul. Prosta 27	Sklep wielobranżowy Komis	1990	dobry	
	przy bloku ul. Wiejska 32	Sklep odzieżowy	2018	dobry	kiosk-kontener, budynek zlokalizowany pomiędzy zabudową wielorodzinną,
	ul. 3 Maja 7	Ośrodek szkolenia kierowców "Autokolor"	1930	dobry	
	ul. 3 Maja 27a	Hurtownia mat. budowlanych "Akro- Wod "	1970	dobry	na obszarze zabytkowym WEZ, GEZ 68 "Cmentarz żydowski "stary"
	ul. Wiejska 14c	Sklep Stokrotka, siłownia	2020	dobry	budynek piętrowy, na parterze zlokalizowany sklep spożywczy, na piętrze siłownia,
	ul. Wesoła 2a	Apteka, usługi zdrowotne, gastronomia (zmiana sposobu użytkowania z obiektu mieszkalnego)	1830	dobry	zabytkowy WEZ - GEZ 20 "Dom mieszkalny", tzw. zabudowa poordynacka, budynek po remoncie, parterowy z wysokim poddaszem użytkowym
	ul. Wesoła 4	Café "Cela"	1830	dobry	zabytkowy WEZ - GEZ 21 "Dom mieszkalny", tzw. zabudowa poordynacka, budynek po remoncie, parterowy z wysokim poddaszem użytkowym
	ul. Zamoyskiego 67	Bar Pizzeria Capri	1940	dobry	
	ul. Szewska 4	Sklep tkaniny, firany, broker ubezpieczeniowy	1940	dobry	zabudowa pierzejowa Rynku Starego Miasta
	ul. Armii Krajowej 17	Sklep "Tania odzież"	1940	dobry	
	ul. Jana Pawła II 4	Sala zabaw dla dzieci "Kinderek", księgarnia "Lex", hurtownia biurowo - papiernicza "Alfa", usługi stomatologiczne	1990	dobry	
	ul. Prosta 23	Salon fryzur "Edyta"	1950	dobry	
	ul. Sienkiewicza 7	Punkt odbioru i nadawania paczek	1950	dobry	
	ul. Zamoyskiego 46A	Sklep odzieżowy "Fenomen" moda męska	1980	dobry	

Tereny zielone		ul. Szewska 5		Sklep spożywczy	2001	dobry	
		ul. Zamoyskiego 48		zakład urody "Oazis", usługi fryzjerskie, sklep odzieżowy	Ok. 1830 r. (w EGiB 1900)	dobry	zabytkowy WEZ - GEZ 9 "Dom naczelnika powiatu - ob. dom mieszkalny", tzw. zabudowa poordynacka, budynek po remoncie, parterowy z wysokim poddaszem użytkowym,
		ul. Prosta 23a		Pijalnia piwa	1970	dobry/ dostateczny	
		ul. Sienkiewicza 7		sklep komputerowy, centrum serwisowe LCK	1960	dobry	
		ul. Sienkiewicza 13		szkoła języków obcych, PV instalator Polska	1950	dostateczny	
		ul. Zamoyskiego 46		sklep odzieżowy "Evans"	1960	dostateczny	
	Parki	ul. Zamoyskiego/ Ogrodowa/ Jana Pała II/ Sienkiewicza Dz. Nr 2122/1	1	Park Miejski	Data założenia 1816. Rewaloryzowany w roku 2012/13	dobry	Teren zabytkowy w GEZ: w ramach Układu Urbanistycznego Nowego Miasta oraz samodzielny obiekt "Park Miejski", Alejki z kostki, park podzielony na dwie części: jedna część trawiasta na której znajduje się fontanna, ławki, nasadzenia kwiatowe sezonowe i wieloletnie (róże), druga część zadrzewiona, starodrzew - kasztany, buk, robinie akacjowe, klony, sosny czarne, wiązy, lipy, jesiony, ławki, pomnik ku czci T. Kościuszki.
	Skwery	dz. Nr 2179/1, ul. Zamoyskiego, przed budynkiem Urzędu Miejskiego	10	skwer z pomnikiem J. Piłsudskiego przed Urzędem Miejskim	2012	dobry	chodnik z kostki brukowej, nawierzchnia skweru trawiasta nasadzenia wieloletnie i sezonowe, obelisk granitowy poświęcony Marsz. Józefowi Piłsudskiemu
		dz. Nr 2349/13, ul. Jana Pawła II		plac pomiędzy przedszkolem a terenem zabudowy blokowej i ulicą dojazdową oraz ul. J.P.II	Brak danych	dobry	nawierzchnia trawiasta, zamontowane dwie bramki futbolowe, w roku 2024 w części południowo-zachodniej działki wybudowano plac zabaw dla dzieci, w części zach. górka do zjeżdżania na sankach

		dz. Nr 2348/45, ul. Jana Pawła II		plac pomiędzy przedszkolem a terenem parafii p.w. Św. Jadwigi Królowej	Brak danych	dostateczny	nawierzchnia trawiasta, teren niezagospodarowany, w części przeznaczony na zabudowę wielorodzinną w ramach SIM Lubelskie, opracowano koncepcję terenu parkowego - brak decyzji o realizacji
		dz. Nr 1234/3, skrzyżowanie ul. Skorupki z ul. Bialską		skwer	2017	dobry	chodnik z kostki brukowej, ławka, kosz, nasadzenia wieloletnie
		dz. Nr 1091, 1101/6, ul. Szewska		Źródlika Janowskie "Stoki", pomnik przyrody nieożywionej	Brak danych	zły	erozja skarpy, teren częściowo urządzony (kapliczka, nasadzenia wieloletnie, chodnik, schody jako zejście do wody), w przygotowaniu dokumentacja rewitalizacji
		dz. Nr 1091/1101/8, 1090, 1101/5, ul. Szewska		ciąg spacerowy, doprowadzalnik wody do zalewu (tzw. Zimnica)	Brak danych	zły	skarpy doprowadzalnika uszkodzone przez bobry, nawierzchnia trawiasta częściowo utwardzona kłińcem jako ciąg pieszy,
		dz. Nr 3970/8, 3970/11, 3953/2		teren zielony między ul. Ks. Skorupki a terenami JSM (garażami i d. kotłownią)	Brak danych	zły	teren nieutwardzony, trawiasty, w części porośnięty drzewami z gatunku klon, robinia akacjowa, brzoza
		dz. ewid. nr 3642, przy Rondzie Zieleniewskiego		skwer z figurą Chrystusa Króla	2019	dobry	teren urządzony, z nasadzeniami kwiatowymi
		dz. ewid. nr 3642, przy Rondzie Zieleniewskiego		skwer przed hotelem Myśliwskim	Brak danych	dostateczny	nawierzchnia trawiasta, kilka drzew iglastych
		skrzyżowanie ul. Lubelska-Ulanowska-Zamoyskiego-Końtąja		z figurą matki Boskiej Jazłowieckiej	Brak danych	dobry	teren urządzony, z nasadzeniami kwiatowymi
	Cmentarze	dz. Nr 32, ul. Bialska	3	Cmentarz parafialny rzymskokatolicki	Założony w 1856 roku	dobry w zakresie alejek (remont 2024),	Obszar częściowo zabytkowy (zabytek rejestrowy nr A/935).

					dostateczny w zakresie zabytkowych nagrobków	
	dz. ewid nr 1343, 1392/3, 1392/4, 1392/5, 1392/6 1, ul. 3 maja		Cmentarz żydowski "Stary"	Założony między rokiem 1654 a 1661	na powierzchni brak śladów cmentarza	Obszar zabytkowy wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków i GEZ. Teren całkowicie przekształcony i zabudowany (w większości są to budynki po byłym przedsiębiorstwie wodno - melioracyjnym), aktualnie magazyny materiałów budowlanych, domy mieszkalne jedno i wielorodzinne, na powierzchni ziemi nie ma elementów i reliktyw wskazujących na miejsce cmentarne
	dz. ewid nr 13 i 14, ul. Bialska		Cmentarz parafialny przykościelny (tzw. plac koronacyjny)	Założony przed 1778 r.	dostateczny	Obszar zabytkowy wpisany do rejestru zabytków (A/358). Teren nieurządzony, nieliczne relikty pomników nagrobnych, fundamenty kościoła.
Zieleń przydrożna	ul. Zamoyskiego odcinek pomiędzy ul. Ks. Skorupki i ul. Sienkiewicza	17	Droga krajowa nr 74	Brak danych	dobry	149 drzew z gatunku jesion. Lipa, świerk, klon; 3 drzewa uschnięte, droga jednojezdniowa dwukierunkowa asfaltowa, po obu stronach pas zieleni, chodnik, ciąg pieszojezdny
	ul. Jana Pawła II		Droga powiatowa	Brak danych	dobry	4 klony, 1 śliwa mirabelka, 1 lipa, 1 jarzab, 6 głogów, 1 dąb, droga jednojezdniowa dwukierunkowa asfaltowa, od ul. J. Zamoyskiego do sklepu Lewiatan prawa strona pas zieleni, do ul. Wiejskiej ciąg pieszojezdny, od ul. Wiejskiej do ul. Sienkiewicza chodnik, od ul. J. Zamoyskiego do ul. Ogrodowej strona lewa chodnik, od

						ul. Ogrodowej do LO parking, od L.O. do ul. Sienkiewicza chodnik
	ul. Wiejska	droga gminna	Brak danych	dobry	droga jednojezdniowa dwukierunkowa asfaltowa, od ul. J. Zamoyskiego do ul. Jana Pawła II strona prawa pas zieleni nasadzenia pięciornika, od ul. J.P.II do ul. Ks. Skorupki 3 szt. klon kulisty, na wysokości markety Stokrotka nasadzenia róż,	
	ul. Skorupki	droga powiatowa	Brak danych	dobry	Odcinek od ul. Wiejskiej do ul. Bialskiej - 4 szt. klon kulisty, 1 szt. klon zwyczajny	
	ul. Bialska	droga powiatowa	Brak danych	dobry	Odcinek od ul. Ks. Skorupki do ul. Kamiennej - 33 szt. klon kulisty, 1 szt. tuja	
	ul. Kamienna	droga gminna	Brak danych	dobry	2 szt. Brzoza, 1 szt. Klon zwyczajny	
	ul. Ogrodowa	droga gminna	Brak danych	dostateczny	50 szt. jesion, 4 szt.-klon, 3 szt. lipa, 2 szt. Wiąz, 6 szt. jarząb, 1 szt. wiśnia, żywopłot (tawuła szara) na odcinku od nieruchomości nr 14 do ul. Jana Pawła II	
	ul. Okopowa	droga powiatowa	Brak danych		Odcinek od ul. Szewskiej do ul. Podlipie - 8 szt. Wierzba	
	ul. Stokowa	droga powiatowa	Brak danych		1 szt. katalpa	
	ul. Sienkiewicza	droga powiatowa	Brak danych	dostateczny	11 szt. lipa, 2 szt. jesion, 1 szt. klon, 1 szt. orzech włoski, 2 szt. świerk	
	ul. Armii Krajowej	droga gminna	Brak danych		3 szt. jesion	
	ul. 3 Maja	droga gminna	Brak danych		4 szt. jesion,	
	ul. Piłsudskiego	droga gminna	Brak danych	dobry	18 szt. wiśnia kulista, nasadzenia niskie pięciornik, 1 szt. klon	
	ul. Kochanowskiego	droga gminna	Brak danych		15 szt. klon kulisty, 10 szt. Brzoza, 3 szt. świerk	
	ul. Szkolna	droga gminna	Brak danych		żywopłot - tuja szmaragd	
	ul. 8 Września	droga gminna	Brak danych		32 szt. jesion	
	ul. Wiejska	droga gminna	Brak danych	dobry	Odcinek od ul. Jana Pawła II do ZSZ - 10 szt. wiśnia kulista, 2 szt. jarząb, 1 szt. jesion	

Przestrzenie publiczne	Place publiczne	dz. Nr 1444/1, 1444/2, 1171, 1051/1, 5334/2, ul. Sukiennicza, ul. Rynek, ul. Szewska, ul. Kilińskiego, ul. Bialska, ul. Wesoła, ul. Jana Zamoyskiego	2	Rynek Starego Miasta	rynek lokacyjny miasta ok. 1640r., wielokrotnie przebudowywany i modernizowany, ostatnio w ramach Programu rewitalizacji w roku 2020-2023	dobry	
		dz. Nr 2122/1		Park Miejski	Data założenia 1816. Rewaloryzowany w roku 2012/13	dobry	Teren zabytkowy w GEZ: w ramach Układu Urbanistycznego Nowego Miasta oraz samodzielny obiekt "Park Miejski"
	Miejsca pamięci	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła zbiorowa żołnierzy Wojska Polskiego.	Brak danych	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	Brak danych	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	2011 r. odnowienie	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła mieszkańców wsi Pikule	2006 r. wykonanie nowego pomnika	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	2009 r. wybudowano nowy pomnik	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	Brak danych	dobry	
		cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	Brak danych	dobry	
		ul. Ks. Skorupki 11, działka nr 3779/53, przy szkole podstawowej		Obelisk poświęcony Oficerowi Wojska Polskiego zamordowanemu w Katyniu.	2008	dobry	

	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	Brak danych	wymagany remont	
	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	Brak danych	wymagany remont	
	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	2019	dobry	
	ul. Bialska przy wejściu na cmentarz parafialny		Obelisk	Brak danych	dobry	
	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Obelisk	Brak danych	dobry	
	ul. Jana Zamoyskiego nr działki 2122/1		Pomnik	2013	dobry	
	cmentarz parafialny przy ul. Bialskiej, nr działki 32		Mogiła	2018	dobry	
	ul. Jana Pawła II 1, budynek Liceum Ogólnokształcącego		1. tablica, 2. Mural poświęcony Kpt. Józefowi Majka zamordowanemu w Charkowie w roku 1940.	Brak danych	Brak danych	
	ul. Ogrodowa, budynek Muzeum regionalnego		Pięć tablic pamiątkowych	1. 2013 2. 1995 3. wrzesień 2014 4. wrzesień 2019 5. 2019	dobry	
	ul. Jana Zamoyskiego 92,		Dąb Katyński	2020	dobry	
	ul. Jana Zamoyskiego 59		Kamień memoriałowy poświęcony Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.	2000	dobry	
	ul. Jana Zamoyskiego 68		Kamień memoriałowy poświęcony premierowi Wincentowi Witosowi.	Brak danych	Brak danych	
	Rynek Starego Miasta		Pomnik założycielki miasta Katarzyny z Ostrojskich Zamoyskiej	2023	bardzo dobry	
Drogi		23	ul. Szewska		dobry	przejścia dla pieszych dostosować do wózków

			ul. Stokowa	2023	b. dobry	
			ul. Rybna		dostateczny	degradacja nawierzchni brak chodnika
			ul. Spadowa		dobry	
			ul. Krótka		dobry	brak kontynuacji w str. Prostopadłej ul. Krótkiej
			ul. Poprzeczna		dobry	
			ul. 3 Maja		dobry	zapadliska na kanale sanitarnym i w obrębie studni kanalizacyjnych
			ul. Kochanowskiego		dobry	rozszczelnienie krawędzi nawierzchni drogi na łuku
			ul. Konopnickiej		dobry	
			ul. Szkolna		niezadawalający	nierówny stan nawierzchni jak i krawężników brak chodnika
			ul. Prosta		dobry	
			ul. Bialska	2019-2021	dobry	
			ul. Piłsudskiego		dobry	zapadliska na kanale sanitarnym i w obrębie studni kanalizacyjnych
			ul. Sienkiewicza		dobry	zapadliska na kanale sanitarnym i w obrębie studni kanalizacyjnych
			ul. Jana Pawła II		dobry	
			ul. Ks. Skorupki		dobry	
			ul. Ogrodowa		zadawalający	na odcinku od ul. Kochanowskiego do ul. Jana Pawła II droga się zapada
			ul. Armii Krajowej		dobry	zapadliska na kanale sanitarnym i w obrębie studni kanalizacyjnych
			ul. Kamienna	2021	dobry	brak ograniczeń prędkości
			ul. Zamoyskiego		dobry	stukające pokrywy od studni kanalizacyjnych, zastoisko wody po opadach deszczu w obrębie Sądu Rejonowego na skrzyżowaniu z ul. Ks. Skorupki i ul. Jana Pawła II.
			ul. Wiejska	rok 2017 odc. Od ul. Ks. Skorupki do ul. 8 Września	dobry	na odcinku o d. ul. Jana Pawła II w obrębie Przedszkola Publicznego Nr 3 w kierunku bloków stan nawierzchni niezadawalający z licznymi nierównościami
			ul. 8 Września		dobry	

Zasób mieszkaniowy	Ciągi piesze i rowerowe			ul. Ojca Pio		dostateczny	nawierzchnia z licznymi nierównościami z problemem odpływu wody oraz nieregularną szerokością pasa drogowego jak i nieregularnym parkingiem
				ul. Szewska		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Stokowa	2023	dobry	
				ul. Rybna		dostateczny	brak chodnika i ścieżki rowerowej
				ul. Spadowa		dostateczny	brak chodnika i ścieżki rowerowej
				ul. Krótka		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Poprzeczna		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. 3 Maja		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Kochanowskiego		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Konopnickiej		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Szkolna		dostateczny	brak chodnika i ścieżki rowerowej
				ul. Prosta		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Bialska		dobry	
				ul. Piłsudskiego		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Sienkiewicza		dostateczny	liczne nierówności krawężnik na przejściach za wysoki
				ul. Jana Pawła II		dobry	
				ul. Ks. Skorupki		dobry	
				ul. Ogrodowa		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Armii Krajowej		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Kamienna		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Zamoyskiego		dobry	miejscowe nierówności przede wszystkim w obrębie studni TP
				ul. Wiejska		dobry	brak ścieżki rowerowej/częściowo
				ul. 8 Września		dobry	brak ścieżki rowerowej
				ul. Ojca Pio		dostateczny	ścieżki rowerowej
	Place zabaw	ul. Skorupki nr działek 2336/16	2	plac zabaw	2014	dobry	
		ul. Jana Pawła II, działka nr 2349/13		plac zabaw	2023	dobry	
	Budynki jednorodzinne (Ze względu na tzw. numery prognozowane	Szewska od nr 3 do nr 54	384	54 budynki jednorodzinne	1930 – 5 1940 – 4 1950 – 12 1960 – 15 1970 – 5 1980 – 2	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, w tym drewniana, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa " z podwórkiem

				1990 – 4 2000 – 3 bd - 4		w głębi, czasami z zabudową porolniczą.
		Stokowa od nr 1 do 19	17 budynków jednorodzinnych	1930 – 5 1940 – 1 1950 – 1 1960 – 1 1970 – 2 1980 – 2 1990 – 1 2000 – 1 bd - 3	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, w tym drewniana, część zabudowy wymaga modernizacji. Zabudowa z podwórkiem w głębi, czasami z zabudową porolniczą.
		Rybna od nr 2 do 16	6 budynków jednorodzinnych	1970 – 2 1980 – 2 1990 – 2	Brak danych	Część zabudowy wymaga modernizacji.
		Krótką od nr 3 do 57	31 budynków jednorodzinnych	1930 – 1 1950 – 1 1960 – 6 1970 – 9 1980 – 6 1990 – 2 2000 - 5 bd - 1	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa" z podwórkiem w głębi, czasami z zabudową porolniczą.
		Poprzeczna od nr 4 do 42	5 budynków jednorodzinnych	1950 - 2 1960 - 2 1990 - 1	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa" z podwórkiem w głębi, czasami z zabudową porolniczą.
		3 Maja od nr 3 do 38	33 budynki jednorodzinne	1940 – 3 1950 – 7 1960 – 8 1970 – 2 1980 – 4 1990 – 5 2000 – 2 2010 - 1 bd - 1	Brak danych	Zabudowa o zróżnicowanym charakterze, częściowo przekształcona (zabudowa przedwojenna/wojenna), np. budynki nadbudowane lub dobudowane, przekształcony dawny biurowiec na zabudowę mieszkaniową, nowsze budynki piętrowe, część zabudowy wymaga modernizacji.

						Część zabudowy zlokalizowana na terenie zabytkowym "Cmentarza żydowskiego "starego"
		Kochanowskiego od nr 8 do 9	3 budynki jednorodzinne	1960 – 1 2000 – 2	Brak danych	
		Konopnickiej od nr 1 do 27	22 budynki jednorodzinne	1970 – 4 1980 – 16 1990 – 2	Brak danych	Dominująca zabudowa z lat 80-tych, wolnostojąca i bliźniacza.
		Szkolna od nr 4 do 12	5 budynków jednorodzinnych	1960 – 1 1980 – 3 1990 – 1	Brak danych	Dominująca zabudowa z lat 80-tych, wolnostojąca.
		Prosta od nr 1 do 21	8 budynków jednorodzinnych	1950 – 2 1960 – 2 1970 – 2 1980 – 2	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, w tym drewniana, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa" z podwórkiem w głębi, bardzo wyraźnie manifestująca się zabudowa porolnicza (zatylna) dla zabudowy mieszkalnej zlokalizowanej od ul. Kilińskiego. Stosunkowo słaba obsługa komunikacyjna ze względu na małą szerokość ulicy.
		Bialska od nr 58 do 117	34 budynki jednorodzinne	1900 – 1 1930 – 2 1950 – 4 1960 – 10 1970 – 4 1980 – 7 1990 – 1 2000 – 1 bd - 4	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, część zabudowy wymaga modernizacji. Zabudowa z podwórkiem w głębi, czasami z zabudową porolniczą.
		Piłsudskiego od nr 39 do 84	43 budynki jednorodzinne	1920 – 1 1940 - 1 1950 – 11 1960 – 17 1970 – 2 1980 – 5 1990 – 3	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa" z podwórkiem w głębi, czasami z zabudową porolniczą.

				2000 – 3		
	Sienkiewicza od nr 15 do 83		51 budynków jednorodzinnych	1930 – 6 1940 - 5 1950 – 13 1960 – 14 1970 – 2 1980 – 2 1990 – 5 bd -1	Brak danych	Zabudowa o zróżnicowanym charakterze, wyraźnie przejściowa, pomiędzy zabudową pierwotnego Janowa (lokacyjnego) i zabudowy rozwijającej się od wieku XIX, zabudowa częściowo przekształcona, np. budynki nadbudowane lub dobudowane, nowsze budynki piętrowe, część zabudowy wymaga modernizacji.
	Ks. Skorupki od nr 2 do 14		8 budynków jednorodzinnych	1970 – 1 1980 - 5 1990 – 1 2000 - 1	Brak danych	Dominująca zabudowa z lat 80-tych, wolnostojąca. Zabudowa przeważnie piętrowa, z niewielkimi przedogródkami od strony ulicy.
	Ogrodowa od nr 5 do 23		10 budynków jednorodzinnych	1960 – 4 1970 – 4 1980 – 2	Brak danych	Dominująca zabudowa z lat 80-tych, bliźniacza, piętrowa, z niewielkimi przedogródkami od strony ulicy.
	Armii Krajowej		9 budynków jednorodzinnych	1950 – 4 1960 – 2 1970 – 1 1980 – 1 2000 - 1	Brak danych	Najstarsza zabudowa miejska, część zabudowy wymaga modernizacji. Dominująca zabudowa "chodnikowa" z podwórkiem w głębi.
	Kamienna od nr 21 do 25		2 budynki jednorodzinne	1960 – 1 2010 – 1	Brak danych	Budynek z lat 60 tych z zabudową porolniczą oraz budynek współczesny z częścią gospodarczą.
	Zamoyskiego od nr 54 do 97		38 budynków jednorodzinnych	1800 – 1 1820 – 2 1880 - 1 1900 – 1 1920 - 4 1930 – 4 1940 - 1 1950 – 5 1960 – 6 1970 – 4	Brak danych	Zabudowa o zróżnicowanym charakterze, wyraźnie przejściowa, pomiędzy najstarszą częścią, rozwijającej się od wieku XIX zabudowy, związanej z lokacją tzw. Nowego Miasta (siedziba władz Obwodu Zamoyskiego), a sąsiadującą zabudową pierwotnego Janowa (lokacyjnego)

				1980 – 6 1990 – 2 2000 – 1		oraz zabudową przedwojenną aż po współczesność. Zabudowa w niewielkim stopniu przekształcona, funkcje mieszane: mieszkaniowa z usługami, budynkami użyteczności publicznej (szkoły, urzędy, policja, NZOZ, sąd). Część obiektów ujęta w ewidencji zabytków jako Układ Urbanistyczny Nowego Miasta, oraz jako samodzielne obiekty (budynki) zabytkowe.
	Wiejska od nr 6 do 10		3 budynki jednorodzinne	1970 – 2 2000 - 1	Brak danych	Budynki z lat 60-tych częściowo modernizowane.
	Jana Pawła II		2 budynki jednorodzinne	1990 - 2	Brak danych	Budynki z lat 90-tych, zabudowa piętrowa.
Budynki wielorodzinne	Szkolna 2	39	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	1 lokal komunalny.
	8 Września 2		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	1 lokal komunalny.
	8 Września 4		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	
	8 Września 6		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	2 lokale komunalne.
	8 Września 3		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1960	Brak danych	3 lokale komunalne.
	8 Września 5		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1960	Brak danych	
	8 Września 7		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1979	Brak danych	
	8 Września 9		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1984	Brak danych	
	8 Września 11		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1984	Brak danych	
	8 Września 13		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1982	Brak danych	
	8 Września 15		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1980	Brak danych	
	8 Września 17		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1976	Brak danych	
	8 Września 19		zabudowa wielorodzinna/ JSM	1976	Brak danych	
	Jana Pawła II 6		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	
	Jana Pawła II 7		zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	1 lokal komunalny.

	Jana Pawła II 8	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	
	Jana Pawła II 11	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1972	Brak danych	
	Jana Pawła II 13	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1972	Brak danych	
	Jana Pawła II 15	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1971	Brak danych	
	Jana Pawła II 17	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1971	Brak danych	
	Wiejska 16	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	
	Wiejska 18	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	
	Wiejska 20	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	
	Wiejska 22	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1980	Brak danych	
	Wiejska 26	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1987	Brak danych	
	Wiejska 28	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1988	Brak danych	
	Wiejska 30	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	1 lokal komunalny.
	Wiejska 32	zabudowa wielorodzinna/ JSM	1990	Brak danych	
	Wiejska 34	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	1 lokal komunalny.
	Wiejska 36	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1980	Brak danych	2 lokale komunalne.
	Wiejska 38	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	w trakcie budowy przez podmiot prywatny	Brak danych	
	Wiejska 40	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	2023	Brak danych	
	Wiejska 42	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	w trakcie budowy przez podmiot prywatny	Brak danych	
	Ogrodowa 8	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1975	Brak danych	1 lokal komunalny.
	Ogrodowa 10	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	4 lokale komunalne.
	Ogrodowa 12	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	2 lokale komunalne.
	Ogrodowa 14	zabudowa wielorodzinna/ wspólnota mieszkaniowa	1970	Brak danych	1 lokal komunalny.

	Budynki socjalne i komunalne	ul. 3 maja 13, 23-300 Janów Lubelski	1	Budynek z mieszkaniami socjalnymi (tzw. leżący wieżowiec)	Okolo 1960	dostateczny	Najprawdopodobniej jest to poniemiecki (z okresu II WŚ) barak, który po wojnie pełnił najpierw funkcję kina "Jutrzenka", w EGiB podano datę 1960.
Obiekty zamieszkania zbiorowego	Dom Pomocy Społecznej	ul. Wiejska 12, 23-300 Janów Lubelski	1 kompleks (7 budynków mieszkalnych, budynki gospodarcze)	"Barka" Dom Pomocy Społecznej (własność Powiat Janowski)	Pierwotna zabudowa z lat 40-tych XX w. W EGiB 1980r.	dostateczny/dobry	
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze i opiekuńczo-wychowawcze	ul. Zamoyskiego 77	3	Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy s.c. w Janowie Lubelskim	Pierwotna zabudowa z lat 30-tych XX w. - jako Szpital Powiatowy W EGiB brak danych.	dobry/dobry	
		ul. Jana Pawła II 10		Placówka opiekuńczo - wychowawcza "Promyk"	1960	średni/ dostateczny	
		ul. Jana Pawła II 10 A		Placówka opiekuńczo - wychowawcza "Słoneczny dom"	1960	średni/ dostateczny	
	Hotele i pensjonaty	ul. Zamoyskiego 88	2	Hotel i Restauracja Myśliwska	1970	dobry/ dostateczny	
		ul. Zamoyskiego 56A		Budynek przy Restauracji "Piwnica"	1950	dobry/?	
	Internaty	ul. Ogrodowa 20	4	Internat przy Zespole Szkół Technicznych (własność Powiat Janowski)	1980	dobry/ dostateczny	Internat wspólny dla 3 szkół ponadpodstawowych: Zespół Szkół Technicznych, Szkoła Branżowa (dawna Zawodowa) oraz Liceum.
		ul. Szewska 1		Dom Parafialny im. Jana Pawła II przy Parafii pw. św. Jan Chrzciciela w Janowie Lubelskim	ok. 1990	dobry/ dostateczny	
		ul. Szewska 1		Dom zakonny Sióstr Opatrzności Bożej przy Parafii pw. św. Jan Chrzciciela w Janowie Lubelskim	1715-1720 1768-1774	dostateczny/ zły	Budynek klasztorny w zespole kościoła parafialnego i d. klasztoru dominikanów (zabytek rejestrowy A/384).
		ul. Jana Pawła II 25		Dom parafialny przy Parafii pw. Św. Jadwigi Królowej w Janowie Lubelskim	1990	dobry/ dostateczny	

Obiekty inne	ul. Bialska 69, działka nr 3172/2	9	Środowiskowy Dom Samopomocy w Janowie Lubelskim, Warsztat Terapii Zajęciowej w Janowie Lubelskim	lata 60 XX w.	bardzo dobry/bardzo dobry	lata 60 XX w. (jako zabudowa przemysłowa, teren przejęty przez Powiat Janowski w latach dwutysięcznych, adoptowany na funkcje społeczne - wtz, śds), zmodernizowany-przebudowa 2023.
	ul. Piłsudskiego 56, działka nr 1325		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim - budynek Jednostki ratowniczo-gaśniczej	1975	dobry/ dostateczny	Lokalizacja budynku w strefie przedwojennej "dzielnicy żydowskiej".
	ul. Piłsudskiego 56, działka nr 1328		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim - budynek administracyjny	lata 70	dobry/dostateczny	Lokalizacja budynku w strefie przedwojennej "dzielnicy żydowskiej", w miejscu nieistniejącej synagogi.
	ul. Sienkiewicza, nr 1154/5, 1154/8		Budynek/obiekt kotłowni miałowej	lata 70 XXw.	niedostateczny/niedostateczny	Budynek poprzemysłowy, zdegradowany, nieremontowany od kilkudziesięciu lat.
	ul. Zamoyskiego 55, działka nr 2177/3		Obiekt zabytkowy wpisany do WEZ i GEZ jako "SZPITAL ORDYNACKI ostatnio bursa szkolna"	lata 60 XIXw.	niedostateczny/niedostateczny	nieużytkowany
	ul. Zamoyskiego 76, działka nr 2404/1		-	lata 30-50 XXw. oraz generalny remont i przebudowa 2018-2022	brak danych	W latach 2018-2022 obiekt poddany gruntownemu remontowi zewnętrznemu i wewnętrznemu oraz zagospodarowania terenu. Obecnie nieczynny.
	ul. Bialska 73, działka nr 3170/3		Dawny "Browar", obiekt zabytkowy objęty GEZ	obiekt powstały około roku 1900 i rozbudowywany do lat 50	dobry (restauracja/dyskoteka) niedostateczny (pozostałe budynki)/ niedostateczny	Budynek przemysłowy obecnie zamknięty. Przez kilka lat część administracyjna częściowo użytkowana jako restauracja/dyskoteka.
	ul. Ogrodowa 16, działka nr 3161		OSP przy Domu Nauczyciela	lata 80 XXw.	dobry/ dostateczny	Garaż OSP znajduje się w bryle budynku Domu Nauczyciela administrowanym przez ZOSIP.
	ul. Bialska działka nr 3171/1, 3171/2		Obiekt o zwyczajowej nazwie "P4"	lata 60 XXw.	niedostateczny/niedostateczny	Budynek poprzemysłowy (pierwotnie wydział ówczesnej Fabryki Maszyn oddziału Huty Stalowa Wola, aktualnie własność osoby prywatnej), zdegradowany, nieremontowany od kilkudziesięciu lat.

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Miejskiego Janowa Lubelskiego

7.5 Wnioski i rekomendacje do części kierunkowej

Bazując na przeprowadzonej powyższej diagnozie sformułować można wnioski i rekomendacje, dotyczące każdego z rozważanych wymiarów, które następnie zostaną wykorzystane przy opracowywaniu części kierunkowej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030. Ich brzmienie jest następujące:

Tabela 12. Wnioski i rekomendacje do części kierunkowej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030

Wymiar społeczny
Największym wyzwaniem w sferze społecznej, przed jakim stoi obecnie gmina, jest postępująca depopulacja obszaru rewitalizacji. Stały ubytek liczby mieszkańców w szybkim tempie może doprowadzić do zahamowania lokalnej gospodarki oraz zmniejszenia popytu na usługi publiczne, w rezultacie powodując jeszcze bardziej wzmożony odpływ ludności z analizowanego obszaru. Dla wyhamowania tych negatywnych procesów kluczowe będą wszelkie działania podnoszące ogólną atrakcyjność obszaru oraz jakość zamieszkiwania. Zaliczyć tu można szeroki wachlarz przedsięwzięć, zarówno o charakterze infrastrukturalnym jak i miękkim, dzięki którym standard życia, pracy i wypoczynku w gminie ulegnie poprawie.
W granicach obszaru rewitalizacji gminy konieczne jest zwiększenie integracji i aktywności społecznej mieszkańców oraz zbudowanie więzi społecznej między pokoleniami, której obecnie brakuje, aby uaktywnić samopomoc sąsiedzką, możliwe to będzie, gdy gmina stworzy Lokalny System Wsparcia, który będzie koordynował działania pomocy i zapewni wsparcie na różnych poziomach od indywidualnego do instytucjonalnego. Wzrost udziału mieszkańców w życiu społecznym powinien być więc stymulowany poprzez działania miękkie, prowadzone w mikroskali i ukierunkowane na konkretne grupy. Szczególnie istotne jest aktywizowanie seniorów, stanowiących bardzo znaczącą grupę w strukturze demograficznej obszaru rewitalizacji.
W programie GPR należy również objąć uwagą kwestię bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę fakt, iż jest to rejon turystyczny o wysokim potencjale rozwojowym, zapewnienie bezpieczeństwa nabiera tu wyjątkowo istotnego znaczenia. Kluczowe będzie więc wprowadzenie działań edukacyjnych z zakresu radzenia sobie z przemocą domową, samoobrony czy reagowania na potencjalne niebezpieczeństwo, a także projekty infrastrukturalne, takie jak montaż monitoringu i oświetlenia.
Wyzwaniem w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji jest rozwiązanie problemu uzależnienia mieszkańców od środków z pomocy społecznej. Zjawisko to jest o tyle trudne do zlikwidowania, iż wpływa na nie wiele czynników m.in.: problemy na rynku pracy, choroby, wypadki losowe i niezaradność życiowa. Silne, długotrwałe uzależnienie mieszkańców od tych środków na przestrzeni lat nie pomaga wyjść mieszkańcom z trudnej sytuacji, ale niestety utrwała ją i pogłębia wykluczenie społeczne. Dla ograniczenia tych negatywnych procesów warto zwrócić uwagę na to, aby nie tylko zapewnić pomoc finansową potrzebującym mieszkańcom, ale również realizować liczne projekty aktywizujące i rozwijające tą grupę społeczną.
Problemy ekonomiczne ludności obszaru rewitalizacji wynikają głównie z problemów na lokalnym rynku pracy. Zauważalny jest tu problem bezrobocia, a zwłaszcza długotrwałego bezrobocia osób, które nie mają już prawa do zasiłku. W celu powstrzymania nasilającej się negatywnej sytuacji sugeruje się wprowadzenie działań aktywizujących mieszkańców borykających się z bezrobociem. Szkolenia uwzględniające aktualne potrzeby rynku pracy zwiększą szanse lokalnej społeczności na znalezienie stałej pracy.
Na terenie rewitalizacji konieczne jest wprowadzenie działań zwiększających aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy społeczne. To o tyle trudne zadanie, iż dominują grupy z różnymi problemami społecznymi: • wysoki udział osób starszych, • wysoki udział osób uzależnionych od pomocy z opieki społecznej, • osoby bezrobotne.

Zatem zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne powinno być pobudzane poprzez działania miękkie, prowadzone w mikroskali i skoncentrowane na poszczególnych grupach mieszkańców.

Chcąc zapobiegać szerzeniu się negatywnych zjawisk w wymiarze społeczno-gospodarczym, spowodowanych brakiem uczestnictwa ludności w życiu kulturalnym, Gmina powinna podjąć działania zachęcające mieszkańców, do aktywnego korzystania z bibliotek i Janowskiego Ośrodka Kultury oraz uczestniczenia w organizowanych przez nie wydarzeniach, w tym korzystania z ich oferty kulturalnej. Dobrą praktyką w tym kierunku może być wypracowanie oferty kulturalnej, skierowanej do konkretnych grup odbiorców (dzieci, seniorzy, osoby niepełnosprawne itp.) odpowiadającej na ich oczekiwania i potrzeby. Warto podjąć działania zmierzające do poprawy stanu obiektów kultury, ich wyposażenia oraz poszerzenia oferty wydarzeń.

Wymiar gospodarczy

Obszar rewitalizacji Gminy charakteryzuje się wysokim poziomem bezrobocia, co poniekąd przyczynia się do nawarstwiania problemów społecznych, przede wszystkim przestępczości, pauperyzacji i marginalizacji. Trudności w znalezieniu zatrudnienia dodatkowo potęguje z reguły niskie wykształcenie osób bezrobotnych, prowadzące do degradacji kapitału ludzkiego na poziomie lokalnym. Wobec powyższych konieczne będzie podejmowanie inwestycji podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców oraz generujących nowe miejsca pracy. Cechą obszaru rewitalizacji powinna być wielofunkcyjność pod względem możliwości zatrudnienia, dostępnych branż oraz wymagań kwalifikacyjnych stawianych pracownikom.

Celem kompleksowego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom sfery gospodarczej w obrębie obszaru rewitalizacji potrzebne są zarówno działania na rzecz infrastruktury biznesu (m.in. tworzenie nowych przestrzeni inwestycyjnych, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw), jak również wsparcie mieszkańców w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Wskazane jest prowadzenie odpowiednich szkoleń, warsztatów i doradztwa, ukierunkowanych na pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości.

Wymiar przestrzenno-funkcjonalny

Działania w zakresie rewaloryzacji przestrzeni publicznych, w tym infrastruktury sprzyjającej aktywności fizycznej oraz terenów zieleni publicznej, mogą bezpośrednio przyczynić się do wzrostu atrakcyjności zamieszkania na obszarze rewitalizacji oraz pogłębiania więzi społecznych. W tym kontekście niezwykle istotnym potencjałem obszaru rewitalizacji z pogranicza sfery środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej są Źródłiska Janowskie "Stoki".

Wskazana jest adaptacja kolejnych obiektów gminnych na potrzeby działalności społeczno-kulturalnej, tworzenie dla niej nowych lokalnych placówek oraz animacja i wsparcie działań aktywizujących w tej sferze.

Niezwykle istotne jest dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób o obniżonej sprawności. W czasie prowadzenia prac rewitalizacyjnych niezbędne jest uwzględnienie zasad uniwersalnego projektowania ze zwróceniem uwagi na osoby ze szczególnymi potrzebami.

GKUA zwraca uwagę na kwestię, iż na obszarze rewitalizacji (6 – Bloki Wiejska) zlokalizowany jest zespół garaży indywidualnych. Jest to teren o atrakcyjnym położeniu, a charakter jego zagospodarowania jest tymczasowy. Potencjalnie wykorzystanie docelowe zakłada wykorzystanie pod zabudowę wielorodzinną z garażami i usługami. Wskazana jest realizacja tego celu w kolejnych etapach rewitalizacji.

Wymiar techniczny

W sferze technicznej, w ramach obszaru rewitalizacji, jakość i stan zabudowy są dosyć mocno zróżnicowane, głównie przez wzgląd na wiek i charakter budynków oraz ich status własnościowy. Biorąc przy tym pod uwagę koncentrację problemów społecznych jak również wysoki potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji stwierdza się, iż odnowie tego terenu konieczne powinny towarzyszyć skoncentrowane wysiłki na rzecz rehabilitacji zasobów mieszkaniowych zarówno poprzez działania bezpośrednie gminy, jak i zachęty dla podmiotów prywatnych. Należy również przeprowadzić działania rewitalizacyjne w budynkach z zasobu gminnego przeznaczonych dla osób

znajdujących się w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej. Postawienie na indywidualne odnawialne źródła energii poprzez zastosowanie dachówek fotowoltaicznych, elewacji fotowoltaicznych, co podniesie nie tylko estetykę zabudowy, ale i utrzyma walory krajobrazu.

W przypadku infrastruktury sieciowej należy również podkreślić występowanie na obszarze Gminy Janów Lubelski oraz obszarze rewitalizacji gazociągu wysokiego i średniego ciśnienia, który bezwzględnie wpływa na użytkowanie sąsiadujących terenów. Wymogi na tym terenie reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (tj. Dz.U. z 2013, poz. 640) oraz ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1130). Zaleca się unikanie lokalizacji w sąsiedztwie gazociągu projektów rewitalizacyjnych, które nie spełniają wymogów z powyższych dokumentów. Gazociąg średniego ciśnienia przebiega przez obszar rewitalizacji.

Aby podnieść jakość życia wszystkich mieszkańców należy pamiętać zwłaszcza o grupie osób ze szczególnymi potrzebami, do których należą m.in.: rodzice z małymi dziećmi, osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. Działania Gminy powinny skupić się na przyjęciu rozwiązań zwłaszcza architektonicznych, które umożliwią korzystanie z obiektów publicznych wszystkim mieszkańcom. W budynkach użyteczności publicznej należy wprowadzać takie urządzenia, jak windy, podjazdy lub podnośniki.

GKUA zwraca uwagę na konieczność remontu i modernizacji budynku mieszkalnego socjalnego przy ul. 3 Maja oraz rozważenia sposobu docelowej zabudowy i zagospodarowania tego obszaru zgodnie z MPZP do 3 kondygnacji.

Wymiar środowiskowy

W sferze środowiskowej należy nadal podnosić jakość powietrza (zwłaszcza w okresie zimowym) oraz unieszkodliwiać wyroby zawierające azbest. Najpopularniejszymi wyrobami są: pokrycia dachowe, obudowy stalowych konstrukcji nośnych, ściany działowe, elewacje oraz izolacje urządzeń ciepłowniczych. Ich ilość ograniczyć można dzięki wymianie tych elementów. Ważne jest również zastosowanie indywidualnych rozwiązań technologicznych w zakresie energetyki i termomodernizacji, w tym dachówek fotowoltaicznych, elewacji fotowoltaicznych.

Istotne jest edukowanie oraz promowanie poprawnych zachowań w dziedzinie świadomości segregacyjnej odpadów. Obecnie mieszkańców gminy cechuje słaba świadomość segregacyjna, co wpływa na zwiększenie kosztów związanych z utylizacją odpadów.

Urząd Miejski, aby przyspieszyć ten proces, może wspomóc mieszkańców przy korzystaniu z istniejących programów lub tworzyć nowe programy dofinansowań. W tym przypadku równie istotna jest kwestia edukacji ekologicznej, która pozwoli podwyższyć świadomość mieszkańców dotyczącą wpływu azbestu na zdrowie i życie ludzi.

Najtrudniejszym wyzwaniem jest konieczność ochrony lokalnej przyrody i krajobrazu przy jednoczesnym rozwoju gospodarczym. Z tego względu istotne jest wprowadzenie działań z zakresu środowiskowej odpowiedzialności biznesu, ładu przestrzennego, edukacji ekologicznej mieszkańców, edukacji zdrowotnej, rozwoju osobistego (np. szkolenia, spotkania dyskusyjne), innowacji, postępu i nowych technologii. Istotne jest ograniczenie, szczególnie w okresie grzewczym, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji grzewczych. Uwagę należy również poświęcić zieleni towarzyszącej ciągom komunikacyjnym i terenom w dolinach rzecznych.

Niezwykle istotne jest również uwzględnienie działań polegających na zarządzaniu ryzykiem powodziowym, którego celem jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej na obszarach charakteryzujących się szczególnym ryzykiem powodzi. Jednocześnie należy zwrócić uwagę także na ograniczenia w rozwoju i możliwości rewitalizacji Gminy wynikające z występowania na jej terenie zagrożenia powodziowego. Zgodnie z ustaleniami Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły „Właściwym sposobem ochrony przed powodzią jest użytkowanie terenów zalewowych w sposób niewrażliwy na skutki zalania. Najskuteczniejszym i najwłaściwszym sposobem uniknięcia szkód na obszarach narażonych na zalanie wodami powodziowymi jest maksymalne ograniczenie ich zainwestowania, a w szczególności wykluczenie

spod zabudowy mieszkaniowej oraz nadmiernego uszczelniania powierzchni (np. parkingi), jak również ochrona i zwiększenie jak największej powierzchni retencyjnej na terenach nadrzecznych poprzez dążenie do osiągnięcia lub utrzymania odpowiedniej ilości zasobów wodnych w sposób naturalny (np. ochrona mokradeł, torfowisk, lasów, oczek wodnych czy starorzeczy)".

8 Wizja stanu docelowego obszaru rewitalizacji oraz cele i kierunki działań

Zgodnie z art. 15 ust. 1. pkt 3. i 4. Ustawy o rewitalizacji, obligatoryjnym elementem dokumentu GPR jest opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji oraz określenie celów i odpowiadających im kierunków działań, służących eliminacji bądź ograniczeniu zdiagnozowanych uprzednio problemów. Zarówno wizja jak i cele powinny uzupełniać się nawzajem, stanowiąc spójną, czytelną i niebudzącą wątpliwości całość.

8.1 Wizja

Wizja stanu docelowego obszaru poddanego rewitalizacji, jak sama nazwa mówi, stanowi rodzaj słownej wizualizacji oczekiwanych i pożądaných warunków, do osiągnięcia których Gmina będzie dążyć w określonej perspektywie czasu. Dobra wizja powinna być ambitna, ale jednocześnie realna do wykonania. Kluczowa jest również dbałość o zwięzłość jej treści oraz wyniosłe brzmienie, motywujące do działania. Wizja przedstawia aspiracje społeczne i wyobrażenie przyszłości, które określają efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminacji problemów i zagrożeń poprzez proces rewitalizacji zintegrowanej na kilku płaszczyznach. W wizji uwzględniono wszystkie niezbędne aspekty rewitalizacji (aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe), na które składają się konkretne przedsięwzięcia omówione w niniejszym opracowaniu. Wizja określa, dokąd zamierzamy dotrzeć dokonując zmian w tych fragmentach Gminy Janów Lubelski, w których zostały zdiagnozowane największe problemy.

Co do zasady, wizję opracowuje się w oparciu o analizę kierunków rozwoju wskazanych w obowiązujących dokumentach strategicznych Gminy oraz konsultacje społeczne z interesariuszami rewitalizacji. W celu zachowania jej kompleksowości, uwzględnione powinny być w niej wszystkie niezbędne aspekty, a przede wszystkim społeczne i gospodarcze. Zadaniem realizacji działań rewitalizacyjnych będzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych, nadanie przestrzeniom publicznym waloru przyjaznego otoczenia i uzbrojenie kapitału ludzkiego w narzędzia, w szczególności infrastrukturę pozwalającą na realizację inicjatyw oddolnych w celu utrwalenia efektu rewitalizacji.

Punktem wyjścia do opracowania przedmiotowej wizji Gminy Janów Lubelski były wizje i misje zawarte w następujących dokumentach:

- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Janów Lubelski na lata 2023 – 2030;
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016 – 2022.

Zaczerpnięte z nich aspekty w niniejszym opracowaniu zostały rozwinięte i uszczegółowione. Uwzględniono ponadto uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, czyli wynikające z diagnozy potencjały, problemy wskazane w analizie wskaźnikowej i jakościowej oraz czynniki niezależne od działań podejmowanych na szczeblu gminnym. Podstawową zasadą, którą kierowano się tworząc wizję obszaru poddanego rewitalizacji, było zaś dążenie do koncentracji środków i działań, determinujących powstanie zauważalnie pozytywnych zmian. W rezultacie wypracowana została wizja o następującym brzmieniu:

Tabela 13. Wizja stanu docelowego obszaru rewitalizacji

W roku 2030 obszar Gminy Janów Lubelski poddany rewitalizacji wyróżnia się estetyczną, bezpieczną i atrakcyjną przestrzenią, o wysokiej jakości zamieszkania i funkcjonalności przestrzeni publicznej, który cechuje się rozwiniętą infrastrukturą techniczną, komunikacyjną i rekreacyjną. Rewitalizacja przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców, dzięki stworzeniu atrakcyjnej przestrzeni do życia i spędzania czasu wolnego oraz rozwoju gospodarczego. W Gminie następuje kompleksowy rozwój oparty na lokalnych potencjałach gospodarczych, infrastrukturalnych i społecznych z poszanowaniem środowiska, gdzie każdy mieszkaniec ma równe szanse na rozwój osobisty i zawodowy. Mieszkańcy są zaangażowani w życie lokalne, uczestniczą w licznych inicjatywach społecznych, kulturalnych i edukacyjnych, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i wzajemnego wsparcia.

Oczekiwania uwzględnione w powyższej wizji rozwinąć można w odniesieniu do każdej z pięciu sfer rewitalizacji: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Ich interpretacja przedstawia się wówczas następująco:

Mieszkańcy Janowa Lubelskiego stanowią świadomą, zintegrowaną, zaangażowaną społecznie i obywatelsko społeczność. Liczne inicjatywy społeczne, programy aktywizacji zawodowej oraz programy dedykowane dla osób starszych, bezrobotnych czy niepełnosprawnych, wspierane przez Gminę, pozwalają ograniczyć zjawisko wykluczenia, bezrobocia i ubóstwa. Szeroka oferta wydarzeń edukacyjnych i zajęć kulturalno-artystycznych pozwala na rozwój pasji i zdobywanie nowych zdolności przez osoby w każdym wieku. Zrewitalizowany obszar stanowi bezpieczne miejsce, zarówno dla lokalnej społeczności jak i odwiedzających ten rejon turystów. Na terenie Gminy organizowane są liczne wydarzenia o skali lokalnej i sąsiedzkiej, które dają możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego i integracji. Problemy społeczne (ubóstwo, alkoholizm, problemy opiekuńczo-wychowawcze, bezradność, bezrobocie) występują na obszarze w bardzo niewielkim stopniu. Bezrobotni zdobyli nowe umiejętności i lepsze kwalifikacje zawodowe, co w konsekwencji doprowadziło do spadku bezrobocia a tym samym mniej rodzin pobiera zasiłki z pomocy społecznej.

Gmina Janów Lubelski jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem lokalnej przedsiębiorczości. Dzięki stworzeniu sprzyjających warunków dla małych i średnich przedsiębiorstw, lokalny rynek pracy oferuje różnorodne możliwości zatrudnienia. Popularnością cieszy się samozatrudnienie. Innowacyjne przedsięwzięcia stymulują rozwój ekonomiczny i przyciągają inwestorów. Atrakcyjna oferta na lokalnym rynku pracy skłania młode osoby do osiedlania się na terenie Janowa Lubelskiego i wiązania swojej przyszłości zawodowej i osobistej z miastem. Zrewitalizowany obszar Gminy Janów Lubelski stał się atrakcyjny turystycznie, co przyczyniło się do wzrostu ilości lokali usługowych, gastronomicznych i hotelarskich a tym samym do spadku bezrobocia i poprawy sytuacji materialnej mieszkańców.

Zadbane i zagospodarowane przestrzenie publiczne sprzyjają integracji i ożywieniu kulturalno-turystycznemu. Prowadzone inwestycje realizowane są w sposób świadomy społecznie, co pozwala na stworzenie miejskiej infrastruktury przyjaznej osobom starszym i niepełnosprawnym, wpływając na poprawę jakości ich uczestnictwa w życiu społecznym. Funkcjonalność owych przestrzeni w połączeniu z ich estetyką sprawiają, że obszary te stanowią atrakcyjne i chętnie uczęszczane miejsca. Wszelkie podejmowane działania są zgodne z zasadami zachowania ładu przestrzennego.

Wysoka atrakcyjność inwestycyjna wsparta została przez doskonałe skomunikowanie obszaru i wyposażenie w infrastrukturę techniczną, w tym systemy indywidualne. Przeprowadzone działania wpłynęły na lepszy dobór źródeł ciepła jak również na wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym instalacji odnawialnych źródeł energii. Znaczący udział budynków spełnia aktualnie obowiązujące standardy proekologiczne, stosując rozwiązania energooszczędne lub czerpiąc energię z odnawialnych źródeł. W budynkach użyteczności publicznej oraz ich najbliższym

otoczeniu zapewniono niezbędne udogodnienia pozwalające swobodnie korzystać z tych obiektów osobom mającym problem z poruszaniem się. W 2030 roku na obszarze rewitalizacji wyraźnie wzrósł komfort życia mieszkańców.

Gmina Janów Lubelski jest jednostką samorządową, gdzie dbałość o środowisko naturalne jest priorytetem ze względu na otaczające tereny objęte ochroną prawną. Zielone przestrzenie publiczne i tereny rekreacyjne są zadbane. Zieleń w centrum miasta jest uporządkowana i uatrakcyjniła przestrzeń publiczną. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym w zakresie energetyki i termomodernizacji, ograniczone zostało zjawisko niskiej emisji i eliminacji azbestu. W 2030 roku świadomość ekologiczna mieszkańców obszaru rewitalizacji utrzymuje się na wysokim poziomie, mieszkańcy dbają o stan środowiska i racjonalnie gospodarują dostępnymi zasobami.

Kompleksowa rewitalizacja i koncentracja działań w gminie Janów Lubelski przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców, dzięki stworzeniu atrakcyjnej przestrzeni do życia i spędzania czasu wolnego oraz rozwoju gospodarczego. Działania rewitalizacyjne pozwolą na aktywny udział lokalnej społeczności w pozytywnych zmianach na obszarze rewitalizacji.

8.2 Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cele rewitalizacji (zwłaszcza cele operacyjne) z reguły mają charakter techniczny – dotyczą rzeczywistych stanów, są określone w czasie i można je zmierzyć w sposób bezpośredni lub pośredni. Stanowią one swego rodzaju ucieleśnienie przyjętej wizji. W myśl Ustawy o rewitalizacji, cele powinno się wyznaczać w sposób na tyle precyzyjny i zrozumiały, by implikacja kierunków działań, podejmowana w kolejnym kroku, nie stanowiła problemu.

W prawidłowym formułowaniu celów pomaga koncepcja S.M.A.R.T., według której zapisane w Programie cele rewitalizacji powinny być:

- S – skonkretyzowane (ang. specific)
w jasny sposób określać, czego dotyczy Gminny Program Rewitalizacji oraz w jaki sposób zamierza się osiągnąć planowane efekty;
- M – mierzalne (ang. measurable)
można je zmierzyć, używając odpowiednio dobranych wskaźników;
- A – osiągalne (ang. achievable)
wykonalne pod względem technicznym, biorąc pod uwagę zakres GPR;
- R – realistyczne (ang. relevant)
opracowane w oparciu o dostępne środki, czas i możliwy do zrealizowania zakres interwencji;
- T – określone w czasie (ang. time-bound)
zostaną zrealizowane w wyznaczonym horyzoncie czasowym.

Zastosowanie się do owych postulatów wymaga od twórców programu dogłębnej analizy tego, co zamierzają osiągnąć. W ten sposób zminimalizowaniu ulega ryzyko podjęcia abstrakcyjnych i niewykonalnych celów, zaś te, które zostaną wyznaczone powyższą metodą, zapewniają wysoki poziom satysfakcji po ich zrealizowaniu.

W niniejszym dokumencie obowiązuje hierarchiczny układ celów, który charakteryzuje: jeden cel główny podporządkowany wizji, trzy cele strategiczne, podlegające im cele operacyjne oraz kierunki działań rewitalizacyjnych. Struktura celów jest więc de facto pięciostopniowa, a jej ideowy schemat zaprezentowano poniżej.

Źródło: opracowanie własne

Przedstawiony powyżej układ wizji i celów rewitalizacyjnych traktowany jest jako stały przez cały czas obowiązywania Programu. Gdy będzie to możliwe to sugerowana jest kontynuacja formy w kolejnych dokumentach, realizowanych po 2030 roku. Dopuszcza się natomiast zmiany na etapie celów operacyjnych i kierunków działań, które mogą być dołączane do Programu (bądź z niego wykreślane po zrealizowaniu) w trybie śródkresowej aktualizacji dokumentu. Poniżej została zaprezentowana struktura celów i kierunków działań, przyjętych w niniejszym opracowaniu. Wypracowane cele oraz kierunki działań wynikają z wcześniej zidentyfikowanych potrzeb i służą eliminacji, bądź ograniczeniu negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.

Cel rewitalizacji A:	
Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych oraz zintegrowanie społeczności lokalnej	
Cele szczegółowe:	A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia A3. Budowanie tożsamości lokalnej

Cel rewitalizacji B:	
Zapewnienie równego dostępu do wyższej jakości infrastruktury i środowiska	
Cele szczegółowe:	B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego

Cel rewitalizacji C:	
Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację zawodową oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa	
Cele szczegółowe:	C1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz łagodzenie skutków bezrobocia C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Tabela 14. Cele rewitalizacji, kierunki działań, zdiagnozowane problemy i potencjały, potencjalni beneficjenci i mierniki osiągnięcia celu

Cel rewitalizacji	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada cel		Zidentyfikowane potencjały, które wykorzystuje cel		Potencjalni beneficjenci	Miernik osiągnięcia celu i jego szacowana wartość w 2030 roku
A.Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych oraz zintegrowanie społeczności lokalnej	A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych	- Tworzenie atrakcyjnej i zróżnicowanej oferty rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców wszystkich pokoleń. - Tworzenie atrakcyjnej i zróżnicowanej oferty kulturalnej adresowanej do mieszkańców wszystkich pokoleń. - Promocja aktywności społeczno-kulturowej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. - Tworzenie programów, skierowanych do osób i rodzin dysfunkcyjnych, sprzyjających ich niezależnieniu od pomocy społecznej. - Tworzenie programów dla osób zagrożonych marginalizacją społeczną z zakresu budowania pozytywnych relacji międzyludzkich oraz otwierania się na zachowania, normy i styl życia spoza dotychczas znanego im środowiska. - Wsparcie organizacyjne dla projektów oddolnych, służących integracji społecznej oraz budowaniu akceptacji, zrozumienia i poczucia przynależności. - wsparcie działalności organizacji pozarządowych: możliwości finansowania zewnętrznego, tworzenie forów współpracy.	Pr.1	Pr.4	P.1	P.2	- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym: - dzieci i młodzież - seniorzy - osoby wykluczone - osoby zagrożone wykluczeniem - osoby z niepełnosprawnościami - NGO - Mieszkańcy całej Gminy	Liczba zorganizowanych działań aktywizacyjno-integracyjnych - 15
			Pr.5	Pr.6	P.4	P.5		
			Pr.8	Pr.9	P.10	P.11		
			Pr.10	Pr.11	P.12	P.13		
			Pr.13	Pr.17	P.15	P.16		
			Pr.18		P.17	P.19		

B.	A2. Wsparcie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia	- Dostosowanie metod prowadzenia zajęć do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. - Rozszerzenie i poprawa jakości oferty kulturalno-edukacyjnej dedykowanej dzieciom i młodzieży. - Rozszerzenie i poprawa jakości oferty kulturalno-edukacyjnej dedykowanej osobom starszym. - Wsparcie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.	Pr.4 Pr.6 Pr.15 Pr.17	Pr.5 Pr.9 Pr.16 Pr.18	P.5 P.17	P.12		Liczba zajęć pozaszkolnych zrealizowanych na obszarze rewitalizacji - 7
	A3. Budowanie tożsamości lokalnej	- Organizacja wydarzeń kulturowych oraz wsparcie inicjatyw oddolnych z zakresu lokalnej kultury i tradycji, sprzyjających ożywieniu przestrzeni publicznej. - Promowanie walorów turystycznych, kulturowych i naturalnych obszaru rewitalizacji. - Wykorzystanie dziedzictwa niematerialnego dla rozwoju nowych usług.	Pr.4 Pr.10 Pr.14	Pr.6 Pr.11 Pr.17	P.4 P.6 P.9 P.19	P.5 P.8 P.10		Liczba zorganizowanych wydarzeń społeczno-kulturowych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji (imprezy ogólnogminne oraz te realizowane na obszarze rewitalizacji) - 20
	B1. Infrastruktura techniczna i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców,	- Tworzenie nowych i dostosowanie istniejących przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez usuwanie barier architektonicznych i wprowadzanie różnego rodzaju udogodnień infrastrukturalnych.	Pr.1 Pr.3 Pr.10 Pr.14 Pr.18	Pr.2 Pr.7 Pr.12 Pr.17	P.1 P.3 P.6 P.9 P.11 P.15	P.2 P.4 P.8 P.10 P.12 P.16	- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym: - dzieci i młodzież - seniorzy	- Liczba obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

	w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami	- Dostosowanie infrastruktury gminnej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. - Rozbudowa i budowa, działania modernizacyjne, dot. infrastruktury technicznej, w tym w szczególności wodno-kanalizacyjnej, służące poprawie warunków bytowych mieszkańców rewitalizowanego obszaru. - Wsparcie aranżowania przestrzeni publicznych lub półpublicznych, sprzyjających integracji sąsiedzkiej, budowaniu tożsamości lokalnej oraz wspierających aktywność obywatelską mieszkańców.		P.17 P.19	P.18	- osoby wykluczone - osoby zagrożone wykluczeniem - osoby z niepełnosprawnościami - NGO Mieszkańcy całej Gminy	na obszarze rewitalizacji – 2 - Liczba zrewitalizowanych przestrzeni na obszarze rewitalizacji - 1
B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych	- Rozwój infrastruktury funkcjonalnej w zakresie opieki społecznej, przedsiębiorczości, edukacji, kultury, turystyki, rekreacji i sportu. - Modernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym poprawa ich funkcjonalności i sfery wizualnej. - Stworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej. - Usuwanie barier architektonicznych w obiektach publicznych. - Rozwój mieszkalnictwa społecznego.	Pr.4 Pr.6 Pr.8 Pr.12	Pr.5 Pr.7 Pr.10 Pr.17	P.3 P.5 P.12 P.14	P.4 P.11 P.13 P.17		Liczba zrewitalizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji - 2
B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego	- Organizacja spotkań dla dzieci i młodzieży podnoszących świadomość proekologiczną. - Propagowanie i rozwijanie infrastruktury przyjaznej środowisku. - Budowa/ rozbudowa sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności hydrotechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej w obrębie terenów zabudowanych.	Pr.7 Pr.14 Pr.19	Pr.12 Pr.17	P.6 P.9	P.7		Liczba zorganizowanych spotkań o tematyce proekologicznej skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji - 5

		- Zwiększenie naturalnej retencji terenów zalewowych poprzez zachowanie zielonych terenów i ograniczanie uszczelnienia powierzchni w obszarach zagrożonych.						
C. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację zawodową oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa	C1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz łagodzenie skutków bezrobocia	- Tworzenie oferty zajęć i programów dla osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem, z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz kształtowania aktywnych postaw w poszukiwaniu zatrudnienia. - Działania w zakresie kreowania postaw przedsiębiorczych i pobudzania innowacyjności. - Działania wspomagające i umożliwiające powrót osób na rynek pracy, w tym powrót młodych rodziców. - Rozwój funkcji turystycznych obszaru.	Pr.4 Pr.6 Pr.16	Pr.5 Pr.15 Pr.17	P.4 P.7 P.14 P.17	P.6 P.9 P.15	- Osoby bezrobotne - Osoby długotrwale bezrobotne - Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku - Osoby z niepełnosprawnościami - Osoby zagrożone wykluczeniem - Osoby wykluczone - Osoby uzależnione od pomocy społecznej	Liczba zorganizowanych szkoleń pobudzających przedsiębiorczość skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji - 2
	C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym	- Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznych i półpublicznych poprzez montaż oświetlenia i/lub monitoringu. - Działania infrastrukturalne, związane z poprawą bezpieczeństwa użytkowania istniejących przestrzeni publicznych (modernizacja nawierzchni, przebudowa układu funkcjonalnego). - Tworzenie programów edukacyjnych z zakresu zasad bezpieczeństwa, samoobrony i metod postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. - Działania na rzecz ograniczenia zjawiska alkoholizmu.	Pr.4 Pr.9 Pr.18	Pr.6 Pr.11	P.12 P.15 P.17 P.19	P.14 P.16 P.18	- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym: - dzieci i młodzież - seniorzy - osoby wykluczone - osoby zagrożone wykluczeniem - osoby z niepełnosprawnościami	Liczba przeprowadzonych działań (infrastrukturalnych i miękkich) podnoszących poczucie bezpieczeństwa - 5

		- Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla ofiar przestępstw.			- Mieszkańcy całej Gminy	
--	--	--	--	--	--------------------------	--

9 Podstawowe i uzupełniające projekty rewitalizacyjne

Konieczność opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym, ale również gospodarczym, infrastrukturalnym, środowiskowym lub przestrzenno-funkcjonalnym, wynika bezpośrednio z art. 15 ust. 1. pkt 5. Ustawy o rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji obligatoryjnie powinien zawierać listę planowanych projektów rewitalizacyjnych oraz charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć.

Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski koncentruje się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, który stanowi przestrzeń szczególnej intensyfikacji zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych, w szczególności w sferze społecznej. Przedsięwzięcia podstawowe, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane na obszarze kwestie problemowe, będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, przy czym należy mieć na uwadze, że ich zasięg oddziaływania będzie szerszy. Terytorialne skoncentrowanie zaplanowanych przedsięwzięć zaplanowanych w niniejszym programie doprowadzi do osiągnięcia postawionych dla obszaru rewitalizacji celów strategicznych i realizacji założonej wizji.

9.1 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Ustawą, lista projektów rewitalizacyjnych powinna być sporządzona w formie opisowej, zawierając: nazwy poszczególnych przedsięwzięć, wskazanie realizujących je podmiotów, zakres zadań planowanych do wykonania w ramach każdej inwestycji, lokalizację, szacowane wartości oraz prognozę rezultatów poszczególnych działań wraz z metodą ich oceny.

Podstawowym założeniem przy wyborze projektów do przedmiotowego Programu Rewitalizacji była chęć osiągnięcia synergii pomiędzy przedsięwzięciami o charakterze miękkim oraz działaniami stricte infrastrukturalnymi. Przedstawiona poniżej lista projektów nie ogranicza się zatem wyłącznie do zadań twardych, ale uwzględnia również inwestycje w zasoby ludzkie, będące ważnym elementem procesu rewitalizacji. Przedsięwzięcia opisano zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie, podając ich tytuły, zakres, lokalizację, podmioty realizujące, szacowane wartości i prognozowane rezultaty. Wskazane zostały również cele, w które wpisuje się dany projekt oraz wskaźniki monitorujące jego efekty. Na liście podstawowej znajdują się projekty, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie jest możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z sytuacji kryzysowej. Dobór projektów infrastrukturalnych (twardych) podyktowany był występowaniem w granicach Gminy terenów pilnie wymagających przekształceń i zagospodarowania, zidentyfikowanych na etapie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych. Uwzględniając zasadę koncentracji, na liście projektów rewitalizacyjnych znalazły się ponadto inwestycje, dla których przewiduje się lokalizację poza wyznaczonym obszarem interwencji, ale mające istotne znaczenie dla poprawy sytuacji w Gminie, wraz ze szczegółowym uzasadnieniem tego wpływu opisanego indywidualnie dla każdego projektu.

Zastosowanie szerokiej partycypacji w trakcie prac nad dokumentem GPR zapewniło możliwość złożenia kart przedsięwzięć przez wszystkich chętnych interesariuszy. Przedstawione poniżej działania wypracowane zostały z udziałem interesariuszy, biorących udział w partycypacyjnym procesie prac nad Programem Rewitalizacji (konsultacjach społecznych, debatach, spacerze badawczym). Część z nich została również zgłoszona przez przedstawicieli instytucji publicznych w tym Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, a także prywatnych przedsiębiorców i organizacji społecznych.

Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

1. Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury

2. „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim
3. Pokolenia w akcji
4. Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego
5. Siła w Rodzinie
6. Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet
7. Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty
8. Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa
9. Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży
10. Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”
11. Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody dominikańskie”.

Przedsięwzięcie 1. Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Jana Pawła II nr 3

nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Janowski Ośrodek Kultury

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Stan aktualny

Źródło: Urząd Miejski w Janowie Lubelskim

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedmiotowy projekt dotyczy modernizacji i rozbudowy budynku Janowskiego Ośrodka Kultury, jedynego takiego obiektu na terenie powiatu janowskiego. Realizacja tego projektu pozwoli

na wzmocnienie roli Janowa Lubelskiego jako centrum aktywności społecznej i kulturalnej. Ośrodek Kultury pełni obecnie funkcję kluczowego centrum życia kulturalnego dla około 52 tysięcy mieszkańców powiatu janowskiego, jednak z uwagi na niewystarczającą powierzchnię nie może odpowiednio obsłużyć tak znacznej liczby odbiorców i twórców kultury.

W istniejącej sali widowiskowej, liczącej 214 miejsc (jedynej takiej w powiecie), organizowanych jest bardzo dużo wydarzeń: konkursów, przeglądów, koncertów, akademii, inscenizacji i akcji charytatywnych. Korzystają z niej również szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje gminne i powiatowe. Popołudniami odbywają się próby zespołów muzycznych i orkiestry, a w weekendy funkcjonuje profesjonalne kino cyfrowe z dźwiękiem Dolby Surround 3D. Mimo dodatkowych czterech sal (dwie o powierzchni 115 m² i dwie po 80 m²) wciąż nie udaje się zaspokoić zapotrzebowania na przestrzeń do zajęć. Z tego względu szczególnie dotkliwy staje się problem zbyt małej liczby pomieszczeń oraz braku większej sali spełniającej wymagania techniczne (w tym odpowiednio dużej powierzchni do treningów par sportowych w tańcu towarzyskim, przygotowujących się do turniejów ogólnopolskich).

Dodatkowo w godzinach wydarzeń występuje niedobór toalet w budynku, co powoduje utrudnienia dla licznie przybywających uczestników. Istniejąca infrastruktura sanitarna jest niewystarczająca zarówno pod względem komfortu, jak i obowiązujących przepisów.

Budynek Janowskiego Ośrodka Kultury wybudowano w latach 60. i od tego czasu pełni on funkcję społeczno-kulturalną, edukacyjną, szkoleniową oraz wystawienniczą. Pomimo przeprowadzonego w 2012 roku generalnego remontu, obiekt ponownie uległ degradacji – m.in. z uwagi na intensywne użytkowanie, awaryjność sieci wewnętrznych oraz niedostateczne parametry termoizolacyjne. Nie spełnia też zmienionych w międzyczasie wymogów funkcjonalnych, stawianych tego typu obiektom. Sale, w których odbywają się zajęcia, nie były od wielu lat modernizowane, a sprzęt i wyposażenie są w znacznym stopniu wyeksploatowane.

W budynku brakuje także dodatkowych pomieszczeń magazynowych, co ogranicza możliwość przechowywania sprzętu niezbędnego do różnorodnych działań kulturalnych, warsztatowych czy społecznych. Przy JOK-u funkcjonuje wiele organizacji i grup artystycznych, których potencjał i zaangażowanie są często hamowane przez brak wolnych sal oraz potrzebnej infrastruktury.

Zaplanowane działania rewitalizacyjne sprawią, że JOK stanie się placówką dostępną, przyjazną i otwartą, jednocześnie przywracając mu utracone funkcje użytkowe i przestrzenne. Dzięki nowej infrastrukturze, w tym nowym funkcjom pomieszczeń, mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz gminy i powiatu zyskają przestrzeń do rozwijania pasji, kompetencji i wspólnych przedsięwzięć.

Przewidziane prace w ramach rozbudowy i modernizacji:

Na parterze:

- Utworzenie Sali prób o powierzchni ok. 142 m² (sala akustyczna, wygłuszona, wyposażona w podesty pod perkusję, nagłośnienie z mikserem, sprzęt do nagrywania materiału muzycznego oraz izolację akustyczną ścian i sufitów).
- Wykonanie analizy akustycznej dla sali prób.
- Instalacja monitoringu zapewniającego bezpieczeństwo uczestników wydarzeń oraz ochronę infrastruktury.
- Szatnia ok. 12 m², usytuowana w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego holu.
- Przestrzeń na komunikację poziomą połączona z holem głównym budynku.

- Przestrzeń na komunikację pionową – nowa klatka schodowa.
- Pomieszczenie porządkowe (MOP) ok. 1,4 m².
- Toaleta dla osób niepełnosprawnych i matki z dzieckiem ok. 6,5 m².
- Toaleta damska na 5 kabin z przedsionkiem ok. 23 m².
- Toaleta męska na 3 kabiny i 3 pisuary z przedsionkiem ok. 22 m².
- Garaż na samochód ok. 20 m² (np. samochód organizacyjny).
- Wyposażenie pomieszczeń.

Na piętrze:

- Główna sala wielofunkcyjna o powierzchni ok. 210 m² (wysokość min. 3,5 m), wyposażona m.in. w mobilną scenę, nagłośnienie liniowe, wielofunkcyjne oświetlenie (teatralne, koncertowe na DMX), sztankiety i rampy pod oświetlenie (w zależności od uzyskanej wysokości), klimatyzację, wentylację mechaniczną, krzesła i stoły składane, rzutnik szerokokątny z ekranem, rolety zewnętrzne automatyczne oraz inteligentne sterowanie i zarządzanie salą.
- Klatka schodowa przeciwpożarowa ok. 30 m².
- Pomieszczenie socjalne ok. 10 m².
- Szatnia ok. 12 m².
- Komunikacja z magazynem ok. 50 m².
- Wyposażenie pomieszczeń.

Uwzględnienie wymogów bezpieczeństwa i przepisów:

- Ze względu na użyteczność publiczną budynku zwiększone są wymagania (prawo budowlane, warunki techniczne, przepisy ppoż. i sanitarne), co narzuca sztywne wytyczne dotyczące m.in. lokalizacji siedzeń, dróg ewakuacyjnych czy bezpieczeństwa pożarowego.
- Wszystkie nowe pomieszczenia będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w ramach inwestycji przewiduje się również kompleksową poprawę termoizolacji, wentylacji oraz modernizację istniejących sieci wewnętrznych.

Wyższa funkcjonalność w nowej infrastrukturze:

- Stworzenie odpowiednich warunków do organizowania koncertów, pokazów, warsztatów, szkoleń, seansów kina, występów tanecznych czy teatralnych.
- Możliwość nawiązania szerszej współpracy z lokalnymi artystami i zespołami ludowymi, co rozbuduje ofertę kulturalną gminy.
- Zapewnienie komfortu uczestnikom poprzez zwiększenie liczby toalet oraz poprawę jakości pomieszczeń do ćwiczeń i występów.
- Dzięki większym salom i nowym pomieszczeniom organizacje pozarządowe, grupy taneczne i sportowe oraz lokalni przedsiębiorcy społeczni będą mieli odpowiednią przestrzeń do realizacji swoich działań.

Inwestycje w zieloną infrastrukturę:

- Rozwój terenów zielonych wokół budynku (m.in. utworzenie łąki kwiatowej) oraz zachowanie istniejącej zieleni – szczególną uwagę zwrócono na ochronę drzew i stosowanie standardów ochrony roślinności w całym cyklu projektowym.
- Stworzenie miejsc wypoczynku (ławki) i wiaty rekreacyjnej, która umożliwi prowadzenie warsztatów plenerowych czy zajęć teatralnych na świeżym powietrzu.
- Zastosowanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zmniejszających koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.

Dostosowanie budynku do nowych funkcji:

Sala muzyczna Przestrzeń obejmująca salę nagrań, salę prób oraz miejsce przeznaczone na warsztaty teatralne.

Sala wielofunkcyjna wystarczająco duża, aby prowadzić w niej zajęcia taneczne na poziomie sportowym, a także spotkania dla grup seniorskich i Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Przewidziana jako przestrzeń dla młodzieży, z programem opracowywanym przez Młodzieżową Radę Miejską. Umożliwia organizację działań różnego typu dla podmiotów społecznych.

Pomieszczenia magazynowe, techniczne i gospodarcze – ułatwiające przechowywanie i konserwację sprzętu.

Zwiększenie bezpieczeństwa:

- Montaż monitoringu i dodatkowego oświetlenia zewnętrznego ograniczy akty wandalizmu oraz poprawi bezpieczeństwo użytkowników.
- Dzięki nowym rozwiązaniom przeciwpożarowym i ewakuacyjnym (np. klatki schodowe ppoż.) budynek będzie w pełni zgodny z aktualnymi normami i wymogami.

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, zgodnie z zapisami diagnozy. W ramach przedsięwzięcia zapewniona zostanie dbałość o zachowanie zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.

Przy realizacji przedsięwzięcia wykorzystane zostaną innowacyjne materiały i rozwiązania inspirowane naturą. W pracach remontowych przewiduje się użycie materiałów efektywnych środowiskowo, poddanych recyklingowi lub nadających się do ponownego przetworzenia.

Planowane jest utworzenie pomieszczenia dla podmiotów społecznych, w celu wzrostu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji, w tym przedsiębiorstw społecznych.

Celem głównym planowanych działań jest poprawa sytuacji społecznej na obszarze rewitalizacji poprzez ulepszenie oferty kulturalnej i wyraźne zwiększenie dostępności do usług kulturalno-edukacyjnych. W efekcie podkreślona zostanie także waga historii i tradycji Gminy Janów Lubelski, a mieszkańcy otrzymają warunki do rozwijania zainteresowań, kompetencji oraz inicjatyw społecznych.

Nowe funkcje rozbudowanego JOK-u:

Dzięki realizacji przedsięwzięcia obiekt JOK będzie pełnił nowe funkcje społeczne i kulturalne. W ramach planowanej rozbudowy Janowskiego Ośrodka Kultury powstaną 2 nowoczesne sale, które pozwolą Janowskiemu Ośrodkowi Kultury na realizację nowych funkcji. Przestrzeń ta będzie służyła zarówno Młodzieżowej Radzie Miejskiej, Gminnej Radzie Seniorów, jak i Uniwersytetowi III Wieku, oferując wygodne warunki do organizowania spotkań, obrad, wykładów oraz warsztatów (m.in. realizowanych w ramach miękkich projektów ujętych w GPR). Sala zostanie wyposażona w zaawansowane technologie, w tym ekran LED oraz systemy audio-wideo, co pozwoli na interaktywne i multimedialne prowadzenie wydarzeń. Dzięki tej inwestycji, Ośrodek zyska nową przestrzeń wspierającą edukację, integrację społeczną oraz aktywność obywatelską mieszkańców w różnym wieku. Rozbudowa JOK-U pozwoli stworzyć **przestrzeń dedykowaną do obrad Młodzieżowej Rady Miejskiej oraz Gminnej Rady Seniorów**. Pomieszczenie przyczyni się do wzmocnienia demokracji lokalnej poprzez umożliwienie obywatelom, szczególnie młodzieży i seniorom, aktywnego uczestnictwa w sprawach publicznych, co ma kluczowe znaczenie w procesie rewitalizacji społecznej. Należy podkreślić, że MRM przeprowadziła ankietę skierowaną do wszystkich szkół średnich na terenie Janowa Lubelskiego oraz klas 7-8 szkół podstawowych, w której spłynęło ponad 1100 ankiet z odpowiedziami. Większość z nich wskazywała na brak miejsca spotkań dla młodzieży. Rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury pozwoli realizować tę nową funkcję, ale nie tylko, ponieważ pozwoli też na stworzenie miejsca otwartego na inicjatywy i pomysły, a także umożliwiającym współpracę i dialog różnych środowisk.

W ramach rewitalizacji, rozbudowany budynek Janowskiego Ośrodka Kultury będzie wykorzystywany przez **Uniwersytet III Wieku**. Pomieszczenie to zapewni komfortowe warunki do organizowania wykładów, warsztatów i spotkań edukacyjnych dla seniorów, wspierając ich aktywność intelektualną i społeczną. Pomieszczenie będzie przystosowane do potrzeb osób starszych, z zapewnieniem odpowiedniego wyposażenia, wygodnych miejsc siedzących oraz łatwego dostępu. Dzięki wielofunkcyjności sali, seniorzy będą mogli nie tylko uczestniczyć w edukacyjnych spotkaniach, ale także brać udział w projektach integrujących pokolenia. Sala stanie się **centrum aktywności lokalnej**, będzie pełnić rolę **wielofunkcyjnego centrum multimedialnego**, oferując naszym mieszkańcom przestrzeń do spotkań i wymiany doświadczeń, co będzie miało pozytywny wpływ na ich integrację ze społecznością gminy, wpisując się w cele rewitalizacji społecznej gminy. Sala będzie wykorzystywana jako miejsce realizacji projektów edukacyjnych, z zakresu bezpieczeństwa oraz przedsiębiorczości i edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży, które planujemy do realizacji w ramach GPR. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, takich jak systemy audio-wideo, ułatwi przebieg obrad i komunikację. W ramach projektu powstaną toalety, których brakuje i aktualnie JOK nie spełnia wymogów w tym zakresie. Pomieszczenia będą zaprojektowane z myślą o dostępności dla osób o różnych potrzebach (np. osoby z niepełnosprawnościami), zapewniając komfortowe warunki. Budynek będzie wyposażony w energooszczędne technologie oraz materiały przyjazne środowisku, co wpisuje się w cele zrównoważonego rozwoju i rewitalizacji obszarów miejskich.

Cele szczegółowe:

- Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej na obszarze rewitalizacji,
- Poprawa dostępności instytucji społeczno-kulturalnych,
- Podniesienie jakości usług w sferze kulturalnej i edukacyjnej,

- Poszerzenie oferty instytucji (m.in. nowe pomieszczenia dostosowane do różnorodnych aktywności),
- Zwiększenie uczestnictwa w kulturze (m.in. poprzez organizację nowych wydarzeń, poprawę warunków lokalowych, udostępnienie sal prób i wielofunkcyjnej sali widowiskowej),
- Poszerzenie oferty działań integrujących – w tym przedsięwzięć skierowanych do różnych grup społecznych (dzieci, młodzież, seniorzy, osoby zagrożone wykluczeniem),
- Przywrócenie wartości użytkowych i przestrzennych obiektowi zdegradowanemu, tak aby sprostał współczesnym standardom.

W ramach projektu planuje się także realizację inicjatyw wspierających aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich (do 15% wartości projektu), m.in. cykl imprez kulturalnych, wydarzeń plenerowych czy zajęć dedykowanych poszczególnym grupom. Przykładowe przedsięwzięcia to „Siła w Rodzinie”, „Bądźmy bezpieczne – samoobrona kobiet”, „Pierwszy krok w przedsiębiorczość” czy „Jestem bezpieczny”.

Realizacja zadania obejmującego przebudowę, rozbudowę i modernizację Janowskiego Ośrodka Kultury jest kluczowa dla dalszego rozwoju społecznego, kulturalnego Gminy. Zaplanowane prace mają na celu:

- Odnowienie zdegradowanej infrastruktury,
- Nadanie jej nowych, niezbędnych funkcji użytkowych,
- Zwiększenie atrakcyjności budynku i jego otoczenia,
- Otworzenie dodatkowych możliwości dla lokalnej społeczności, organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej,
- Stworzenie optymalnych warunków do uprawiania różnorodnych form działalności kulturalno-edukacyjnej,
- Zastosowanie energooszczędnych i innowacyjnych rozwiązań (materiały odnawialne, recykling, technologie inspirowane naturą).

Dzięki tym działaniom Janowski Ośrodek Kultury przyczyni się do większej integracji i aktywności mieszkańców, pozwalając na rozwój pasji, talentów i innowacji społecznych, a zarazem wzmocni funkcje kulturalne oraz tożsamość lokalną gminy Janów Lubelski.

Okres realizacji

2026 - 2027

Szacowana wartość

11 500 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☒ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027
Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, krajowe środki publiczne, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przebudowa wraz z rozbudową będzie prowadzona z uwzględnieniem zasady uniwersalnego projektowania. Przedmiotowa inwestycja będzie respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys. Obiekt będzie w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zniwelowanie barier architektonicznych.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Mieszkańcy Gminy Janów Lubelski, wszystkie grupy wiekowe od dzieci po seniorów, środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji osoby odwiedzające Gminę Janów Lubelski – turyści, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, instytucje, m.in.: Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej, Lubelska Fundacja Rozwoju, Lokalna Grupa Działania „Leśny Krąg”, Ochotnicza Straż Pożarna, Powiatowa Komenda Policji, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, 2 parafie, 2 szkoły podstawowe, 3 szkoły średnie, 3 przedszkola. Kluby sportowe: MKS Janowianka, UKS Karate Tradycyjne, KS Olimp, Muzeum Regionalne, Dom Dziecka „Promyk”.

Uzasadnienie szerszej grupy docelowej przedsięwzięcia

Zrewitalizowany budynek JOK ze względu na swoje funkcje kulturalno-edukacyjne i poszerzoną oraz dostosowaną do potrzeb mieszkańców ofertę, jak również ze względu na znaczenie w społeczności lokalnej pełni istotną funkcję w gminie i powiecie. Jest to jedyny taki obiekt na terenie powiatu janowskiego, dlatego też oferta skierowana jest do wszystkich mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji. W JOK działa prężnie również Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego. W zrewitalizowanej przestrzeni pojawi się atrakcyjny i funkcjonalny obiekt infrastruktury kultury dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz do potrzeb prowadzenia szerokiej oferty zajęć. Część z planowanych działań (przedsięwzięcia uwzględnione w niniejszym dokumencie) będzie skierowana w szczególności do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Rozszerzona oferta JOK skierowana zostanie również do turystów odwiedzających Gminę Janów Lubelski. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju gospodarczego ośrodka (turystyka), umożliwiając wypracowanie marki miejsca, opartej na historii i kulturze miejsca oraz wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych.

Prognozowane rezultaty

Projekt ukierunkowany jest na rozwijanie kultury i aktywności społecznej, m.in. poprzez adaptację i dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji nowoczesnej i szerokiej oferty kulturalno-edukacyjnej i rozwój innowacji społecznych. Realizowane w nim funkcje kulturalne i społeczne umożliwią ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawę warunków życia

mieszkańców, aktywizację i integrację mieszkańców, a także ożywienie gospodarcze i wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i gminy Janów Lubelski. Nowoczesna infrastruktura zapewni artystom, zespołom teatralnym i muzycznym, a także animatorom kultury, lepsze warunki do pracy i twórczości. Stworzenie nowych przestrzeni umożliwi realizację bardziej zaawansowanych projektów artystycznych i kulturalnych. Rozbudowany ośrodek kultury umożliwi realizację bogatszej oferty edukacyjnej, w tym zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztatów artystycznych, spotkań z twórcami. Realizacja przedsięwzięcia służy eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na etapie diagnozy.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1szt.
- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,3113 ha
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 0 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.

Wskaźnik rezultatu:

- Szacowana liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 3630 osób
- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 5 000 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami
- B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych
- B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim;
- Pokolenia w akcji;
- Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet;
- Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty;
- Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa;
- Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie 2. „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Ogrodowa 16
nr działki: 3161, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Stan aktualny

Zakres zadań przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest przebudowa pomieszczeń zlokalizowanych na całej powierzchni parteru budynku Domu Nauczyciela na potrzeby Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim - „OGRODOWA 16” oraz stworzenie nowoczesnej, funkcjonalnej i przyjaznej odbiorcy przestrzeni biblioteki. Obiekt wielofunkcyjny, zwany popularnie "Domem Nauczyciela", wybudowany został w latach 70-tych XX w. Budynek trzykondygnacyjny, dwie kondygnacje nadziemne i jedna podziemna. Bryła obiektu ma kształt litery L. W obiekcie znajduje swoje miejsce kilka instytucji, jak np. gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli (ZOSiP), Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim, filia Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Lublinie, związek kombatanatów, siedziba LGD, oddział ZNP, stanowi miejsce spotkań drużyn ZHP, Związku Pszczelarstwa, "Ławeczki dialogu", odbywają się próby zespołów, jak też orkiestry dętej, znajduje się w nim garaż OSP Janów Lubelski, ma swoje wydzielone pomieszczenia Stowarzyszenie Motocyklowe "Wrzesień '39" etc.

Obecnie na parterze budynku zlokalizowana jest filia Wojewódzkiej Pedagogicznej Biblioteki, Lokalna Grupa Działania „Leśny Krąg” oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim.

Obiekt jest zdegradowany, w wyniku długiego użytkowania utracił parametry racjonalnych kosztów eksploatacji (awaryjność sieci wewnętrznych), ponadto nie jest funkcjonalny i stracił na atrakcyjności. Przeznaczenie powierzchni całego parteru ma potrzeby biblioteki publicznej sprawi, że poprawi się nie tylko jej estetyka, ale przede wszystkim funkcjonalność obiektu i jego dostępność. Aktualnie Biblioteka korzysta z ok. 180 m², gdzie ulokowane są dwa oddziały – dla dzieci i dorosłych oraz niewielka czytelnia. Pomieszczenia od lat nie były poddawane gruntownym remontom i modernizacji, ich stan techniczny jest barierą zamykającą drogę do innowacyjnych form działalności biblioteki. Mały metraż zajmowanych powierzchni oraz brak pomieszczeń do realizacji różnorodnych działań (spotkań i prowadzenia zajęć warsztatowych, czytelniczych, wystaw), a także brak miejsc przeznaczonych dla użytkowników – siedziska, fotele, kącik dla dzieci – to utrudnienia, które ograniczają działalność biblioteki oraz zawężają jej ofertę dla użytkowników. Dzięki rewitalizacji

obiektu możliwe stanie się rozszerzenie oferty działań aktywizujących i integrujących skierowanych do mieszkańców Gminy, w szczególności mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Główne wejście do biblioteki prowadzi do holu, z którego wchodzi się do każdej z bibliotek osobno oraz schodami na I piętro budynku. Projekt przewiduje budowę klatki schodowej (+windy) w innym miejscu, natomiast aktualnie istniejące schody i ścianki działowe dzielące poszczególne instytucje zostaną wyburzone. Dzięki temu w budynku zostanie odzyskana przestrzeń publiczną, która otrzyma nowe funkcje – powstaną nowe sfery, którymi obecnie biblioteka nie dysponuje. Ponadto wyburzenie schodów pozwoli w części obecnego holu na rozbudowę pomieszczeń sanitarnych oraz dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Główne wejście do biblioteki będzie prowadziło do sali wypożyczalni (powstałej w wyniku połączenia holu głównego i trzech pomieszczeń biblioteki pedagogicznej oraz obecnej wypożyczalni dla dorosłych), w której zostanie umieszczony punkt obsługi czytelnika wraz ze stanowiskami dostępu do katalogu elektronicznego oraz self-checkami i mobilnym cyfrowym totemem oraz księgozbiór podzielony wg przeznaczenia wiekowego: dzieci i dorośli.

Projektowana rewitalizacja przestrzeni bibliotecznej nadaje jej dodatkowo nowe funkcje, które dotychczas nie istniały. Nową funkcję będą pełnić wydzielone strefy, przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców: dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, zarówno czytelnicy biblioteki, jak i inni użytkownicy.

W przestrzeni biblioteki zostaną wydzielone nowe, dotychczas nieistniejące strefy:

- strefa LJA, czyli literatura dotycząca regionu oraz ekspozytor z aktualną ofertą turystyczną i materiałami promocyjnymi,
- strefa coworkingowa (stanowiska do pracy ze stacjami dokująco-ładowującymi i dostępem do Internetu dla freelancerów oraz innych użytkowników biblioteki wkomponowane w przestrzeń księgozbioru dla dorosłych) – 4-6 stanowisk,
- strefa ciszy (dwie przeszklone, dźwiękoszczelne kabiny do nauki, pracy),
- strefa rekreacyjna dla dzieci usytuowana w otoczeniu księgozbioru dziecięcego,
- strefa rekreacyjno-kawowo-plenerowa:
 - taras wschodni – adaptacja istniejącego tarasu (przeszklenie, z funkcją ogrzewania zimą), na który będzie można wejść przez bibliotekę, a z niego przemieścić się do ogrodu w porze wiosenno-letniej (w obydwu przestrzeniach miejsca wypoczynkowe: siedziska i stoliki). **Obecnie taras nie pełni żadnych funkcji, jest zamknięty dla odwiedzających. Na tarasie nie ma zamontowanych zabezpieczeń typu barierki, potencjał tarasu nie jest wykorzystywany.**
 - taras zachodni (istniejący taras od ul. Ogrodowej): nasadzenie roślin, tworzących zieloną czytelną - miejsca wypoczynkowe: siedziska i stoliki. **Taras ten również obecnie nie pełni żadnych funkcji.**
- strefa medialno-gamingowa: sala do prowadzenia warsztatów dla dzieci i młodzieży, z wydzieloną częścią rekreacyjną, literaturą młodzieżową oraz grami planszowymi – ew. możliwość stworzenia antresoli z siedziskami;
- strefa socjalna z funkcją kuchni do wykorzystania również podczas warsztatów kulinarnych, artystycznych;

- strefa spotkań (sala konferencyjno-widowiskowa z podium, stolikami i krzesłami wyposażona w nagłośnienie, monitor interaktywny) do wykorzystania na spotkania, warsztaty, wykłady, przedstawienia teatralne, koncerty, wystawy;
- strefa archiwum (2 pomieszczenia do przechowywania zbiorów specjalnych);
- strefa magazynowa (zaplecze do przechowywania środków czystości, sprzętu do sprzątania oraz materiałów biurowych i kreatywnych).

Dodatkowo przy wejściu głównym strefa samoobsługi, czyli książkomat i trezor biblioteczny oraz szatnia.

Pomieszczenia dostępne dla użytkowników wyposażone w monitoring wizyjny.

Konieczne do wykonania prace adaptacyjne:

- rozbiórka ścian działowych,
- wykonanie nowych ścian działowych,
- przebudowa instalacji elektrycznych,
- remont i rozbudowa pomieszczeń sanitarnych oraz dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- budowa klatki schodowej,
- przebudowa pomieszczenia socjalnego (z funkcją kuchni),
- roboty wykończeniowe: remont podłóg, okładziny ścienne, malowanie,
- zaprojektowanie i wykonanie funkcjonalnego oświetlenia pomieszczeń,
- wykonanie instalacji teletechnicznej,
- budowa instalacji CCTV (monitoring wizyjny),
- budowa instalacji sygnalizacji pożaru,
- klimatyzacja,
- budowa oszklonego tarasu,
- aranżacja ogrodu letniego i zimowego,
- budowa ogrodzenia budynku.
- Zakup i wykonanie dekoracji wewnątrz pomieszczeń biblioteki
- Zakup wyposażenia (meble): lada do obsługi czytelnika, stanowisko dostępu do katalogu dla czytelników, regały na książki, mini-regały mobilne, krzesła i stoły oraz podest do sali spotkań/konferencyjnej, siedziska stojące i wiszące do wewnątrz: fotele, pufy, sofy, siedziska stojące i wiszące na tarasy oraz do ogrodu: leżaki, hamaki, fotele i krzesła ogrodowe, ławki i parasole ogrodowe, stoliki, poduszki.
- Zakup wyposażenia interaktywnego i elektronicznego:
 - gogle, symulatory, kontrolery VR – wirtualnej rzeczywistości (przejście za pośrednictwem gogli VR do świata wygenerowanego w technologii 3D, którą można oglądać w 360°) – wykorzystanie do gier, edukacji, trenowania sprawności fizycznej np.: tenis, wspinaczka, snowboard, jazda na rowerze, fitness, taniec,
 - AR – rozszerzona rzeczywistość (smartfon z włączoną kamerą i dostęp do internetu),
 - Wifi (bezpłatne),
 - mobilny cyfrowy totem,
 - self-check - urządzenie umożliwiające samodzielne wypożyczanie, zwroty, prolongowanie książek i płyt CD/DVD oraz sprawdzenie swojego konta bibliotecznego,

- książkomat, pozwala na odbiór zamówionych w bibliotece egzemplarzy; wystarczy złożyć zamówienie na książkę lub audiobook i w dowolnym, wygodnym dla siebie czasie, odebrać książkę ze skrytki,
 - wrzutnia zwana także trezorem bibliotecznym, umożliwia oddawanie książek przez całą dobę, dzięki czemu przyspiesza proces: oddawanie – wypożyczanie. Czytelnicy, korzystając z samoobsługowej wrzutni, mogą oddać książki, podczas gdy biblioteka jest nieczynna,
 - komputery, laptopy, tablety (na stanowiska dostępu do katalogu dla czytelnika),
 - nagłośnienie, 2 monitory interaktywne (jeden mobilny).
- Zakup pozostałego sprzętu.

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, zgodnie z zapisami diagnozy. W ramach przedsięwzięcia zapewniona zostanie dbałość o zachowanie zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Przedsięwzięcie zakłada zastosowanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych zmniejszających koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko.

Przy realizacji przedsięwzięcia wykorzystane zostaną innowacyjne materiały i rozwiązania inspirowane naturą. W pracach remontowych przewiduje się użycie materiałów efektywnych środowiskowo, poddanych recyklingowi lub nadających się do ponownego przetworzenia.

Przedsięwzięcie ukierunkowane jest na rozwijanie aktywności społecznej poprzez adaptację przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej i rozwoju innowacji społecznych. Inwestor, w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia, nie wyklucza wsparcia działań społecznych na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich (max. 15% wartości projektu). Działania te obejmować mogą m.in. wszelkiego rodzaju imprezy kulturalne, wydarzenia plenerowe czy zajęcia dedykowane poszczególnym grupom społecznym.

Cele przedsięwzięcia:

- stworzenie tzw. „trzeciego miejsca” (termin używany do określenia miejsca w przestrzeni publicznej, które oddziela środowisko życia w domu i pracy), czyli przyjaznej, estetycznej przestrzeni dostępnej również dla osób ze szczególnymi potrzebami, w której można spędzić czas w interesujący sposób, rozwijać zainteresowania, wymieniać poglądy i informacje, budować relacje społeczne, zrelaksować się,
- wdrożenie oferty służącej aktywizacji środowiska mieszkańców: propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego (w tym czytelnictwa) oraz kreatywności i rozwoju osobistego wśród dzieci i młodzieży, dorosłych oraz seniorów, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami.

Okres realizacji

2026 - 2027

Szacowana wartość

9 000 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☒ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, krajowe środki publiczne, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przebudowa będzie prowadzona z uwzględnieniem zasady uniwersalnego projektowania. Przedmiotowa inwestycja będzie respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys. Obiekt będzie w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zniwelowanie barier architektonicznych.

Dostępność architektoniczna:

- podjazd dla wózków,
- automatycznie otwierane drzwi,
- brak progów,
- obniżona wysokość lady,
- szeroki korytarz,
- dostępne toalety,
- dostępne miejsca parkingowe.

Dostępność informacyjna:

- pętla indukcyjna,
- informacja o rozkładzie pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych w formie wizualnej, dotykowej lub dźwiękowej.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Mieszkańcy Gminy Janów Lubelski, wszystkie grupy wiekowe od dzieci po seniorów, środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji, organizacje pozarządowe.

Uzasadnienie szerszej grupy docelowej przedsięwzięcia

Z odnowionej infrastruktury – bezpośrednio lub pośrednio – skorzystają wszyscy mieszkańcy Gminy, których jakość zamieszkiwania ulegnie znaczącej poprawie, m.in. poprzez poprawę ładu wizualnego otoczenia, atrakcyjną przestrzeń spędzania czasu wolnego, prężny rozwój ośrodka. Jako centrum informacji i nauki, zmodernizowana biblioteka będzie idealnym miejscem do nauki,

prowadzenia badań, a także korzystania z bogatych zbiorów literatury fachowej i naukowej dla wszystkich mieszkańców. Rewitalizowana biblioteka może stać się lokalnym centrum życia społecznego, organizując wystawy, prelekcje, spotkania autorskie, koncerty czy kluby książki, które przyciągną różnorodną publiczność. Biblioteka jako miejsce, które oferuje nie tylko tradycyjne usługi biblioteczne, ale także przestrzeń dla wydarzeń kulturalnych i społecznych, może przyciągnąć ludzi w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach.

Prognozowane rezultaty

W zrewitalizowanej przestrzeni miejskiej pojawi się atrakcyjny i funkcjonalny obiekt infrastruktury społeczno-kulturalnej. Realizowane w nim funkcje kulturalne i społeczne umożliwią ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawę warunków życia mieszkańców, aktywizację i integrację mieszkańców, a także ożywienie gospodarcze i wzrost atrakcyjności turystycznej Miasta i Gminy Janów Lubelski. Biblioteka zyskuje zmodernizowane, bardziej przyjazne i funkcjonalne przestrzenie. Nowoczesne wyposażenie i aranżacja wnętrz tworzą komfortowe miejsce do nauki, pracy i spędzania wolnego czasu.

- zwiększenie zainteresowania mieszkańców korzystaniem z usług biblioteki,
- podniesienie poziomu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej biblioteki,
- wspieranie inicjatyw społecznych oraz lokalnych klubów, organizacji i stowarzyszeń poprzez udostępnianie pomieszczeń biblioteki na ich doraźne potrzeby.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.,
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 0 szt.,
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.,
- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,3834 ha

Wskaźnik rezultatu:

- Szacowana liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji - 3630 osób
- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 3 000 osób/rok

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami
- B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;

- Pokolenia w akcji;
- Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie 3. Pokolenia w akcji

Lokalizacja przedsięwzięcia

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 23, Janów Lubelski,
nr działki: 3179/2, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Janowski Ośrodek Kultury

ul. Jana Pawła II nr 3
nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Dom Nauczyciela

ul. Ogrodowa 16
nr działki: 3161, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Zabytkowy Budynek Dawnego Więzienia

ul. Ogrodowa 3a
nr działki: 2126/2, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Ośrodek Pomocy Społecznej

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Organizacja pozarządowa

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polega na zorganizowaniu działań w obszarze rewitalizacji, na które składać się będą regularne spotkania, warsztaty i wydarzenia, w których uczestniczyć będą osoby w różnym wieku – od dzieci i młodzieży, przez dorosłych, aż po seniorów.

Projekt dotyczy wsparcia działań na rzecz integracji społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym realizacji działań na rzecz rozwoju lokalnego. Projekt obejmuje organizację ogólnodostępnych wydarzeń. Dzięki realizacji projektu wzmocni się poczucie integracji mieszkańców z miejscem zamieszkania. W ramach przedsięwzięcia planowane jest stworzenie kompleksowej oferty kulturalnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Rozmowy w czasie spotkań będą dotyczyć problemów lokalnych, poszukiwania rozwiązań, planowania przyszłych działań, każde spotkanie będzie miało inny temat przewodni:

- Problem bezradności często dotyka wiele osób, nie mają oni motywacji, umiejętności i odpowiednich narzędzi do remontowania swojego środowiska. Stworzenie punktu z wypożyczeniem narzędzi i podstawowym wyposażeniem potrzebnym do remontu stanowiłoby idealny krok do rozpoczęcia zadań. Osoby starsze, dzieliłyby się swoim doświadczeniem z młodszymi pokoleniami, jednocześnie pomagając im w zadbaniu o swoje lokum oraz środowisko, które wspólnie zamieszkują.

- Warsztaty kulinarne, polegać będą na wspólnym gotowaniu potraw, gdzie starsi uczestnicy będą dzielić się swoimi tradycyjnymi przepisami i historiami z nimi związanymi. Młodzież natomiast będzie miała okazję ukazać innowacyjne pomysły wykorzystywane w nowoczesnej kuchni.
- Uczestnicy spotkań będą mieli możliwość wspólnie przejść się po przewidzianym obszarze objętym rewitalizacją, wybierając niezagospodarowane pasy zieleni, wspólnie będą mieć możliwość zaaranżowania tej przestrzeni wykorzystując odpowiednie rośliny i techniki pielęgnacji. Wspólnie będą sadzić drzewa, krzewy, kwiaty i zioła, tworząc harmonijne kompozycje, które nie tylko cieszą oko, ale także wspierają lokalny ekosystem. Dzieci będą mogły uczestniczyć w specjalnych zajęciach, gdzie nauczą się, jak dbać o rośliny i rozumieją, jak ważna jest przyroda.
- Będąc w temacie piękna i harmonii środowiska kolejnym zadaniem będzie stworzenie muralu 3D na jednym z bloków, znajdujących się na obszarze objętym rewitalizacją. Jedną z potrzeb człowieka jest samorealizacja (realizacja własnych celów i ambicji, motywowanie siebie i zdobywanie nowych umiejętności) mural 3D powstawać będzie na oczach uczestników, dając możliwość nauki i techniki tworzenia trójwymiarowości na płaskiej powierzchni.
- Warsztaty fotograficzne w innowacyjnym wydaniu, polegać będą na nauce obsługi aparatów cyfrowych i aparatów w telefonach komórkowych. Zostaną przedstawione tryby i style fotografowania, aby w codziennym życiu móc tworzyć piękne pamiątki na całe życie. Na warsztatach zostanie przedstawione również użycie telefonów do tworzenia rolek, czyli krótkich filmików z chwytliwym dźwiękiem co zyskuje ostatnio na popularności. Chęć zdobycia ciekawych kadrów zachęci do wspólnych spacerów i poznawania nieznanych zakątków miasta. Młodszy i starsi uczestnicy będą mieli okazję zbliżyć się do siebie poprzez wspólną pasję.
- Muzykoterapia stosowana na zajęciach muzykoterapeutycznych: mobilizuje do ruchu, pozwala odreagować napięcia, uspokaja i odpręża, ale także relaksuje i zachęca do odpoczynku. Ćwiczenia te sprzyjają integracji i nawiązaniu lepszego kontaktu z uczestnikami warsztatów, dlatego będą ciekawym elementem w miejscu spotkań.
- Wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami w dotarciu/transporte do usług m.in. do lekarza, urzędu.

W przedsięwzięciu zakłada się zakup niezbędnego wyposażenia do prowadzenia zaplanowanych działań.

Celem projektu jest zbudowanie więzi społecznej między pokoleniami, pomoc w zrozumieniu młodzieży i osób starszych oraz wzajemnym szacunku. Wszelkie działania mają na celu uaktywnienie samopomocy sąsiedzkiej oraz zmotywowanie do działania.

Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji

Podmiotem realizującym przedsięwzięcie jest Ośrodek Pomocy Społecznej (we współpracy z partnerem - organizacją pozarządową), którego siedziba znajduje się poza obszarem rewitalizacji, ale w jego pobliżu – 230 m na południe od granicy obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie realizowane będzie w 4 lokalizacjach, z czego 3 lokalizacje znajdują się w granicach obszaru rewitalizacji, natomiast czwarta w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje

przystosowaną przestrzeń oraz kadrą do realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie jest związane z działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej, a jego realizacja ma duże znaczenie pod kątem rozwiązywania zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji problemów społecznych.

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

300 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☒ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFS+ Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST, środki prywatne, środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W przedsięwzięciu zaplanowane jest udogodnienie dla osób ze szczególnymi potrzebami m.in. aranżacja samochodu osobowego do transportu osób potrzebujących przemieszczenia się z miejsca zamieszkania do lekarza/ urzędu itp. Osoby w szczególności z niepełnosprawnością miałyby możliwość skorzystania z takiej formy pomocy kilka razy w miesiącu po wcześniejszej rezerwacji. To przedsięwzięcie stworzy dodatkowe miejsce pracy dla kierowcy z terenu zdegradowanego. Zajęcia będą odbywały się w przestrzeniach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Grupa docelowa zamieszkuje terytorium objętym rewitalizacją, osoby w różnym wieku – od dzieci i młodzieży, przez dorosłych, aż po seniorów.

Prognozowane rezultaty

Przedsięwzięcie realizując spotkania i warsztaty mogą nie tylko poprawić jakość życia mieszkańców, ale również zacieśnić więzi społeczne i stworzyć poczucie wspólnoty. Otoczenie uczestników zostanie odnowione, zadbane.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na rozwiązanie problemów wskazanych w dokumencie „Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski”.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

Całkowita liczba osób objętych wsparciem – 50 osób

Wskaźnik rezultatu:

Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 15 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- A3. Budowanie tożsamości lokalnej

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Pokolenia w akcji;
- Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego;
- Siła w Rodzinie;
- Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty.

Przedsięwzięcie 4. Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Jana Pawła II nr 1

nr działki: 2124, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

ul. Wiejska nr 12

nr działki: 3173/1, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Powiat Janowski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

W ramach zadania planuje się kompleksową termomodernizację budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego, tj. budynku dydaktycznego Liceum Ogólnokształcącego im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim zlokalizowanego przy ul. Jana Pawła II oraz kompleksu budynków mieszkalnych BARKA Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II zlokalizowanego przy ul. Wiejskiej 12 w Janowie Lubelskim.

W ramach kompleksowej termomodernizacji planuje się wykonanie w budynkach m.in. następujących prac:

W budynku dydaktycznym Liceum Ogólnokształcącego:

1. Wymianę instalacji zimnej wody, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji ciepłej wody,
2. Wymianę kotłów c.o. i grzejników z zaworami termostatycznymi,
3. Modernizację instalacji elektrycznych,

4. Montaż instalacji fotowoltaicznej,
5. Ocieplenie ścian zewnętrznych, wykonanie izolacji termicznej ścian fundamentowych, ocieplenie stropu poddasza nieogrzewanego, wymianę okien i parapetów wewnętrznych, wymianę drzwi zewnętrznych.

W kompleksie budynków mieszkalnych BARKA Domu Pomocy Społecznej:

1. Wymianę instalacji c.o., instalacji wody użytkowej oraz kanalizacji sanitarnej,
2. Termomodernizację ścian zewnętrznych i stropu wraz z robotami towarzyszącymi,
3. Przebudowę kotłowni wraz z przebudową wewnętrznej instalacji gazowej,
4. Wykonanie instalacji kolektorów słonecznych,
5. Budowę instalacji fotowoltaicznej,
6. Przebudowę sieci ciepłowniczej.

Celem głównym przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska naturalnego powiatu janowskiego poprzez kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej.

Okres realizacji

2026 - 2028

Szacowana wartość

22 778 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Krajowe środki publiczne, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Zakres w tym aspekcie będzie zgodny z aktualnym stanem prawnym w tym zakresie. Przedmiotowa inwestycja będzie respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym w szczególności użytkownicy obiektów planowanych do termomodernizacji.

Prognozowane rezultaty

Osiągnięcie celu przedsięwzięcia przyczyni się do rozwiązania problemów występujących na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji, którymi są m.in. niedostateczna szczelność budynków użyteczności publicznej wpływająca na duże straty ciepła, wysokie koszty eksploatacyjne

i ogrzewania, dyskomfort cieplny odczuwany przez użytkowników budynków, emisja gazów cieplarnianych pochodzących ze źródeł produkujących energię cieplną opartą na paliwach kopalnych.

W związku z produkcją energii opartej na paliwach kopalnych, niską świadomością społeczeństwa w zakresie racjonalnego wykorzystywania energii oraz potrzebą poprawy jakości powietrza atmosferycznego konieczne jest podjęcie działań prowadzących do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło oraz redukcji ubytków ciepła z budynków. Pozwoli to na obniżenie kosztów ogrzewania, jak również znaczne zredukowanie zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie ilości gazów cieplarnianych oraz pyłów i innych szkodliwych substancji wprowadzanych do atmosfery z procesów energetycznego spalania paliwa w budynkach użyteczności publicznej na terenie obszaru przeznaczonego do rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia dostępności do nowoczesnej infrastruktury użytkowej dla mieszkańców obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, przez co w znacznym stopniu podniesie się jakość życia, a zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na zdegradowanym obszarze ulegnie zmniejszeniu.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na rozwiązanie problemów wskazanych w dokumencie „Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski”.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 8 szt.
- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 2,8312 ha

Wskaźnik rezultatu:

- Szacowana liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji - 3630 osób
- Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej – 20 304 433 kWh/rok

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami
- B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wymienionego w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność problemową z przedsięwzięciem:

- Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie 5. Siła w Rodzinie

Lokalizacja przedsięwzięcia

Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 23, Janów Lubelski,
nr działki: 3179/2, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Ośrodek Pomocy Społecznej/Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polega na kompleksowym objęciu opieką całych rodzin z obszaru rewitalizacji i środowiska, w którym one funkcjonują oraz zaangażowaniu do wsparcia lokalnej społeczności. Dzięki temu rodzina nie jest samotna w procesie zmiany, a najbliższe otoczenie towarzyszy jej w dążeniu do zmiany sytuacji życiowej i motywuje do pracy. Projekt zakłada, że co najmniej połowa rodzin poprawi swoje funkcjonowanie społeczne.

Zadania tego przedsięwzięcia zostały starannie zaplanowane na podstawie wnikliwej analizy potrzeb uczestników. Planowane jest zwiększenie współpracy między instytucjami poprzez utworzenie Lokalnego Systemu Wsparcia (LSW), co umożliwi lepszą koordynację działań pomocowych. Projekt przewiduje realizację bloku warsztatów dla rodziców, obejmujących tematy takie jak komunikacja, umiejętności wychowawcze, asertywność oraz przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, co pozwoli na rozwijanie kluczowych kompetencji rodzicielskich.

Dla dzieci i młodzieży zaplanowano zajęcia skoncentrowane na wyrównywaniu kompetencji społecznych, komunikacji w rodzinie, bezpieczeństwie w domu, edukacji seksualnej oraz profilaktyce uzależnień, aby wspierać ich rozwój osobisty i społeczny.

Przewidziano również warsztaty wyjazdowe, które mają na celu kształtowanie wartości oraz umiejętności planowania przyszłości wśród uczestników.

Zadania obejmują także indywidualne szkolenia z doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży, aby wspierać ich w wyborze ścieżki kariery i rozwijaniu umiejętności zawodowych, oraz indywidualne porady z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Ponadto, prowadzone będą działania animacyjne oraz organizowane wydarzenia społecznościowe, mające na celu integrację społeczności lokalnej i promowanie aktywności społecznej.

Do uczestnictwa w przedsięwzięciu zostanie wyłonionych 15 najbardziej potrzebujących rodzin, łącznie z najbliższymi z ich środowiska (dzieci, rodzice, partnerzy rodziców mieszkający z rodziną, dziadkowie zamieszkujący z rodziną, itp.).

Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie dziedziczeniu biedy oraz wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji

Podmiotem realizującym przedsięwzięcie jest Ośrodek Pomocy Społecznej, którego siedziba znajduje się poza obszarem rewitalizacji, ale w jego pobliżu – 230 m na południe od granicy obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie realizowane będzie w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Ośrodek

Pomocy Społecznej dysponuje przystosowaną przestrzenią oraz kadrą do realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie jest związane z działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej, a jego realizacja ma duże znaczenie pod kątem rozwiązywania zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji problemów społecznych.

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

2 511 900,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFS+ Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Projekt realizowany będzie w miejscu przystosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pozbawionym barier architektonicznych. Dla zachowania szczególnych warunków bezpieczeństwa uczestników poszczególne atrakcje dostosowane będą do konkretnych grup demograficznych, w tym także osób o ograniczonych możliwościach. Plakaty informacyjne dot. wydarzenia czy informacje na stronach internetowych drukowane/ publikowane będą z użyciem czcionki bezszeryfowej, w odpowiednim kontraście kolorystycznym, co pozwoli osobom niedowidzącym na ich odczytanie.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, m.in. seniorzy, młodzież, dzieci.

Prognozowane rezultaty

Przedsięwzięcie powstrzyma dziedziczenie biedy u co najmniej 50% rodzin z grupy docelowej, w długoterminowej realizacji przyczyni się to pozbycia negatywnych zjawisk społecznych tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość i zmniejszy ilości osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt podniesie poziom edukacji i kapitału społecznego oraz znacząco poprawi uczestnictwo mieszkańców obszaru zdegradowanego w życiu publicznym i kulturalnym. Nastąpi ożywienie i zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w życie społeczne.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na rozwiązanie problemów wskazanych w dokumencie „Diagnoza stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w gminie Janów Lubelski”.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Obiekt, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Podmioty administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym objęte wsparciem – 1 szt.
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 0 szt.,
- Innowacje, podlegające skalowaniu – 1 szt.
- Gminy, skalujące model – 1 szt.
- Rodziny, dotknięte problemem dziedziczenia biedy, które zostały zrekrutowane do udziału w projekcie – 15
- Członkowie rodzin, którzy zostali objęci wsparciem w ramach działań modelu – 50 osób

Wskaźnik rezultatu:

- Przeskalowanie innowacji społecznych – 1 szt.
- Gminy, które wprowadziły do lokalnej praktyki model wzmacniania kapitału rodzin, oparty na wypracowanych w ramach projektu narzędziach wspierania rodziny i współpracy instytucjonalnej – 1 szt.
- Podmioty, które zostaną włączone do lokalnego systemu wsparcia – 4
- Rodziny, w których nastąpiła poprawa w zakresie społecznego funkcjonowania – 8

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- A3. Budowanie tożsamości lokalnej
- C1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz łagodzenie skutków bezrobocia
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Pokolenia w akcji;
- Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet;
- Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty;
- Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa.

Przedsięwzięcie 6. Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Jana Pawła II nr 3

nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Organizacja pozarządowa

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i zmniejszenia natężenia problemu przestępczości oraz przemocy domowej. Jednocześnie zajęcia zwiększają pewność siebie i pozwalają na nabycie skutecznych umiejętności obronnych.

Przedsięwzięcie polega na zorganizowaniu cyklu zajęć obejmujących praktyczne treningi techniki obronnej, warsztaty rozwijające umiejętności rozpoznawania zagrożeń oraz spotkań z psychologiem skierowanych do 15 kobiet z obszaru rewitalizacji. Zajęcia mogą się odbywać zarówno w budynku jak i na świeżym powietrzu. Program dostosowany jest do grupy docelowej, odpowiada na jej najczęstsze problemy. Jest to czas doskonalenia kondycji fizycznej oraz nauki prewencji, jak również wsparcie psychologiczne dla ofiar patologii, uczące radzenia sobie z emocjami.

Cele przedsięwzięcia:

- Zwiększenie pewności siebie i poczucia bezpieczeństwa.
- Umiejętność powiedzenia nie i wytyczenia swoich własnych granic.
- Poprawa kondycji fizycznej.
- Nauka technik samoobrony
- Podniesienie pewności siebie i wzmocnienie psychiczne
- Rozwój umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych
- Integracja społeczna i wsparcie grupy
- Promowanie równości płci i walki z przemocą wobec kobiet
- Przekazanie wiedzy na temat pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

30 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, EFS+, środki własne JST, środki prywatne organizacji.

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Spotkania z uczestnikami odbywać się będą w pomieszczeniach dostosowanych do ich szczególnych potrzeb. Strona internetowa gminy, która będzie wykorzystywana przy realizacji przedsięwzięcia, jest dostosowana do wymogów, nałożonych przez ustawę o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Obsługa przedsięwzięcia odbywać się będzie z wykorzystaniem poczty elektronicznej, SMS, MMS, strony internetowej. Na wniosek uczestnika przedsięwzięcia ze szczególnymi potrzebami, komunikacja z Urzędem Miejskim w trakcie realizacji przedsięwzięcia może przebiegać w formie określonej w tym wniosku.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Grupą docelową będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne i osoby młode.

Prognozowane rezultaty

- Spadek przestępczości i problemu przemocy w rodzinie.
- Podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- Uczestnicy nauczą się sposobów radzenia sobie ze stresem, nabędą umiejętności techniki obronnej oraz rozpoznawania zagrożeń, nabiorą pewności siebie.
- Poprawa świadomości i aktywności społecznej.
- Integracja społeczności lokalnej.
- Wsparcie edukacji przez całe życie.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Całkowita liczba osób objętych wsparciem – 15 osób

Wskaźnik rezultatu:

- Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu - 5 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;
- Siła w Rodzinie;
- Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa.

Przedsięwzięcie 7. Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji
ul. Jana Pawła II nr 3
nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Organizacja pozarządowa

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie dotyczy podniesienia własnej oceny i wiary we własne siły, rozwinięcia kompetencji miękkich i pobudzenia przedsiębiorczości. Działanie skierowane jest do mieszkańców obszaru rewitalizacji, a zwłaszcza osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby bezrobotne, uzależnione od pomocy społecznej i żyjących w ubóstwie oraz osoby młode).

Celem przedsięwzięcia jest organizacja szkoleń o tematyce samorozwoju i przedsiębiorczości. Uczestnicy objęci przedsięwzięciem otrzymają opiekę psychologiczną, szkolenia z podstaw prowadzenia firmy (od założenia do prowadzenia) i materiały szkoleniowe.

Planowane zajęcia z rozwoju osobistego:

- Autoprezentacja
- Zarządzanie stresem i emocjami
- Budowanie pewności siebie
- Komunikacja interpersonalna i asertywność

Planowane zajęcia z przedsiębiorczości:

- Podstawy przedsiębiorczości i zakładanie własnej firmy
- Tworzenie biznesplanu
- Marketing i promocja małych firm
- Przywództwo i motywowanie zespołu

Cele przedsięwzięcia:

- Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem.
- Stworzenie przestrzeni do wspólnych inicjatyw oraz wyzwolenie kreatywności.
- Integracja ze środowiskiem lokalnym.
- Zwiększenie integracji społecznej poprzez rozwój umiejętności interpersonalnych.
- Rozwój kompetencji miękkich wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wzrost przedsiębiorczości.

Okres realizacji

2027 – 2028

Szacowana wartość

75 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFS+, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST, środki prywatne organizacji.

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Spotkania z uczestnikami odbywać się będą w pomieszczeniach dostosowanych do ich szczególnych potrzeb. Strona internetowa gminy, która będzie wykorzystywana przy realizacji przedsięwzięcia, jest dostosowana do wymogów, nałożonych przez ustawę o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Obsługa przedsięwzięcia odbywać się będzie z wykorzystaniem poczty elektronicznej, SMS, MMS, strony internetowej, portalu społecznościowego Facebook. Na wniosek uczestnika przedsięwzięcia ze szczególnymi potrzebami, komunikacja z Urzędem Miejskim w trakcie realizacji przedsięwzięcia może przebiegać w formie określonej w tym wniosku.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Grupą docelową będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne i osoby młode.

Prognozowane rezultaty

- Dzięki realizacji przedsięwzięcia osoby mające problemy z odnalezieniem się na rynku pracy zyskają nowe umiejętności, co przełoży się na spadek bezrobocia.
- Podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, a w szczególności osób ze szczególnymi potrzebami
- Uczestnicy nauczą się nowych sposobów radzenia sobie z problemami, zaburzeniami nastrojów, odzyskają energię i radość życia, odzyskają poczucie własnej wartości
- Przywrócenie do życia osób po ciężkich przeżyciach wpłynie na poprawę świadomości i aktywności społecznej, co w rezultacie wpłynie na szukanie sposobów na poprawę jakości życia osobistego i odejście od uzależnienia od pomocy społecznej.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Całkowita liczba osób objętych wsparciem – 20 osób
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie – 2 osoby

Wskaźnik rezultatu:

- Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu - 10 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- C1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz łagodzenie skutków bezrobocia

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;
- Pokolenia w akcji;
- Siła w Rodzinie.

Przedsięwzięcie 8. Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Jana Pawła II nr 3

nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Organizacja pozarządowa

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie obejmuje przeprowadzenie cyklu pogadań z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie skierowane jest głównie do dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji, ale udział w spotkaniach nie będzie ograniczony wiekowo (skorzystać może każdy chętny). Pogadanki przeprowadzą: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Ochotnicza Straż Pożarna.

W trakcie spotkań uczestnicy dowiedzą się o aktualnie obowiązujących przepisach prawa dotyczących poruszania się zarówno pieszo, jak i innymi dostępnymi środkami transportu (samochodem, rowerem, hulajnogą itp.), o możliwości radzenia sobie z przemocą w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy oraz o formach odpowiedzialnego postępowania pozwalającego uniknąć niebezpieczeństw czy padnięcia ofiarą przestępstwa. W ramach przedsięwzięcia zaplanowana jest akcja: „Bądź widoczny na drodze” – zakup odblasków oraz akcja informacyjna w mediach społecznościowych.

Planowany zakres tematyczny:

- Bezpieczeństwo publiczne,
- Bezpieczeństwo na drogach,
- Pierwsza pomoc,
- Bezpieczeństwo w sieci,
- Bezpieczeństwo w pracy,
- Bezpieczeństwo dzieci,
- Ochrona przed przemocą.

Cel przedsięwzięcia:

Wzrost świadomości oraz poczucia bezpieczeństwa, wzrost bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji, integracja społeczności lokalnej.

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

20 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFS+, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST, środki prywatne organizacji.

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizowane będzie w myśl zasady uniwersalnego projektowania i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedsięwzięcie realizowane będzie w miejscach przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pozbawionych barier architektonicznych.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji oraz wszyscy chętni.

Prognozowane rezultaty

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia wpłynie na poszerzenie wiedzy uczestników na temat zachowania bezpieczeństwa na drodze oraz w życiu codziennym. Prognozuje się wzrost świadomości osób kierujących pojazdami (nie tylko samochodami, ale również rowerami, hulajnogami itp.) oraz

osób, poruszających się pieszo – w jaki sposób mogą być widoczne na drodze. W rezultacie przewiduje się spadek liczby wypadków drogowych na terenie obszaru rewitalizacji, zwłaszcza z udziałem pieszych i rowerzystów. Prognozuje się również wzrost świadomości na temat radzenia sobie z przemocą w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy oraz o form odpowiedzialnego postępowania pozwalającego uniknąć niebezpieczeństw czy padnięcia ofiarą przestępstwa. W rezultacie przewiduje się spadek przestępczości i przemocy domowej oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Liczba organizacji pozarządowych biorących udział w programie - 1 szt.

Wskaźnik rezultatu:

- Liczba uczestników wydarzenia – 60 szt.

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;
- Siła w Rodzinie;
- Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet.

Przedsięwzięcie 9. Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Jana Pawła II nr 3

nr działki: 2126/7, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

ul. Ogrodowa 16

nr działki: 3161, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Organizacje pozarządowe

Zakres zadań przedsięwzięcia

Projekt "Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży" obejmuje szeroki zakres działań, które mają na celu podniesienie świadomości ekologicznej młodych ludzi oraz

zaangażowanie ich w działania na rzecz ochrony środowiska. Projekt taki może obejmować zarówno edukację teoretyczną, jak i praktyczne działania, które umożliwią uczestnikom zdobycie umiejętności i wiedzy pozwalających na aktywne dbanie o naszą planetę. Projekt będzie realizowany poprzez część teoretyczną (warsztaty) oraz część praktyczną (akcje proekologiczne)

1. Warsztaty:

- warsztaty na temat tworzenia prostych eko-projektów, np. robienia własnych kompostowników, sadzenia roślin, tworzenia domowych ogrodów warzywnych, czy recyklingu materiałów do ponownego użytku, tworzenie produktów z odpadów,
- praktyczne warsztaty na temat segregowania odpadów, tworzenia kompostu, a także jak działa system recyklingu,
- warsztaty na temat odnawialnych źródeł energii.

2. Akcje proekologiczne

- organizacja lokalnych akcji sprzątania,
- przeprowadzenie akcji sadzenia drzew, zakładania ogrodów społecznych lub kwietników w przestrzeni publicznej, np.: zielony taras przy Bibliotece czy łąka kwietna przy JOK
- akcje edukacyjne na temat gospodarki odpadami,
- organizacja zbiórek odpadów do recyklingu

Cel przedsięwzięcia: Projekt "Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży" ma na celu edukację oraz aktywizację młodych ludzi do działania na rzecz ochrony środowiska. Dzieci i młodzież będą miały okazję uczestniczyć w warsztatach, spotkaniach z ekspertami, akcjach proekologicznych, a także w tworzeniu materiałów edukacyjnych. Poprzez praktyczne działania, takie jak sprzątanie świata, sadzenie drzew, czy budowanie eko-projektów dzieci i młodzież zyskają wiedzę oraz umiejętności z zakresu edukacji ekologicznej.

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

40 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 Działanie EFS+, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizowane będzie w myśl zasady uniwersalnego projektowania i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedsięwzięcie realizowane będzie w miejscach przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pozbawionych barier architektonicznych.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji.

Prognozowane rezultaty

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia wpłynie na poszerzenie wiedzy uczestników na temat ekologii i zasad dbania o środowisko. Prognozuje się wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Jednocześnie działanie wpłynie na poprawa świadomości i aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich integrację społeczną.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Liczba organizacji pozarządowych biorących udział w programie - 1 szt.

Wskaźnik rezultatu:

- Liczba uczestników wydarzenia – 60 szt.

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych
- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- A3. Budowanie tożsamości lokalnej
- B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność infrastrukturalną oraz problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;
- „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim;
- Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego.

Przedsięwzięcie 10. Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Wiejska

nr działek: 2349/22, 2349/21, 2348/51, 2348/50, 2348/49, 2348/48, 2348/47, 2348/46, część działki 2348/45, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

SIM Lubelskie Sp. z o.o.

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Budowa budynku wielorodzinnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Budynek pięciokondygnacyjny, w którym znajduje się 60 lokali mieszkalnych jedno-, dwu- i trzypokojowych oraz kondygnacja podziemna, w której znajdują się komórki lokatorskie oraz pomieszczenia techniczne. Na terenie inwestycji zaprojektowano: przyłącza (energetyczne, wodociągowe, kanalizacji sanitarnej oraz gazowe), montaż na dachu paneli fotowoltaicznych, miejsca postojowe naziemne w ilości 98 szt., wiatę śmietnikową, magazyn energii wyprodukowanej z paneli fotowoltaicznych, plac zabaw oraz ogólnodostępne miejsce rekreacji dla mieszkańców.

1. Opracowanie projektu budowlanego oraz uzyskania pozwolenia na budowę;
2. Uzyskanie finansowania na zrealizowanie inwestycji;
3. Przeprowadzenie naborów przyszłych najemców;
4. Budowa budynku;
5. Oddanie do użytkowania i zamieszkanie przez najemców.

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, zgodnie z zapisami diagnozy. W ramach przedsięwzięcia zapewniona zostanie dbałość o zachowanie zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.

Cel przedsięwzięcia:

- Zwiększenie dostępności mieszkań,
- Przeciwdziałanie ubóstwu mieszkaniowemu,
- Integracja społeczna i stabilizacja,
- Długoterminowa dostępność mieszkań
- Wsparcie osób w szczególnej sytuacji.

Okres realizacji

2025 - 2028

Szacowana wartość

25 000 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☒ Krajowe środki publiczne
- ☐ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☒ Środki z innych źródeł
- ☐ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa, Preferencyjny kredyt Społeczne Budownictwo Czynszowe pozyskiwany z Banku Gospodarstwa Krajowego, Fundusz Dopłat pozyskiwany z Banku Gospodarstwa Krajowego, środki prywatne.

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizowane będzie z uwzględnieniem zasady uniwersalnego projektowania. Przedmiotowa inwestycja będzie respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys. Obiekt będzie w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zniwelowanie barier architektonicznych. Zaprojektowano 3 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. Wejście do budynku jest zaprojektowane na poziomie terenu. W budynku będzie znajdować się winda, która obsługiwać będzie wszystkie kondygnacje. Przynajmniej jedno mieszkanie zaprojektowane będzie na potrzeby osoby z niepełnosprawnością, zapewniona zostanie możliwość poruszania się wózkiem inwalidzkim, a w łazience będzie zamontowany natrysk.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Osoby i grupy społeczne, które mają trudności w uzyskaniu mieszkania na rynku komercyjnym, często z powodu ograniczonych dochodów, trudnej sytuacji życiowej lub innych barier społecznych. W zależności od specyfiki danego przedsięwzięcia, może to obejmować:

- Osoby o niskich dochodach - Osoby, które zarabiają poniżej średniej krajowej i nie mogą pozwolić sobie na wynajem lub zakup mieszkania na rynku prywatnym.
- Rodziny z dziećmi - Rodziny, które potrzebują stabilnego miejsca do życia, ale mają ograniczone środki finansowe.
- Osoby starsze - Seniorzy, którzy mogą mieć trudności z opłaceniem kosztów mieszkania na rynku komercyjnym, zwłaszcza osoby na emeryturze.
- Młodzi ludzie - Osoby młodsze, które dopiero rozpoczynają życie zawodowe, często nie mają wystarczających środków na wynajem lub zakup własnego mieszkania.

Prognozowane rezultaty

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia wpłynie na redukcję problemów z dostępnością mieszkań na rynku dla osób, które nie mogą sobie pozwolić na zaciągnięcie kredytu komercyjnego. Dzięki dostępowi do tanich, ale dobrze zaprojektowanych i funkcjonalnych mieszkań, osoby z grup społecznie wykluczonych zyskują stabilność życiową. Lepsze warunki mieszkaniowe przekładają się na poprawę zdrowia psychicznego i fizycznego mieszkańców, a także na ich poczucie bezpieczeństwa.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Ilość nowych mieszkań – 55 szt.
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1szt.

Wskaźnik rezultatu:

- Szacowana liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 3 630 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych

- B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność problemową m.in. z następującymi przedsięwzięciami:

- Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury;
- „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim;
- Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego;
- Siła w Rodzinie.

Przedsięwzięcie 11. Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody dominikańskie”.

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Sukiennicza i Zamoyskiego

nr działek: 1052/1, 1052/2, 1053, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Parafia Rzymsko-katolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim

Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej i Różańcowej

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Planowana jest rewitalizacja placu po dawnej mleczarni w Janowie Lubelskim i scalenie go z istniejącym placem maryjnym i placem kościelnym.

Plac po dawnej mleczarni obejmuje działki 1052/1 i 1052/2 położone w Janowie Lubelskim przy ulicach Sukienniczej i Zamoyskiego i obejmuje teren o powierzchni 0.3882 ha

Plac maryjny i plac przykościelny obejmuje działkę 1053 położoną w Janowie Lubelskim przy ul. Zamoyskiego i Szewskiej i obejmuje teren o powierzchni 1,8518 ha.

Teren działki 1052/2 objęty jest nadzorem konserwatorskim, zaś teren działki 1053 jest terenem wpisanym do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie pod numerem A/384.

Plac po dawnej mleczarni jest terenem przemysłowym, mocno zdegradowany. Został nabyty przez Parafię pw. św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim. Stan obecny placu: został wstępnie oczyszczony z nagromadzonego gruzu porożbiórkowego. Usunięte zostały materiały powierzchni utwardzonych (masa bitumiczna, kostka brukowa, kostka betonowa). Zostały wykopane i usunięte

pozostałości po fundamentach budynków biurowych i przemysłowych. Została wywieziona wierzchnia warstwa ziemi zabrudzona odpadami poprzemysłowymi. Została nawieziona wstępna warstwa ziemi.

Planowana rewitalizacja zakłada przywrócenie starych funkcji wskazanego terenu. Znajdowały się tutaj klasztory zakonne wraz z ogrodami klasztornymi uzupełnione nowymi funkcjami rekreacyjnymi, religijnymi i turystycznymi. Przedsięwzięcie będzie harmonijnie łączyć stare funkcje, ochronę dziedzictwa (historii obszaru) z jego nowymi funkcjami.

Proces rewitalizacji będzie wieloetapowy i interdyscyplinarny, prowadzony w kilku etapach:

1. Ocena stanu zdegradowania poprzemysłowego terenu.
2. Rekultywacja: zabiegi techniczne mające na celu oczyszczenie terenu, nawiezenie nowej ziemi nadającej się pod tereny zielone.
3. Wyznaczenie i utworzenie terenów zielonych (romby kwiatowe, zielarskie, tereny pod nowe nasadzenia drzewostanem).
4. Wyznaczenie i utworzenie terenów pod rekreację, pod ruch turystyczny i tereny przeznaczone pod działalność religijną.

Realizacja przedsięwzięcia zakłada utworzenie miejsca rekreacyjno-religijnego z uwzględnieniem ruchu turystyczno-pielgrzymkowego i rewitalizacją terenów zielonych pod nazwą „Dawne ogrody dominikańskie”.

W ramach przedsięwzięcia powstanie ogólnie dostępny park-ogród z terenami zielonymi, rombami kwiatowymi i zielarskimi, obszary nasadzeń drzewostanów oraz zbiornik wodny. Klomby kwiatowe i zielarskie będą wykorzystywane na potrzeby edukacji ekologicznej skierowanej do dzieci i młodzieży. Teren będzie podzielony alejkami spacerowymi z wyznaczonymi miejscami na wypoczynek, medytację i modlitwę. Zaplanowane jest także utworzenie miejsca do celów kultu religijnego z aranżacją ołtarza i miejsc dla przybywających pielgrzymów.

Planowana rewitalizacja jest powrotem do pierwotnych założeń tego miejsca, jakim były ogrody dominikańskie, gdzie znajdowały się sady bądź ogrody klasztorne jak i miejsce do wypoczynku, medytacji i modlitwy.

Rewitalizacja obejmie także przygotowanie terenu pod wzmożony ruch pielgrzymkowy związany z kultem religijnym przy istniejącym sanktuarium maryjnym. Zostaną zapewnione miejsca odpoczynku, modlitwy oraz przygotowanie placu pod celebracje (ołtarz do celebracji na świeżym powietrzu, ławki dla uczestników kultu religijnego).

Teren przeznaczony pod rewitalizację będzie obszarem ogólnodostępnym, przygotowanym i przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami.

Zagospodarowanie terenu obejmuje także przystosowanie terenu do wymogów przepisów przeciwpożarowych jakie obejmują budynki sakralne wpisane do rejestru zabytków (budowa drogi pożarowej dla samochodów gaśniczych).

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, zgodnie z zapisami diagnozy. W ramach przedsięwzięcia zapewniona zostanie dbałość o zachowanie zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.

Przy realizacji przedsięwzięcia wykorzystane zostaną innowacyjne materiały i rozwiązania inspirowane naturą. W pracach remontowych przewiduje się użycie materiałów efektywnych środowiskowo, poddanych recyklingowi lub nadających się do ponownego przetworzenia.

Teren przedsięwzięcia będzie oświetlony i zaopatrzony w lampy energooszczędne. Teren będzie objęty monitoringiem.

Realizacja przedsięwzięcia sprzyja uzupełnieniu i uporządkowaniu układu przestrzennego obszaru rewitalizacji. W przestrzeni publicznej zostanie poprawiona estetyka i jej funkcjonalność.

W efekcie podkreślona zostanie także waga historii i tradycji Gminy Janów Lubelski, a mieszkańcy otrzymają warunki do rozwijania zainteresowań, kompetencji oraz inicjatyw społecznych.

Cele szczegółowe:

1. Rewitalizacja terenów poprzemysłowych (przywrócenie zdegradowanych przemysłowo terenów do użyteczności społecznej, religijnej i ekologicznej)
2. Przywrócenie historycznej funkcji terenów zmienionych przemysłowo – odtworzenie dawnych ogrodów poklasztornych
3. Scalenie trzech terenów (plac po mleczarni – teren poprzemysłowy z placem maryjnym (teren rekreacyjno-społeczny z placem przykościelnym – teren religijno-sakralny) w jeden teren o funkcji religijno-społeczno-rekreacyjnej.
4. Scalenie terenu z urbanistyką miasta. Przystosowanie do obowiązującego planu zagospodarowania „Stare Centrum”.
5. Kontynuacja dotychczasowych działań rewitalizacyjnych w historycznej, najstarszej części miasta (zabytkowy „Układ Urbanistyczny Starego Miasta”) i w zabytkowym obiekcie Sanktuarium Maryjnego (zabytek rejestrowy zespołu kościoła i d. klasztoru dominikanów).
6. Przystosowanie terenu do obsługi ruchu pielgrzymkowego.
7. Wzmocnienie wizerunku miejsca.

W ramach projektu planuje się także realizację inicjatyw wspierających aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich (do 15% wartości projektu), m.in. cykl imprez kulturalnych, wydarzeń plenerowych czy zajęć dedykowanych poszczególnym grupom. Przykładowe przedsięwzięcia to „Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży”.

Dzięki tym działaniom zrewitalizowany obszar przyczyni się do większej integracji i aktywności mieszkańców, pozwalając na rozwój pasji, talentów i innowacji społecznych, a zarazem wzmocni funkcje kulturalne oraz tożsamość lokalną mieszkańców gminy Janów Lubelski.

Okres realizacji

2026 - 2027

Szacowana wartość

4 500 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ✓ Krajowe środki publiczne
- ✓ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)

- ☒ Środki prywatne
- ☒ Środki z innych źródeł
- ☐ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027
Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, krajowe środki publiczne, środki z innych źródeł, środki prywatne

Zaplanowane w przedsięwzięciu udogodnienia, zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Działania będą prowadzone z uwzględnieniem zasady uniwersalnego projektowania. Przedmiotowa inwestycja będzie respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys. Obiekt będzie w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zniwelowanie barier architektonicznych.

Grupa docelowa przedsięwzięcia

Mieszkańcy Gminy Janów Lubelski, wszystkie grupy wiekowe od dzieci po seniorów, środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji, osoby z Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowego Domu Samopomocy i Ośrodka Rewalidacyjno-Edukacyjnego w Janowie Lubelskim, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, turyści, m.in. turyści pielgrzymkowi przybywający do sanktuarium z całego regionu.

Grupę docelową aspektu ekologiczno-edukacyjnego będą stanowić w szczególności dzieci i młodzież z obszaru Gminy, które będą mogły poznawać rośliny ziołolecznicze i zgłębić edukację ekologiczną.

Uzasadnienie szerszej grupy docelowej przedsięwzięcia

Zrewitalizowany obszar po mleczarni wraz z terenem przykościelnym ze względu na swoje funkcje rekreacyjno-religijne, edukacyjne i turystyczne, możliwość realizacji kultu religijnego, celebracji, wypoczynku i modlitwy i poszerzoną oraz dostosowaną do potrzeb mieszkańców ofertę, jak również ze względu na znaczenie w społeczności lokalnej będzie pełnić istotną funkcję w gminie i powiecie. Rocznie sanktuarium odwiedza kilka tysięcy pielgrzymów z tereny Powiatu Janowskiego oraz z całej Polski (dane na podstawie Księgi Pielgrzymów. Na obszarze Gminy Janów Lubelski pojawi się zrewitalizowana, ogólnie dostępna przestrzeń publiczna dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz do potrzeb prowadzenia szerokiej oferty zajęć (m.in. edukacyjnych). Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju gospodarczego ośrodka (turystyka), umożliwiając wypracowanie marki miejsca, opartej na historii i kulturze miejsca oraz wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych.

Prognozowane rezultaty

1. Rezultaty środowiskowe – nowe obszary zielone, nasadzenia drzew, kwiatów i ziół wspomagające w utrzymaniu mikroklimatu w przestrzeni śródmiejskiej.
2. Rezultaty społeczne – nowe miejsce integracji, edukacji i modlitwy w obszarze rewitalizacji
3. Rezultaty urbanistyczne – przywrócenie utraconych funkcji przestrzennych, estetycznych i technicznych obszaru zrewitalizowanego

4. Rezultaty promocyjno - turystyczne – zwiększenie ruchu turystyczno-pielgrzymkowego, wzmocnienie wizerunku miasta i mikroregionu
5. Rezultaty religijne – rozwój poczucia wspólnoty, tożsamości, ducha, powrót do tradycji dominikańskich.

Realizowane w zrewitalizowanej przestrzeni funkcje kulturalne i społeczne umożliwią ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawę warunków życia mieszkańców, aktywizację i integrację mieszkańców, a także ożywienie gospodarcze i wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i gminy Janów Lubelski. Stworzenie nowych przestrzeni umożliwi realizację bardziej zaawansowanych projektów kulturalnych czy kultu religijnego, umożliwi realizację bogatszej oferty edukacyjnej, w tym zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Realizacja przedsięwzięcia służy eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na etapie diagnozy.

Wskaźniki monitorujące efekty realizacji projektu

Wskaźnik produktu:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 22400 m²
- Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 3835 m²

Wskaźnik rezultatu:

- Szacowana liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 3630 osób
- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 2 500 osób

Cele GPR realizowane przez to przedsięwzięcie

- A2. Wspieranie rozwoju i edukacji na każdym etapie życia
- A3. Budowanie tożsamości lokalnej
- B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami
- B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych
- B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego
- C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym

Powiązania i synergia z innymi przedsięwzięciami

Projekt będzie powiązany z realizacją innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymienionych w niniejszym dokumencie. Wykazuje on przede wszystkim komplementarność problemową z następującym przedsięwzięciem:

- Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

Planując, projektując oraz realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie wolno zapominać również o założeniach wynikających z przepisów odrębnych oraz dobrych praktyk m.in.:

1. Zapewnić należy dbałość o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych oraz unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych;

2. Istotnym elementem rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej, jest realizacja tego zadania w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsc dla większej liczby grup społecznych zachowa również przyrodnicze walory terenu, które pozytywnie wpływają na funkcjonowanie lokalnych społeczności. Dlatego też projekty rewitalizacji powinny mieć na celu zachowanie terenów zielonych oraz siedlisk gatunków chronionych. Niewskazane jest nadmierne usuwanie drzew i krzewów oraz przekształcanie terenów zielonych w wybetonowane place.
3. Planując rozbudowę infrastruktury należy uwzględnić konieczność zachowania stref kontrolowanych dla istniejących gazociągów, zwłaszcza gazociągu wysokiego ciśnienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki (lub innego właściwego) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, obowiązującemu w okresie wykonania przedmiotowego gazociągu.
4. Przedsięwzięcia nie mogą znacząco negatywnie wpływać na istniejące i potencjalne siedliska gatunków chronionych. Przed rozpoczęciem prac należy ograniczyć potencjalne negatywne oddziaływanie w największym stopniu, które związane będzie z etapem budowy – przede wszystkim usuwaniem drzew i krzewów, ryzykiem zajęcia stanowisk gatunków roślin chronionych oraz stanowisk chronionych zwierząt oraz ich płoszeniem.
5. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania. Podkreślić tu należy, że szczegółowe warunki realizacji inwestycji w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią ustalone zostaną na etapie pozwolenia wodnoprawnego, które jest wymagane na budowę obiektów budowlanych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (art. 390 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne) oraz w pozwoleniu wodnoprawnym na zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód (art. 389 pkt. 8), jeśli takowe będzie wymagane.
6. Przedsięwzięcia obejmujące budowę, przebudowę, nadbudowę, rozbudowę budynków związane są z koniecznością dostosowania ich lub wykonania zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej w szczególności z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 822 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.);
7. Planowane przedsięwzięcia mogą wiązać się z koniecznością zapewnienia zaopatrzenia wodnego do zewnętrznego gaszenia pożaru, czyli także rozbudowy sieci hydrantowej oraz zapewnienia dróg pożarowych do obiektów, w szczególności w oparciu o rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych z dnia 24 lipca 2008 r. (Dz. U. Nr 124 poz. 1030);

9.2 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć

Ustawa o rewitalizacji oprócz podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obejmuje również projekty uzupełniające, tj. takie, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. Projekty dodatkowe uzupełniają w pewnym stopniu projekty podstawowe, tworząc wartość dodaną zaplanowanych działań. Ponieważ odnoszą się do zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych, mają one potencjał do ich ograniczenia, choć w mniejszej skali lub w dalszej perspektywie czasowej. Poniżej przedstawiono zestawienie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, uzupełniających projekty podstawowe procesu rewitalizacji Gminy.

W niniejszym Programie określone zostały typy dopuszczalnych przedsięwzięć uzupełniających, odnoszące się do poszczególnych celów strategicznych. Skala i zakres realizowanych w ramach nich działań mogą być bardzo różne, w zależności od specyfiki danego projektu.

1. Cel rewitalizacji A – Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych oraz zintegrowanie społeczności lokalnej.

Typ 1. – Przedsięwzięcia aktywizujące i integrujące lokalną społeczność.

Typ 2. – Przedsięwzięcia poprawiające sektor edukacji oraz poszerzające ofertę pozaszkolnych zajęć edukacyjnych i kreatywnych.

Typ 3. – przedsięwzięcia wzmacniające poczucie tożsamości lokalnej i patriotyzmu lokalnego.

2. Cel rewitalizacji B - Zapewnienie równego dostępu do wyższej jakości infrastruktury i środowiska.

Typ 4. – Przedsięwzięcia poprawiające dostępność infrastruktury i przestrzeni publicznej.

Typ 5. – Przedsięwzięcia podnoszące standard infrastruktury publicznej.

Typ 6. – Przedsięwzięcia wpływające na poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

3. Cel rewitalizacji C - Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację zawodową oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa.

Typ 7. – Przedsięwzięcia podnoszące jakość kapitału ludzkiego i przeciwdziałające bezrobociu.

Typ 8. – Przedsięwzięcia przeciwdziałające przestępczości i podnoszące poczucie bezpieczeństwa.

Zidentyfikowane w ramach powyższych typów przedsięwzięcia uzupełniające przybierają głównie charakter społeczno-gospodarczy lub techniczny. Skierowane są do szerokiego grona odbiorców z terenu Gminy Janów Lubelski, w tym zwłaszcza do mieszkańców obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Realizacja tych działań umożliwi wyprowadzenie owych terenów ze stanu kryzysowego, co będzie miało korzystny wpływ na poprawę jakości życia oraz przyszły rozwój ośrodka. Lista projektów dopuszczalnych pozostaje otwarta. Może zatem zostać powiększana o dodatkowe przedsięwzięcia, zgłaszane wg zaistniałych potrzeb. Na dzień uchwalenia dokumentu zgłoszone zostały następujące projekty uzupełniające:

- 1u. Rewitalizacja zabytkowego budynku dawnego więzienia w Janowie Lubelskim i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych;
- 2u. Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim – rozbudowa i modernizacja budynku;
- 3u. Rozbudowa i modernizacja budynku socjalnego w Janowie Lubelskim;
- 4u. Dom Nauczyciela – Dom Integracji i Aktywizacji Społecznej.
- 5u. Modernizacja kotłowni gazowo-olejowej nieruchomości nr 19 przy ul. 8-go Września w Janowie Lubelskim
- 6u. Rewitalizacja dawnego zespołu klasztoru dominikanów w ramach inwestycji pod nazwą „Konserwacja i restauracja elewacji i dachu budynku klasztoru”.

Przedsięwzięcie 1u. Rewitalizacja zabytkowego budynku dawnego więzienia w Janowie Lubelskim i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Ogrodowa 3a

nr działki: 2126/2, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Zespół dawnych budynków więziennych i sądu w Janowie Lubelskim pochodzi z lat 1825 – 1827 r. i zbudowane zostały według projektu Wacława Ritschela. W 1986 roku w budynku dawnego więzienia carskiego powstało muzeum, początkowo Muzeum Czynu Zbrojnego w Janowie Lubelskim, od 1996 działa Muzeum Regionalne. Budynek jest obiektem zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego (A/243) – zespół budynków dawnego więzienia. Obiekt wpisano do rejestru 13 lutego 1997 roku.

Projekt zakłada przeprowadzenie remontu zabytkowego budynku dawnego więzienia. Planowane działania:

- Prace zabezpieczające obiekt.
- Przystosowanie części powierzchni obiektu na potrzeby Muzeum Regionalnego – wystaw, magazynów zbiorów muzealnych, sprzętu wystawienniczego oraz biur.
- Opracowanie koncepcji i budowa ekspozycji stałej prezentującej historię miasta Janowa i jego okolic.
- Przystosowanie części powierzchni na potrzeby Biblioteki Miejskiej.
- Przystosowanie części powierzchni na potrzeby kawiarenki/restauracji oraz hostelu.
- Przystosowanie dziedzińca wewnętrznego na potrzeby wystaw plenerowych, koncertów, itp.

Zakres planowanych prac podlegać będzie weryfikacji i akceptacji wojewódzkiego konserwatora zabytków na podstawie uzyskanych wytycznych konserwatorskich. W związku z tym

istnieje możliwość modyfikacji zakresu prac i wprowadzania rozwiązań zamiennych w świetle wytycznych konserwatorskich i dokumentów sporządzonych na etapie przygotowawczym.

Okres realizacji

2027 - 2029

Szacowana wartość

30 000 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☒ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, krajowe środki publiczne, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Przedsięwzięcie 2u. Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim – rozbudowa i modernizacja budynku

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji
ul. Zamoyskiego 52
nr działki: 2057, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedmiotem przedsięwzięcia jest rozbudowa i modernizacja budynku częściowo zajętego przez Muzeum Regionalne w Janowie – instytucję kultury Gminy Janów Lubelski.

Budynek jest własnością Gminy Janów Lubelski. Aktualnie część pomieszczeń jest dzierżawiona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, kancelarię notarialną, bank oraz kuratorów sądowych. Budynek jest ogólnie w dobrym stanie technicznym, w 2024 przeszedł gruntowną modernizację elewacji.

Budynek wpisany do rejestru zabytków (nr rejestru zabytków A/1). Jednakże jako obiekt zabytkowy nie jest dostosowany do pełnienia funkcji usług publicznych (co jest zgodne z przeznaczeniem wskazanym przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego).

W szczególności brak dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej, brak odpowiednich zabezpieczeń p.poż., ściany wewnętrzne nie spełniają norm akustycznych, brak izolacji termicznej na parterze. Wolne przestrzenie wokół budynku wymagają zagospodarowania.

Po przeprowadzeniu modernizacji całego budynku nie wyklucza się zlokalizowania w nim – oprócz instytucji kultury – także innych ważnych społecznie instytucji, wynika to także z dogodnego położenia obiektu w centrum miasta.

Budynek będzie pełnił funkcje społeczne, kulturalne, edukacyjne i turystyczne.

Zakres działań zaplanowanych do wykonania obejmuje dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: winda, pochylnia przy schodach zewnętrznych, łazienka, wykonanie instalacji bezpieczeństwa pożarowego: oświetlenia awaryjnego (wraz z drogami ewakuacyjnymi), urządzeń oddymiających.

W uzgodnieniu z konserwatorem zabytków planowane są do wykonania roboty konserwatorskie, restauratorskie oraz budowlane, które poprawią stan techniczny obiektu i przystosują go do pełnienia zaplanowanych funkcji, zgodnie z wymogami konserwatorskimi. Przed rozpoczęciem robót budowlanych zostanie wykonana dokumentacja techniczna. Zaplanowano także zakup wyposażenia, które poprawi funkcjonalność obiektu, a także zagospodarowanie otoczenia budynku.

Po zakończeniu prac, budynek Muzeum Regionalnego będzie w pełni przystosowany do pełnienia zaplanowanych funkcji.

Teren wokół budynku zostanie uporządkowany. Przeprowadzone zostaną prace pielęgnacyjne zieleni, bez wycinania drzew. Teren będzie monitorowany i oświetlony – projekt przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.

Okres realizacji

2027 - 2029

Szacowana wartość

1 500 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Przedsięwzięcie 3u. Modernizacja budynku socjalnego w Janowie Lubelskim

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. 3 Maja 13

Nr działki: 1326/4, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

W ramach projektu zostanie przeprowadzony remont oraz rozbudowa budynku będącego własnością gminy, który przeznaczony jest na pobyt ludzi. Budynek znajduje się na obszarze rewitalizacji, co dodatkowo podkreśla potrzebę jego modernizacji. Na remont budynku składa się:

- demontaż starych pieców, założenie instalacji gazowej,
- rozbudowa budynku o nowe pomieszczenia łazienkowe ,
- instalacja pryszniców, umywalek oraz systemów wentylacyjnych,
- demontaż starego pokrycia dachowego, instalacja nowego i trwałego dachu,
- poprawa izolacji termicznej budynku,
- docieplenie ścian zewnętrznych z wykonaniem wyprawy elewacyjnej,
- wymalowanie wewnętrzne ścian i sufitów (po usunięciu starych pieców, renowacja pomieszczeń),
- montaż instalacji fotowoltaicznej,
- podłączenie systemu solarnego do instalacji elektrycznej budynku.

W chwili obecnej w budynku mieszka 12 rodzin.

Potrzeba realizacji projektu wynika z potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji zdiagnozowanych na etapie diagnozy i delimitacji obszaru rewitalizacji.

Cel przedsięwzięcia: Celem projektu jest poprawa warunków mieszkaniowych oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez dodanie nowoczesnych łazienek z prysznicami, wymianę systemu centralnego ogrzewania, remont dachu oraz instalację paneli solarnych.

Okres realizacji

2027 – 2028

Szacowana wartość

2 000 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Przedsięwzięcie 4u. Dom Nauczyciela – Dom Integracji i Aktywizacji Społecznej

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji

ul. Ogrodowa 16

nr działki: 3161, 2172/1

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Gmina Janów Lubelski

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu budynku Domu Nauczyciela na obszarze rewitalizacji, dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zagospodarowaniu otoczenia budynku, tj.:

- wykonanie podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami
- wykonanie windy
- wykonanie łazienki dla osób z niepełnosprawnościami
- poprawa dostępności budynku (niwelacja różnych poziomów, progów, zbyt wąskich otworów drzwiowych itp.)
- modernizacja środka budynku (wymiana elektryki, instalacji, dostosowanie oświetlenia, p-poż, wymiana stolarki drzwiowej, remont kręconych schodów, wykonanie gładzi, malowanie, przebudowa niektórych pomieszczeń, remonty i modernizacja łazienek itp.)
- remont sal konferencyjnych (małej i dużej), utworzenie zaplecza socjalnego do obsługi sal konferencyjnych
- remont pomieszczeń, dostosowanie ich do potrzeb różnych grup formalnych i nieformalnych, organizacji pozarządowych, seniorów, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które się spotykają lub mogłyby się spotykać w Domu Nauczyciela
- modernizacja biblioteki na parterze (osobna karta przedsięwzięcia)
- zagospodarowanie terenu: wykonanie parkingów, aranżacja przestrzeni wokół budynku, nasadzenia zieleni itp.

Cel przedsięwzięcia:

Dostosowanie Domu Nauczyciela do potrzeb mieszkańców, grup formalnych i nieformalnych, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i przedsiębiorców jako miejsca spotkań, integracji i aktywizacji społecznej.

Okres realizacji

2027 - 2028

Szacowana wartość

8 500 000,00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☐ Środki z innych źródeł
- ☒ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki własne JST

Dopuszczalne: środki z innych źródeł

Przedsięwzięcie 5u. Modernizacja kotłowni gazowo-olejowej nieruchomości nr 19 przy ul. 8-go Września w Janowie Lubelskim

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji
ul. 8-go Września nr 19
nr działki: 3317/10

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

W ramach przedsięwzięcia planowana jest wymiana kotłów gazowo-olejowych wraz z przebudową instalacji gazowej. Kotłownia pracuje od 2001 r., kotły są już mocno wyeksploatowane i potrzebna jest wymiana na kotły kondensacyjne o wyższej efektywności w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego dla podmiotów indywidualnych, oraz instytucji użytku publicznego w tym m.in., szkół, przedszkoli oraz innych instytucji.

Cel przedsięwzięcia:

- wdrożenie nowoczesnych, bardziej energooszczędnych rozwiązań,
- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego,

- poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez zwiększenie efektywności energetycznej,
- redukcja kosztów eksploatacyjnych.

Okres realizacji

2026 - 2029

Szacowana wartość

2 500 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☒ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☐ Środki prywatne
- ☒ Środki z innych źródeł
- ☐ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: Krajowe środki publiczne , EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, inne środki publiczne.

Przedsięwzięcie 6u. Rewitalizacja dawnego zespołu klasztornego dominikanów. w ramach inwestycji pod nazwą „Konserwacja i restauracja elewacji i dachu budynku klasztornego”.

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar rewitalizacji
ul. Szewska 1
23-300 Janów Lubelski
nr działki: 1053, obręb ewidencyjny Janów Lubelski Czwarty

Podmiot realizujący przedsięwzięcie (lider projektu)

Parafia Rzymsko-katolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim
Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej i Różańcowej

Partner projektu (udział finansowy, merytoryczny i techniczny)

Projekt realizowany samodzielnie

Zakres zadań przedsięwzięcia

Planowany jest czwarty etap rewitalizacji najcenniejszego obiektu zabytkowego w Janowie Lubelskim jakim jest pochodzący z XVII wieku zespół klasztorny dominikanów. Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie pod numerem A/384. Budynek klasztorny wchodzi w całość zespołu zabytkowego obejmującego kościół, klasztor, kaplicę Objawienia i mur wraz z bramą-dzwonnicą.

W pierwszym etapie rewitalizacji objęto konserwację i restaurację elewacji barokowego kościoła, w drugim wykonano konserwację i restaurację kaplicy Objawienia, w trzecim konserwację i restaurację bramy-dzwonnicy i muru kościelnego.

Czwarty etap obejmie konserwację i renowację elewacji oraz dachu budynku klasztornego.

Obecny stan więźby i poszycia dachowego jest w bardzo złym stanie. Więźba dachowa w wielu elementach zniszczona przez próchnicę, korniki i drewnojady. Wiele elementów wymaga wymiany ze względów bezpieczeństwa konstrukcyjnego. Stan zachowania ścian wymaga także pilnej

interwencji: tynki są odspojone, w dolnej części kondygnacji mocno zagrzybione i zawilgocone. Pozostawienie budynku klasztornego w obecnym stanie spowoduje jego dalszą degradację.

Planowana rewitalizacja - konserwacja i restauracja zabezpieczyłaby zabytkowy obiekt oraz pozwoliłaby na scalenie kompozycji architektonicznej całego kompleksu i ujednolicenie kolorystyczne. Dzięki podjętym działaniom cały kompleks zespołu klasztornego dominikanów w Janowie Lubelskim byłby przywrócony do pierwotnego wyglądu architektonicznego.

Planowana rewitalizacja obejmie przywrócenie pierwotnego wyglądu architektonicznego, powrót do oryginalnej kolorystyki oraz zabezpieczenie obiektu przed dalszą dewastacją.

Proces rewitalizacji będzie wieloetapowy i interdyscyplinarny prowadzony w kilku etapach:

1. Ustalenie aktualnego stanu zachowania i ocena stanu zniszczenia więźby i poszycia dachowego, ocena stanu zachowania ścian elewacji, ocena zagrożenia wilgocią przyziemia ścian.
2. Konserwacja i restauracja więźby dachowej wymianą zniszczonych elementów.
3. Konserwacja i restauracja poszycia dachowego, orynnowania i instalacji odgromowej.
4. Wykonanie zabezpieczenia ścian budynku przed wilgocią. Wykonanie izolacji poziomej budynku klasztornego.

5. Konserwacja i restauracja elewacji budynku klasztornego wraz ze wszystkimi znajdującymi się na niej elementami.

Rewitalizacja zakłada odtworzenie pierwotnego wyglądu budynku poklasztornego jako najcenniejszego obiektu zabytkowego miasta oraz jednego z cenniejszych obiektów na Szlaku Architektury Barokowej Lubelszczyzny.

Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Okres realizacji

2025 - 2030

Szacowana wartość

4 000 000, 00 zł

Źródło finansowania

- ☐ Krajowe środki publiczne
- ☒ Fundusze Europejskie (w szczególności: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności)
- ☒ Środki prywatne
- ☒ Środki z innych źródeł
- ☐ Środki własne JST

Sugerowane źródło finansowania: EFRR, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, środki prywatne, środki z innych źródeł

Ponadto Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 przewiduje realizację, potencjalnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrażanie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją;
- poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych;
- pobudzanie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne;
- zachęcenia mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego;
- zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich;

- wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym;
- wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe);
- wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności.

9.3 Powiązania pomiędzy poszczególnymi podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Tabela 15. Matryca powiązań pomiędzy podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr przedsięwzięcia z listy podstawowej	1.Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury	2. „OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie	3. Pokolenia w akcji	4. Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego	5. Siła w Rodzinie	6. Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet	7. Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty	8. Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa	9. Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	10. Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”	11. Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody „dominikańskie”
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
Legenda											
	Powiązanie infrastrukturalne										
	Powiązanie problemowe										

Źródło: opracowanie własne

9.4 Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych

Poniższa tabela prezentuje harmonogram realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, zarówno głównych jak i uzupełniających. Ramy czasowe przypisane konkretnym przedsięwzięciom wyznaczone zostały w oparciu o czas potrzebny na ich wykonanie, analizę możliwych źródeł finansowania oraz zdolność inwestycyjną samej Gminy. W momencie sporządzania przedmiotowego harmonogramu niemożliwe jest jednak przewidzenie czynników zewnętrznych, których występowanie może w istotny sposób wpłynąć na realizację Programu. W związku z powyższym, zawarty w tabeli horyzont czasowy realizacji każdego z projektów powinien być traktowany orientacyjnie, zaś dokładne terminy wykonawcze określone będą bezpośrednio w dokumentacji technicznej dot. poszczególnych przedsięwzięć.

Tabela 16. Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych

I.p.	Tytuł projektu	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Indykatorywna wartość środków finansowych (zł)	Potencjalne źródło finansowania * (A, B, C, D, E)
Podstawowe projekty rewitalizacyjne										
1	Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury								11 500 000	A, B ₁ , E
2	„OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim								9 000 000	A, B ₁ , E
3	Pokolenia w akcji								300 000	B ₂ , C, D, E
4	Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego								22 778 000	A, B ₄
5	Siła w Rodzinie								2 511 900	B ₂ , E
6	Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet								30 000	B ₂ , C, E
7	Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty								75 000	B ₂ , C, E
8	Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa								20 000	B ₂ , C, E
9	Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży								40 000	B ₂ , C, E
10	Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”								25 000 000	A, C, D
11	Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody dominikańskie”								4 500 000	B ₁ , C, D
Razem									75 754 900,00	

Uzupełniające projekty rewitalizacyjne										
1u	Rewitalizacja zabytkowego budynku dawnego więzienia w Janowie Lubelskim i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych								30 000 000	A,B ₁ , E
2u	Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim – rozbudowa i modernizacja budynku								1 500 000	A,B ₁ , E
3u	Rozbudowa i modernizacja budynku socjalnego w Janowie Lubelskim								2 000 000	B ₁ , E
4u	Dom Nauczyciela – Dom Integracji i Aktywizacji Społecznej								8 500 000	B ₁ , E
5u	Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”								2 500 000	A, B ₁ , D
6u	Rewitalizacja dawnego zespołu klasztorного dominikanów. w ramach inwestycji pod nazwą „Konserwacja i restauracja elewacji i dachu budynku klasztorного”								4 000 000	B ₁ , C, D
Razem									48 500 000,00	
Razem wszystkie pozycje									124 254 900,00	
Legenda: Możliwe potencjalne źródło finansowania*: A – Krajowe środki publiczne B – Fundusze Europejskie (w szczególności: B ₁ - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, B ₂ - Europejski Fundusz Społeczny Plus, B ₃ - Fundusz Spójności, B ₄ - FEIKS) C – Środki prywatne D – Środki z innych źródeł E – Środki własne JST										

Źródło: opracowanie własne na podstawie listy projektów rewitalizacyjnych

9.5 Komplementarność oraz mechanizmy integrowania działań i projektów rewitalizacyjnych

Połączenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest jednym z głównych aspektów opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030. Polega ono na zagwarantowaniu powiązań między poszczególnymi przedsięwzięciami, tak aby nie były one względem siebie substytucyjne, a dopełniały się wzajemnie na zasadach komplementarności. W ten sposób można wyprowadzić obszar rewitalizacji z sytuacji kryzysowej neutralizując zdiagnozowane negatywne zjawiska w 5 analizowanych sferach. Zatem wskazane przedsięwzięcia rewitalizacyjne w dokumencie muszą charakteryzować się kompleksowością, zintegrowaniem, skoncentrowaniem i komplementarnością. Poniżej zaprezentowano metodologię zapewnienia tych cech w obszarach działań.

Dokument opiera się o zapisy dokumentu „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, zgodnie z którymi powinien cechować się jednocześnie:

Kompleksowością, czyli przedsięwzięcia „twarde” powinny współgrać z planowanymi działaniami „miękkimi”, które łącznie będą stanowiły kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na danym obszarze problemy i staną się źródłem szerszego oddziaływania. Planuje się wzajemne powiązania i synergie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową. Informacje na temat powiązań i synergii przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opisane przy każdym przedsięwzięciu w podrozdziale 9.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz 9.3. Powiązania pomiędzy poszczególnymi podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Poniżej wskazano powiązania i synergie z innymi przedsięwzięciami.

Tabela 17. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami twardymi i miękkimi

*Pozostałe projekty rewitalizacyjne posiadają wyłącznie powiązania problemowe z innymi przedsięwzięciami o zbliżonym charakterze, w związku z czym nie mieszczą się w niniejszej tabeli.

Projekty twarde \ Projekty miękkie	Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury	„OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim	Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody dominikańskie”
Pokolenia w akcji	✓	✓	
Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet	✓		
Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty	✓		
Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa	✓		
Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	✓	✓	✓

Zintegrowaniem, które polega na wspieraniu rozwoju opartego na ścisłej koordynacji działań w ramach danej polityki publicznej. Zastosowanie podejścia zintegrowanego w rewitalizacji wymagało stworzenia dokumentu, który odpowiada na wykazane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. To z kolei, pociąga za sobą konieczność wskazania celów w oparciu o analizę wyzwań i potencjałów, przed jakimi stoi dany obszar. Ponadto GPR zawiera działania uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.

Podejście zintegrowane ma zabezpieczyć przed realizacją pojedynczych, niepowiązanych ze sobą przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych wyłącznie na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. W odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych oznacza to, że realizacja inwestycji twardych musi być wpisana w szerszą koncepcję działań, a zatem nie może być celem samym w sobie. Zidentyfikowane cele, wskazane w oparciu o analizę wyzwań i potencjałów, zostały przedstawione w rozdziale 8.2 Cele rewitalizacji i kierunki działań.

Koncentracją interwencji, czyli potrzebą hierarchizacji potrzeb. Powoduje to, że dokument GPR dotyczy terenu o istotnym znaczeniu dla rozwoju Gminy, obejmującego część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętego szczególną koncentracją problemów oraz negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne skierowane są na określony i zidentyfikowany za pomocą diagnozy obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania odpowiednich narzędzi. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane są na obszarze rewitalizacji. Do objęcia wsparciem w ramach GPR dopuszczone są przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane na obszarze rewitalizacji i umieszczone na liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na liście przedsięwzięć uzupełniających.

Zapewnienie **komplementarności problemowej** wynika z uwzględnienia całościowego spojrzenia na przyczyny kryzysu w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji, ograniczając tym samym występowanie dezintegracji działań. Skuteczność komplementarności wymusza również powiązania działań rewitalizacyjnych z decyzjami strategicznymi władz lokalnych. Komplementarność ta oznacza konieczność realizacji przedsięwzięć wzajemnie się dopełniających tematycznie, sprawiając, że GPR będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych 5 aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Komplementarność problemowa ma uniemożliwiać podział działań, skupiając uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru rewitalizacji. Wdrożenie komplementarności problemowej oznaczało także obowiązek powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań samorządu. W Gminnym Programie Rewitalizacji zadbano o to, aby działania z zakresu 5 sfer współistniały na tym samym obszarze rewitalizacji w tym samym czasie i tworzyły interdyscyplinarny, wzajemnie powiązany proces.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓	✓	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie dotyczy modernizacji i rozbudowy budynku Janowskiego Ośrodka Kultury (jedyne takiego obiektu na terenie powiatu janowskiego) oraz rozwoju terenów zielonych wokół budynku. Obiekt znacznie stracił na swojej atrakcyjności i funkcjonalności. Zaplanowane działania rewitalizacyjne sprawią, że JOK stanie się placówką dostępną, przyjazną i otwartą, jednocześnie przywracając mu utracone funkcje użytkowe i przestrzenne. Celem głównym planowanych działań jest poprawa sytuacji społecznej na obszarze rewitalizacji poprzez ulepszenie oferty kulturalnej i wyraźne zwiększenie dostępności do usług kulturalno-edukacyjnych. Przedsięwzięcie uporządkuje przestrzeń publiczną na obszarze rewitalizacji. W zrewitalizowanej przestrzeni pojawi się nowoczesny, atrakcyjny i funkcjonalny obiekt infrastruktury kultury. Budynek będzie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizowane w nim funkcje kulturalne i społeczne umożliwią ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawę warunków życia mieszkańców, aktywizację i integrację mieszkańców, a także ożywienie gospodarcze i wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru; inwestor zobowiązuje się również do dbałości o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochrony drzew.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓		✓	✓	✓
Przedsięwzięcie zakłada dostosowanie przestrzeni w budynku Domu Nauczyciela do potrzeb nowoczesnej, funkcjonalnej i dostępnej Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej. W przestrzeni biblioteki zostaną wydzielone tematyczne strefy, dzięki czemu będzie można wprowadzić nowe funkcje i rozszerzyć ofertę zajęć i usług skierowaną do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Obiekt zostanie przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dzięki czemu otworzy się na tę grupę społeczną. Przedsięwzięcie przewiduje również utworzenie stref zielonych (tarasy) przeznaczonych do rekreacji, wypoczynku i integracji społecznej. Wdrożona oferta będzie służyć aktywizacji środowiska mieszkańców. Rezultatem działań będzie podniesienie poziomu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej biblioteki.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓		✓	✓	
W ramach projektu przewidziane są działania na rzecz integracji społeczności zagrożonych wykluceniem społecznym, w tym realizacji działań na rzecz rozwoju lokalnego. Dzięki realizacji projektu wzmocni się poczucie integracji mieszkańców z miejscem zamieszkania. Przedsięwzięcie zakłada również prowadzenie wspólnych społecznych akcji, m.in. sadzenie roślinności i dbanie o rośliny w przestrzeni publicznej. Celem projektu jest zbudowanie więzi społecznej między pokoleniami, pomoc w zrozumieniu młodzieży i osób starszych oraz wzajemnym szacunku. Wszelkie działania mają na celu uaktywnienie samopomocy sąsiedzkiej					

oraz zmotywowanie do działania. W rezultacie poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców, wzrośnie integracja i aktywność społeczna, a otoczenie – przestrzeń publiczna zostanie odnowiona i zadbana.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
		✓		✓	✓

Przedsięwzięcie zakłada kompleksową termomodernizację wybranych budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego. Celem głównym przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska naturalnego powiatu janowskiego poprzez kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia dostępności do nowoczesnej infrastruktury użytkowej dla mieszkańców obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, przez co w znacznym stopniu podniesie się jakość życia, a zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na zdegradowanym obszarze ulegnie zmniejszeniu, jednocześnie spadną koszty ogrzewania obiektów.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓	✓			

Przedsięwzięcie polega na kompleksowym objęciu opieką całych rodzin z obszaru rewitalizacji i środowiska, w którym one funkcjonują oraz zaangażowaniu do wsparcia lokalnej społeczności. Zadania obejmują także indywidualne szkolenia z doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży. Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie dziedziczeniu biedy oraz wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. Projekt podniesie poziom edukacji i kapitału społecznego oraz znacząco poprawi uczestnictwo mieszkańców obszaru zdegradowanego w życiu publicznym i kulturalnym. Nastąpi ożywienie i zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w życie społeczne.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓				

Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i zmniejszenia natężenia problemu przestępczości oraz przemocy domowej. Rezultatem przedsięwzięcia będzie podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Uczestnicy nauczą się sposobów radzenia sobie ze stresem, nabędą umiejętności techniki obronnej oraz rozpoznawania zagrożeń, nabiorą pewności siebie. Jednocześnie podjęte działania wpłyną pozytywnie na wzrost integracji społeczności lokalnej, świadomości i aktywności społecznej.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓	✓			

Przedsięwzięcie dotyczy podniesienia własnej oceny i wiary we własne siły, rozwinięcia kompetencji miękkich i pobudzenia przedsiębiorczości. Celem przedsięwzięcia jest organizacja szkoleń o tematyce samorozwoju i przedsiębiorczości. Dzięki realizacji przedsięwzięcia osoby mające problemy z odnalezieniem się na rynku pracy zyskają nowe umiejętności, co przełoży się na spadek bezrobocia. Uczestnicy nauczą się nowych sposobów radzenia sobie z problemami, zaburzeniami nastrojów, odzyskają energię i radość życia, odzyskają poczucie własnej wartości. Przywrócenie do życia osób po ciężkich przeżyciach wpłynie na poprawę świadomości i aktywności społecznej, co w rezultacie wpłynie na szukanie sposobów na poprawę jakości życia osobistego i odejście od uzależnienia od pomocy społecznej.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓				
Przedsięwzięcie obejmuje przeprowadzenie cyklu pogadań na temat zasad bezpieczeństwa na drogach, unikania sytuacji zagrożenia i przemocy w domu. Przedsięwzięcie skierowane jest głównie do dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji, ale udział w spotkaniach nie będzie ograniczony wiekowo (skorzystać może każdy chętny). Realizacja niniejszego przedsięwzięcia wpłynie na poszerzenie wiedzy uczestników na temat zachowania bezpieczeństwa na drodze oraz w życiu codziennym. Prognozuje się wzrost świadomości osób kierujących pojazdami (nie tylko samochodami, ale również rowerami, hulajnogami itp.) oraz osób, poruszających się pieszo – w jaki sposób mogą być widoczne na drodze. W rezultacie przewiduje się spadek liczby wypadków drogowych na terenie obszaru rewitalizacji, zwłaszcza z udziałem pieszych i rowerzystów. Prognozuje się również wzrost świadomości na temat radzenia sobie z przemocą w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy oraz o form odpowiedzialnego postępowania pozwalającego uniknąć niebezpieczeństw czy padnięcia ofiarą przestępstwa. W rezultacie przewiduje się spadek przestępczości i przemocy domowej oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓			✓	
Przedsięwzięcie obejmuje działania edukacyjne z zakresu ekologii, w celu podniesienia świadomości ekologicznej młodych ludzi oraz zaangażowanie ich w działania na rzecz ochrony środowiska. Efektem realizacji niniejszego przedsięwzięcia będzie wzrost świadomości społeczności lokalnej na temat ochrony środowiska naturalnego w najbliższej okolicy. Przewiduje się, że przedsięwzięcie przyczyni się do aktywizacji młodych ludzi do działania na rzecz ochrony środowiska. Poprzez praktyczne działania, takie jak sprzątanie świata, sadzenie drzew, czy budowanie eko-projektów dzieci i młodzież zyskają wiedzę oraz umiejętności z zakresu edukacji ekologicznej oraz wpłynie to na integrację społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓			✓	✓
Przedsięwzięcie obejmuje działania polegające na budowie budynku wielorodzinnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach inicjatywy SIM Lubelskie. W budynku będzie					

również przynajmniej jedno mieszkanie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W projekcie uwzględniono również elementy OZE, a także w otoczeniu budynku plac zabaw i ogólnodostępne miejsce rekreacji dla mieszkańców, co będzie sprzyjać integracji społecznej. Dzięki realizacji przedsięwzięcia zwiększy się dostępność mieszkań na terenie rewitalizacji, podjęte zostaną kroki przeciwdziałające ubóstwu mieszkaniowemu i wsparte zostaną osoby w szczególnej sytuacji.					
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	✓		✓	✓	
Przedsięwzięcie polega na rewitalizacji placu po dawnej mleczarni w Janowie Lubelskim i scalenie go z istniejącym placem maryjnym i placem kościelnym. Planowane działania mają za zadanie przywrócenie terenowi dawnych funkcji (obszary ogrodów przyklasztornych, funkcje religijne) oraz nadanie nowych (edukacyjnych, turystycznych). Działania mają na celu ochronę dziedzictwa miejsca, jego historii i znaczenia w przestrzeni. Celem głównym planowanych działań jest poprawa sytuacji społecznej na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu przestrzeni publicznej, przywrócenie historycznej funkcji terenów i przystosowanie terenu do obsługi ruchu pielgrzymkowego i turystycznego. W ramach przedsięwzięcia utworzony zostanie ogólnodostępny park-ogród wraz z miejscem do celów kultu religijnego z aranżacją ołtarza. Przedsięwzięcie uporządkuje przestrzeń publiczną na obszarze rewitalizacji. W zrewitalizowanej przestrzeni pojawi się atrakcyjna i funkcjonalna przestrzeń dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizowane w nim funkcje kulturalne, społeczne, edukacyjne i religijne umożliwią ograniczenie wykluczenia społecznego, poprawę warunków życia mieszkańców, aktywizację i integrację mieszkańców, a także ożywienie gospodarcze i wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru; inwestor zobowiązuje się również do dbałości o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochrony drzew. W przedsięwzięciu przewiduje się utworzenie rombów kwiatowych i zielarskich.					

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność uwzględnienia w procesie tworzenia i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wdrażanymi zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i tymi zaplanowanymi poza granicami obszaru, ale oddziałującymi na niego. Głównym celem komplementarności przestrzennej jest, aby:

- przedsięwzięcia realizowane były na całym obszarze rewitalizacji a nie punktowo, w pojedynczych miejscach;
- poszczególne przedsięwzięcia wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz aby zachodził między nimi efekt synergii;
- prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Przedsięwzięcia z listy podstawowej obejmują obszar rewitalizacji zatem spełniają warunek komplementarności przestrzennej.

Zapewnienie **komplementarności proceduralno-instytucjonalnej** wymusza zaprojektowanie systemu zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania realizacją GPR w przyjętym przez Gminę Janów Lubelski systemie zarządzania.

W dokumencie Programu Rewitalizacji, system ten uszczegółowiony został w rozdziale 10. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Efektywne funkcjonowanie tego systemu związane jest ze współpracą wszystkich uwzględnionych podmiotów działających na obszarze Gminy Janów Lubelski. Istotne w tym zakresie jest budowanie partnerstw publicznych, prywatnych i społecznych oraz funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski uwzględnia również zasadę **komplementarności międzyokresowej**. Zasada ta zapewnia ciągłość procesu rewitalizacji w zmieniających się uwarunkowaniach formalno-prawnych. Dotyczy to zmiany formuły programu rewitalizacji w związku z zakończeniem okresu przejściowego określonego w ustawie o rewitalizacji, a także zasad wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności w poszczególnych perspektywach finansowych (2007-2013, 2014-2020, 2021-2027), stanowiących jedno z głównych źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Jednocześnie stanowi odwołanie do obowiązku oceny aktualności i stopnia realizacji GPR co najmniej co 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie w rozdziale 11.

Komplementarność źródeł finansowania polega na dywersyfikacji źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tworzeniu montażu finansowych, tak aby uniezależnić ich realizację od dostępności finansowania z jednego źródła. Przedsięwzięcia uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 mogą zostać uskutecznione przy udziale różnych źródeł finansowania, w tym:

- środków unijnych (w szczególności EFRR i EFS+);
- krajowych środków publicznych;
- środków własnych Gminy;
- środków prywatnych.

W praktyce oznacza to, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne opierać się muszą na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia z różnych funduszy i programów unijnych. Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian. Komplementarność finansowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych z dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 została zaprezentowana w Tabeli 12. Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z podziałem ich finansowania.

9.6 Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji poprzez angażowanie interesariuszy na każdym etapie jego realizacji. Gminny Program Rewitalizacji

został przygotowany z uwzględnieniem partnerów określonych w art. 8 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Udział poszczególnych typów partnerów w pracach nad programem zapewniono w następujący sposób:

- władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne zaangażowały się w tworzenie założeń dokumentu m.in. poprzez udział w działaniach partycypacyjnych typu kawiarenki obywatelskie, otwarty nabór kart przedsięwzięć, ankiety, spotkania robocze następujących podmiotów: Urząd Miejski w Janowie Lubelskim, Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim; Janowski Ośrodek Kultury; Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, placówki szkolne i przedszkolne. Ponadto udział władz lokalnych, regionalnych oraz instytucji publicznych zapewniony jest poprzez procedurę opiniowania projektu GPR zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.
- partnerów gospodarczych i społecznych - poprzez uczestnictwo w debacie skierowanej do przedstawicieli przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji i w debacie skierowanej do przedstawicieli organizacji pozarządowych, otwartym naborze kart przedsięwzięć i konsultacjach społecznych: mieszkańcy gminy, mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele/podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, podmioty prowadzące działalność gospodarczą na obszarze Gminy, podmioty prowadzące działalność społeczną na terenie Gminy, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji – do udziału w debatach oraz udziału w ankiecie i konsultacjach społecznych zaproszono podmioty i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy, w tym: stowarzyszenia i podmioty ekonomii społecznej z obszaru rewitalizacji współtworzące przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe i sportowe, zajmujące się realizacją działań integrujących oraz aktywizujących społeczność (m.in. w zakresie zagospodarowywania wolnego czasu dzieci i młodzieży, uczestnictwa w życiu kulturalno – społecznym, wyrównywania szans w dostępie do edukacji, kultury, nauki i techniki mieszkańców; wspierania rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości społecznej i spółdzielczości) czy zadań związanych z ochroną środowiska naturalnego i propagowania zasad rozwoju zrównoważonego, a także prowadzących działania pod kątem włączenia społecznego, ochrony praw obywatelskich i niedyskryminacji (w tym poznawania przyrody i zagadnień ekologicznych, propagowania postaw proekologicznych, służących rozwojowi osobowości dzieci i młodzieży w duchu szacunku do innych istnień; terapii i profilaktyki wśród dzieci i młodzieży chroniącej przed uzależnieniem od narkotyków, alkoholu, nikotyny i innych rodzajów używek; działań na rzecz osób bezrobotnych i osób z niepełnosprawnościami).

W trakcie prac nad dokumentem GPR stawiano szczególny nacisk na przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie. Dlatego zaplanowano zawieranie partnerstw z podmiotami spoza sektora publicznego. Gmina Janów Lubelski planując tego typu partnerstwa bazuje na zasadach określonych w ustawie. Przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi i uzupełniającymi zaplanowanymi w partnerstwie są przedsięwzięcia nr 6, 7, 8 i 9. W niniejszym dokumencie znajdują się również przedsięwzięcia

zgłoszone przez inny podmiot niż Gmina: przez powiat janowski oraz Parafię Rzymsko-katolicką pw. Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim.

Jeżeli zaangażowany partner zgłosił tylko pomysł zadania do realizacji, który został przyjęty przez Gminę i będzie realizowany przez Gminę w partnerstwie (gmina jest liderem) nie podawano konkretnego partnera. Wybór partnera będzie się odbywał w sposób konkurencyjny przed przystąpieniem do realizacji przedsięwzięcia. Należy jednak pamiętać, że już na tym etapie ze względu na przeprowadzony otwarty nabór kart przedsięwzięć Urząd Miejski ma wiedzę na temat obecności zainteresowanych interesariuszy chętnych do realizacji przedsięwzięć w partnerstwie i z pewnością będą mogli oni brać udział w składaniu ofert podczas wyboru partnera w sposób konkurencyjny. Gmina ma możliwość angażowania partnerów wymienionych w art. 8 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.: partnerów gospodarczych i społecznych, właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji, w stosownych przypadkach, organizacje badawcze i uniwersytety.

Partycypacja stanowi jeden z kluczowych elementów od pierwszego do ostatniego etapu tworzenia, wdrażania i monitoringu efektów Gminnego Programu Rewitalizacji, który został szczegółowo opisany w treści dokumentu w rozdziale 5. Uspołecznienie programu rewitalizacji oraz rozdziale 10. System instytucjonalny i zarządzanie procesem rewitalizacji.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji Gminy Janów Lubelski są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem.

Na terenie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano potencjalnych partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne:

- stowarzyszenia, m.in. Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerzy Janowskich; Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego, Stowarzyszenie Motocyklowe "Wrzesień '39", Lokalna Grupa Działania „Leśny Krąg”,
- inne organizacje pozarządowe, m.in.: Miejski Klub Sportowy „JANOWIANKA”, Janowski Ludowy Klub Sportowy „OLIMP”.

Dodatkowo, możliwymi partnerami w procesie rewitalizacji będą organizacje pozarządowe realizujące działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie i wykluczeniem: Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy HUMANUS; Stowarzyszenie Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej WAWRZYNEK, Stowarzyszenie Przyjaciół Promyka.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej istotnymi interesariuszami rewitalizacji są potencjalni partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego.

W kontekście gospodarczych zjawisk problemowych ważnym partnerem w prowadzeniu procesu rewitalizacji powinny być podmioty wspierające rozwój przedsiębiorczości.

W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji jest m.in.: Nadleśnictwo Janów Lubelski.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również organy władzy publicznej, w szczególności Radni Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim oraz Młodzieżowa Rada Miejska w Janowie Lubelskim.

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe.

Na etapie wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski przewiduje się formy partycypacji społecznej przedstawione poniżej:

Etap wdrożenia:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030,
- publikowanie informacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu o realizowanych zadaniach w ramach GPR, dostęp do sprawozdań z realizacji Programu Rewitalizacji,
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej,
- organizację jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie, którego interesariusze oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi,
- włączenie organizacji pozarządowych poprzez umożliwienie realizacji inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji w ramach organizacji otwartych konkursów ofert.

Etap monitorowania:

- uczestniczenie w spotkaniach podsumowujących, sesjach Rady Gminy, sesjach Młodzieżowej Rady Miejskiej na których poruszany jest temat procesu rewitalizacji,
- ankietyzacja interesariuszy z obszaru rewitalizacji i pozostałej części Gminy Janów Lubelski;
- regularne spotkania członków Komitetu Rewitalizacji.
- przekazywanie informacji na temat rezultatów końcowych projektów.

9.7 Szacunkowe ramy finansowe działań rewitalizacyjnych

Zgodnie z omówioną powyżej zasadą komplementarności źródeł finansowania, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 może korzystać zarówno z wewnętrznych funduszy budżetu Gminy i podmiotów prywatnych, jak również zewnętrznych środków unijnych i krajowych. Ważne jest przy tym, by architektura finansowania procesu rewitalizacji, zakładająca możliwość zaangażowania środków pochodzących z różnych źródeł finansowania, była dostosowana do specyfiki obszaru i korzystała z doświadczeń wszystkich podmiotów, planujących realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Istotną wagę mają ponadto czynniki takie jak: wielkość

udziałów we własności dóbr, właściwości prawne podmiotów czy dostępność i możliwość uruchomienia danych środków.

Ze względu na fakt, iż zgłoszone do Programu przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będą przez różne podmioty, przy wykorzystaniu ich środków własnych, kluczowe jest włączenie w proces rewitalizacyjny (jeszcze na etapie planowania poszczególnych działań) różnych grup interesariuszy, w szczególności lokalnych przedsiębiorców, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe.

Szczególną formą finansowania procesu rewitalizacji jest połączenie środków prywatnych z publicznymi, poprzez zawiązanie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). W rozumieniu Ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym (tj. Dz.U. 2023, poz. 1637) jest to rodzaj współpracy podmiotu publicznego i prywatnego partnera, opartej na umowie i służącej realizacji danego zadania publicznego. W ramach partnerstwa, podmiot prywatny zobowiązuje się ponieść całkowite lub częściowe nakłady na wykonanie przedmiotowego przedsięwzięcia, bądź też zapewnić ich uregulowanie przez osoby trzecie. Stosowanie PPP zaleca się w szczególności, gdy:

- przedsięwzięcie wymaga znaczących nakładów finansowych, a fundusze publiczne skierowane są na inne, bardziej priorytetowe cele;
- samorząd chce utrzymać pewien stopień kontroli nad przedsięwzięciem;
- zaangażowany w przedsięwzięcie podmiot prywatny jest w stanie uzyskać zwrot zainwestowanych środków z opłat za użytkowanie obiektu.

Ponadto realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych możliwa jest również z wykorzystaniem dostępnych środków z programów rządowych oraz funduszy Unii Europejskiej. Podstawowe unijne źródło finansowania stanowi Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 (FEL), w ramach którego najważniejszym działaniem dla Gminy Janów Lubelski, dedykowanym rewitalizacji, jest działanie: 11.04. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich w ramach celu polityki 5(I) Wspieraniem zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich. Realizacja przedsięwzięć współfinansowanych z FEL w ramach tego działania możliwa będzie jedynie pod warunkiem wpisania ich do Gminnego Programu Rewitalizacji. Największą szansę na zdobycie dotacji mają przedsięwzięcia twarde (techniczne), przywracające bądź nadające obszarom zdegradowanym nowe funkcje, zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, infrastrukturalnej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Orientacyjne ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano na cały ośmioletni okres obowiązywania dokumentu, tj. do 2024 do 2030 roku. Przedstawiają się one następująco:

- Całkowitą wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych, podejmowanych w ramach Programu, szacuje się na kwotę 124 254 900,00 zł.
- W powyższej kwocie ujęty został wkład budżetu Gminy, który wyniesie około 4 583 285,00 zł.
- Pozostały udział finansowy w przedsięwzięcia rewitalizacyjne (publiczny i prywatny razem) oszacowano na 119 671 615,00 zł.
- W ramach udziału, o którym mowa powyżej, szacuje się, że wkład środków prywatnych wyniesie w przybliżeniu 5 535 750,00 zł.
- Całkowity strumień wydatków na GPR ze środków publicznych (budżet Gminy, środki UE oraz budżet państwa) wyniesie zatem 113 066 650,00 zł.

- W chwili obecnej niemożliwe jest precyzyjne oszacowanie kosztów zarządzania procesem rewitalizacji. Orientacyjnie powinny one mieścić się w granicach od 2,5 do 6,0% całkowitej wartości Programu, a więc od 3 106 372,50 zł do 7 455 294,00 zł w perspektywie siedmioletniej.

Tabela poniżej zawiera zestawienie przyjętych w niniejszym Programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z proponowanym podziałem ich finansowania. Ze względu na brak możliwości precyzyjnego określenia udziału poszczególnych środków przyjęto założenie, iż wkład dofinansowania wynosi 85% całkowitej wartości przedsięwzięcia, krajowe środki publiczne – 10%, natomiast wkład własny – 5%.

Tabela 18. Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z podziałem ich finansowania

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Szacowana wartość [zł]	Źródła finansowania [zł]					
			Krajowe środki publiczne	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		Środki prywatne	Środki z innych źródeł	Środki własne JST
				EFRR	EFS+			
1	Przebudowa i rozbudowa Janowskiego Ośrodka Kultury	11 500 000,00	1 150 000,00	9 775 000,00	x	x	x	575 000,00
2	„OGRODOWA 16” Rewitalizacja Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Janowie Lubelskim	9 000 000,00	900 000,00	7 650 000,00	x	x	x	450 000,00
3	Pokolenia w akcji	300 000,00	x	x	255 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
4	Poprawa efektywności energetycznej budynków jednostek organizacyjnych Powiatu Janowskiego	22 778 000,00	x	19 361 300,00	x	x	x	3 416 700,00
5	Sila w Rodzinie	2 511 900,00	x	x	2 135 115,00	x	x	376 785,00
6	Bądźmy bezpieczne – kurs samoobrony dla kobiet	30 000,00	x	x	25 500,00	1 500,00	x	3 000,00
7	Odkryj Swoją Siłę – Przedsiębiorczość i rozwój osobisty	75 000,00	x	x	63 750,00	3 750,00	x	7 500,00
8	Świeć przykładem – warsztaty z zasad bezpieczeństwa	20 000,00	x	x	17 000,00	1 000,00	x	2 000,00
9	Razem dla Ziemi – edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	40 000,00	x	x	34 000,00	2 000,00	x	4 000,00
10	Budowa bloku z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi) w ramach inicjatywy „Sim Lubelskie”	25 000 000,00	15 000 000	x	x	5 000 000	5 000 000	x
11	Rewitalizacja placu po dawnej mleczarni i scalenie architektoniczne z placem maryjnym placem przykościelnym pod nazwą: „Dawne ogrody dominikańskie”.	4 500 000,00	450 000,00	3 825 000,00	x	112 500,00	112 500,00	x
1u	Rewitalizacja zabytkowego budynku dawnego więzienia w Janowie Lubelskim i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych	30 000 000,00	3 000 000,00	25 500 000,00	x	x	x	1 500 000,00
2u	Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim – rozbudowa i modernizacja budynku	1 500 000,00	150 000,00	1 275 000,00	x	x	x	75 000,00
3u	Rozbudowa i modernizacja budynku socjalnego w Janowie Lubelskim	2 000 000,00	x	1 700 000,00	x	x	x	300 000,00
4u	Dom Nauczyciela – Dom Integracji i Aktywizacji Społecznej	8 500 000,00	x	7 225 000,00	x	x	x	1 275 000,00

5u	Modernizacja kotłowni gazowo-olejowej nieruchomości nr 19 przy ul. 8-go Września w Janowie Lubelskim	2 500 000,00	250 000,00	2 125 000,00	x	x	125 000,00	x
6u	Rewitalizacja dawnego zespołu klasztornego dominikanów. w ramach inwestycji pod nazwą „Konservacja i restauracja elewacji i dachu budynku klasztornego”.	4 000 000,00	x	3 200 000,00	x	400 000,00	400 000,00	x
RAZEM		124 254 900,00	24 316 700,00	81 636 300,00	2 530 365,00	5 535 750,00	5 652 500,00	4 583 285,00
				84 166 665,00				

Źródło: Urząd Miejski w Janowie Lubelskim

10 System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Istotnym elementem, decydującym o skuteczności realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji jest zintegrowany system jego wdrażania. Poprawnie skonstruowany, powinien w jasny sposób przedstawiać i określać metody zarządzania GPR-em, a także identyfikować i wyodrębnić struktury organizacyjne, odpowiedzialne za poszczególne zadania. W rezultacie możliwe będzie efektywne łączenie różnych źródeł finansowania oraz współpraca podmiotów, instytucji i lokalnej społeczności, zaangażowanej w cały proces.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie stanowi zadanie własne Gminy. Zadania te powinny być realizowane w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy.

10.1 Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Poniżej przedstawiono planowany harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030

Tabela 19. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030

Zadanie	Realizacja
Uchwalenie Gminnego programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030	II kwartał 2025 r.
Wprowadzenie planowanych przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej	od razu po uchwaleniu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	II kwartał 2024 r.
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	od 2024 r. do 2030 r.
Monitorowanie postępu realizacji	od 2024 r. do 2030 r. (corocznie)
Ewaluacja on-going	2026 r. i 2029 r.
Ewaluacja ex-post	2031 r.

Źródło: opracowanie własne

10.2 System instytucjonalny i zarządzanie procesem rewitalizacji

Proces zarządzania rewitalizacją w Gminie Janów Lubelski skupia się zarówno na koordynacji całości Programu i obejmuje problematykę rewitalizacji całościowo - angażując różne jednostki organizacyjne Gminy, komórki Urzędu Miejskiego podmioty zewnętrzne w celu realizacji określonych założeń oraz odnosi się do realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych. Przyjęta struktura zarządzania jest adekwatna do procesu rewitalizacji i gwarantuje osiągnięcie założonych w dokumencie celów.

Zastosowane metody umożliwiły zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT, którego rolę niewątpliwie pełni przedmiotowy dokument.

10.2.1 Etap przygotowania GPR

Na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji nadzór nad prowadzonymi pracami pełnił Burmistrz Janowa Lubelskiego oraz Rada Miejska w Janowie Lubelskim. Instytucją bezpośrednio zaangażowaną w cały proces jest Urząd Miejski w Janowie Lubelskim wraz z jednostkami organizacyjnymi Gminy. Podmiotem biorącym czynny udział w przygotowywaniu Gminnego Programu Rewitalizacji jest Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji. Stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania programu rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza.

Obowiązek bieżącego zarządzania wszystkimi działaniami związanymi z przygotowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji spoczywa na Zespole zadaniowym ds. rewitalizacji, powołanym do życia zarządzeniem nr 18/2023 Burmistrza Janowa Lubelskiego z dnia 09.02.2023 r. w sprawie powołania zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji, wyodrębnionym w ramach struktur Urzędu i składającym się pierwotnie z 10 właściwych merytorycznie osób (po aktualizacji składu osobowego z 7 osób¹⁹). Do zadań Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji należy w szczególności:

- Współpraca z ekspertem zewnętrznym przy opracowaniu diagnozy obszaru Gminy;
- Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych, wymagających rewitalizacji;
- Określenie kierunków mających na celu eliminację negatywnych zjawisk występujących na wyznaczonych obszarach oraz wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- Opiniowanie listy najważniejszych przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do umieszczenia w Programie;
- Określenie systemu realizacji Programu wraz z harmonogramem oraz systemu jego monitorowania i oceny;
- Współpraca z Radnymi Rady Miejskiej, przedstawicielami mieszkańców obszaru rewitalizacji, przedsiębiorców, podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych oraz organizacji pozarządowych;
- Współpraca z ekspertami zewnętrznymi z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Instytucjami wspomagającymi powyższe struktury jest Rada Miejska, która jako przedstawiciele społeczności lokalnej znają najważniejsze problemy i potrzeby mieszkańców, a w związku z tym służą realnym wsparciem wszystkich działań, mających na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie kapitału ludzkiego na terenie Gminy.

Ponadto w procesie zbierania danych oraz tworzenia poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Janów Lubelski, jak i na etapie diagnozy obszaru rewitalizacji uczestniczyli pracownicy Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Gminy i inne podmioty:

- Janowski Ośrodek Kultury;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim;
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Janowie Lubelskim;
- Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim;
- Zakład Obsługi Szkół i Przedszkoli;

¹⁹ Skład Zespołu Zadaniowego został zmieniony zarządzeniem nr 15/2025 Burmistrza Janowa Lubelskiego z dnia 27.01.2025 roku w sprawie zmiany składu Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji.

- Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Zamoyskiego w Janowie Lubelskim;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Momotach Górnych;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim;
- Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim.

Zastosowanie szerokiej partycypacji w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji zagwarantowało również udział partnerom społeczno-gospodarczym, m.in:

- Mieszkańcom obszaru rewitalizacji;
- Przedsiębiorcom;
- Organizacjom pozarządowym;
- Lokalnym liderom społecznym;
- Właścicielom i zarządcom nieruchomości na terenie rewitalizacji.

Zaangażowana w proces przygotowania powyższego dokumentu społeczność lokalna wraz z Zespołem zadaniowym ds. rewitalizacji uczestniczyła w:

- zebraniu i analizie informacji niezbędnych do opracowania Programu Rewitalizacji;
- przeprowadzeniu diagnozy problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych;
- identyfikacji potrzeb rewitalizacyjnych i wypracowanie celów oraz kierunków działań;
- przeprowadzeniu diagnozy lokalnych potencjałów w gminie;
- delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- ustaleniu hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- analizie zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i opracowaniu listy projektów rekomendowanych do realizacji;
- opracowaniu struktury zarządzania Programem Rewitalizacji;
- wypracowaniu wskaźników monitorowania i oceny Programu Rewitalizacji.

Ponadto przed przyjęciem Uchwały Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji, opracowany dokument podlegał szerokim konsultacjom społecznym. Analizując przebieg procesu partycypacji społecznej oraz konsultacji społecznych najbardziej zaangażowane podmioty, to m.in.:

1. Klub Żeglarski Zefir w Janowie Lubelskim;
2. Stowarzyszenie Kobiet Powiatu Janowskiego;
3. Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy HUMANUS w Janowie Lubelskim;
4. Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Janowie Lubelskim;
5. Klub Rekreacji Ruchowej „Vitalni”;
6. Stowarzyszenie Klub Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Janowie Lubelskim;
7. Przedsiębiorcy z terenu Gminy Janów Lubelski;
8. Młodzieżowa Rada Miejska;
9. Gminna Rada Seniorów;
10. Koło PTTK.

10.2.2 Etap wdrażania GPR

Wśród struktur organizacyjnych, biorących udział w procesie realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji, wymienia się następujące trzy typy podmiotów:

- podmiot koordynujący – nadzorujący wdrażanie całości GPR;
- podmiot zarządzający – odpowiedzialny za skutecznianie projektów rewitalizacyjnych oraz prowadzący monitoring i ocenę Programu;
- podmioty wykonawcze – realizujące poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W przedmiotowym systemie wdrażania Programu, funkcję podmiotu koordynującego pełni Burmistrz Janowa Lubelskiego odpowiedzialny za nadzór nad całym procesem rewitalizacji, który realizowany jest na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji. W procesie koordynacji wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji udział bierze również Komitet Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji stanowi organ opiniotwórczo-doradczy dla Burmistrza w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR oraz prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji, a organami Gminy. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Podjęcie uchwały w tej sprawie było poprzedzone konsultacjami społecznymi. Zasady wyznaczenia składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji wskazano w rozdziale 10.4.

Funkcje Komitetu Rewitalizacji na etapie wdrażania

- opiniowanie postępów związanych ze stopniem realizacji przedsięwzięć podstawowych;
- tworzenie rekomendacji do kolejnych działań;
- wspomaganie tworzenia partnerstw do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- przekazywanie lokalnej społeczności informacji na temat postępów w realizacji założeń GPR;
- opiniowanie oceny postępów wdrażania GPR;
- rekomendowanie potrzeby aktualizacji GPR lub jego uchylecia (w przypadku zrealizowania założeń).

Podmiotem zarządzającym jest Urząd Miejski w Janowie Lubelskim oraz jego pracownicy. W przypadku projektów złożonych i interdyscyplinarnych utworzone zostaną zespoły projektowe, które składać się będą z pracowników komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim i ewentualnie partnerów (w wypadku projektów partnerskich). Będzie na nich spoczywać odpowiedzialność za organizację i uporządkowanie spraw związanych z procesem rewitalizacji, opracowanie i prowadzenie działań związanych z realizacją konkretnych projektów uwzględnionych w dokumencie GPR (przygotowanie dokumentacji, przeprowadzenie postępowań przetargowych, promocję projektów, składanie wniosków o dofinansowanie). Ponadto, instytucjami wspierającymi są interesariusze rewitalizacji, m.in. przedstawiciele obszaru, wchodzącego w skład obszaru rewitalizacji, którzy jako reprezentanci lokalnej społeczności znają główne problemy i potrzeby mieszkańców, a w związku z tym mogą realnie wspierać wszystkie działania, mające na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie kapitału ludzkiego na terenie Gminy.

Funkcje pracowników Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim na etapie wdrażania dokumentu GPR:

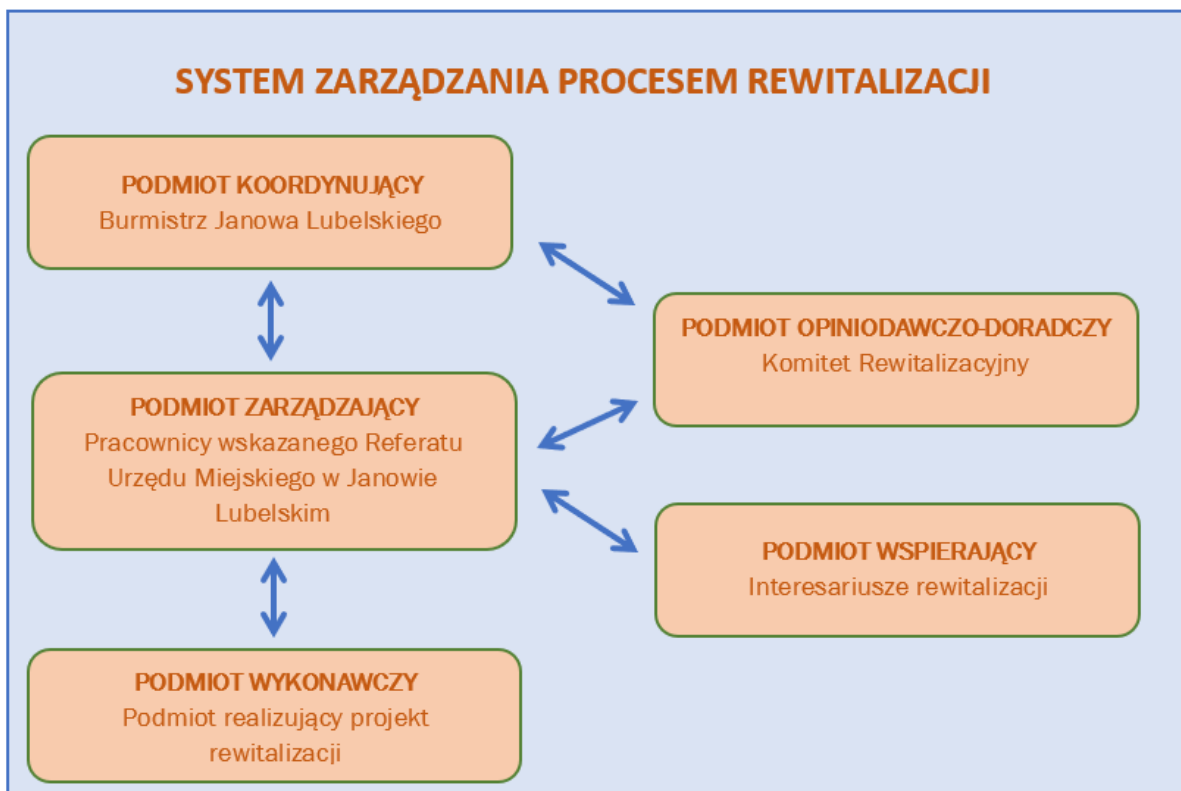
- Współpraca i bieżące kontakty z partnerami przedsięwzięć (organizacje pozarządowe);
- Prowadzenie monitoringu stopnia realizacji przedsięwzięć podstawowych – kontakt z partnerami przedsięwzięć, pozyskiwanie i agregowanie informacji;
- Wnioskowanie do Burmistrza (we współpracy z wydziałami i jednostkami organizacyjnymi w zakresie powierzonych im zadań), o zapewnienie warunków do realizacji przedsięwzięć podstawowych, dla których odpowiedzialność realizacyjna spoczywa na Gminie Janów Lubelski;
- utrzymywanie kontaktów z partnerami GPR zaangażowanymi w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- planowanie kolejnych działań w ramach GPR w ujęciu rocznym.

Do podmiotów wykonawczych należą jednostki publiczne, społeczne i gospodarcze, realizujące poszczególne projekty rewitalizacyjne, a także organizacje pozarządowe. Poziom ich zaangażowania uzależniony jest od charakteru poszczególnych przedsięwzięć. Wśród jednostek publicznych najważniejszą rolę pełni Urząd Miejski w Janowie Lubelskim, który poprzez realizację pierwszych inwestycji, doprowadzi do zredukowania obiektywnych barier rozwoju, umożliwiając tym samym stopniowe wdrażanie projektów, zainicjowanych przez inne jednostki.

Funkcje partnerów na etapie wdrażania:

- Włączanie się w realizację zadań rewitalizacyjnych, zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
- Raportowanie postępów i zgłaszanie pracownikom Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim pojawiających się problemów lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi przedsięwzięciami podstawowymi uwzględnionymi w GPR do opracowania raportów monitorujących;
- udział w procesie oceny stopnia realizacji GPR (współdziałanie z pracownikami Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim oraz udzielanie pomocy we wszelkich sprawach związanych z zbieraniem i udostępnianiem niezbędnych danych do opracowania oceny aktualności i stopnia realizacji dokumentu GPR);
- zgłaszanie wniosków dotyczących zmian w Programie.

Ryc. 9. Schemat systemu zarządzania procesem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Uwzględniając wielopoziomowy charakter Gminnego Programu Rewitalizacji, w systemie jego wdrażania uczestniczyć będą różne podmioty. Ważne jest więc, aby wszystkie zainteresowane jednostki wykazywały zaangażowanie w realizację założeń programu rewitalizacji, które umożliwią osiągnięcie zakładanych w nim celów.

10.2.3. Etap monitorowania i ewaluacji GPR

Postępy w realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji, a także poszczególnych projektów rewitalizacyjnych będą obowiązkowo podlegać monitorowaniu. Monitoring postępu polega na regularnym sprawdzaniu i kontroli realizowanych przedsięwzięć w aspekcie zgodności z założeniami.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 jest Urząd Miejski w Janowie Lubelskim. Do jego zadań należy zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość prowadzonej rewitalizacji, ich analizowanie i raportowanie w formie corocznych i końcowych sprawozdań z realizacji GPR.

Obowiązek sporządzania raportów ewaluacyjnych spoczywał będzie na pracownikach Urzędu Miejskiego. Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski (raport ewaluacyjny) stale podlega opiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, przedłożeniu Burmistrzowi Janowa Lubelskiego oraz ogłoszeniu na stronie BIP Gminy Janów Lubelski.

Ze względu na przenikanie i ząębienie się zarówno etapu wdrażania jak i monitorowania oraz ewaluacji GPR funkcje pozostałych podmiotów biorących udział w procesie rewitalizacji pozostają takie same jak opisane w podrozdziale 10.2.2.

10.3 System budowania i wspierania partnerstw

Jedną z podstawowych zasad branych pod uwagę w procesie tworzenia oraz wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest zasada partnerstwa. Zasada ta polega na zaangażowaniu w proces rewitalizacji możliwie jak najszerszej grupy instytucji, które mogą stanowić potencjalnych partnerów w realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Ponadto, zawiązywanie partnerstw zachęca i mobilizuje lokalną społeczność do podejmowania inicjatyw oddolnych, zmierzających do osiągnięcia założonych w Programie celów. Określenie zasad i sposobów współuczestnictwa w procesie rewitalizacji wszystkich partnerów jest niezbędne do osiągnięcia zgodności pomiędzy rozpoczynanymi działaniami, a potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, zidentyfikowanymi na etapie konsultacji społecznych. Niezbędne jest także uwzględnienie kwestii ograniczających występowanie konfliktów oraz ewentualnych kosztów ich rozwiązywania, co stanowi bazę do określenia form samoświadomości społecznej.

Zasada partnerstwa i partycypacji społeczności lokalnej w realizacji Programu odbywać się będzie dwutorowo: w sposób pośredni – informowanie oraz w sposób bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej Gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. Grupami docelowymi działań promocyjnych i komunikacyjnych będą społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji oraz lokalne media. Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych.

W niniejszym dokumencie inicjowanie partnerstwa pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym stanowi kontynuację praktyki rozpoczętej w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2016-2022*, gdzie do współpracy zostali zaproszeni chętni z całego obszaru rewitalizacji. Poszczególne podmioty mogą współdziałać ze sobą w trzech zintegrowanych wymiarach:

- merytorycznym – poprzez współuczestnictwo w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów;
- organizacyjnym – poprzez wykorzystanie zasobów i kompetencji, charakterystycznych dla danego sektora oraz wzajemne ich uzupełnianie w ramach realizacji wspólnych projektów;
- finansowym – poprzez zapewnienie wkładu własnego każdego z partnerów.

Gmina Janów Lubelski, planując partnerstwa z podmiotami spoza sektora finansów publicznych, kierować się będzie zasadami określonymi w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawie o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, zawierając współpracę w oparciu o następujące cztery typy projektów:

- projekt partnerski – podstawowy rodzaj współuczestnictwa, tworzony przez podmioty wnoszące doń zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe;
- projekt zintegrowany, stanowiący de facto co najmniej dwa przedsięwzięcia tematycznie ze sobą powiązane i realizujące wspólny cel;
- projekt hybrydowy, polegający na ustanowieniu partnerstwa publiczno-prywatnego w celu realizacji przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym;
- projekt grantowy, dotyczący udzielenia przez jego beneficjenta grantów na realizację zadań, służących osiągnięciu przez grantobiorców założonych w projekcie celów.

Inicjatorami projektów, podejmowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, są: Burmistrz Janowa Lubelskiego oraz Rada Miejska, przed którymi stoi wyzwanie zachęcenia do współpracy jak najszerszego grona potencjalnych partnerów. Będzie to możliwe chociażby poprzez organizację naborów lub wdrożenie odpowiedniego systemu zachęt. Ponadto, kluczowe jest także znalezienie osób szczególnie zaangażowanych w życie społeczności (tzw. przywódców opinii, lokalnych liderów), będących w stanie pozyskać dla procesu rewitalizacji szerokie poparcie wśród interesariuszy. Zawiązane partnerstwa zostaną sformalizowane stosownymi porozumieniami lub umowami, co pozwoli na precyzyjne określenie zakresu obowiązku poszczególnych współudziałowców oraz terminów wykonywania zadań. Partnerzy, którzy będą odpowiedzialni za realizację określonych projektów/ przedsięwzięć w ramach realizacji założeń rewitalizacji będą zobowiązani do zachowania określonych ram: terminów i zakresu.

Współpraca pomiędzy partnerami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 ma na celu:

- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców z terenu Gminy;
- wykorzystanie potencjału lokalnej społeczności poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego planu, akceptowanego przez wszystkich uczestników procesu rewitalizacji;
- wsparcie innowacyjności, wyrażającej się zastosowaniem nowatorskich podejść do problemów, związanych z rozwojem lokalnym.

10.4 Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji to utworzona na podstawie ustawy o rewitalizacji obligatoryjna struktura zapewniająca współdziałanie organów Gminy, mieszkańców i pozostałych interesariuszy z obszaru rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą dla Burmistrza Janowa Lubelskiego.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji przyjęte zostały uchwałą nr IV/36/24 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski, którą poprzedzały konsultacje społeczne. Konsultacje projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski odbyły się od dnia 23.05.2024 do 27.06.2024. Spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 13.06.2024 o godz. 9.00 w sali nr 1 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2023, poz. 40, z późn. zm.), oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. 2024 poz. 278), Rada Miejska w Janowie Lubelskim określiła zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji zgodnie z załącznikiem do uchwały. Załącznik reguluje również kwestie wygaśnięcia członkostwa w Komitecie, czy też usunięcia członkostwa osób wchodzących w skład Komitetu i kwestie naboru uzupełniającego. Kadencja Komitetu trwa 5 lat i biegnie od dnia powołania Komitetu przez Burmistrza Janowa Lubelskiego.

Zadaniem Komitetu Rewitalizacji jest współpraca z Gminą podczas programowania, realizacji i monitorowania Programu. Celem Komitetu jest przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć

podejmowanych na obszarach rewitalizacji oraz udział w monitoringu i ewaluacji Programu. Zakres działania Komitetu obejmuje:

- 1) dostarczanie opinii i stanowisk dotyczących m.in. przebiegu procesu rewitalizacji oraz dokumentów z tym związanych;
- 2) prowadzenie dialogu między interesariuszami rewitalizacji na temat planowanych rozwiązań, sposobu ich realizacji oraz ewaluacji rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami uchwały Komitet Rewitalizacji liczy sobie od 9 do 17 osób, a w jego skład wchodzi:

1. od 1 do 3 przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim lub innych jednostek organizacyjnych Gminy Janów Lubelski wskazanych przez Burmistrza Janowa Lubelskiego;
2. 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim wskazanych przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim;
3. od 1 do 2 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji, właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28);
4. od 1 do 3 przedstawicieli mieszkańców Gminy Janów Lubelski spoza obszaru rewitalizacji;
5. od 1 do 2 przedstawicieli prowadzących działalność gospodarczą lub zamierzających prowadzić działalność gospodarczą na obszarze Gminy Janów Lubelski;
6. od 1 do 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze Gminy Janów Lubelski działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych;
7. od 1 do 2 przedstawicieli podmiotów, innych niż wymienione w pkt 1, realizujących na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Dopuszczalne jest, aby w skład Komitetu nie wchodziła przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy wskazanych powyżej.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewnia Urząd Miejski, do którego należy zapewnienie odpowiedniej koordynacji działania Komitetu z innymi komisjami stałymi i doraźnymi. W pracach Komitetu mogą brać udział osoby spoza jego grona (przedstawiciele różnych środowisk oraz specjaliści z zakresu działań podejmowanych na obszarze objętym procesami rewitalizacji) zaproszeni przez Przewodniczącego lub Zastępcę; zaproszeni goście uczestniczą w posiedzeniach z głosem doradczym bez prawa głosowania.

Przedstawiciele interesariuszy wybrani zostali w drodze otwartej procedury naboru, natomiast przedstawiciele Gminy wskazani zostali przez Burmistrza Janowa Lubelskiego, a przedstawiciele Rady Miejskiej przez członków Rady Miejskiej.

Komitet Rewitalizacji został powołany zarządzeniem nr 90/2024 Burmistrza Janowa Lubelskiego z dnia 05.09.2024 r. Komitet Rewitalizacji powołany został w składzie 10 osób: 3 przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim, 1 przedstawiciela podmiotu prowadzącego działalność społeczną na terenie Gminy Janów Lubelski, 1 przedstawiciela mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji, 1 przedstawiciela podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą lub zamierzającego prowadzić działalność na terenie Gminy Janów Lubelski oraz 1 przedstawiciela mieszkańców obszaru rewitalizacji.

10.5 System informacji i promocji

Ze względu na partycypacyjny charakter rewitalizacji, niezwykle ważne jest zapewnienie odpowiedniego systemu promocji oraz informowania o trwającym procesie. Dobra praktyka powiadamiania interesariuszy służy przede wszystkim na:

- usprawnieniu przepływu informacji pomiędzy zaangażowanymi stronami;
- promowaniu działań rewitalizacyjnych, w tym pozyskiwaniu nowych podmiotów, skłonnych do zaangażowania się w poszczególne zadania;
- zapoznaniu interesariuszy z ramami procesu rewitalizacji oraz postępami, jakie poczyniono na kolejnych etapach pracy.

Podmiotem odpowiedzialnym za promocję oraz informowanie o Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 jest Burmistrz Janowa Lubelskiego wraz z Zespołem zadaniowym ds. rewitalizacji. Ponadto, obowiązek informacyjno-promocyjny w niewielkim stopniu spoczywa także na wszystkich pozostałych uczestnikach procesu rewitalizacji. Do zadań w tym zakresie zalicza się:

- upublicznienie założeń Programu do wglądu dla społeczności lokalnej;
- powiadamianie o stanie realizacji poszczególnych założeń Programu na oficjalnej stronie internetowej Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na gminnych profilach w mediach społecznościowych (np. Facebook);
- zamieszczanie informacji w lokalnych mediach (np. prasie czy telewizji);
- organizację spotkań z mieszkańcami Gminy, lokalnymi liderami i organizacjami pozarządowymi, odnośnie przebiegu wdrażania Programu.

Odbiorcami działań informacyjnych i promocyjnych są: lokalna społeczność Gminy Janów Lubelski, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy (w tym spółdzielnie), lokalni przedsiębiorcy oraz wszelkiego rodzaju media.

10.6 Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Ze względu na to, iż osoby zaangażowane w proces wdrażania i zarządzania rewitalizacją to pracownicy Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji będą mieścić się w ramach wydatków bieżących funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim.

W chwili obecnej niemożliwe jest precyzyjne oszacowanie kosztów zarządzania procesem rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski. Szacunkowo powinny one mieścić się w granicach od 2,5 do 6,0% całkowitej wartości projektów rewitalizacyjnych, a więc od 3 106 372,50 zł do 7 455 294,00 zł w perspektywie siedmioletniej.

11 System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji programu

Z uwagi na fakt, iż niniejszy Program jest dokumentem otwartym, poddawany będzie cyklicznemu monitorowaniu, okresowym ocenom oraz aktualizacjom. W związku z tym niezbędne jest systematyczne zbieranie informacji o przebiegu wdrażania jego założeń. Zapewnienie właściwego poziomu monitorowania procesu wdrażania niniejszego Programu wymaga określenia założeń, zasad i uruchomienia systemu monitoringu.

Zgodnie z przyjętą definicją: monitoring to stała obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu pozyskanie informacji na temat stopnia realizacji zamierzonych zadań i celów oraz ich ewentualną modyfikację. Służy on badaniu i ocenie sposobu dochodzenia do wyznaczonych celów, a także poziomu ich osiągania. Monitoring prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników. Odnotowane zmiany poszczególnych wskaźników odnoszone będą do stanu bazowego, za który uznaje się rok 2022. Wybrane wskaźniki zaprezentowano w dalszej części rozdziału. Uzupełnieniem oceny opartej na wskaźnikach może być badanie opinii mieszkańców. Badania mogą być uzupełnione konsultacjami społecznymi.

Monitoring, w odniesieniu do przedmiotowego procesu rewitalizacji, planowany jest w czterech podstawowych wymiarach, tj.:

- ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji – pogłębiona analiza wskaźników ilościowych i jakościowych, stanowiąca podstawę do oceny stopnia realizacji dokumentu, w tym założonych w nim celów oraz zadań;
- monitoring zmian zachodzących w Gminie – należy do kompetencji podmiotu koordynującego proces rewitalizacji i prowadzony jest w cyklach rocznych; polega na obserwacji zjawisk kryzysowych w odniesieniu do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej;
- monitoring projektów rewitalizacyjnych na poziomie strategicznym – dotyczy podstawowych (ogólnych) cech projektów, takich jak: ich liczba, stan realizacji czy poniesione nakłady finansowe;
- monitoring projektów rewitalizacyjnych na poziomie operacyjnym – własny system monitorowania i oceny poszczególnych przedsięwzięć, prowadzony bezpośrednio przez realizatora danej inwestycji i obejmujący m.in.: kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu.

Proces monitorowania opierać się będzie na systematycznym gromadzeniu i analizie informacji dotyczących właściwego przebiegu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski w sposób ciągły, zarówno w aspekcie finansowym, jak i rzeczowym. Jest to istotne narzędzie w procesie realizowania polityki Gminy, umożliwia stałe obserwowanie zmian i szybkie reagowanie na zjawiska niezgodne z założonymi celami. Ponadto, pozwala na ocenę realizacji postępów w stosunku do pierwotnych planów. Sprawnie funkcjonujący system monitoringu będzie podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie oceny GPR.

Jako podmiot odpowiedzialny za monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 wyznacza się pracowników Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim. Do zadań pracowników należeć będzie zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość prowadzonej rewitalizacji, ich analizowanie i raportowanie w formie okresowych i końcowych sprawozdań z realizacji GPR.

11.1 Zasady, tryb i metody prowadzenia ewaluacji

Ewaluacja to proces obiektywnej weryfikacji stopnia, w jakim zostały spełnione założenia danego programu. Jej celem jest poprawa jakości i skuteczności realizacji GPR w kontekście zdiagnozowanych problemów. Skupia się przede wszystkim na badaniu stopnia wdrożenia dokumentu, poprzez analizę poszczególnych wskaźników, dążąc przy tym do uzyskania odpowiedzi na pytanie o trafność przeprowadzonych inwestycji rewitalizacyjnych w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb. Ewaluacja jest odrębnym i usystematyzowanym rodzajem badań społeczno-ekonomicznych z ogólnie przyjętymi standardami i metodologią prowadzonych w celu oceny jakości i efektów realizowanych działań przewidzianych w GPR. Ocena taka dokonywana jest w oparciu o odpowiednie kryteria.

Do prowadzenia okresowych badań ewaluacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030 będą wykorzystywane różne rodzaje ewaluacji. Rodzaj ewaluacji zależy od momentu, w którym ewaluacja jest wykonywana w cyklu przygotowywania i realizacji Programu Rewitalizacji:

- **ex-ante** (przed wdrożeniem GPR) – ze względu na fakt, iż listy podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych sporządzono w oparciu o szczegółową diagnozę potrzeb społeczności lokalnej przyjąć można, że ocena ta została przeprowadzona na etapie przygotowywania dokumentu i wynika z niej, że Program jest poprawnie skonstruowany, prawidłowo formułuje cele oraz identyfikuje działania, służące ich osiągnięciu;
- **on-going** (w trakcie obowiązywania GPR) – ewaluacji tej poddawane będą poszczególne inwestycje w trakcie ich realizacji, oceniając postępy w uskutecznianiu założeń Programu i kontrolę terminów wykonania konkretnych działań; ewaluacja on-going przeprowadzana będzie nie rzadziej niż co 3 lata (zgodnie z artykułem 22 ustawy o rewitalizacji, tj. w 2027 r., 2029 r.), a jej efektem będą okresowe raporty ewaluacyjne;
- **ex-post** (po zakończeniu realizacji GPR) – gwoi weryfikacji założonych celów, gdy horyzont czasowy realizacji niniejszego Programu dobiegnie końca, tj. w 2031 roku, sporządzony zostanie końcowy raport ewaluacyjny, podsumowujący cały okres działania i wnioskujący o potrzebie (bądź jej braku) kontynuacji procesu rewitalizacji.

Najczęściej stosowanymi kryteriami w procesie ewaluacji są: skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość i trafność. Zastosowanie różnych kryteriów może prowadzić do skrajnie różnych ocen. Przykładowo: projekt może być uznany za skuteczny, ponieważ osiągnął zakładane cele, ale jest nieefektywny, ponieważ zaangażowane zostały nadmierne zasoby, lub nieużyteczny, bo nie zaspokaja potrzeb beneficjentów. Poniżej przedstawiono opis kryteriów ewaluacyjnych:

- **trafność** – pozwala stwierdzić, w jakim stopniu cele rewitalizacji odpowiadają potrzebom i priorytetom, wskazanym w obszarze rewitalizacji;
- **skuteczność** – umożliwia analizę poziomu, na jakim osiągnięte zostały cele rewitalizacji, zdefiniowane na etapie opracowywania GPR;
- **efektywność** – pozwala określić poziom „ekonomiczności” Programu. Ocenia relację między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji;
- **użyteczność** – ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności,

ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania. Ocenia, w jakim zakresie dokument odpowiada potrzebom grup docelowych;

- trwałość – umożliwia stwierdzenie, jakie jest prawdopodobieństwo, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem GPR będą trwać po jego zakończeniu.

Obowiązek sporządzania raportów ewaluacyjnych spoczywa na pracownikach Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim, a każdy z nich musi być przedłożony Burmistrzowi Janowa Lubelskiego. Ewaluacja on-going będzie podstawą do rozpoczęcia procesu aktualizacji GPR, natomiast po przeprowadzeniu oceny ex-post wszelkie rozbieżności pomiędzy pierwotnymi ustaleniami, a rzeczywistym wykonaniem będą szczegółowo wyjaśnione.

Każdorazowo ocena Gminnego Programu Rewitalizacji podlega opiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji i ogłoszeniu na stronie BIP Gminy.

11.2 Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych oraz zasady i tryb aktualizacji GPR

Monitoring procesów rewitalizacyjnych ma na celu dostarczenie informacji, na podstawie których można dokonać oceny postępu prowadzonych działań, jak również zweryfikować tempo zachodzących zmian. Dzięki prowadzonemu monitoringowi można zidentyfikować i przeanalizować napotkane trudności lub nieprawidłowości w toku realizacji GPR i w razie potrzeby wdrożyć działania naprawcze. Pozwala na zbadanie skuteczności przedsięwzięć uwzględnionych w Programie, a w związku z tym przesądzać może o zasadności ich dalszej realizacji. Monitoring spełnia funkcję wewnętrznej kontroli, w wyniku, której badana jest zgodność realizacji przedsięwzięcia z przyjętymi założeniami i celami, a także skuteczność i terminowość realizacji poszczególnych zadań względem harmonogramu. Pozwala na ustalenie, czy założone cele zostały osiągnięte.

Monitoring realizowany jest w cyklu corocznym w dwóch wymiarach:

- strategicznym – ocena postępu realizacji całego Programu. Wykonanie działań analizuje się za pomocą harmonogramu realizacji projektów oraz analizuje się zmianę poziomu degradacji obszaru rewitalizacji po realizacji na tym terenie przedsięwzięć. W tym celu wykorzystuje się wskaźniki, które posłużyły do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Porównuje się stan wyjściowy wskaźników kryzysowych (z poziomu delimitacji) ze stanem obecnym i wyciąga się wnioski na temat dynamiki zmian.
- operacyjnym – ocena efektów poszczególnych przedsięwzięć określona ilościowo. Równolegle do monitoringu strategicznego projekty rewitalizacyjne posiadają własny, operacyjny system monitorowania i oceny, obejmujący m.in. kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu i rezultatu, itp., za przygotowanie i prowadzenie, którego odpowiadają realizatorzy poszczególnych przedsięwzięć oraz projektów na nie się składających. Proces monitoringu projektów rewitalizacyjnych polega na porównaniu zapisanych w kartach przedsięwzięć wskaźników z osiągniętymi wartościami na etapie wdrożenia.

Należy pamiętać o konieczności monitorowania negatywnych zjawisk również poza obszarem rewitalizacji w celu weryfikacji, czy realizowane działania nie powodują ich przeniesienia do innych części Gminy.

Wskaźniki definiowane są jako mierzalne mierniki osiągniętego efektu w realizacji wyznaczonego celu. Wskaźnik powinien składać się z nazwy identyfikującej jego zakres, wartości oraz

jednostki miary. W dokumencie wyznaczono *wskaźniki monitorujące* umożliwiające zbadanie poziomu realizacji poszczególnych celów strategicznych.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie celów strategicznych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami monitorującymi, a także źródłami pozyskania danych i szacowanymi wartościami na rok 2030. Dane te przysługują się ocenie stopnia realizacji założonych w Programie celów, a w związku z tym również spełnienia wizji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski i osiągnięcia założonych celów.

Zakładane wartości docelowe wskaźników są indykatywne. W toku dalszych prac, w tym opracowania dokumentów projektowych, wartości te mogą podlegać zmianie.

Tabela 20. Wskaźniki monitorujące

Wskaźnik	Stan wyjściowy (2024 rok)	Szacowana wartość w 2030 roku	Źródło pozyskania danych
Cel rewitalizacji A: Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i zintegrowanie i aktywizacja społeczności			
A1. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych			
Liczba zorganizowanych działań aktywizacyjno-integracyjnych	0	15	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
A2. Wsparcie rozwoju i wsparcia edukacyjnego na każdym etapie życia			
Liczba zajęć pozaszkolnych zrealizowanych na obszarze rewitalizacji	0	7	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
A3. Budowanie tożsamości lokalnej			
Liczba zorganizowanych wydarzeń społeczno-kulturowych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji (imprezy ogólnogminne oraz te realizowane na obszarze rewitalizacji)	0	20	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
Cel rewitalizacji B: Zapewnienie równego dostępu do wyższej jakości infrastruktury i środowiska			
B1. Infrastruktura i przestrzeń publiczna dostosowane do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami			
Liczba obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na obszarze rewitalizacji	0	2	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
Liczba zrewitalizowanych przestrzeni na obszarze rewitalizacji	0	1	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
B2. Rozwój infrastruktury o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych			
Liczba zrewitalizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji	0	2	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
B3. Działania służące poprawie stanu środowiska naturalnego			
Liczba zorganizowanych spotkań o tematyce proekologicznej skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji	0	5	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
Cel rewitalizacji C: Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację zawodową oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa			
C1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz łagodzenie skutków bezrobocia			
Liczba zorganizowanych szkoleń pobudzających przedsiębiorczość skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji	0	2	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
C2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym			

Liczba przeprowadzonych działań (infrastrukturalnych i miękkich) podnoszących poczucie bezpieczeństwa	0	5	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
---	---	---	-----------------------------------

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowe narzędzie procesu monitoringu stanowi **Raport z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski zawierający formularze kart monitorujących zadania**, który będzie przygotowywany w **cyklu corocznym**. Za przeprowadzanie monitoringu odpowiedzialna będzie komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego zajmująca się rewitalizacją. Proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej – w tym m.in. poprzez zaangażowanie Komitetu Rewitalizacji. Informacja z realizacji GPR-u przedkładana będzie Radzie Miejskiej Janowa Lubelskiego i Młodzieżowej Radzie Miejskiej.

Bieżący monitoring, polega na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i realizacji całego programu, mając na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami Programu. Monitorowanie obejmować będzie zarówno finansowe, jak i rzeczowe aspekty wdrażania dokumentu.

Monitoring finansowy dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków.

Zakres raportów rocznych będzie obejmował wszystkie cele rewitalizacji oraz wskaźniki monitorowania. Raporty roczne wykorzystywane będą do bieżącego zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji przez wszystkie jednostki odpowiedzialne za realizację przypisanych im zadań. Raport będzie zawierać pełne sprawozdanie z realizacji GPR w oparciu o wskaźniki monitoringowe, których wartość będzie wskazywać na stan realizacji Programu i stanowić podstawę do podejmowania ewentualnych działań korygujących. Raport stanowić będzie również podstawę do wszelkich prac związanych z aktualizacją GPR, w tym także przedłużających okres jego obowiązywania na kolejne lata.

Proces rewitalizacji jest zadaniem długookresowym, dlatego też wyjątkowo wrażliwy jest na wpływ czynników zewnętrznych. Wpływa to na konieczność prowadzenia okresowej aktualizacji Programu Rewitalizacji oraz aktualizacji nadzwyczajnej, w razie wystąpienia okoliczności istotnie wpływających na Gminny Program Rewitalizacji.

Ustawa o rewitalizacji wskazuje w art. 22, iż Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Gminy Janów Lubelski minimum raz na 3 lata. Musi to przebiegać zgodnie z zaproponowanym systemem monitorowania i oceny. Przeprowadzona ocena podlega zaopiniowaniu przez powołany Komitet Rewitalizacji. Planowana ocena jest przewidziana na rok 2027 i 2029 (ewaluacja on-going) oraz po zakończeniu działań rewitalizacyjnych – 2031 roku (ewaluacja ex-post).

Bazą regularnej oceny realizacji Programu Rewitalizacji jest ocena aktualności i stopnia realizacji programu, w tym zwłaszcza jego celów. Taka ocena przyczynić się może do zmiany Programu. Zatem przeprowadzana analiza aktualności Programu musi mieć szeroki zakres, aby odnieść się do wszystkich ważnych kwestii.

Okresową aktualizację Programu dopuszcza się w następujących przypadkach:

- gdy zaistnieje potrzeba wprowadzenia do Programu nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- jeśli harmonogram realizacji przedsięwzięć lub plan finansowy ulegną zmianie;
- gdy w wyniku przeprowadzenia ewaluacji stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów;

- jeśli zaistnieje konieczność aktualizacji wskaźników.

Przy okazji aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w trakcie jego trwania, dołączać doń będą mogli także kolejni partnerzy – zarówno zupełnie nowi, jak również zastępujący dotychczas funkcjonujących.

Ewentualna aktualizacja niniejszego Programu odbywać się będzie w drodze podjęcia przez Radę Miejską stosownej uchwały tak, aby dokument mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Wprowadzone zmiany wymagają ponadto podania ich uzasadnienia merytorycznego. Zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z Ustawą o rewitalizacji następuje zgodnie z trybem, w jakim został uchwalony.

W przypadku zmian dotyczących przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz uchwały dotyczącej utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji aktualizowany dokument Programu podlega opiniowaniu, o którym mowa w art. 17 ust.2 pkt. 4 oraz przeprowadzeniu konsultacji społecznych na zasadach określonych w ustawie o rewitalizacji.

Każda zmiana zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji musi być opiniowana przez Komitet Rewitalizacji i przedstawiana do publicznej wiadomości, tak, aby poznać potrzeby, oczekiwania oraz opinię interesariuszy.

Tryb okresowej aktualizacji przedmiotowego Programu obejmuje następujące kroki:

1. podmioty zainteresowane korektą GPR, działające w obrębie obszaru rewitalizacji bądź też chcące podjąć taką działalność, zgłaszają swoje propozycje zmian w formie pisemnej do siedziby Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim;
2. zgłoszone sugestie zostaną poddane weryfikacji w momencie przeprowadzania śródkresowej ewaluacji Programu (ocena on-going); następnie Burmistrz wyda opinię odnośnie uwzględnienia bądź odmowy zastosowania zmiany;
3. jeżeli raport ewaluacyjny on-going oraz propozycje interesariuszy wykażą faktyczną konieczność włączenia do Programu nowych przedsięwzięć, modyfikacji założonych w nim celów lub uaktualnienia wskaźników, Burmistrz wraz z Komitetem Rewitalizacji zadecyduje o przystąpieniu do okresowej aktualizacji GPR;
4. po uaktualnieniu, dokument poddany zostanie opiniowaniu, o którym mowa w art. 17 ust.2 pkt. 4 oraz konsultacjom społecznym;
5. zaktualizowany Gminny Program Rewitalizacji podlega ponownemu uchwaleniu przez Radę Miejską;
6. celem zapewnienia przejrzystości opracowania, wprowadzone zmiany sygnalizowane będą dodatkowo w postaci rejestru, stanowiącego załącznik do uchwały;
7. zaktualizowany Program, po przyjęciu przez Radę Miejską, zgłaszany jest do właściwej instytucji, zarządzającej Funduszami Europejskimi dla Lubelskiego na lata 2021-2027.

W przypadku zgłoszenia do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 przedsięwzięć o wyjątkowej wadze dla społeczności lokalnej lub gdy zaistnieją poważne zmiany w otoczeniu, wpływające na realizację postanowień dokumentu, Burmistrz ma możliwość przystąpienia do procesu nadzwyczajnej aktualizacji dokumentu. Aktualizacja w tym trybie przebiega niezależnie od wyznaczonych w treści GPR terminów monitoringu.

12 Zmiany w politykach i dokumentach strategicznych

12.1 Niezbędne zmiany w polityce mieszkaniowej

Wymagany przez ustawę o rewitalizacji elementem Gminnego Programu Rewitalizacji (według art. 15. ust. 1. pkt 10. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji) jest określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy oraz zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy, o których mowa w art. 21. ust. 1. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Zgodnie z ustawą o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611. oraz z 2021r. poz. 11.) w Wieloletnim Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy uwzględnia się działania, zapobiegające wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości udziału w pozytywnych efektach wdrożenia GPR, w szczególności w zakresie zasad ustalania wysokości czynszów.

Gmina Janów Lubelski posiada aktualnie obowiązujący Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Janów Lubelski na lata 2020 – 2024 przyjęty Uchwałą nr XVI/135/20 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 10 lutego 2020 r. i zmienioną Uchwałą nr XVII/149/20 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 17 kwietnia 2020 r. zmieniającą uchwałę ws/ uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Janów Lubelski na lata 2020 - 2024. Polityka mieszkaniowa Gminy została określona również za pomocą Uchwały nr VI/46/19 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 16 kwietnia 2019 r. w/s zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Janów Lubelski i zmienionej Uchwałą nr IV/32/24 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 16 lipca 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Janów Lubelski. Zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięcia nie będą wpływać na ustalenia tychże uchwał, dlatego też nie ma konieczności wprowadzania zmian w polityce mieszkaniowej Gminy.

12.2 Niezbędne zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Zakres niezbędnych zmian w sporządzanym Planie Ogólnym Gminy Janów Lubelski

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi w ustawie o planowaniu przestrzennym aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w którym określony zostanie obszar rewitalizacji zgodnie z Uchwałą nr LXIX/617/23 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski – nie jest obecnie możliwa.

Ze względu na wprowadzoną trwającą reformę planistyczną (wynikającą z wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw) SuiKZP traci ważność z końcem 2025 roku. Obecnie Gmina Janów Lubelski jest w trakcie opracowania Planu Ogólnego – akt prawa miejscowego, który zastąpi SuiKZP.

Przy sporządzaniu Planu Ogólnego gminy należy wziąć pod uwagę treści ustalone dla obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji w tym ustalony obszar zabudowy śródmiejskiej oraz:

- teren po byłej mleczarni przeznaczony pod zieleni urządzoną, numery działek 1052/1 i 1052/2 obręb Janów Lubelski Czwarty,

- warsztat Terapii Zajęciowej w Janowie Lubelskim z funkcji przemysłowej na funkcje usługowe, ul. Bialska 69, działka nr 3172/2 obręb Janów Lubelski Czwarty,

- budynek/obiekt kotłowni miałowej wraz z otoczeniem z funkcji przemysłowej na funkcje usługowe, ul. Sienkiewicza, numery działek 1154/5, 1154/8, 1154/11, 1154/12 - w części i 2195/5 – w części, obręb Janów Lubelski Czwarty,

- zwiększenie terenów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną w ramach terenów zieleni urządzonej przy ul. Jana Pawła II, numer działki 2348/46 – w części, obręb Janów Lubelski Czwarty.

Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.

Na tym etapie Program jest zgodny z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Nie przewiduje się także konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennymi.

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji

Nie występuje konieczność podjęcia zmian w Uchwale nr IV/36/24 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski.

13 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Specjalną Strefę Rewitalizacji (SSR) ustanawia się w drodze uchwały wyłącznie w przypadku, gdy przyjęty przez samorząd lokalny Gminny Program Rewitalizacji przewiduje wyznaczenie takiej Strefy. Wówczas podmiot koordynujący (Burmistrz) zwraca się do Rady Miejskiej z wnioskiem o podjęcie niezbędnej uchwały wskazując obszar, dla którego ma ona zostać uchwalona. We wniosku określa się m.in. kwestie:

- zastosowania rozwiązań, przewidzianych w art. 30. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, tj. zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy;
- rozwiązania, dotyczące zasad udzielania dotacji, o których mowa w art. 35. ust. 2. ustawy.

Uchwała ustanawiająca Specjalną Strefę Rewitalizacji stanowi akt prawa miejscowego i podlega regulacjom, dotyczącym ogłaszania aktów normatywnych. Może być przyjmowana dla całości obszaru rewitalizacji lub w granicach jego podobszarów, jeśli takie zostały wyznaczone. Zgodnie z zapisem Ustawy, zakres obowiązywania SSR ustala się na 10 lat, przy czym czas ten liczony jest od dnia wejścia w życie uchwały ustanawiającej Strefę.

W ramach obszaru rewitalizacji, wyznaczonych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030, nie podejmuje się utworzenia SSR, o której mowa w art. 25. Ustawy o rewitalizacji.

Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego przeprowadziły analizę, która wykazała, że realizacja przyjętych w Programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wymaga ustanowienia SSR. Zawarte w GPR projekty o charakterze technicznym dotyczą bowiem nieruchomości o uregulowanym stanie prawnym.

14 Opiniowanie Programu przez właściwe podmioty

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji Burmistrz Janowa Lubelskiego wystąpił o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030 do wskazanych w/w ustawie instytucji w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej. Wniosek o opinię wysłano do następujących instytucji:

Tabela 21. Wykaz instytucji do których wystąpiono o zaopiniowanie projektu dokumentu

Zapis z ustawy	Odpowiednie organy
w każdym przypadku przez:	
zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,	1. Zarząd Powiatu Janowskiego
zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,	2. Zarząd Województwa Lubelskiego
właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,	3. Wojewoda Lubelski
właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,	4. Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie 5. Dyrektor Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Delegatura w Lublinie 6. Szef Agencji Wywiadu 7. Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim 8. Nadbużański Oddział Straży Granicznej w Chełmie 9. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Janowie Lubelskim 10. Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie - Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego 11. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie Biuro Bezpieczeństwa
właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,	12. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim
właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,	13. Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie
właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,	14. Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Janowie Lubelskim
operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,	15. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie 16. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie 17. Zarząd Dróg Powiatowych w Janowie Lubelskim 18. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Przygotowania Inwestycji

	19. PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie 20. PGE Energetyka Kolejowa 21. PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów 22. Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Lublinie 23. Orange Polska S.A. 24. PGKiM w Janowie Lubelskim
Komitet Rewitalizacji, jeżeli został powołany,	25. Komitet Rewitalizacji
Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości,	26. Krajowy Zasób Nieruchomości
w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką obszaru rewitalizacji przez:	
właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska – w zakresie form ochrony przyrody,	27. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie
właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w zakresie form ochrony zabytków	28. Wojewódzki konserwator zabytków w Lublinie
właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,	29. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Rzeszowie
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie tego Gospodarstwa;	Nie dotyczy
właściwego dyrektora urzędu morskigo – w zakresie zagospodarowania pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani,	Nie dotyczy
właściwy organ nadzoru górniczego – w zakresie zagospodarowania terenów górniczych	Nie dotyczy
właściwy organ administracji geologicznej – w zakresie zagospodarowania terenów osuwisk	30. Starosta Janowski
ministra właściwego do spraw zdrowia – w zakresie zagospodarowania obszarów ochrony uzdrowiskowej	Nie dotyczy

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Burmistrz Janowa Lubelskiego wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie wiązało się z równoznacznym pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opinii do projektu wraz z odniesieniem się do przekazanych uwag.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278) Burmistrz Gminy Janów Lubelski wyznaczył termin 21 dni na przedstawienie opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie wiązało się z równoznacznym pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono listę podmiotów, które przesyłały opinie. Termin nadsyłania opinii minął 7.04.2025 roku. Opinie przesyłało 18 podmiotów.

Opinie przesyłały poniższe podmioty:

Tabela 22. Wykaz podmiotów które przesyłały opinię

L.p.	Podmiot	Data pisma/odebrania pisma
1	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie	03.03.2025
2	Komitety ds. Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski	06.03.2025
3	Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie	06.03.2025
4	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Przygotowania Inwestycji	07.03.2025
5	Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji w Lublinie	05.03.2025
6	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	12.03.2025
7	Wojewoda Lubelski	14.03.2025
8	Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim	14.03.2025
9	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie	17.03.2025
10	Orange	18.03.2025
11	Polska Spółka Gazownictwa	18.03.2025
12	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	18.03.2025
13	Powiat Janowski	19.03.2025
14	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala	19.03.2025
15	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie	20.03.2025
16	Zarząd Województwa Lubelskiego	20.03.2025
17	PGE Energetyka Kolejowa S.A.	20.03.2025
18	Gminna Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna	20.03.2025

Powyżej wskazane podmioty zaopiniowały dokument pozytywnie. Część opinii zasugerowała uwzględnienie w projekcie dokumentu dodatkowych elementów. Uwzględniono treść opinii i dopisano w tekście GPR wymagane elementy. Pełny opis zgłoszonych uwag i sugestii oraz sposób odniesienia się do nich przedstawiono w „Raporcie podsumowującym przebieg procesu partycypacji społecznej konsultacji i procesu opiniowania w toku prac nad projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030”.

15 Strategiczna ocena oddziaływania Gminnego Programu rewitalizacji na środowisko

Zgodnie z procedurą Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dotyczącej dokumentu strategicznego, jakim jest Gminny Program Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski, na podstawie art. 48 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 1112) Burmistrz Janowa Lubelskiego przedłożył projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Pismem z dnia 17.02.2025 r. (sygnatura WSTIV.410.9.2025.DS) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie *uzgodnił odstąpienie* od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uznając że projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030 spełnia zapisane w ww. ustawie warunki odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Pismem z dnia 21.02.2025 r. (sygnatura DNS-NZ.7016.19.2025) Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie *uzgodnił odstąpienie* od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uznając że projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030 spełnia zapisane w ww. ustawie warunki odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 49 cyt. ustawy przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko bierze się pod uwagę charakter działań przewidzianych w dokumencie, a także ich usytuowanie. W skład zaproponowanych projektów wchodzi zarówno działania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne. Realizacja zadań wynikających z Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a czas trwania ich oddziaływań na środowisko powinien zostać ograniczony do czasu wykonywania prac budowlanych oraz organizacyjnych. Ocenia się, iż planowane działania nie wpłyną na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska, ani nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych i transgranicznych. Realizacja zadań wynikających z przedmiotowego dokumentu zostanie zaprojektowana w taki sposób, by zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowisko, szczególnie w odniesieniu do terenów posiadających znaczenie dla dziedzictwa przyrodniczego. Działania wynikające z Programu nie stanowią zagrożenia, jakie określono dla obszarów Natura 2000. Działania uciążliwe ze względu na swój charakter, będą obowiązkowo poddane niezbędnym, wymagany prawem procedurom, np. uzyskanie niezbędnych pozwoleń (na budowę), w związku z czym inwestycje te będą podlegały procesom uzgadniania z organami uprawnionymi do wydawania takich decyzji/opinii, co wyeliminuje wystąpienie negatywnego wpływu np. na zachowanie dziedzictwa kulturowego, czy na środowisko przyrodnicze. W przypadku inwestycji mogącej znacząco oddziaływać na środowisko, wnioskodawca będzie zobligowany do uzyskania stosownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wobec powyższego można prognozować, iż realizacja projektów w ramach Programu będzie zgodna z obowiązującymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Janów Lubelski, spełnia warunek wymieniony w art. 48 pkt 2 Ustawy OoŚ. Zgodnie z art.48 ust.3 ustawy OoŚ, odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ może nastąpić jedynie w przypadku, gdy opracowywany plan dotyczy obszaru w granicach jednej gminy. Obszar, którego dotyczy projekt znajduje się na obszarze miasta Janów Lubelski, a więc na obszarze

Gminy Janów Lubelski. Mając powyższe na uwadze analizowany projekt Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Janów Lubelski, spełnia warunek dotyczący położenia na terenie jednej gminy.

Działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji nie naruszają przepisów dotyczących form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska, zasobów przyrody i ich funkcji ekologicznych, w szczególności nie będzie generować znaczącego negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów chronionych, siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, po uwzględnieniu uwarunkowań określonych w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stwierdza, że realizacja zadań zaplanowanych w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030 nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym obszary Natura 2000.

W wyniku uzyskanych uzgodnień odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024-2030.

16 Spis rycin, tabel i załączników

16.1 Spis rycin

Ryc. 1. Położenie Gminy Janów Lubelski na tle OSI	11
Ryc. 2. Wydzielone jednostki urbanistyczne.....	20
Ryc. 3. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji	23
Ryc. 4. Położenie Gminy Janów Lubelski na tle Polski	42
Ryc. 5. Piramida wieku mieszkańców Gminy Janów Lubelski w 2022 roku	45
Ryc. 6. Jednostki analityczne spełniające kryteria obszaru zdegradowanego	60
Ryc. 7. Położenie obszaru rewitalizacji na tle Gminy Janów Lubelski	61
Ryc. 8. Obszar rewitalizacji w Gminie Janów Lubelski	61
Ryc. 9. Schemat systemu zarządzania procesem rewitalizacji.....	184

16.2 Spis tabel

Tabela 1. Podstawa prawna wybranych dokumentów systemu planowania strategicznego	9
Tabela 2. Powiązania celów Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla gmin: Dzwola, Godziszów, Janów Lubelski i Modliborzyce i Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030	13
Tabela 3. Powiązania celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Janów Lubelski i Gminnego Programu Rewitalizacji.....	14
Tabela 4. Zestawienie jednostek urbanistycznych.....	19
Tabela 5. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji	24
Tabela 6. Wykaz interesariuszy rewitalizacji biorących udział na etapie tworzenia dokumentu	26
Tabela 7. Metody zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych.....	38
Tabela 8. Zidentyfikowane czynniki i zjawiska kryzysowe w Gminie Janów Lubelski na tle wartości dla powiatu, województwa i kraju	54
Tabela 9. Analiza SWOT	56
Tabela 10. Matryca oceny spełnienia kryterium obszaru zdegradowanego.....	59
Tabela 11. Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji.....	73
Tabela 12. Wnioski i rekomendacje do części kierunkowej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 – 2030	97
Tabela 13. Wizja stanu docelowego obszaru rewitalizacji.....	102
Tabela 14. Cele rewitalizacji, kierunki działań, zdiagnozowane problemy i potencjały, potencjalni beneficjenci i mierniki osiągnięcia celu	106
Tabela 15. Matryca powiązań pomiędzy podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.....	162
Tabela 16. Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych	163
Tabela 17. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami twardymi i miękkimi.....	165
Tabela 18. Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z podziałem ich finansowania	177
Tabela 19. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Janów Lubelski na lata 2024 - 2030.....	179
Tabela 20. Wskaźniki monitorujące	192
Tabela 21. Wykaz instytucji do których wystąpiono o zaopiniowanie projektu dokumentu	198
Tabela 22. Wykaz podmiotów które przesłały opinię	200

16.3 Spis załączników

Załącznik nr 1. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5 000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej.

Załącznik nr 2. Wzór karty projektu rewitalizacyjnego.

Załącznik nr 3. Inwentaryzacja stanu zagospodarowania i zabudowy na obszarze rewitalizacji